TR 62

perpetuum comic '88

14

urzica

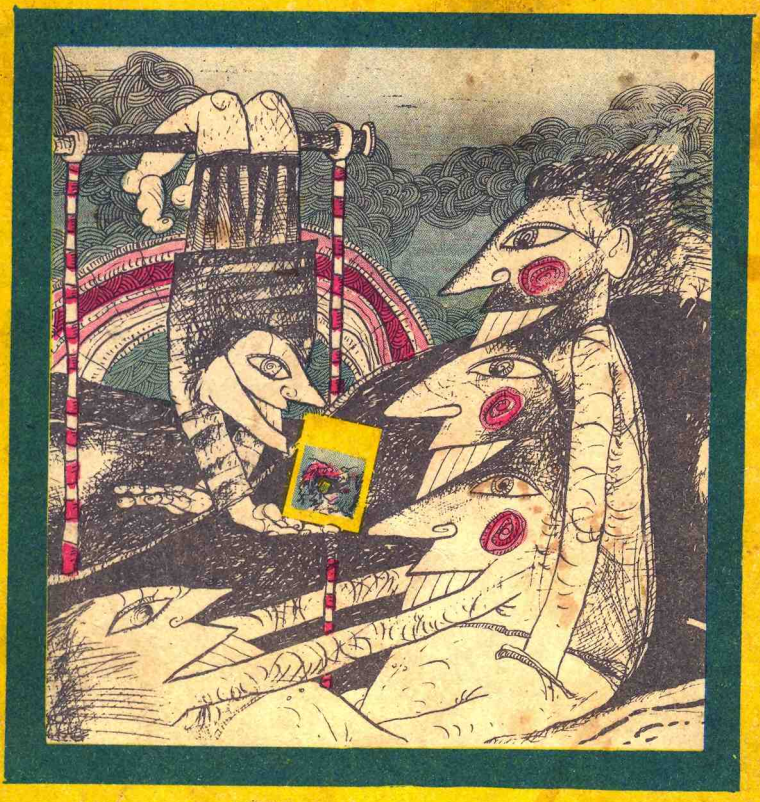

ÎN PREGĂTIRE

perpetuum comic '89

ANTOLOGIA ANUALĂ
DE
UMOR ROMÂNESC
ŞI
UNIVERSAL

● AU COLABORAT ● AU COLABORAT ● AU COLABORAT ●

GEORGE RANETTI BEDROS HORASANGIAN V. CRĂIȚĂ MANDRĂ

C. CIOSU A. POCH ANDO LUCIAN PERȚA TUDOR GEORGE

NICULAE STOIAN MATTY

EDUARD HUIDAN ALEXANDRU D. LUNGU O. BOUR ION BĂIEȘU

ION CÂRJE

NARCIS ZĂRNESCU CORNEL UDREA VICTOR HÎLMU

GH. CHIRIAC NICOLAE TAȚOMIR

CONSTANTIN PAVEL ADRIAN ANDRONIC O. COVACI SORIN POSTOLACHE

IOAN GROZA KETT EUGEN TARU VASILE BARAN M. GION

LAURENȚIU CERNET

NEBOIȘA ROSICI GEORGE PETRONE

DUMITRU DINULESCU ANDREI CIURUNGA

TUDOR VASILIU VICTOR GORȘCOVAZ

NOE SMIRNOV T. PALL POMPILIU DUMITRESCU N.E. BENCZEDI

V. CHIRIL DAN CLAUDIU TĂNĂSESCU VLAD MUȘATESCU I. PAK

MIRCEA ENESCU DAN COJOCARU

NICOLAE DRAGOȘ VIOREL CACOVEANU

ADRIAN DRAGOMIRESCU CONSTANTIN CUBLEȘAN BOGDAN ULMU

DEZIDERIU BODIȘ EUGENIA MARINESCU GABRIEL TEODORESCU

MIRCEA IONESCU QUINTUS CORNEL SOFRONIE

MIRCEA MICU

PAVEL BOTEZATUL GEORGETA VIȘAN

IOAN FRENȚESCU VIRGIL PETCU V. VASILIU GH. M. CONSTANTINESCU

ION ȚÎRLEA

VALENTIN MUNTEANU PAUL CHIRIBUȚĂ NICOLAE POP SERGIU SIHARU

ANTONICA MARIN VASILE LANGA

N. IONIȚĂ NICOLAE PETRESCU

MIRON SCOROBETE NICOLAE BUNDURI CONSTANTIN IURAȘCU

NIC. LENGHER

CRISTIAN MARCU VIRGIL MILITARU IULIAN RADU MATEI MIHAI DORIN MARIN

N. VIZITEU

GEORGE LICURICI TRAIAN FURNEA LEONTE NĂSTASE C. CUCOȘ

VIOREL CORODESCU

IULIAN PENA-PAI FLORIN MOLNAR ILIE SAVU

ADRIAN ȘERBAN-CHIRA IOSIF VIANU VARUJAN VOSGANIAN DAN CAPRUCIU

HORIA CRIȘAN MIRCEA MANOLESCU

Coperta: MARIUS DANILIUC.

Coperta colecției: A. POCH și GH. D. CONSTANTINESCU

perpetuum comic '88

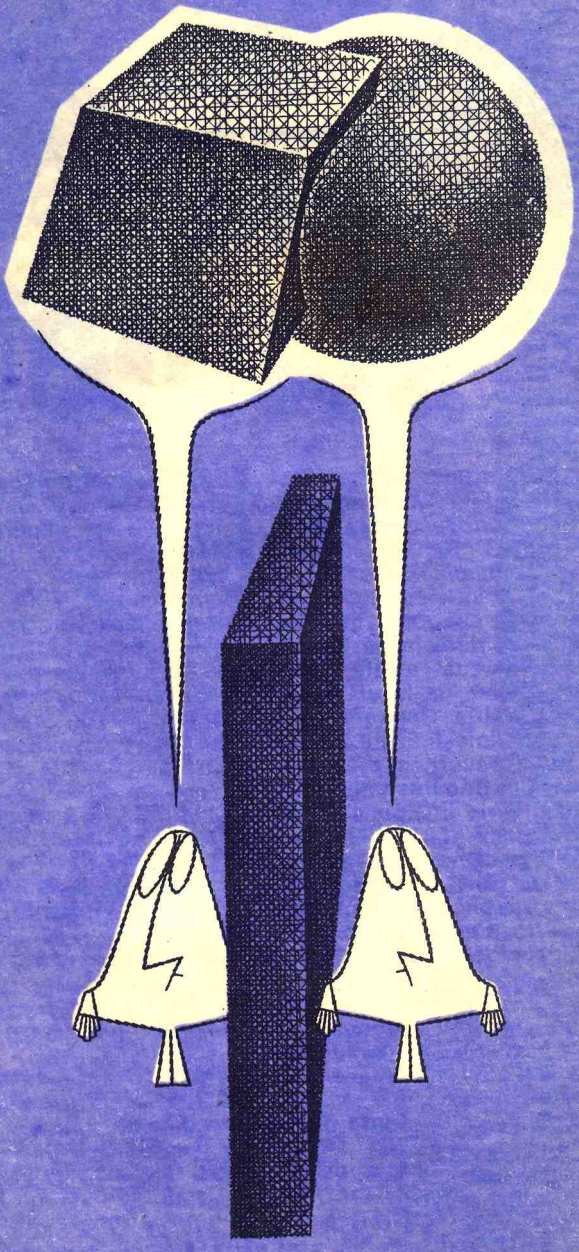

urzica

PAGINĂ DE ONOARE

G. Ranetti

Continuînd ca „moftolog" pe I.L. Caragiale, Anton Bacalbaşa şi Dimitrie Teleor, G. Ranetti schimbă porecla în renume. Născut la 18 octombrie 1875, în Mizil, după cum precizează Mihu Dragomir în ediţia tipărită în 1956, numele de Ranetti provenea, după cum atestă documentele de epocă, de la un bunic, Stavăr sin Dimitrie Căpitan i Ranete; învaţă la Ploieşti liceul şi frecventează pentru scurt timp facultatea de drept din Bucureşti. Funcţionar la poştă, scrie la Epoca lui G. Panu. Reeditează din 1899 „Moş Teacă" al lui Bacalbaşa, „jurnal ţivil şi cazon", iar din 15 septembrie 1904 vestita publicaţie umoristică „Furnica" îşi face apariţia sub egida sa plină de voioşie. Scriitor apreciat în egală măsură pentru scînteierile de spirit de G. Ibrăileanu şi pentru „miticismele" voioase de George Călinescu în monumentala sa „Istorie a literaturii române", G. Ranetti este autorul mai multor opere umoristice printre care parodia „Romeo şi Julieta la Mizil", „Domnişoara Miau", roman psihologic, „De inimă albastră", „Doru Paladu", poezii şi proză, „Cyrano", „Strofe şi apostrofe" (1900), „Eu rîd, tu rîzi, el rîde" (1903), „Fabule" (1907) „Săracul Dumitrescu" (1907), „Schiţe vesele" (1909), „Matache Pisălog" (1914), „D-atunci şi d-acolo" (versuri) — 1921, „Poezii" (1924).

Considerat de G. Călinescu drept un scriitor cu suficientă cultură după ureche, împerechează cu abilitate umoristică rime şi schiţează dialoguri vesele, astfel că devine foarte popular. Poezia pe care o promovează este apreciată de Mihu Dragomir drept publicistică, cu multe jocuri de cuvinte şi asociaţii seducătoare. Ultimul său editor citat mai înainte exemplifică scînteierile sale de spirit prin cîteva distihuri precum:

Cînd înfloreşte liliacul
Atunci îşi lasă Lili acul.

Nu se dă în lături nici de la improvizaţii în franţuzeşte de genul:

J'aimais ton visage si charmant
Ta voix si pure, si douce, si belle
Tu m-as mangé soti enfant
En me tirant sur la ficelle!...

Mihu Dragomir se simte îndreptăţit, în prefaţa la ediţia amintită, să conchidă:

„Astăzi, George Ranetti este chemat să-şi reia locul pe care demult i-l subliniase Ibrăileanu, printre fruntaşii umorului nostru. Vom rîde cu el din nou, înţelegînd încă o dată ce prăpastie ne desparte, pentru totdeauna, de epoca pe care a zugrăvit-o. Şi poate că vom mai şi învăţa cîte ceva de la acest admirabil mînuitor al floretei literare."

Cuvinte pline de luare-aminte şi

îndemn cărora le dăm curs, între altele, prezentînd în fruntea unei noi ediții din *Perpetuum comic* pe acest „moftolog" de renume: G. Ranetti.

NICULAE STOIAN

OMIDA ŞI FURNICA

- Eu te privesc de sus, furnică,
Şi-mi pari atît de mică!
Te văd cum jos muncești
Din greu
Ca să trăiești:
Cînd eu
Stau sus, stau sus ca Dumnezeu,
Pe frunza-naltului copac
Pe care trupu-mi se răsfață.
Stau sus: atîta numai fac
Ca să cîștig comoda-mi viață!

Furnica e de obicei
Cam prea modestă (treaba ei!):
Dar socoti că de-astă dată
Din cale-afară e prea lată
Ca să îi ție o omidă
O cuvîntare-așa stupidă.
Şi-i zise:
- Bre, nu ți-e rușine?
Eu merg, nu mă tîrăsc ca tine!
Stai sus pe-o frunză cocoțată
Ce mîine va muri, uscată,
Cînd toată seva-i vei fi supt;
Dar eu de-aici de dedesupt,
Eu mîndră, fără s-arăt plînsu-mi
Îți strig, omidă parvenită,
Că ești o parazită;
Cînd eu trăiesc prin mine însumi,
Tu îți furi hrana de la alți
Şi doar tîrîndu-te te-nalți!

Ranetti văzut
de M. GION

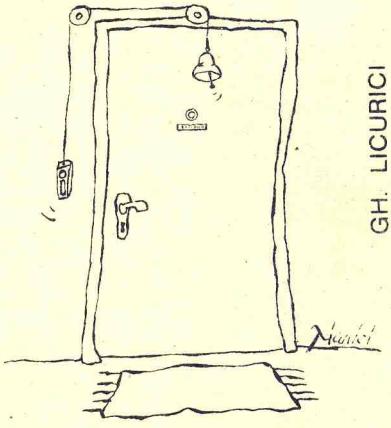

GH. LICURICI

ANTONICĂ MARIN

GEORGE RANETTI

CÎNTECUL MĂREI

Ca hoțul, printre stînci,
Eu noaptea m-am dus să fur mărei
Secretul vrăjit al cîntărei
Ce glasuri solemne și-adînci,
Cu patimă dîrjă, nebună,
De veacuri-l'nalță spre lună.

Dar valul, isteț trubadur,
de veste a prins că acolo
Venisem cu cuget să fur,
De nu simfonia întreagă,
Măcar un crîmpei dintr-un solo.
El vîntului semn a făcut
Și marea-ndată a tăcut.

Pe cînd mă plimbam abătut
Pe țărm, te zării: cea mai dragă
Și cea mai frumoasă femeie!...
Un farmec atunci s-a făcut:

Că-n foșnetul rochei de albă mătase,
În tremurul vocei, în rîsu-i strengar,
Găsii leit-motivul căutat în zadar
Ce orga imensă-n ajun mi-l cîntase.

Degeaba, viclene, tu vai, mai mi-ascunzi
Divină cîntare,
În ea o am toată!... Și-n ochii-i profunzi
Reflexul tău, - Mare!

VECINIC ADORATEI

Las tot, dau tot uitării, plăcere ca și muncă:
Spre tine iarăși dorul, cu strașnică poruncă,
Începe să mă cheme...
Nu vream să te văd iarna, oh, nu vream să te văd
Cum te frămînți ca-n spasmul supremului prăpăd,
Și nu vream s-aud glasu-ți ce blestemă și geme.
Eu te iubesc cînd, vara, senină, zîmbitoare,
Te legeni în hamacul de vorangic din soare,
Și cînți cu voluptate pe strune de zefir,
O simfonie care, dac-ar fi s-o-audă
Beethoven, surd, desigur, spărgea al său clavir,
Înnebunit de ciudă!...
Alerg, sosesc îndată,
Așteaptă-mă-mbrăcată
În rochia-ți de atlaz
țesută din beteală, safire și smaralde,
Dezleagă-ți cingătoarea de spumă de talaz,
Și lasă al meu suflet, fecioară, să se scalde
În nuditatea-ți sfîntă și pururi magnifică...

Așteapta-mă, ah Mare, amanta mea unică!

Toți

Nu sunt boier. Sunt doar ciocoi.
Consum carte blanche[1] și icre moi.
Oh, meprizez[2] pe țărănoi,
Sunt buni numai la plug ca boi:
Qu'importe[3] dacă-s flămînzi și goi?
Mă recomand: Toți.

Nu-s bun să joc nici tontoroi,
Dar mă strecor printre eroi
Pe la spectacole de soi.
Qu'importe dacă susțineți voi
Că nu-s deștept nici cît trei oi?
Mă recomand: Toți.

Am dat să bea peste-un butoi
La dalcauci[4] și marțafoi,
Scoși din taverne și gunoi,
Ca să combată pentru noi.
Qu'importe dacă-s plin de noroi?
Mă recomand: Toți.

1. Carte blanche (fr.) – aici cu sensul: fără să-mi pese de prețuri.
2. Meprizer (fr.) – a disprețui.
3. Qu'importe (fr.) – ce-mi pasă.
4. Dalcauci – paraziți, trîntori.

BEDROS HORASANGIAN

EMAUR ALB 13

— Mă ierți că-ți spun toate astea, dragă domnule... Nu știu ce să mă fac... Jicu nu-și iubește copilul... Băiețelul e bolnav de două zile, are temperatură și tot eu a trebuit să-l duc azi la o policlinică... I-a dat doctoru' să ia niște doctorii, ce știu io, că-s bătrînă... Mai e puțin și să face zece și ei n-are de gînd să vină și să vadă ce mai e cu copilul... I-am zărit pă fereastră cînd s-a dat jos din mașînă... S-au dus iar în vizită, are niște prieteni în blocul nostru... Ce ziceți de așa părinți?... Eu sînt bolnavă de inimă, n-am voie să mă enervez... Ce-o să facă ăsta mic dacă io mor? Nu înțeleg de ce nu-și iubesc copilul... Așa părinți n-am mai pomenit, păcatele mele...

Tăceam. Ascultam o femeie necunoscută, își descărca și ea oful în fața unui om nevăzut, închipuit, dar auzit printr-un receptor, încercînd să se liniștească, să prindă curaj.

— Nu vă necăjiți, doamnă... Așa sînt tinerii de azi, vor să-și trăiască viața, să se distreze, le e frică de bătrînețe și de ce aduce ea, nu știu exact ce e bine și ce e rău... Și eu am fost crescut tot de bunici, nici părinții mei n-au avut timp pentru mine... Tata mă iubea, dar nu m-a dus niciodată la plimbare, nu vă vine să credeți... Și uite că nu s-a întîmplat nimic, am ajuns și eu om în toată puterea cuvîntului, am la rîndul meu copii și-l caut pe Jicu să-mi repare mașina... Nu trebuie să puneți la inimă toate astea... Jicu este un mecanic auto foarte bun, îl apreciază toată lumea... Poate că așa o fi el, nu-și exteriorizează sentimentele, parcă putem ști ce este în sufletul fiecăruia, nu putem... Nu toți oamenii sînt veseli și comunicativi, unii sînt mai închiși... Așa e felul lor...

— Da, domnule, aveți dreptate, dar ei sînt tineri și n-au de ce să fie

V. CRĂIȚĂ MÂNDRA

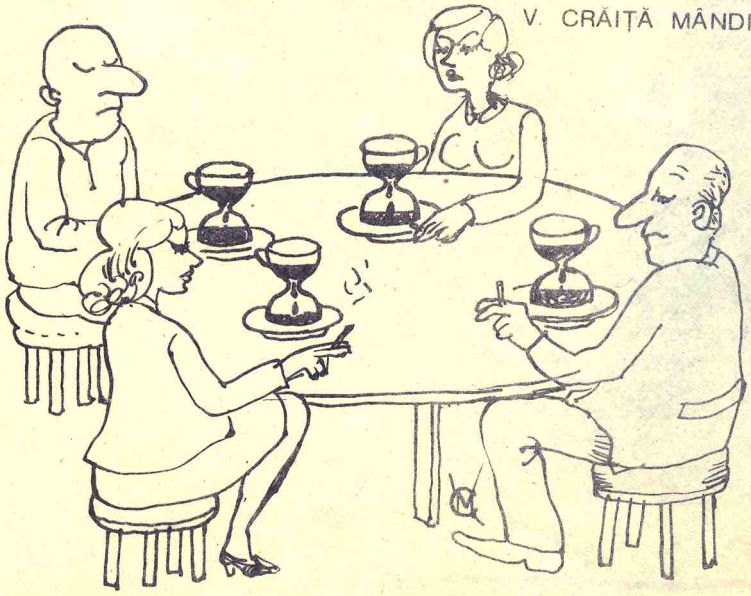

închiși și cum spuneți Dumneavoastră... Săptămîna trecută Robert a vrut în brațe la taică-su și Jicu l-a respins, l-a repezit pe sărmanu' copil... Am țipat la el și eu și fata mea... Zău, nu știu ce să mai cred... Ce să mă fac?...

Și femeia se plîngea în receptor de soarta ei, de nefericirea acestui copil care nu era iubit de părinți, de neputința ei de a face într-un fel ceva.

— Lăsați, doamnă, nu vă necăjiți, timpul le aranjează pe toate... Oamenii se schimbă, doar cei morți înainte de vreme nu suportă, îi irită orice e nud în viața lor... Nu vă pierdeți speranța...

Trebuie să fac rost de patru kilograme de vopsea Alb 13 și nu reușesc s-o procur, Jicu îmi cere să găsesc o bieletă pentru roata din față stînga, ei nu mai au la magazie, io de un' să scot că de cînd cu planetarele cu sacîz nu mai cumpăr nimic, necazurile nu mă ocolesc nici pe mine și, na, acum și baba asta, fără voia mea, tribulațiile unei bunici bolnave și bătrîne, las' că le știu io p-astea, niște puturoase, că și Jicu ăsta, putea sta acasă nu să-l tot sun mereu, am și eu destule pe cap, și mașina stricată și mai sînt puține zile pînă la plecarea în concediu, că dracu m-a pus să am serviciile plătite dinainte și nu pot amîna data plecării pe traseul stabilit în Țara de sus și femeia asta se tot plînge și io ce să fac? nimic, nu știu cum s-o ajut, să-i mai spun ceva și să mă lase în pace.

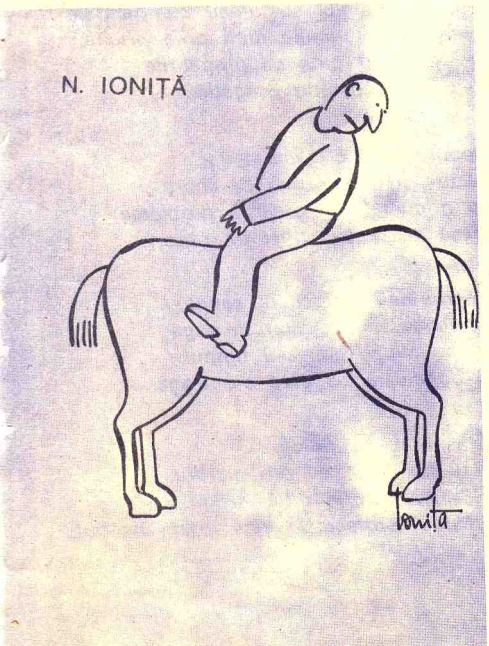

— Fac și eu ce pot, domnule, vă rog să mă credeți... Mi-e milă de copilu' ăsta că e lipsit de afecțiune... Ce-o să iasă din el cînd o fi mare? Își va aduce aminte cum a fost tratat?... O să fie un om rău, se va răzbuna pă alții... E păcat dă el... Un om crescut strîmb e greu de reparat. Cu bicicletele e altceva... Poate vorbiți dumneavoastră cu Jicu, văd că sunteți om cu sensibilitate...

O ascult fără nici un chef, îi dau dreptate și mă gîndesc că am epuizat toate relațiile mele ca să procur *Alb 13*. De unde să fac eu rost de *Alb 13*?

— Sigur, doamnă... Aveți.... Da, căldură sufletească... De afecțiune are nevoie oricine, nu numai copiii... Mă scuzați, vă rog să-i spuneți lui Jicu că l-am căutat... Acum e tîrziu, nu o să vă mai deranjez.... Ei poate mai stau... O să vorbim mîine... Sărut mîinile... Noapte bună...

Uf! Mă săturasem, nu mai suportam văicărelile babei, bine că am închis. Ce enervanți sînt și ăștia, bine că am scăpat de soacră-mea și am plasat-o la Smaranda! După ce ai copii nesuferiți, să mai suporți și toți ramoliții! Să-mi beau măcar ceaiul în liniște!

M-am culcat cu gîndul la sărmanul copil lipsit de afecțiune al lui Jicu și la *Alb 13*. Peste noapte am visat un băiețel care se juca și scria cu *Alb 13* pe zidul casei. „Îl iubesc pe tata".

NIC. LENGHER

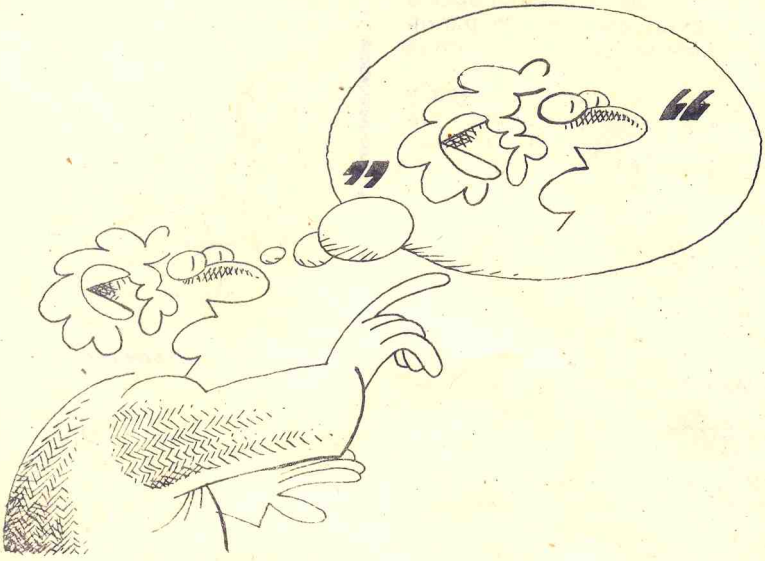

MIRON SCOROBETE

Dezbateri

Apă era, exista și piua,
a-nceput prin urmare o aprinsă
discuție.
Trebuia mai întîi stabilită ziua
când piua să fie dată în funcție.

Bineînțeles, nu orișicum:
erau necesare pregătiri serioase;
unii cereau să le-nceapă acum,
asta aducînd însemnate foloase.

Alții, în schimb, susțineau cumpănirile,
combătînd acțiunile mult prea pripite;
se știe doar bine că pregătirile
trebuiesc îndelung pregătite.

Neputînd să clarifice tema,
căzură pînă la urmă de-acord
ca o comisie să cearnă problema
și să prezinte-n final un raport.

Lucru însă nicidecum simplu
și nicidecum de luat în șagă:
să se fixeze comisiei timpul
și concluzia pe care s-o tragă.

Exasperat, se ridică
unul cu aerul de om pierdut.
- Batem apa în piuă, strigă.
- Nuuu! protestară: Încă n-am început...

C. CIOSU

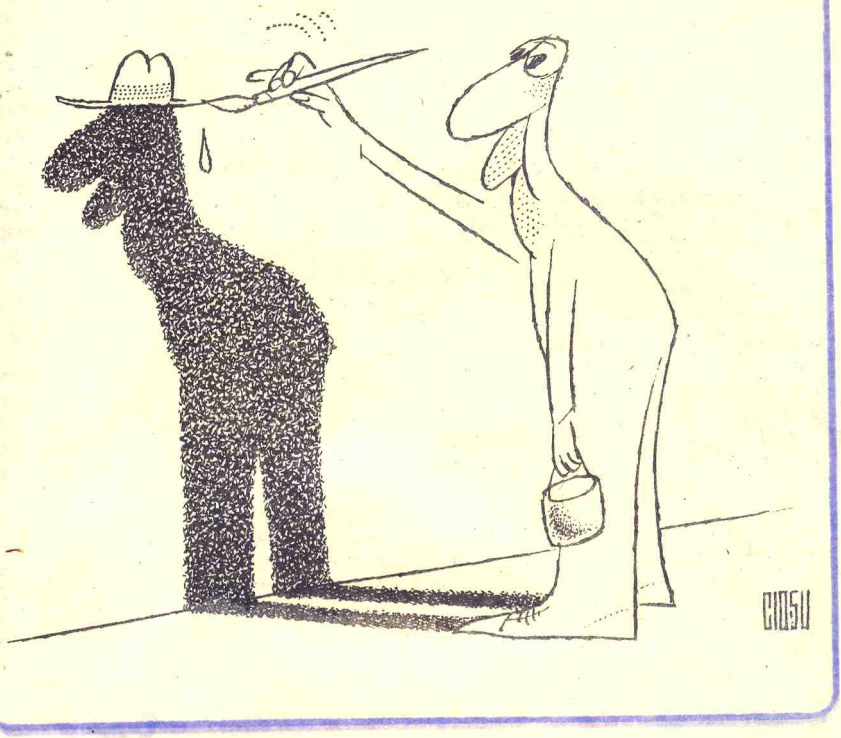

EXCURSIE DE STUDII

LUCIAN PERȚA

„Așa nu se mai poate! — izbucni în ziua aceea tovarășul Buturugă — profesorul de limbă română. Tovarășe director, geaba spun eu că Hogaș s-a născut la Piatra Neamț, dacă sînt ediții unde scrie, negru pe alb, Tecuci. Pentru binele copiilor, al nostru, al școlii în general, vă rog să aprobați o excursie de studii pe meleagurile încărcate de legendă ale Moldovei". Aplauzele care au urmat au confirmat propunerea, așa că tovarășul Mandache, secretarul, a și trecut-o la „acțiuni în curs". Urma să se stabilească data excursiei și aici tovarășul director a avut un rol hotărîtor.

„Măi băieți — ne spunea — știți și voi, chiar prin toată Moldova nu putem merge, eu zic să ne mulțumim cu nordul Moldovei, că și acolo slavă... ă... cine vrea să învețe învață! Și apoi nu uitați, Hogaș a bătut toată țara cu piciorul și cu Pisicuța, pe cînd autocarul nostru... De fapt, important nu e unde s-a născut, ci unde a ajuns! Stimați colegi, din surse bine informate, așa cum bine știți și dumneavoastră, Hogaș a hălăduit și prin satele maramureșene, unde, absolut sigur, urmele marelui înaintaș s-au păstrat vii și nealterate... Cît despre data și durata excursiei... dați-mi un calendar, da, da, e bine așa".

Aplauzele, care l-au urmat pe director pînă în sînul familiei, au încununat totul. Tovarășa Ely, directoarea noastră, adică soția tovarășului director, ne-a temperat entuziasmul cu niște răcituri și astfel tovarășul Mandache a făcut și lista participanților. În unanimitate ne-a înscris pe toți, dar au fost discuții aprinse atunci cînd tovarășul secretar ne-a anunțat că autocarul nu are decît 42 de locuri. Prin tragere la sorți, tovarășul Buturugă și încă

doi tovarăşi au cedat locul în favoarea elevilor, care, orişicum, nu vor putea înţelege gestul acesta nobil.

15 iulie — o dimineaţă însorită de vară, ora 8, în faţa şcolii. Colegii mei, înconjuraţi de membrii familiei, ocupau trotuarul pînă spre nord, aşa că eu cu bunică-mea ne-am aşezat lîngă parcare. Şi am fost inspiraţi, fiindcă nenea Pandele, şoferul nostru, ne-a găsit imediat. Aşa, un pic de busculadă a fost la urcare, dar ulterior, tovarăşul director, care o ţinea în braţe şi după aceea alături pe tovarăşa Ely, ne-a fixat locurile. Toţi am fost foarte mulţumiţi. Şi cînd am pornit, bunica, rămasă singură pe trotuar, ne-a făcut un semn cu mîna. Directorul a luat microfonul în mînă şi l-a ţinut mult aşa, spunîndu-ne diverse lucruri interesante privind peisajul. Doar o dată, cînd intram în Pasul Prislop, soţia i l-a smuls din mînă, nefiind de acord cu expunerea lui privind pădurea de brazi, de pe laterale, care s-a dovedit, atunci cînd a oprit nenea Pandele, o paşnică pădure de molid. Toţi am profitat de acest incident şi copiii, care erau în spate, chiar s-au retras printre molizi, fiindu-le rău. Tovarăşul director, încă neconvins, a tăiat un exemplar falnic din vegetaţia locală, pentru analize ulterioare, dar neîncăpîndu-i în autobuz, l-a abandonat, luîndu-i doar vîrful. Apoi ne-am oprit la Poiana Tătarilor unde tovarăşul director ne-a arătat casa cumnatului dînsului aşezată tocmai pe locul unde odinioară, adică atunci cînd a trecut pe aici, Hogaş a făcut un foc şi şi-a fript nişte slănină. După aceea tovarăşul cumnat, Vasile, ne-a fript nişte purcel şi am păstrat un moment de reculegere gîndindu-ne la slănină. Spre dimineaţă am ajuns la Complexul turistic Borşa, unde Hogaş nu a fost, dar amintirea lui e trează. La barul restaurantului de aici, tovarăşul director a ţinut un toast referitor la netrecerea lui Hogaş pe aici; dar aşa fiind condiţiile pe atunci; ne-a explicat dînsul, nici nu se putea altfel. Apoi am coborît spre Moisei unde ne-a primit un tovarăş profesor de matematică. Tovarăşul ne-a arătat fîntîna de unde, se spune, Hogaş a băut un păhărel cu localnicii; care păhărel a trecut

N. VIZITEU

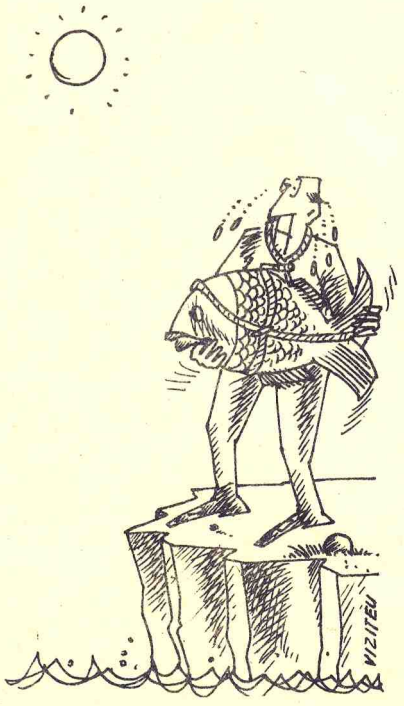

POMPILIU DUMITRESCU

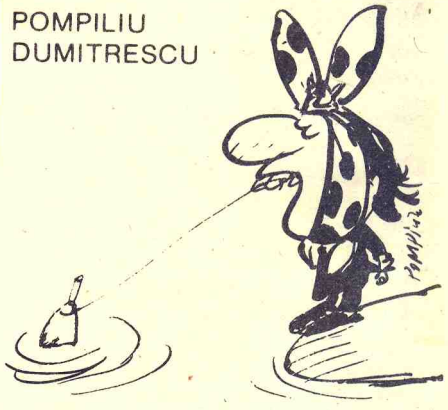

CRISTIAN MARCU

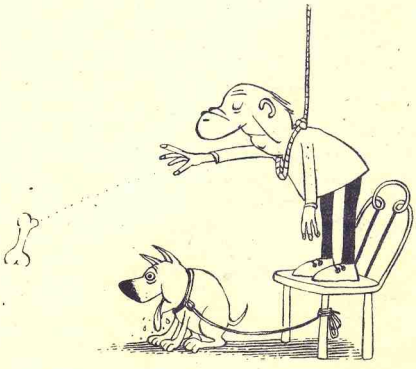

din mînă în mînă, pînă la cei trei copii care l-au spart. La Vișeul de Sus nu ne-am oprit fiind în criză de timp, ba pînă și tovarășul director, nesimțindu-se bine, tovarășa Ely l-a ținut în brațe pînă la Cimitirul vesel din Săpînța, unde l-a lăsat. Portarul cimitirului, după ce ne-a dat bilete de intrare, ne-a explicat că Hogaș nu a trecut pe acolo; dar vin foarte mulți turiști.

Spre seară ne-am întors la Sighetu Marmației, unde ne-am culcat la un internat. Pedagogul îl cunoștea foarte bine pe Hogaș fiind student la fără frecvență, filologie, și am petrecut o noapte foarte instructivă cu fișele dînsului din clasa a IX-a. Tot Mihai, pedagogul, ne-a dat indicații cu privire la ieșirea noastră din municipiu, ajungînd astfel la Desești, pe unde, zicea tovarășul director, Hogaș trebuie că a trecut. Verișoara dînsului, fiind localnică, a confirmat aceasta. Dînsa a și sculat copiii din autocar arătîndu-le o pană de a lui Hogaș uitată acolo din moși-strămoși pe un manuscris galben ca ceara. A treia zi a început un recital de romanțe, verișoara tovarășului director fiind o solistă vocală în grupul folk comunal. Adulții, ca și copiii, au plîns un pic, dar și-au revenit gîndindu-se la părinți și la școală.

Cele cîteva sute de kilometri pînă acasă le-am făcut fără accidente, Pandele fiind tot timpul cu piciorul pe frînă. După ce am explicat copiilor că deja am ajuns, ne-am dus cu toții pe la casele noastre, Pandele rămînînd să-și repare mașina...

Așa cum spunea tovarășul director, excursia aceasta a fost o excursie foarte instructivă.

IULIAN RADU

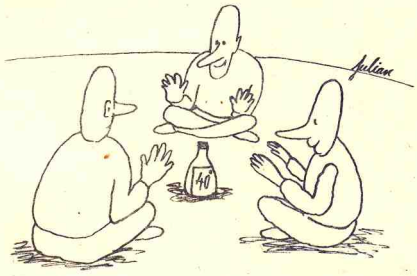

MIHAI C. PAPUC

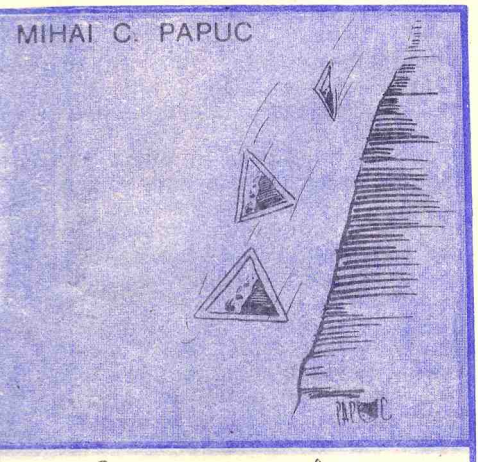

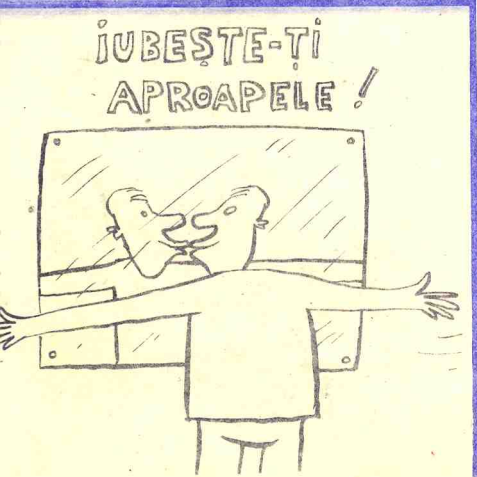

TRAIAN FURNEA

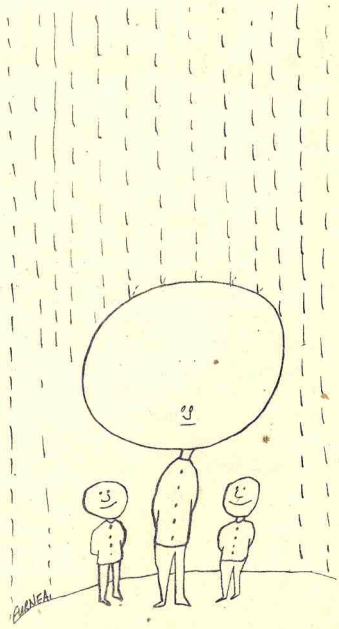

VIRGIL MILITARU

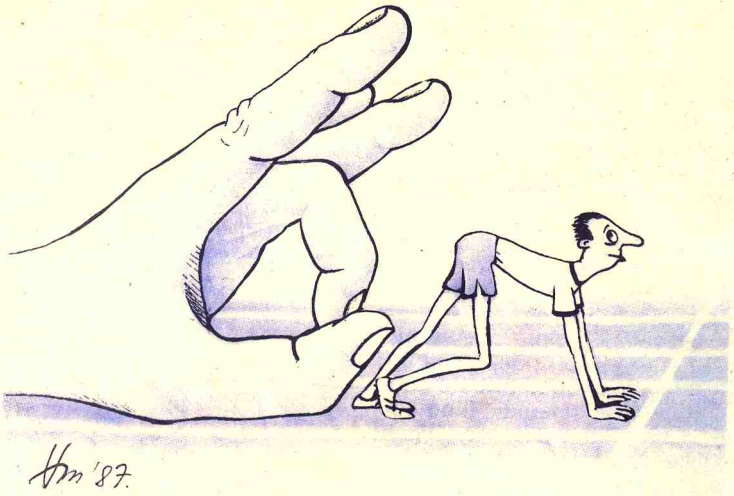

LAURENȚIU CERNEȚ

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Nu știu altora cum le este, dar eu mă simt bine în fața cuvintelor încrucișate. Nu le dezleg. Mă uit la ele ca Napoleon la planul unei bătălii, ca iubita mea la o carte de bucate, ca mine la un nud înrămat cu gust. Îmi plac, pentru că mă euforizează, dîndu-mi măsura adevăratelor mele calități, îmi insuflă încredere în puterea de a rezolva orice problemă; îmi prilejuiesc un complex de emoții, ca-n fața următoarelor „obiecte": poezie, fetișcană, sarmale, apus de soare, cabernet de Recaș; mă satură, adică îmi satisfac nevoia de metaforă.

Cuvintele încrucișate sînt pentru mine indispensabile, chiar și vara, cînd e cald. Îmi scald în (printre) ele sufletu-mi candid și creierul împănat de tot felul de tentații, care mai de care mai intelectual-depresive. Iată, de pildă...

4, vertical: **Fratele prunului.** 8 litere. Aș prefera **fiica prunei.** Asta ar fi țuica. Sau **fiul:** magiun. Deși, în afară de mama comună (pruna), nu văd nici o legătură între cei doi copii. Mor după magiunul de prune. Nici țuica nu-i de lepădat, însă nu trebuie exagerat. **Fratele prunului?** Mai mare? Mai mic? Parcă văd o familie de pruni, cum scrie la carte, tata, mama, copiii, într-o livadă de meri. De fapt, dintre toate fructele,

cel mai mult îmi plac merele. Merele te trimit cu gîndul la mitologie, la folclor, la literatură. E o plăcere! Mărul Evei, Mărul discordiei, Făt-Frumos și merele de aur, Mărul de lîngă drum. **Malus domestica.** Ionatan, creţesc, parmen auriu, domnesc. A bate măr. Așa se spune, deși mie mi se pare absurd. A bate nuc — ar mai merge, dar nu trebuie s-amestecăm nucii în povestea asta. Mărul face parte din familia rozaceelor, iar nucul din... Cred că nu știu. Oricum, juglandacee e și mai greu de pronunțat. Întîmplător, mi-aduc aminte de un nuc din copilăria mea. Lîngă el se află un corcoduș. Corcoduș! 8 litere. **Prunus cerasifera.** Să fie ăsta fratele prunului? În orice caz, un frate vitreg. Îl văd mai degrabă pe post de verișor. De fapt, nu mă interesează.

16, orizontal. **Teatru fără sfîrșit.** 5 litere. Un fel de spectacol fără căderea finală de cortină. Teatru la vedere. Sigur că la vedere! Deși... Ar fi interesant de urmărit o piesă jucată cu cortina lăsată. Să nu vezi nimic. Teatru radiofonic... Nu. Poate fi altceva. Lumea e o scenă. Viața. Continuată la infinit. Totul se începe, nimic nu se termină. Nici chiar așa! Te duci la teatru, începe spectacolul și... Mai obosește omul. Îl apucă setea. Îl apucă foamea. Bufetul, în antract, nu-i o rezolvare pentru... toată viața... infinită. Și apoi mie îmi place să mănînc acasă. Fac niște ciorbițe — un deliciu! Soția mea îmi aduce acuzația că înadins îmi ies așa de gustoase, ca să se îngrașe ea. Parcă aș avea vreun interes. Ei, am uitat despre ce-a fost vorba.

10, vertical. **Pahar medicinal.** 7 litere. Sînt dezamăgit. Am ghicit imediat și... farmecul s-a dus. Ventuză. Aș fi preferat o definiție mai poetică. **Produce buline pe piele.** Sau: **Rimează cu răceală.** Chiar: la mine-n casă am de toate, de la clește-patent și pînă la nucă aluminiu (pentru ceai), de la televizor la lingură de încălțat, dar ventuzele îmi lipsesc. Ventuzele sînt foarte necesare, măcar că de mult timp au intrat într-un fel de umbră. S-au dus vremurile cînd niște ventuze bine puse și la momentul potrivit înlocuiau cu succes o mulțime de hapuri. Nu c-aș fi tradiționalist înfocat, însă pur și simplu îmi plac. Le ții într-un sertar, nu se strică, n-au termen de garanție și le poți întrebuința, si-n alt fel, nu numai la boală. Ce m-ar împiedica să le iau drept pahare și să beau din ele apă, vodcă, bulion sau vin? Și-s și mai ieftine. Un pahar de cristal costă cît două duzini de ventuze. Și fac... impresie. Îți vine în vizită un pictor. Motiv de inspirație. „Natură moartă cu ventuze". Sau un poet: „Sărutul tău — ventuză — mă..." Rime: muză, meduză, buburuză, cambuză.

NIC. LENGHER

6, orizontal. **Laurențiu Cerneț.** 2 litere. Asta-i culmea! Cum să intru în două litere?! Aici trebuie să fie o greșeală... Ba nu! **As.** Hm... Dacă aș descoperi că au fost vizate doar inițialele (L.C.), m-aș întrista de moarte. Oricum, am, așa, o mică satisfacție: autorul careului a auzit de mine. Ia să văd cine semnează! Cine? Păi, ăsta e văru-meu. T-ț-ț... Nu știam că se ocupă de... Bun băiat. Talentat. Foarte inteligent. A terminat Dreptul și lucrează în comerț. O să-l sun. Neapărat. O să-i facă plăcere. Ce mă costă? Asta e, că-i bine să-i oferi omului puțină bucurie. Un zîmbet, o felicitare. Habar n-ai cînd îți prinde bine. Uite cum se leagă ideile! Categoric, cuvintele încrucișate sînt foarte utile.

LEONTE NĂSTASE

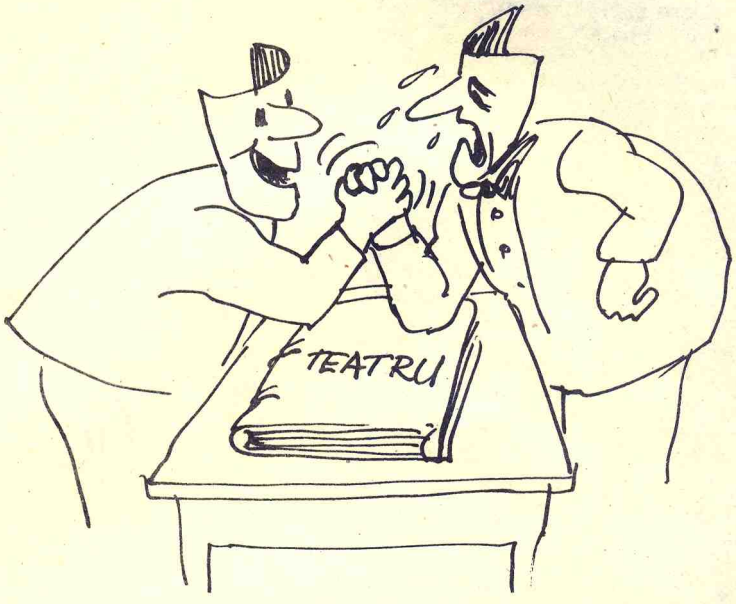

NICOLAE ȚAȚOMIR

RimbaCadiamul

De la Rimbaud, Scofală aflase cu mirare
Că fiece vocală evocă o culoare:
A – negru, O – albastru, E – alb, I – roș, U – verde.
Critic și geniu plastic, el începu a-și pierde
Și somnul și tutunul în meditări profunde...
U-i verde-n ale bălții mult prea stătute unde,
I-i roș în asfinturi, E-i alb în telemea,
Și-n miozot, – ca-n floare – albastru-i O, sadea.
Dar ce te faci cu oaia, ori lae, ori bălaie,
Că – plină de vocale – o face chiar de oaie?!
Albastră-i ca azurul, căci nici n-ai încotro
Odată ce stimata începe cert cu O.
E neagră cum e smoala – vocala A – și e
Mai albă ca zăpada odată ce-i și-un E
(Adică – fără-albastru – e lae: fumurie);
Iar I cel roș îi scoate peri albi prin pălărie...

Flămînd de mari concluzii, o puse la frigare
Și-o învîrti ca discul lui Newton – tot mai tare.
Iesind cu totul albă și fragedă-n untură
El își sfîrși calvarul c-o strașnică friptură.

GABRIEL TEODORESCU

Esop

A fost demult, în antica Eladă,
Un sclav urît, puțin ghebos și șchiop.
Și i se dase numele Esop.
Era un Trac pus veșnic pe butadă.

Învățătura o spunea cu scop,
Că se strîngeau toți oamenii să-l vadă.
Atenienii ce treceau pe stradă,
Se minunau de mintea-i de Ciclop.

Găsea răspuns la orice întrebare,
Morala lui era usturătoare,
Dar conținea un adevăr firesc.

Suit pe-un munte, ametit de-un brînci,
El a murit demult, zdrobit de stînci.
Dar fabulele lui și azi trăiesc!

Secretara

Orice director are-o secretară,
Deșteaptă, tinerică, durdulie,
Adică-o ajutoare de soție,
Plătită cu o leafă bunișoară.

Și secretara asta multe știe,
Că nu-i deloc o treabă prea ușoară,
Să faci cafeaua dulce, sau amară,
Sau să păstrezi în mapă o hîrtie.

Atunci cînd șeful nu vrea să primească,
O secretară știe să vorbească,
Și te refuză-n mod politicos.

Dar tot o secretară cu relații,
Își introduce verii și cumnații,
Amabilă, pe ușile din dos.

C. CUCOS

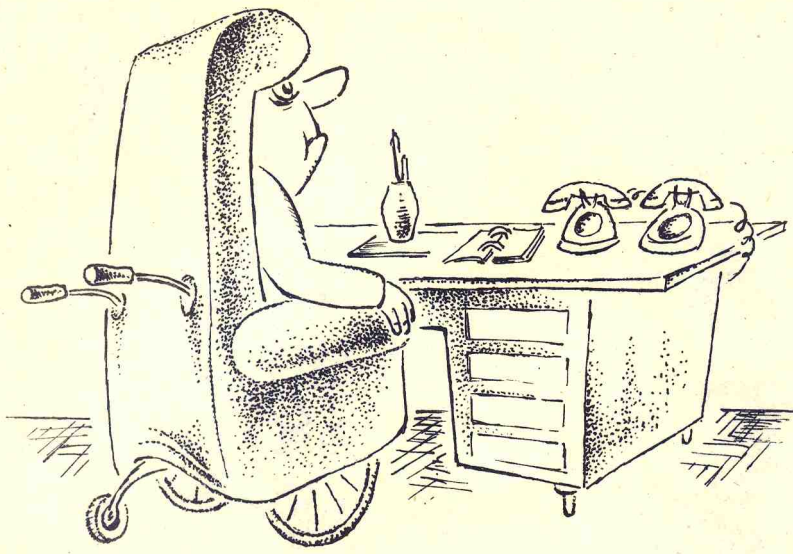

UMOR „S.F.“

DORIN MĂRAN

M. se decise, în sfîrșit, să-și comande un nou costum. Alegerea croitorului n-avea nici o importanță. Lui M. îi păsa prea puțin cum va arăta noul său costum. Nu vroia decît s-o împace pe logodnica sa, Maria, care nu-l mai accepta în costumul său de velur, bleumarin, singurul, de altfel, pe care-l purta de cîțiva ani și la serviciu, și în unele cercuri alese ale Mariei, cu o nonșalanță pe care ea o găsea de-a dreptul vulgară.

Intră în prima croitorie pe care o întîlni în drumul său. Cineva îi deschise ușa înainte de a se sinchisi el s-o facă. Nu-și dădu seama dacă era patronul sau valetul: era prea elegant pentru un valet și mult prea curtenitor pentru un patron.

— Bine ați venit! Costumul dumneavoastră este gata. Cum așa? era absurd! omul acesta patron-valet, valet-patron pe care îl vedea acum pentru prima oară în viața sa îi cunoștea numele și, culmea, îi anunța executarea unui costum pe care nu-l comandase niciodată.

— Trebuie să fie o confuzie la mijloc, o eroare, d-le, eu...

— Vă înțeleg nedumerirea! Firește, n-ați comandat nici un costum. Societatea noastră nu primește niciodată comenzi pentru ca

FL. CALAFETEANU

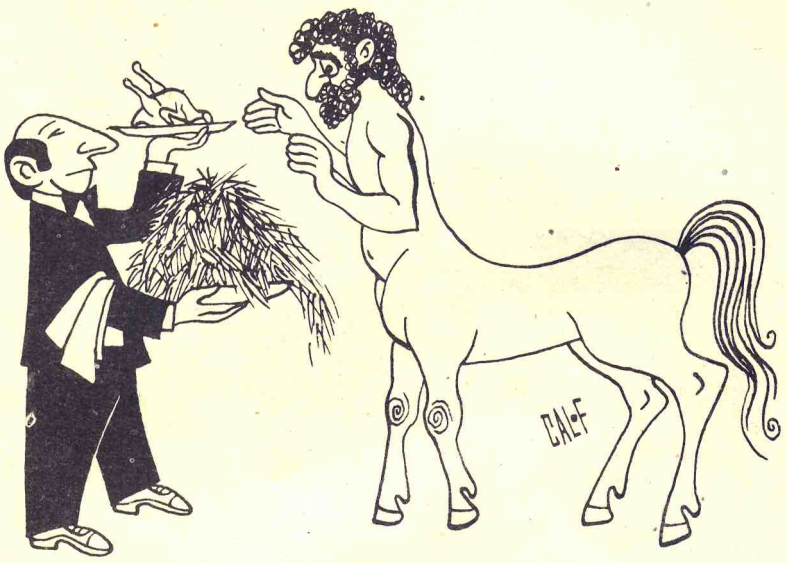

activitatea de marketing modern exclude asemenea principii învechite. Agenții noștri, specializați în prospectare, statistică, drept, medicină, psihoanaliză etc. se ocupă în special de clienții potențiali, urmărind fiecare secvență din viața lor, bineînțeles, într-un mod categoric discret. Ei prospectează toate clișeele existenței lor pînă în cele mai infinitezimale amănunte, acumulind numeroase informații vis-à-vis de gusturile lor, necesități, gradul de uzură al hainelor corelat cu activitatea zilnică, cu limitele de neglijență sau pedanță, temperamentul individului, disponibilități financiare, alimentație, adăugînd-se la asta procentajul rezervat întîmplărilor neprevăzute: furt, accident, acțiunea factorilor externi etc. Computerul nostru prelucrează aceste date, furnizîndu-ne informații precise asupra modului în care se va orienta clientul. Cazul dumneavoastră e unul din cele mai ușoare: logodnica dumneavoastră v-a anunțat acum o săptămînă că vă va înapoia inelul de logodnă dacă veți continua să purtați acest costum ponosit bleumarin, culoare care-i provoacă iritante indispoziții. O iubiți, d-le, nu-i așa? prin itermediul fotografiilor pe care vi le-am făcut cu aparate speciale, am aflat amănunte din viața dumneavoastră. În primul rînd ne-au interesat dimensiunile corpului dumneavoastră. Și patronul-valet, valetul patron, îi întinse un impresionant plic cu fotografii în care se putea admira în toată splendoarea ființei sale, surprinse într-un impresionant număr de poziții, în propria-i cameră. Ideea i se păru infernală. Cu ce drept acest nebun se introduce în viața sa privată?? Peste cîteva clipe se trezi în fața unei oglinzi mari venețiene îmbrăcat în noul costum. Îi venea impecabil. Căută disperat un cusur, cît de mic, încercă să inventeze unul, era zadarnic. Onoră chitanța pe care o găsi în buzunarul hainei și ieși trîntind ușa după el. Plătise în bancnote mari fără să aștepte restul. Peste cîteva minute îl găsi în buzunarul din interiorul hainei, pînă la ultimul bănuț. Trebuia să fie o escrocherie la mijloc, nu se putea altfel. Era prea de tot. Marketing, ce nerozie! Deodată, dintr-o tutungerie țîșni o vînzătoare tînără, cu ochi mari, albaștri:

— Domnule M. Pachetul dum-

CONSTANTIN PAVEL

neavoastră de țigări!

M. se uită nedumerit la ea. Își aminti că rămăsese fără țigări, intenționînd să-și cumpere de la prima tutungerie, dar uitase cu desăvîrșire de ele.

— Îmi datorați atît, domnule... zîmbi vînzătoarea neprefăcut. M. se scutură îngrozit, ca apucat de friguri, grăbindu-se să ajungă cît mai repede acasă. În sfîrșit! Litrul era defect. Urcă gîfîind cele zece etaje. Efortul îi stîrni o foame de lup. Își aminti că bucătăreasa avea zi liberă. Nu-i nimic, își va pregăti singur o friptură de porc. Puse mîna pe clanță și, dintr-o dată, încercă un fel de teamă. Intră. În sufragerie îl aștepta o friptură de porc bine rumenită, pișcată de untul fierbinte. Complet transfigurat, tremurînd ca un ceainic, M. le întentă tuturor exponenților noului său destin, un proces virtual, sîngeros. Se gîndi la pedepsele cele mai scrîncene pe care le-a oferit istoria, dar renunță imediat la ele. Îi veni o idee strălucită. Întîi îi va invita pe toți, să le mulțumească, să-și exprime recunoștința pentru modul generos în care au știut să răspîndească cuceririle științei moderne, pentru grija față de om... Apoi...! Auzi bătăi în ușă. Săltă clapa vizorului și privi paralizat. Afară, într-o superbă ținută de seară așteptau liniștiți și surizător, patronul-valet, valetul-patron, vînzătoarea cu ochi mari, albaștri, bucătăreasa. Se întoarse electrizat spre telefon, formă un număr și aștepta.

— Maria? Dragostea mea. Ajută-mă, numai tu poți s-o faci. Vino cît poți de repede, înțelegi? Cît poți de repede. E absolut necesar. Iubito, simt că înebunesc.

— Regret, dragul meu, acum nu pot.

— Maria, glumești? Nu se poate să nu înțelegi, încearcă, te implor...

— E imposibil. Tu TREBUIA să vii, trebuia să fii demult aici...

TUDOR GEORGE

ORCHESTRAŢII LA CLEPSIDRĂ

10 SONETE

Clepsidra

Parcă s-ar trage Timpul dinapoi,
De-mi amintesc clepsidrele superbe -
Prin care-au scurs Imperii şi Eroi
Şi s-au prelins Istoriile-acerbe!

Ce-nseamnă, azi, clepsidra, *pentru noi?*
Un simbol rătăcit, un straniu verb e:
Un martor orb, cît fierbem ouă moi,
Să nu dea-n clocot laptele, cît fierbe!

Dar altădată, după pulsul ei -
Nisipul ei de purpură şi glorii -
S-au copt, în loc de ouă, Regi mişei
Şi-au dat în clocot toţi Imperatorii!

Precum Oedip, stau ochi în ochi cu hydra
Văd cei doi sîni superbi, de sfinx -
Clepsidra!

Ghemul

Un ghem de sfoară! - Asta-i tot ce-avem?
Dar cît mister e-n densul ghem de sfoară,
Cînd indiana cobră-şi desfăşoară
Hipnotul dans din colăcitul ghem!

C-un ghem dintr-ăsta, cîţi se spînzurară,
Mimînd pendula astrului suprem!
Cîţi, ca Tezeu, feriţi de-un crunt blestem,
Leşeau din Labirint, p-un fir, afară?!

În ghem, ca-ntr-o gigantică sămînţă,
Giganticii cocotieri s-anunţă!

M-am hotărît să-i chibzui un alt sens:
Acest colac e-n fond un zbor imens!

Deşiră-l tu, nepoate, şi-l înstrună
Şi zmeul tău ţi-l arborează-n lună!

DIN PĂŢANIILE LUI PANTELIMON HARNICU

ALEXANDRU D. LUNGU

Crudă şi profitoare, o seamă de populaţie — profitoare pînă la sînge — ca să nu dau decît un ezemplu, Haraluţă a lu Maglavitu, vecinu, care s-a îngrămădit în coasta mea, anume, să nu pot răsufla şi eu, o duminică, fără proces... Dar iar mă-ntorc şi zic: fără prostalani de pe urma cărora să profite, — ca să dau alt ezemplu, nevastă-mea — n-ar ezista nici profitori, nici exploatatori, nici durere, nici suspin, ci viaţa cea fără, ecetera...

Afacerea pentru care-l tîrîi din nou la judecată pe Haraluţă a lu Maglavitu şi care se vede cu ochiu liber că-i necinstită şi murdară, s-a zămislit ezact înaintea hramului de la Miorcani, care ştie o lume că-i cel mai procopsit hram din împrejurimi. Aşa că ce s-a gîndit Haraluţă în capu' lui, acolo? „Toată lumea se duce la hram; mese-ntinse, uşi deschise, muzici, petreceri, voie bună: „mai gustaţi ceva, să meargă paharu; ia-l şi pe ăsta,

să-i faci loc celuilalt, cînd ne-o fi mai rău, așa să ne fie; hai cumetre cum o fi, că cumătra n-o mai ști"... iar eu cu nevasta să stau în sat, să-l legănăm pe Apolodor, băiatul Corneliei de la Sascut, pe care-l creștem noi, de la trei luni? la stai puțin, nevastă, că rezolvăm noi cazu', că doar de-aceea-i prostime pe lume"... Și-o trezește pe la o bucată de noapte pe Păuna, nevastă-mea „li-li-li... la-la-la... ru-ru-ru... du-du-du" ...o îmbrobodește, că ei, Maglaviții, trebuie să plece „din localitate pentru niște probleme vitale", și că să aibă grijă două zile de Apolodor. Și Păuna, împleticită de somn, aprobă, și-l și ia pe Apolodor, care nici măcar nu știe a zice mama, baba, tata, papa... iar nemernicii de Maglavițiu o și-ntind la Hram, la Miorcani, înaintea celeilalte populații din sat, să nu care cumva să se dezmeticească nevastă-mea, ori să aflu eu și să-l azvîrlim pe Apolodor peste gard...

Cînd m-am trezit eu în problema dată și-am văzut că afară de mine, Păuna și Apolodor, satu-i scurs tot către hram, iar cîinii latră a pustiu, zic: „Păună, hai și noi!" „Dar"... face ea și-arată către Apolodor, care tocmai tipărea cu palma o ispravă de-a lui... „M-am gîndit la toate... îl băgăm într-un rucsac și-l transportăm cu noi... Chiar și meșterisem rucsacul, adică un sac căruia i-am legat colțurile de jos cu fitil de lampă de douăsprezece focuri, să nu-mi taie umerii, urmînd numai să-l strîng la gură și să-l iau în spate, după ce-l înghe-

TUDOR GEORGE

Pana

Sublim pica-n străbuna călimară
Un fulger dalb, ca Lucifer din Pronii:
De lebădă - o pană literară,
Cum nu mai poartă, astăzi, epigonii!

Arhangheleasca suliță de pară!
Cîți barzi - prelați ai sanctei ceremónii
Asemeni lui Perseu, străfulgerară
Egida împietrită a Gorgonii!

De mic copil, priveam prin slăvi cum cade
Cîte-o cometă, cîte-o stea serafă -
Cum vin și-nscriu superbele Pleiade
Pe cerul nopții supla lor parafă!

Ce fericit fui, Moșu cînd mi-a zîs că
Trag a notar: - Să-mi fac stilou de gîscă!

Stiloul

Penița ta-i de aur, nu se stinge
Ca astrul meu și palida mea rază! -
Alunecînd pe-a foilor mirază,
Fosnești precum suava mea meninge!

Concreta rugă tainic încreiază
Cuvîntul care sufletu-mi încinge:
Cerneală, zgură, lacrimă, pecinge,
Prin clonțul tău divin se face oază!

Al plăsmuielii instrument - Stil sacru,
Mai drag îmiești ca fulgerul lui Zeus! -
Și hymnu-acesta liber ți-l consacru,
Atîta cît mai sînger și-ncă Eu-s!

Duh prometeic, poartă-n veci sugestii,
Ca măduva de foc tăinită-n trestii!

Călimara

Albastru iezer sufletul mi-l spală
Și ochiul, cu cerești le lui ape:
Stiloul, precum ciuta, mi s-adape
La Mitica-Sorginte-de-Cerneală!

TUDOR GEORGE

Un cer întreg ca-ntr-un ghioc încape
Și-aud, ca-ntr-o ureche-n scoica goală
Un sorb neptunian, o vîrtejeală
Pulsînd uranienele potoape!

Îmi voi sorbi atavicul meu sînge
Din cosmica, sublima Călimară,
Într-o clepsidră ce veninu-și strînge
Ca Sepia, repropulsîndu-l iară!

Repopulînd, cu versurile mele,
Un proaspăt cer și-un nou ocean
de stele!...

Oul

Barbilian cavou - palat de nuntă,
Te salt în soare, ca Brâncuși, cu vraje:
Ațint binoclul pumnului prin coaje,
Sperînd să văd această taină sfîntă!

Un nimb călduț în palmă se degaje
Și-o formă scrisă-ntr-o elipsă frîntă:
Evocator, vr-un ou cu pascal mă-ncîntă -
Bălțat precum un sîn cu tatuaje!

Deci, iată Oul Cosmic, Forma Pură,
Esența Vieții-n tainica-i epură!

Nu stă pe verticală, nice strîmb -
Stă doar pe burtă, într-un singur bumb!

Dar, dacă-l fierb, înghiață-ntr-o sculptură -
Monumental - ca Oul lui Columb!

Șervețelul

Motto:
„Cît despre șervețel, mă rog frumos,
Pe poala fustei ștergem seu de oaie,
Cînd sîntem unși pe labe prea vîrtos!"

Cecco Angiolieri: „Cantonier" — Son. CXLI

Seraficul, suavul șervețel,
Evanescent - foiță chinezească!
Îi pipăi lin meningea să-mi fosnească
Asemeni unui gînd, impalp ca el...

Îmi pare-un flutur cu-aripă fantască
Țesută-n puf de nor și-n funigel,

sul înlauntru pe Apolodor...

Și-așa, cînd cu rucsacul în cîrca mea, cînd în a Păunei, am ajuns la hram. Acuma, ori că Apolodor era obosit. ori că praful de făina produce somn, întrucît, cînd l-am estras din rucsac, era alb ca omătul, dar nu i-am auzit nici un scîncet pe drum... Pe urmă, după ce l-am scuturat și i-am dat să mănînce, a adormit din nou... Două zile și două nopți, timp în care am vizitat cel puțin treizeci de neamuri, unde am tot luat-o de la început; adică de la țuică, mezel, fripturi, sarmale, vin, budinci și iar vin, Apolodor, cum se zice, nu ne-a creat probleme... Așa că, a treia seară, cînd ne-am pornit spre casă, eu cu Apolodor în spate și Păuna cu două trăiști de daruri, trebuie să recunoaștem că eram cam obosiți și tehui de capete... Acuma, pînă la pădurea Ghireniului, știu tot ca de pe carte, pe unde-am mers, după ce tufă m-am dus... ce-am vorbit, dar de-aici, mi s-a rupt, cum se zice, și mie și Păunei, filmul... Ne-am trezit acasă, dormind de-o zi și-o noapte, încercînd să ne-amintim cum am ajuns... Alb în capu' meu, alb în al Păunei. Pînă la urmă ne-aducem aminte amîndoi, că parcă avusesem ceva cu noi... Dar ce?... Nici asta nu știam... Tocmai îi ziceam Păunei, „că din cauza amestecului băuturilor"... cînd auzim pași prin ogradă și bătăi în ușă... Deschid, era Haraluță a lu Maglavitu. „Ne-am întors în localitate, face, și-am venit să-l iau pe Apolodor și să vă mulțumesc". Și-abia atunci mi-am adus aminte ce

DIN PĂTANIILE LUI PANTELIMON HARNICU

pierdusem pe drum, și-i spun și lui Haraluță, sincer, nu ca alți... „Cum l-ai pierdut?!" „Uite-așa, cum se pierde, ce ție nu ți s-a-ntîmplat să pierzi, un cuțit, o tabachere, o măsea, ori altceva, în viață?"... „Ce să... l-am pierdut și gata! Ți-l plătesc, sau"... și tot atunci îl văd că se umflă, esplodează de ziceai c-a înnebunit. „Copil să vă faceți, că vă omor, vă dau foc, vă jupoi de pielea voastră răpănoasă!" (Auzi, cultură!) Și iese alergînd din ogradă... Acum ce mai? oleacă de dreptate avea... Fac o consfătuire cu nevasta, tragem concluzia și pornim acțiunea de recuperare... De cu noapte plecăm din sat, noaptea ne-ntoarcem amîndoi... Două luni am tot cercetat împrejurimile, ca bezmeticii, fără nici un rezultat. Îi la mintea găinii, cîtă istoveală, cîtă cheltuială, cît năduf, cîtă ecetera, pe capul nostru!... Și, în sfîrșit, într-o bună zi, să nu-ți vină să crezi, dăm de Apolodor! Îl găsim într-un sat, la treizeci de kilometri de unde l-am pierdut, la niște oameni care se jurau că l-au făcut ei. „Cum îl cheamă?" întreb eu.

IUDOR GEORGE

Ce zboară către buze, ușurel,
Suavei flori petalele să-i pască!

Șol diafan! Prinzîndu-l de-o aripă,
Îl sacrific, superb, ca pe-o idee
Care durează efemer - o clipă,
Împodobindu-mi gura-orhidee!

Par, mustăcios cum sînt - din nostimadă -
O morsă care-amușină-n zăpadă!

Degetarul

Am regăsit un degetar pierdut,
Pe care-l știu, de mult, al Mamei mele,
Din anii ei de trudă, jug, belele,
Cînd ne cosea și țoale și-așternut!

Sînt martor drag blindatei tinichele
Și-al vredniciei sale din trecut:
Acestui fetiș, degetu-i sărut
D-odat' cu degetul sfînt al Mamei mele!

În ochii mei, imaginea-și transpune
Cu ochii ei brumați ca două prune!...

Am renunțat la visteria cramei,
„Tării" mă-ncumet să degust mai rar -
Dar, zilnic, eu cinstesc - în cinstea Mamei
Un strop de-agheazmă, cîte-un... degetar!

Oglinda

Cînd zic Oglindă, *zic un vis superb*
Din Rilke năzărit: prin geamul rece,
Un candelabru rămuros cum trece
Cu coarnele aprinse, ca un cerb!...

Dar prin oglinda mea nu-și cat potece
Asemeni arbori vii - sublim reverb!
E-un ciob uitat, din timpul meu imberb,
Cînd ciuguleam tuleiele zevzece!

Țin minte cum îmi aducea reproșuri
Pe cînd eram puștan, spuzit de coșuri!

Pe urmă, cînd se mai săltase piciul,
Mă dojenea, cînd mă crestam cu briciul!

Uitate-s, azi, ale juniei lieduri!
Oglinda mea, porți barbă-acum și-ai riduri!

TUDOR GEORGE

Particulele

Tu poți să știi că-n aer eu decup
Mișcarea ta, ca pe-o fantomă vie:
Un carnaval de forme prinde trup,
Tridimensionată-alegorie!

Te-mbrățișez aerian, *te pup*
Aerian *cu*-aeriană *bucurie*
Și-n vals cu-nchipuirea, mă-nșurup
Într-o volută ce, vădit, se-nscrie!

Această ipostază-n valul dens,
Nu-mi pare-o hologramă-a fi, deșartă
Ci aripi ferme-ntr-un stîrnit propens,
Aerian, *de aer fiind, mă poartă!*

Elementari, pe-un țărm aborigen,
Ne-om logodi-ntru-Azot și Oxigen!

ADRIAN ȘERBAN-CHIRA

DIN PĂȚANIILE LUI PANTELIMON HARNICU

dacă-i al vostru? uitînd că prostalanca de nevastă-mea de cum l-a zărit, l-a strigat pe nume... Și femeia care se jura că l-a făcut ea, răspunde pe nerăsuflate, „Apolodor". Descurcă-te dacă mai poți... Noi, i-al nostru, ei, i-al lor... noi, i-al nostru, ei, i-a lor... Ba încă și Păuna începuse să se jure că l-a făcut ea... și dă-i ceartă și scandal; n-a lipsit mult să ne luăm și la bătaie, noroc că s-au adunat vecinii... Și nevasta celui care pretindea că ea l-a născut, n-are de lucru și zice: „dacă-i pe așa, hai să-l tăiem în două și să-l împărțim"... La care Păuna, nevastă-mea, miloasă, face, „nu, i-al mata, dacă-i pe-așa și ține-l pînă la o nouă judecată"... Și nu termină bine de zis ce are de zis, că un bătrîn se bagă între cele două femei și-i zice celei care se-afurisea că l-a născut: „dacă ai hotărît atît de fără inimă, să-mparți copilul, tăindu-l, înseamnă că nu-i al tău"... Ce să spun, că pînă la urmă, presupusa mamă a pretins întreținere, cincizeci de lei pe zi, costul hăinuțelor cumpărate, a jucăriilor, plus educație (că l-a-nvățat pe Apolodor o înjurătură), care puse unele sub altele, s-au ridicat la aproape zece mii de lei, cît nu fac Maglavițiii ăștia, la un loc, cu toate dobitoacele de-afară, se deduce...

Așa că, onorată comisie, îl chem în judecată pe Haraluță a lu Maglavitu, pentru răcuperarea sumei de mai sus, plus daune morale, c-a abuzat de bunăvoința vecinilor (pe care el o numește prostie) pentru că eu pe unde-s prost, plătesc, dar să plătească și alții!

ION BĂIEȘU

Furnizorul de cazuri

Am fost, adesea, întrebat de către cititori, de unde îmi procur cazurile, întîmplările și tipurile din modestele mele lucrări beletristice. Bineînțeles, din viață, am răspuns eu, de fiecare dată. Din viață, din viață — s-a insistat cu întrebarea — dar cum?

Ei, aici e aici. Toți cititorii de bună credință vor fi dispuși să-și închipuie că, dis-de-dimineață și pînă noaptea tîrziu, bat străzile, alerg prin piețe, trenuri, avioane, cîrciumi, instituții de tot felul, pentru a cunoaște oameni și întîmplări; cu alte cuvinte, pentru a mă întîlni cu viața. Nimic mai neadevărat, din păcate. Sînt un leneș fără de pereche: mă scol pe la zece, citesc ziarele pînă pe la unșpe, cînd iau micul dejun, dau cîteva telefoane fără importanță, după care trag un pui-șor de somn de o oră și jumătate. Mănînc de prînz pe la ora patru, după care fac o lectură lejeră și mai aținesc un pic. Seara dacă nu e nimic interesant la TV pierd vremea cu cîte un amic care, la fel ca și mine, n-are ce face; jucăm o tablă, un șah, un șaizeci și șase, bem cafeluțe etc. În noapte, tîrziu, mîzgălesc o pagină-două, după care mă cuprinde un somn adînc și fără vise. Am citit și eu în diferite cărți, almanahuri și reviste, despre unii scriitori devorați de patima scrisului, robi pe viață ai condeiului sau pixului, care se scoală la două noaptea și scriu cîte douăsprezece ore în șir, pînă le dă sîngele pe nas, și care, apoi, citesc și cercetează documente încă zece

NEBOISA ROSICI

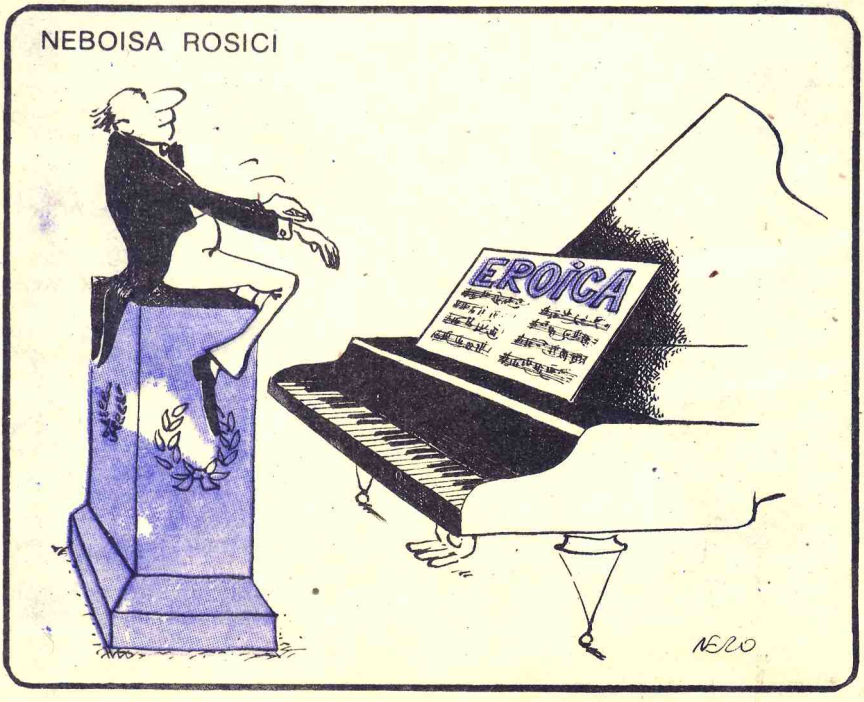

ore, rămînîndu-le timp și pentru o zbenguială cu un nepoțel bucălat și blond în parcul de vizavi. Toată admirația mea, domnilor, le zic, dar eu nu sînt în stare de așa ceva, pentru mine, scrisul nu e decît o plăcere ca oricare alta: cum e țigara, cafeluța, plimbarea de seară sau pîinea prăjită.

Dar să revenim la materialul de viață pe care-l folosesc în insignifiantele mele lucrări literare (fie proză, fie teatru). V-am spus că mi-e lene să ies din casă. Și, atunci, de unde îl iau? Inventez? Nici vorbă. Am găsit un sistem mult mai avantajos: cumpăr. De la cine? Oho! Am o sumedenie de furnizori. A fost suficient să-i dau administratorului de bloc suma de 50 de lei și o vodcă cu cinci măsline pentru cazul blondei de la etajul doi (tipa divorța a treia oară pe motiv că soțul se gîdila atunci cînd ea rîdea din te miri ce) pentru ca individul să-mi aducă la fiecare trei zile o întîmplare proaspătă și mustind de viață și haz. Administratorul i-a vîndut pontul unui nepot care bătea cîrciumile și care venea chiar cu cîte două, trei cazuri și întîmplări pe zi (firește, contra cost). Acesta, la rîndul lui, s-a destăinuit altor colegi și cunoscuți, astfel că, la ora actuală, dispun de subiecte pentru cel puțin cincizeci de schițe, povestiri, piese de teatru sau scenete. Au fost cazuri cînd am cedat confraților aflați în impas întîmplări ce le-au servit la realizarea unor opere de pe urma cărora s-au ales cu o cantitate importantă de glorie și bani. Firește, la un preț avantajos pentru ei, uneori chiar și pe credit.

Recent, m-a vizitat un furnizor de cazuri oarecum ieșit din comun. Era un avocat pensionar, care mi-a mărturisit cu sinceritate situația financiară precară în care se află.

— Ca pensionar — mi-a zis el, aprinzîndu-și o țigară „Carpați" ca semn sigur al decrepitudinii sale materiale — primesc o pensie. Dar, la rîndul meu, dau și eu o pensie.

— Alimentară?

— Firește. O clientă pe care am divorțat-o în două rînduri — escroacă notorie — m-a ademenit într-o seară la ea acasă, m-a servit cu niște alcool amestecat cu tranchilizante, eu am adormit pe canapea, iar ea m-a dezbrăcat și m-a

LEONTE NĂSTASE

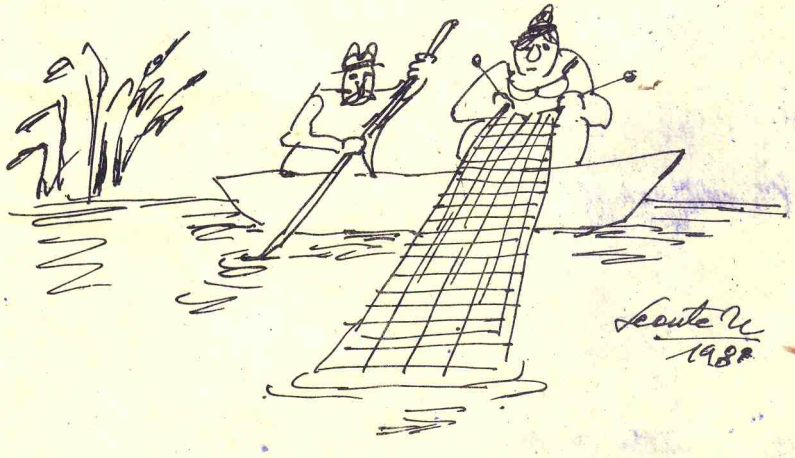

dus în dormitor. Dimineața, a venit femeia de servici să-i aducă laptele, aceasta m-a văzut în timp ce mă duceam spre baie ținîndu-mă de pereți și așa mai departe. Am pierdut procesul cu brio, deși m-au apărat cei mai pricepuți și distinși colegi și deși diferența de vîrstă dintre mine și reclamantă era zdrobitoare: ea douăzeci și nouă de ani, eu șaizeci și nouă.

— Și cu ce pot să-ți fiu eu dumitale de ajutor?

— Nu dumneata trebuie să mă ajuți pe mine, ci invers.

— Adică?

— Dumneata cum ești categorisit, la ora actuală, ca scriitor? Excelent, bun sau mediocru?

— Ultima oară, un oarecare critic m-a numit „cunoscutul umorist".

— „Cunoscutul"?! Cam puțin. Vrei să te fac „notabil"?

— Adică cum „notabil"?

— Adică, pe viitor, să se spună despre dumneata că ești un scriitor notabil. Te-ar avantaja?

— Da — zic, după circa trei clipe de gîndire — cred că m-ar avantaja. Asta ar îndemna ca întreaga critică literară să ia, vrînd-nevrînd, notă de mine.

— Exact. Fii atent, am să-ți dau niște subiecte extraordinare, cu care ai să le rupi gura la toți. Toate, deși smulse din viață, sînt unicate. Trei sute bucata.

Suma era cam aspră. I-am zis că, pînă acum, găsisem la cincizeci de lei cu ghiotura. Uneori, chiar și cu douăzeci și cinci.

— Dumneata nu înțelegi că ce-ți dau eu sînt unicate?! a strigat avocatul pensionar, nervos. O să-i umilești pe toți confrații, toți se vor zgîria pe obraji de invidie.

— Bine, zic, dă-mi primul subiect, de probă.

— Banii! ordonă el, întinzînd mîna.

— Păi așa, pe neve?!

— Dacă-ți convine. Nu lucrez decît cu plata anticipat. Nu risc să-mi răcesc gura de pomană.

Am scos trei bancnote de cîte o sută și i le-am dat. Le țineam pentru un cadou de ziua nevestei. O să-i dau doar un pupic dulce după ureche, să zică mersi.

— Ascult.

— Cazul pe care ți-l spun s-a ju-

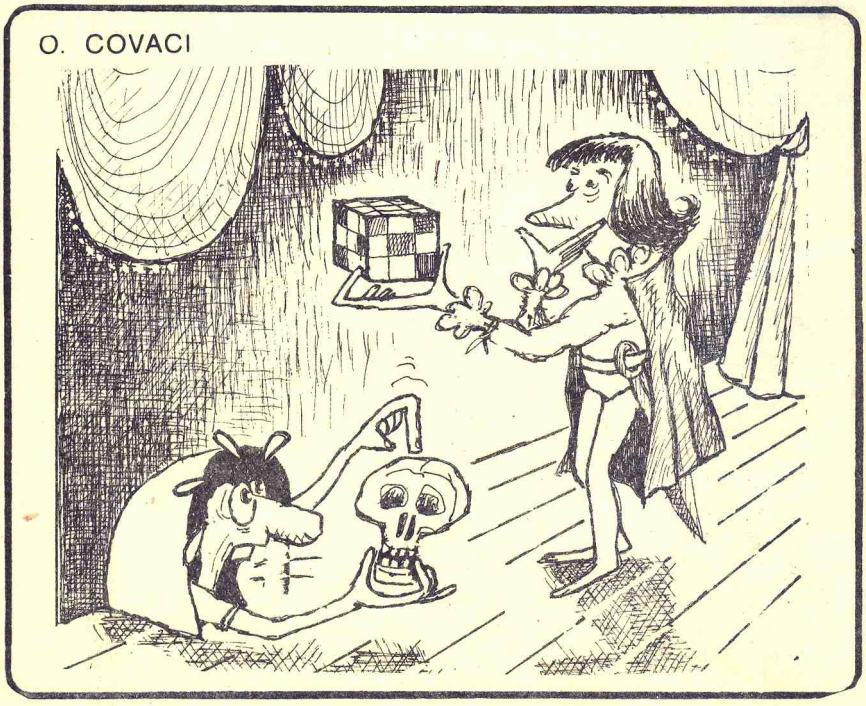

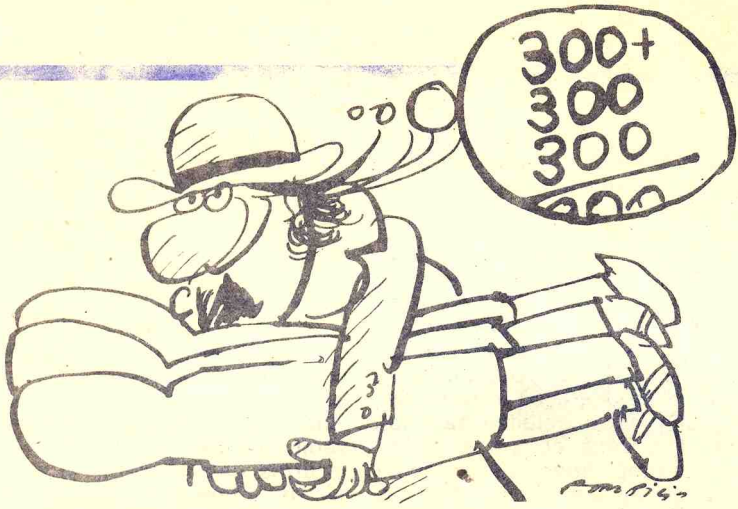

decat acum o săptămînă la tribunalul sectorului șase, a ținut trei zile și-a făcut sala întreagă să plîngă în hohote. El, douăzeci și unu de ani, măcelar, ea, nouăsprezece, picoliță la „Capșa". Copilăriseră împreună, erau vecini, părinții la fel, au hotărît să se logodească, apoi să se căsătorească, nunta urmînd să aibă loc de lăsata secului. Într-o zi, tatăl fetei își lasă mașina (un „Mercedes" pe motorină) în fața casei, n-o duce în garaj (era grăbit) și, cînd iese afară, ca să plece din nou în oraș, după treburi, găsește ciinele vecinului, adică al familiei băiatului, urinînd pe una din roțile mașinii. Tipul îi dă cîinelui un șut în burtă, cîinele începe să chelălăie, iese la poartă stăpînul lui și întreabă: „Ce-ai avut, mă, cu cîinele meu, de ce dăduși în el?" „Păi, zice, de-aia, că se freacă de mașina mea, și n-am dat un sfert de milion pe ea ca să mi-o spurce javra ta", după care, din una-n alta, au trecut la înjurături de mamă, la palme și la pumni, de a trebuit să-i despartă alți vecini, care s-au și mirat: „Ce dracu', mă, din ce vă luarăți?"

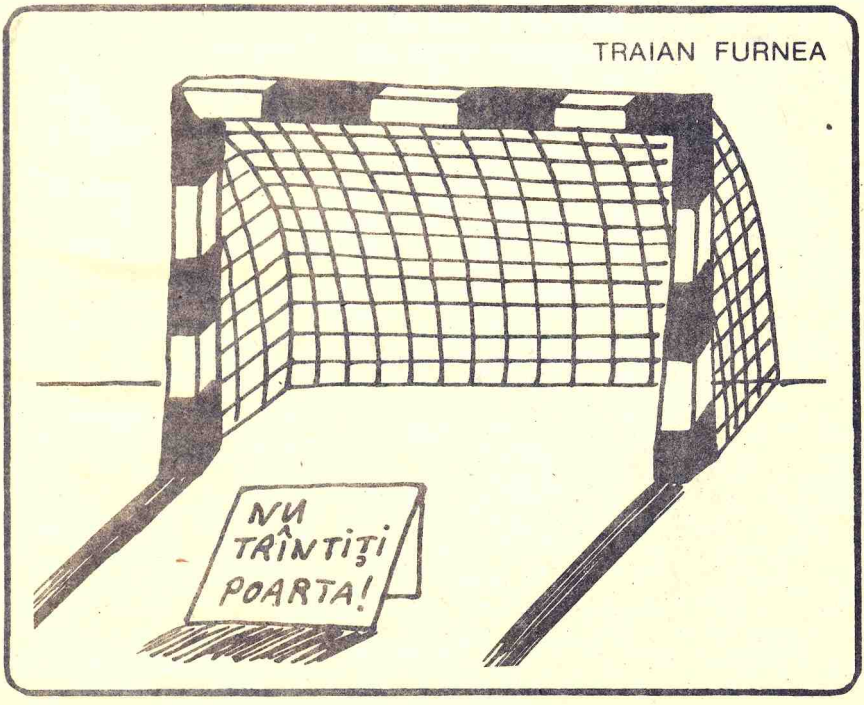

Bine-nțeles, logodna a fost ruptă, iar nunta anulată. Copiii, însă, continuînd să se iubească, prea puțin le-a păsat lor de cearta părintească, îi durea în cot, au băgat actele și s-au dus la Ofițerul Stării Civile să facă formalitățile pe ascuns. Numai că, cei doi părinți au aflat, au venit la sfat, le-au rupt tinerilor actul în bucățele, le-au aplicat cîteva palme și sictiruri, după care au început să se ocărască între ei, fiecare promițîndu-i celuilalt să-l dea în judecată, ceea ce s-a și întîmplat. Între timp, tinerii ce-au făcut? Băiatul nu i-a zis nimic fetei, s-a dus la el la măcelărie, a luat cuțitul cu care tranșa carnea și și l-a înfipt în inimă. Ea, avînd un sumbru presentiment, a fugit să-l caute și, găsindu-l mort, a înghițit verde de Paris (avea sticluța cu ea, în poșetă). Peste trei zile i-au înmormîntat în același sicriu. O tragedie groaznică.

Într-adevăr, am exclamat eu, înmărmurit de uimire și oroare. Crîncenă chestie.

Și, în aceeași seară, am scris o povestire cu subiectul respectiv, pe care o prestigioasă revistă semiculturală a și publicat-o imediat. În zilele următoare am primit mai multe telefoane de felicitare de la cunoscuți.

— Dom-le, e autentică? mă întrebau.

— Da, dom-le, le răspundeam, autentică sută la sută.

— Bravo! E grozavă.

Peste cîteva zile, avocatul pensionar a venit din nou cu un subiect trăznet, tot unicat, tot rupt din viață: un tînăr ofițer de infanterie, venit mai devreme de la manevre, în urma unei sesizări, își acuză soția de infidelitate, aceasta nu are argumente convingătoare întru apărarea sa, drept pentru care el o strînge de gît. Trei sute, plata pe loc. Peste alte cîteva zile, alt subiect: doi frați gemeni, marinari, pierduți unul de altul de cînd erau mici, eșuează fiecare cu vasul lui în Pacific, se salvează pe o insulă pustie, aici își dau seama că sînt frați, lacrimi de bucurie etc. Două sute cincizeci de lei și un kil de vin superior. Alt subiect-bombă: un vînzător de Aprozar adună ban cu ban din mica lui lefșoară și cumpără trei apartamente, pe care

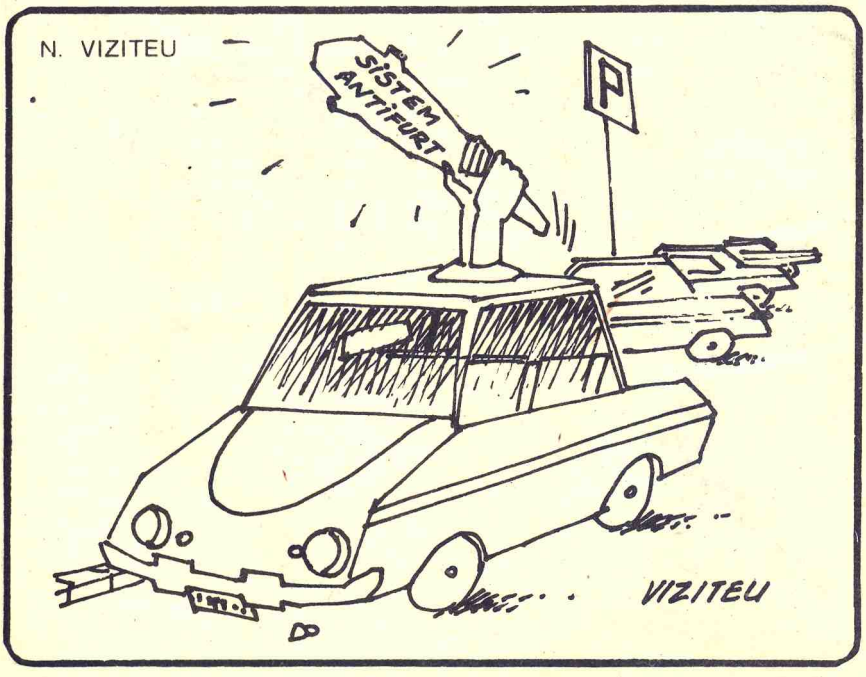

le dă ca zestre celor trei fete. Cînd ajunge la bătrîneţe, vrea să tragă la una din fete, ca să aibă adăpost şi îngrijire, dar aceasta nu-l primeşte. „Tată, nu te supăra, dar soţul meu nu suportă persoană străină în casă, el preferă să umble în pielea goală în orice sezon, n-am ce-i face". Se duce la a doua — la fel. „Dragă tată, nu te supăra, dar o am deja pe soacră-mea la mine, mi-e suficient". La a treia — la fel. După care, bătrînul moare, degerat, într-un parc public. Acelaşi preţ.

Toate subiectele mi s-au potrivit mănuşă, transcriindu-le pe hîrtie cu mare plăcere şi măiestrie artistică. Dar nu mică mi-a fost mirarea citind, apoi, într-o revistă săptămînală specializată în urmărirea vigilentă a activităţii literare, o notă care se intitula: „Un plagiator notoriu" şi în care se demonstra că subiectele ultimelor mele povestiri erau furate, fără ruşine, după unele piese ale cunoscutului dramaturg englez Shakespeare.

A doua zi, l-am aşteptat pe avocatul pensionar cu un picior de scaun în mînă, hotărît să-i sparg capul.

— Nenorocitule şi escrocule, am urlat, din scriitor notoriu m-ai făcut plagiator notoriu! Pretindeai că toate cazurile sînt unicate, în timp ce dumneata le furai din Shakespeare! Secătură!

— Dom-le, mi-a zis el, fii calm. Toate cazurile sînt, realmente, autentice, reale şi unicate. Vino cu mine la tribunal, ca să te convingi. Vino, te rog.

M-am dus la tribunal, unde ne-a primit chiar grefierul şef. Acesta, binevoitor, mi-a pus în braţe un vraf de dosare pe care le-am răsfoit timp de opt ore. Într-adevăr, cazurile respective figurau acolo, negru pe alb, aşa cum mi le povestise avocatul: şi chestia cu măcelarul şi picoliţa, şi chestia cu infanteristul, şi cea cu fraţii, şi cea cu bătrînul rămas pe drumuri. Furnizorul meu lucrase cinstit, m-a obligat să-i cer scuze pentru insultă. Drept pentru care, venind, seara, spre casă, m-am întrebat, profund nedumerit: e posibil oare, ca şi eu, şi Shakespeare, să avem aceeaşi sursă de inspiraţie?!

DENES MOLNAR

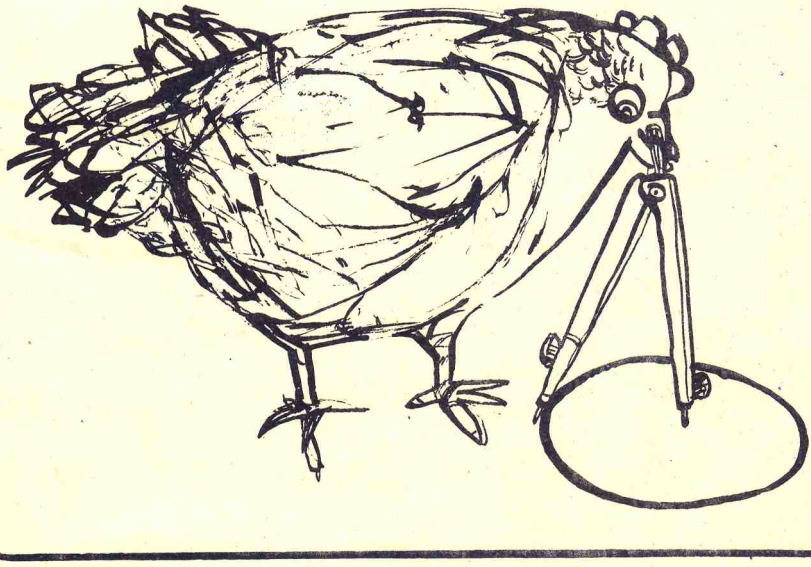

ROMPILIU DUMITRESCU

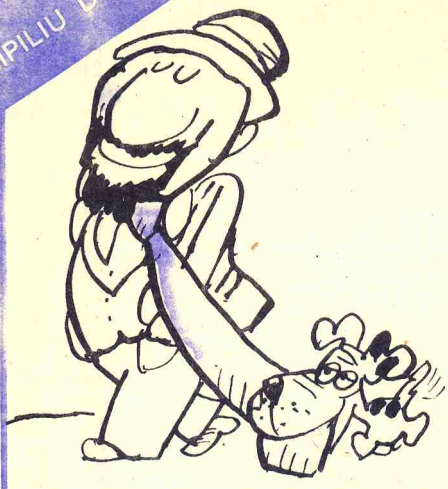

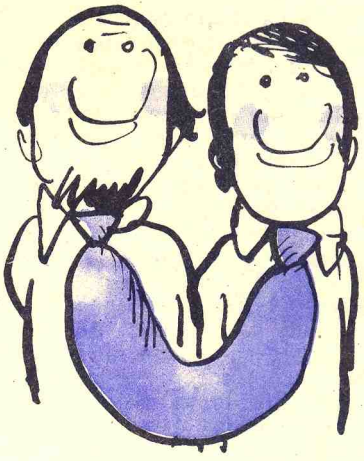

Sonetul celor 3 „R"

Cît te-am iubit! Ca un descreierat...
Cum se iubea pe-atunci, ţii minte oare?
Cu patimă, tandreţe şi fervoare,
Au nu ca astăzi vag şi distanţat.

Dar furia atotdistrugătoare
A unui Chronos crud şi detracat
Firește, nici pe noi nu ne-a cruţat,
Întrerupînd răceala de rigoare.

Mă rog, ce-a fost, a fost... Dar mă incită
Ideea că poţi fi REFOLOSITĂ
Şi, deci, RECUPERATĂ în esenţă

De vreun Moş Gerilă curtezan,
RECONDIŢIONAT, cu competenţă,
La reputatul Institut Aslan!

Fabula erudiţiei

– „Stimate Corb, aşa cum am mai spus-o,
Matale ai un glas precum Caruso..."
Îi spuse vulpea fără echivoc,
Spre-a-i smulge brînza corbului din cioc.
Istoria o ştiţi, că la adică
O ştiu şi fîncii de la grupa mică,
Dar iată şi urmarea: într-o clipă
Ascunse corbul brînza sub aripă
Şi-apoi îi rîse-n nas:
– „Auzi, cucoană,
De ce îţi pierzi tu vremea de pomană?
Doar ţi-am mai spus odată, într-un plen,
Că l-am citit recent pe La Fontaine"!

Morala:

Dacă literatura-ţi pune-n faţă
Ades un adevăr desprins din viaţă,
Şi viaţa poate, în vreo conjunctură,
Să se inspire din literatură.

Fabula arţarului

Stînd atîrnat, cum numai el atîrnă,
După mai ştiu eu ce canon hain,
Adică prins cu ghearele de-o bîrnă
Şi trupul spînzurînd ca un ciorchin,
Un liliac, nervos din cale-afară,
Se oţăra că dacă liliacul
E-o specie sortită să dispară,
Atunci şi oamenii vor da de dracul,
Ştiind că el ne scapă deseori
De gîze şi de alţi dăunători.

MORALA? Lesne-o fac, dar mă abţin,
Deoarece, la rîndul meu, devin
Mofluz, pornit pe sfadă şi cloţos
Cînd sînt, aşa ca el,... întors pe dos!

I. PAK

Fabulă strategică

Un peşte-al cărui nume nu-l reţin
– Şi nici nu are importanţă! –
Cu vădită aroganţă
Îl agasa pe rechin:
„Mă-nghite
Dacă-ţi poţi permite!
Mi-am luat asemenea măsuri
Strategice de-apărare
Încît nu-i de mirare
Ca, în cazul în care
M-ataci,
Să te faci
Zob!"
Trebuie s-aprob
Ceea ce peştele a afirmat
Pentru că era pur şi simplu... minat!
Dacă s-ar fi răspuns la provocare
E lesne de-nchipuit ce urmare
Ar fi fost
Pentru-amîndoi.
Răpitorul replică doar: „eşti un prost!"

Motivul? Rechinul avea zi de post!

Fabula perlei

Am căutat în fel şi chip
Rostul firului de nisip:
La-nceput
Ni s-a părut
Că nici nu-l are:
Nestatornicie, vînturare!
Chiar miliarde laolaltă adunate
Ce-nseamnă?
Deşert, pustietate!

Înaintînd în vîrstă şi noi ca
Oricare, ne-am pus această întrebare:
Cum de n-am înţeles sublimul rod pe care
Numai prin el îl zămisleşte scoica?!

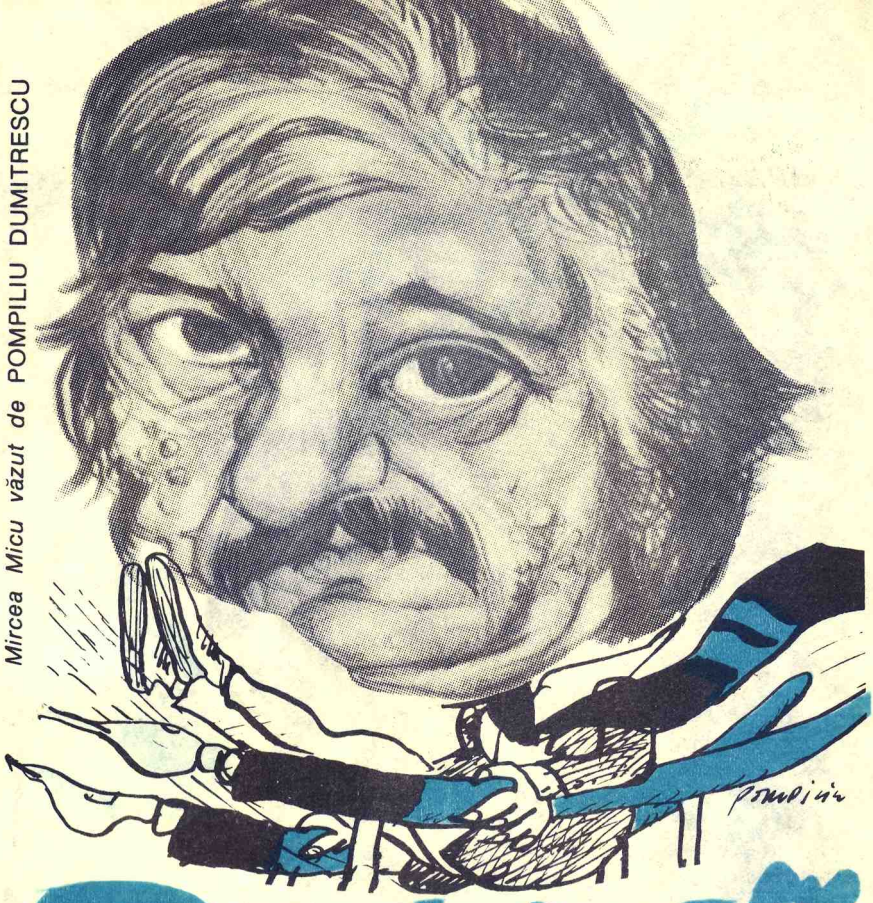

Mircea Micu văzut de POMPILIU DUMITRESCU

Poezii

de MIRCEA MICU

Doină mică

TRAIAN IANCU

Foaie verde și-o lalea
Banii nu se fac așa
Stînd mereu în birt și-a bea,
Banii se fac la pădure
Dacă culegi fragi și mure
Și-apoi mîine dimineață
Le vinzi fain în piață...
Dacă vrei să faci parale
Du-te în documentare,
Dacă vrei să ai mens sana
Nu bea țuică ci bea... Sana!
Ăsta-i, dragi confrați, tipicu'
Care-l ținem io și Micu.

TEOHAR MIHADAȘ

Vine Ioan

Te voi găti acum ca pe-un leandru
Să nu-ți zărească pielea ta ca urda
Con (fratele) Ioan și Alexandru
Care sosește mîine de la Turda.
O să te ducem și la coafor
Să-ți dăm pe plete cu cromoplatine
Căci dînsul vine tocmai din Bosfor
Și ne aduce Uzo și măsline.
O să îngenunche-n fața ta
Și-o să-ți dea sfaturi bune cu mult pathos
Pe care l-a deprins la Blaj cîndva
Și mai recent la Sfîntul Munte Athos.
Ascunde toate sticlele cu vin,
Încheie-te la gît reglementar,
Pune pe masă frunze de măslin
Și mulge lapte proaspăt în șiștar.

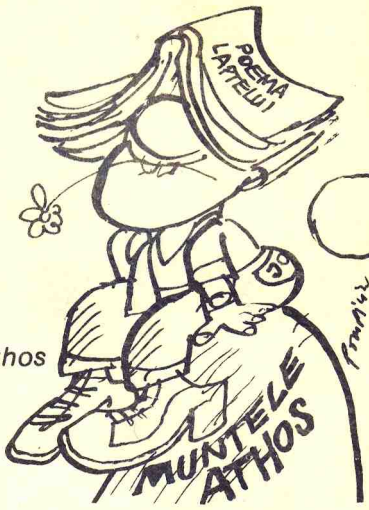

PETRE STOICA

De ce stau la țară

Stau la țară fiindcă sînt vegetarian
îmi place țuica de prună și laptele
cîinii vagabonzi și fata popii
și parizelul îmi place foarte mult
deși mi-a spus un sturz să nu abuzez
deoarece cauzează obezitate.
Stau la țară fiindcă și Hemingway a stat
și el era un mare scriitor și fuma pipă
n-avea însă nici leuștean nici corcodușe
nici Cico n-avea nefericitul
și toată ziua trăgea la Whischy
să uite de iadul capitalist.
Și mai stau la țară fiindcă nu sînt obligat
să conversez cu nimenea despre starea vremii
cel mult cu gîscanul vecinului
care s-a înamorat de o gîscă de la marginea satului
astfel că face naveta și vine tîrziu
după opt ore de muncă.
Cînd sînt plictisit cînt la trompetă
de unul singur atît de tare că asurzesc vecinii
și ei zic a doua zi: iar a trecut
un avion supersonic prin zonă
sau dracu știe ce consumator de benzină
că prea sîntem surzi de dimineață.

MIRCEA DINESCU

Lied

Erai frumoasă, suflete de plastic
și trupul tău mă-nfășura elastic.

Și mă iubeai cumplit cu toată vina
cum își iubește un șofer mașina.

Te-am tot ținut închisă în odaie
și-am așezat în ușă o potaie.

Cînd mă-ntorceam din hoinăreală, seara,
tu bulbuceai în pat ca Niagara.

Cățelului ce te păzea discret
îi ofeream să roadă un sonet.

Dar caracterul tău foarte elastic
s-a dovedit a fi și dur și drastic.

Fiindcă-ntr-o zi ai părăsit odaia
și ai luat cu tine și potaia.

De-atunci, apatic, îmi fumez țigara
și-njur cumplit cascada Niagara.

DAN PLĂEȘU

Ilie de la cuie

Și mai mulți oameni normali

Ne-am dus viața noastră normală pînă-n ziua cînd a venit în bloc familia Ilie. Un locatar normal de-al nostru s-a mutat, la fel de normal, în alt oraș (normal), iar în locul său în loc să vină tot un locatar normal ne-a picat pe cap familia Ilie. Trei persoane. Părinții — lucrători la fabrica de cuie, iar copilul, ultraminor, angajat să țipe cît îl ține gura. Acum copii avem și (unii dintre) noi, însă cum vă spuneam fiecare țipă după program, iar nu cum îl taie pe el capul. Așa au fost educați de către noi. Dar, în fine...

Sigur e că familia Ilie lucrează în ture. În ture inverse, pentru a-l putea supraveghea pe ultraminorul dumnealor. Și mai precis, în toate turele inverse și neinverse, așa încît ei — numai ei! — nu se încadrează deloc în programul normal al blocului nostru. Mai întîi că se scoală pe la cinci dimineață. Asta înseamnă uși deschise, uși închise, baia folosită, sfaturi pentru ăla micu', pentru soț sau nevastă (depinde cine pleacă și cine rămîne), robinetul de la bucătărie, cafeaua, conversații între baie și bucătărie etc. Sau — pentru a evoca momentul sosirii de noapte — familia Ilie înseamnă venirea pe la unșpe, urmată de uși închise, uși deschise, baia folosită, sfaturi, mîncarea pusă la încălzit, discuții controversate între baie și bucătărie, iar apoi în dormitor, bilanțul zilei, planul de

ANDO

bătaie pentru ziua următoare etc. În plus, în oricare parte a zilei sau chiar de mai multe ori pe zi — spălatul scutecelor ultraminorului. Adică, apa curgînd în baie, mașina de spălat mergînd, iar toate astea, uneori, la ore cînd noi, toți ceilalți oameni normali din bloc, executăm programul nostru stabilit, cu care ne-am obișnuit de ani și ani.

Primul care a sărit în sus de indignare, la cinci dimineața, a fost vecinul nostru Ionescu, care are apartamentul sub familia Ilie. Dar după ce a sărit la cinci, a mai sărit și la unșpe noaptea. Pentru că la cinci a plecat dumneaei, iar la unșpe s-a întors dumnealui. Să vă mai spun că vecinul nostru Ionescu e poate cel mai normal dintre noi toți. Mai are doi ani și iese la pensie, o pensie binemeritată, la care se gîndește toată ziulica, mai ales de cînd soția dumnealui a și făcut acest pas hotărîtor în viață. Or, ce s-a întîmplat după ce a sărit în sus familia Ionescu? Ce să se mai întîmple? Au sărit în sus și alte familii: Georgescu, Vasilescu, Apostolescu, Mîrzescu, Urzescu, Popescu, Udrescu, adică aproape toate familiile blocului. Au sărit și s-au dus la administrație, la comitetul de locatari. Tovarășu' Ciocan, președintele comitetului, i-a ascultat pe toți după care a decis: „Îi chemăm la noi ca să-i mustruluim puțin." Dar s-a calculat că nu vor putea veni niciodată cei doi membri maturi ai familiei întrucît lucrează în ture inverse, iar duminica nu lucrează comitetul de locatari. Atunci li s-a mai acordat o perioadă de reabilitare. „Să mai așteptăm, poate se vor îndrepta lucrurile," a decis tovarășu' Ciocan în legătură cu cei doi de la fabrica de cuie. Dar lucrurile nu s-au îndreptat. Programul lor curgea la fel de implacabil ca al nostru. Cineva le-a adresat chiar întrebarea — era într-un miez de noapte, după venirea din tură a unuia dintre ei — dacă dumnealor se consideră oameni normali, iar răspunsul familiei Ilie a fost afirmativ. Mai mult, a venit și adăugirea: „Voi nu sînteți normali, babalîcilor! Și mai lăsați-ne în pace!" Au urmat mai multe uși trîntite, o bătaie, demonstrativă, a ultramicului etc.

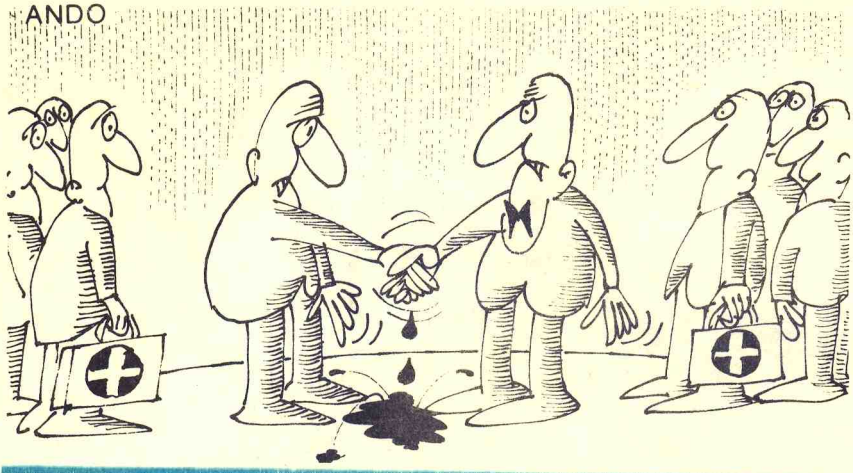

ILIE DE LA CUIE

Cineva dintre noi a venit cu ideea să-i reclamăm la fabrică, însă nu prea știam pe unde vine unitatea lor. Noi, oameni normali, de centru, cu instituții așișderea, n-avusesem de-a face cu periferia. Noroc de unul dintre copiii noștri normali care se rătăcise în plimările lui de gît cu o fată prin cartierul unde se afla fabrica de cuie. L-am delegat pe tovarășu' Ciocan. Omul s-a dus, a ajuns, a intrat, s-a recomandat, a întrebat de șefu' lui Ilie, l-a găsit, i-a spus păsul nostru, al oamnilor normali de la blocul normal PS 112-C, după care ce i-a fost dat să audă o să spună și copiilor și nepoților, tuturor. Fiindcă șeful lui Ilie părea și mai într-o dungă decît Ilie însuși: „Dom'le, în afară de faptul că pleacă și vine omul de la serviciu, ce alt necaz v-a mai făcut?" l-a

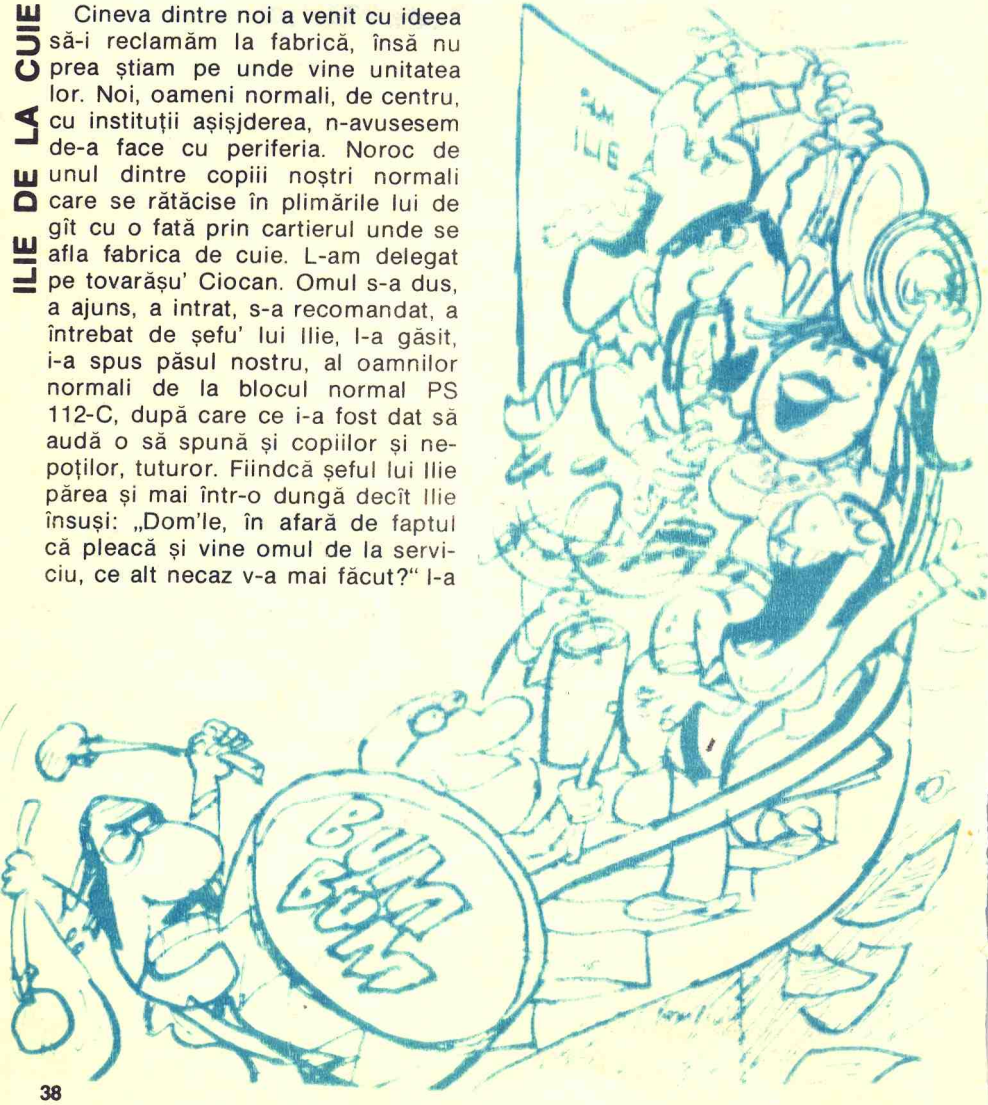

ADRIAN DRAGOMIRESCU

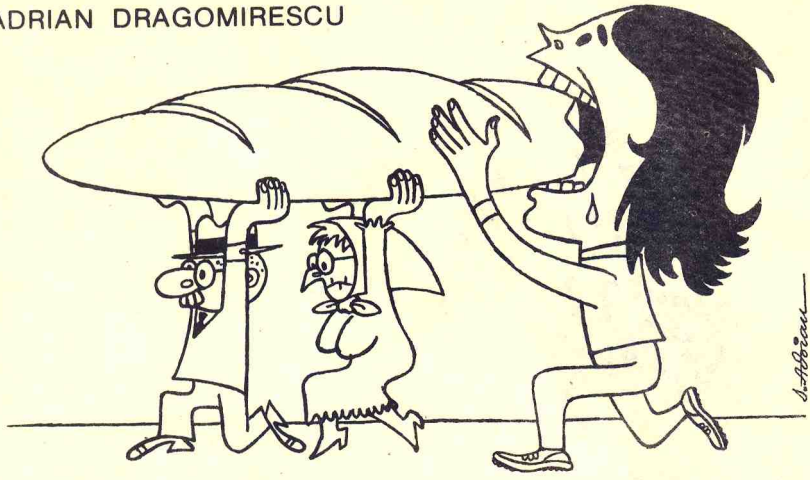

– Ne ajută băiatul să ne fie pîinea mai ușoară!

întrebat pe Ciocan. „Nu, a îngăimat acesta, deși, știți, zgomotele din apartament...“ „Dar dumneata nu folosești baia, nu pui mașina de spălat, nu-ți bați copiii?“ „Ba da, însă după program.“ „După programul dumitale de contopist, vrei să spui, a plusat șeful lui Ilie. Iar băiatul meu le face după programul lui de muncitor. Acum e limpede?“

Tovarășu' Ciocan, cît e el de Ciocan, n-a mai putut replica nimic, s-a înnegrit de supărare, i-a întors spatele și a plecat trîntind poarta fabricii de cuie. Acasă ne-a povestit întrevederea, noi l-am căinat pentru cîte i-a fost dat să-ndure, am suspinat în noi și am decis să nu ne lăsăm. Și am deschis lupta. Cel dintîi a atacat Ionescu. L-a pîndit într-o dimineață pe Ilie și, pe la cinci, dacă n-a auzit ceasul, crezînd că omul e în tură liberă, s-a decis să-l trezească, așa pentru plăcerea gestului, lovindu-i cu coada măturii în tavan. Ilie într-adevăr s-a trezit, a deschis ușa de la apartament și a urlat cît l-a ținut gura, ca să auzim cu toții: „Mulțam, vecine, că m-ai trezit, mi se stricase ceasul“. Și așa ne-am sculat cu toții la cinci dimineața. Or, dacă ne-am sculat, ce să facem? Ne-am dus la piață.

Tot Ionescu i-a mai făcut-o într-o noapte. L-a pîndit pînă pe la unșpe, după care a pornit o hărmălaie de nu se mai auzea în bloc decît gălăgia lui. Însă o gălăgie cu adresă precisă, iar noi toți știam adresa. Dar Ilie tăcea chitic. Gălăgia se amplifica; au fost aduse stații, boxe, muzici (tinere și bătrîne), cei mici ai noștri fiind nemaipomenit de bucuroși că pot face bairam. Dar Ilie tăcea în continuare. Pînă la urmă, exasperat, Ionescu s-a dus la ușă și l-a sunat, cu gînd să-l întrebe cît e ceasul. Era o idee de-a lui, ca să-l enerveze. Însă Ilie n-a răspuns. Într-un tîrziu, după ce pierduse cîteva minute bune în fața ușii, neștiind dacă s-o spargă cu umărul ori cu toporul, Ionescu a observat o hîrtiuță prinsă discret în ușă: „Sîntem în tură liberă și am plecat la țară, la părinți. Somn ușor!“ Vă imaginați, să înnebunească Ionescu, nu altceva. Dar noi... Că ne strînsesem cu toții ciopor pe scară, ca să vedem rezultatul bătăliei. Cei mai fericiți erau copiii, care puseseră muzica așa de tare, că am luat și o amendă în noaptea aceea. O amendă normală pe care, la fel de normal, am împărțit-o între noi, frățește. Lui Ilie i-am lăsat partea cea mai mare...

Veți fi curioși să știți cum s-a terminat povestea. Ilie a mai făcut doi copii, gemeni, așa încît acum avea trei — nu ca noi, oameni normali, cîte unul sau deloc — drept care i-au dat trei camere. În blocul vecin. Normal, noi l-am ajutat să-și care mobilele. Nu-i puteam suferi deloc pe cei din blocul alăturat. Asta pentu că și ei se consideră un bloc de oameni normali. Să-i vedem acum cît de normali vor fi ei cu un vecin ca Ilie...

CONSTANTIN CUBLEȘAN

FAN-TOMA DIN PARC

De cîteva zile, orașul fremăta de o veste senzațională: în parc a apărut o fantomă!

Nimeni nu mai crede azi în fantome. De aceea, cei mai mulți au trecut nepăsători pe lîngă șoaptele ce relatau despre o asemenea prezență. Alții au ridicat din umeri și au rîs. Nu puțini au fost aceia care au crezut de bine să facă glume pe socoteala fantomei. Dar s-au găsit destui și din aceia care, mînați de curiozitate, să se ducă în parc. Și, nu mică le-a fost mirarea să afle că, pe aleea largă de lîngă havuz, se afla nu una ci chiar două fantome.

Prima, care atragea atenția încă de departe, era într-adevăr ceva cu totul ciudat și nemaivăzut. Părea un copac, dar coroana de frunze lipsea, în locul ei, animat de crengi, parcă se cocoțase în văzduh un balot de pînze albe, ca un balon umflat asimetric, ancorat în vîrful unui stîlp ce are totuși trunchiul unui pom. De aproape însă, dacă priveai totul cu atenție, te lămureai altfel, încredințîndu-te că nu putea fi totuși decît un copac bandajat în kilometri întregi de fașe, ale căror capete atîrnau fîlfîind în adierea vîntului, dînd astfel iluzia unei mișcări stranii, grotești și, evident, fantomatice.

Alături se afla cea de a doua. O figură cu adevărat pămînteană dar descinsă parcă din alte timpuri sau măcar decupată dintr-un carnaval deșucheat, în care lumea căutase a se întrece pe sine croindu-și vestimentația. Părea a fi un bărbat. Părea, pentru că avea barbă, mustăți și o pipă imensă în gură. Altfel, putea fi orice. Dacă te luai după pletele ce-i atîrnau pe spate și după fulgarinul liliachiu cu mari carouri galbene, lung pînă la fluierele picioarelor, putea fi prea bine și o femeie. Pe cap purta un basc în dungulițe multicolore, cu ciucure verde în mijlocul creștetului. Pantalonii, cît se vedeau de sub haina aceea lungă, erau largi, ca de împrumut. iar pantofii puteau fi confundați, fără nici o dificultate, cu două bărci scofîlcite. Totuși, cine se uita mai de aproape nu putea să nu recunoască în arătarea aceea, ce veghea fantoma de lîngă havuz, pe sculptorul Semproniu Vornicel, de altfel una din cele mai șterse figuri ale orașului pînă la acea dată, patrulînd în jurul ciudatului copac pe care parcă l-ar fi păzit. Cărui fapt se datorează metamorfoza aceasta? Și mai ales, ce era cu copacul acela bandajat de sus pînă jos, pe trunchiul căruia artistul prinsese o tăbliță aurie cu inscripția: **ENERGIE GLACIARĂ. Compoziție I.** Iar dedesubt, propriul nume.

Cei care au izbutit să se apropie primii de adevărul acestei prezențe, au fost, desigur, gazetarii. Ei l-au fotografiat, l-au intervievat, l-au popularizat. Astfel a aflat întregul oraș că sculptorul Semproniu Vornicel avea de gînd să revoluționeze arta națională cu un vast proiect de lucrări de același gen și că pentru în-

ANDO

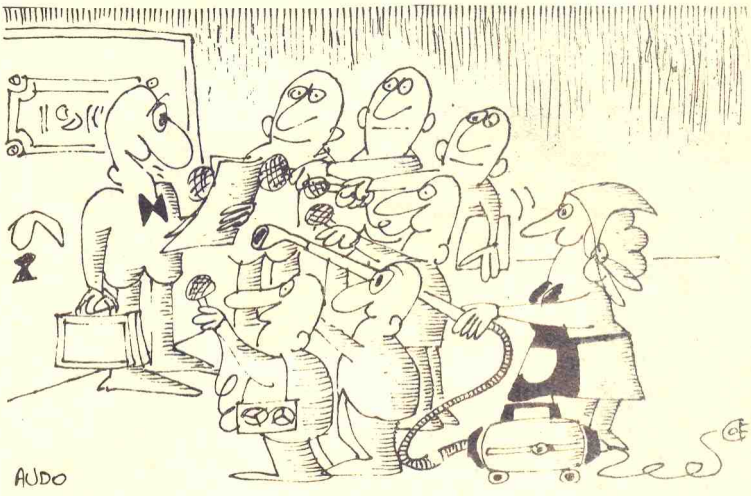

V. CHIRIL

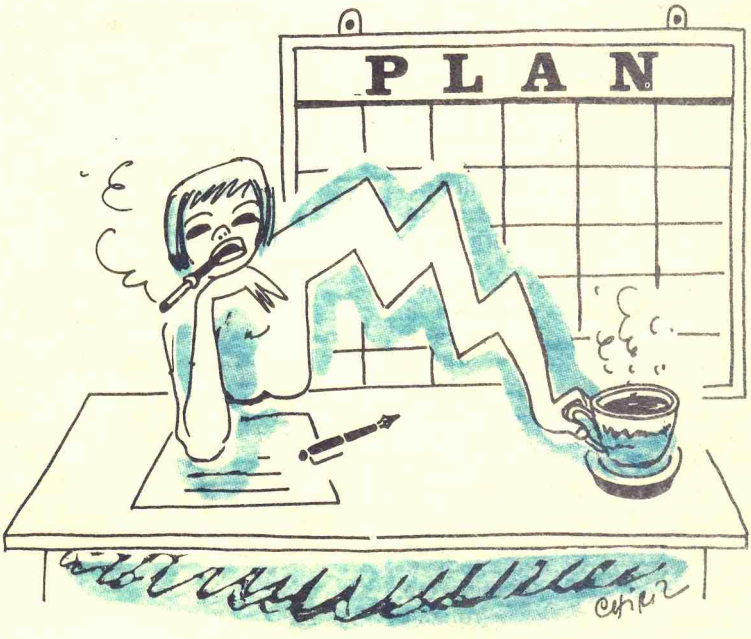

ceput **crease** această compoziție pe care o expunea ca eșantion în vederea sondării publicului.

— Cum v-a venit ideea, maestre? îl întrebase unul din reporteri.

— De multă vreme port în mine neliniștitoarea idee a unei reprezentări monumentale a glaciațiunii... Totul însă, mi s-a lămurit abia curînd, la... țară.

— Mai concret.

— Mai concret?! Iată, zilele trecute am străbătut, cu mașina, un drum lung prin frumoasele noastre sate tradiționale... Și, ce să vezi? pe dealurile de lîngă localități, pe pajiștile din preajma caselor, chiar în curțile oamenilor, se întindeau fîșii de pînză albă, la uscat. Era pînza de in și de cînepă țesută de femei, în case, peste iarnă, la războaiele manuale, și pe care o spălaseră, o dăduseră la lăut, iar acum o puseseră la-nălbit, la soare... Albul acela, în fîșii lungi, mi-a dat fiori artisitici și am intuit dintr-odată în acel peisaj, însemnele glaciațiunilor de odinioară... Dar sensurile ideii trebuiau înobilate. Pe dum, pînă acasă, m-am tot gîndit în ce mod să abordez sculptural această idee. Cînd am găsit cheia, am fost cu adevărat fericit... Am încins deci în sute de metri de fașă albă, pură — o esențializare a pînzei lăute! — coroana acestui copac... Ați observat cum, dintr-odată, ridicată în văzduh și adunată într-o formă nucleică — da, da, acesta este cuvîntul! — fîșia de tifon a primit noblețea și forța esențializării ideii de glaciațiune?!... Închipuiți-vă însă o lungă alee de copaci împliniți astfel. Cîtă minunăție monumentală v-a inspira peisajului natural și artistic al țării noastre!...

După aceste binevenite explicitări, pe care artistul le făcuse în presa locală, parcul a început să fie frecventat de un număr sporit de vizitatori, care se uitau din ce în ce mai lung la **fantoma** de lîngă havuz. Iar popularitatea artistului a început să crească simțitor.

Dar a venit o zi fatală cînd lumea interesată de ideea glaciațiunii n-a mai aflat în parc nimic din lucrarea inspiratului artist. Copacul redevenise copac, cu crengile eliberate, legănîndu-se sub soare cu frunzele tremurate în vînt, în desișul căruia se zburdăceau guresele vrăbii.

HORIA CRIȘAN

MIHAI C. PAPUC

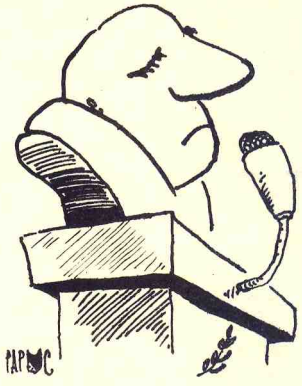

CRISTIAN MIHĂILESCU

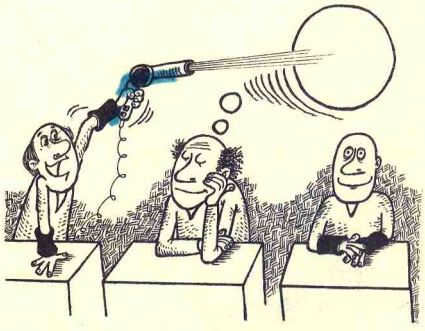

IOAN GROZA-KETT

FL. CRIHANA

VIOREL CORODESCU

— Cine a îndrăznit să facă una ca asta? a răcnit Semproniu Vornicel, ca străpuns de un stilet în inimă. Cine a dat jos nemaivăzuta operă de artă?!

— Vorbiți despre cîrpele alea agățate în copac? l-a întrebat plin de compasiune, văzîndu-l atît de îndurerat, unul dintre oamenii aceia care poartă peste hainele de lucru o vestă portocalie și care trag cu mătura de nuiele pe aleile parcului pentru a păstra curățenia.

— Cum îți permiți să mă insulți?! a srtigat și mai tare sculptorul, la auzul acelor cuvinte nesăbuite din partea necunoscutului.

Acesta bănuind că este la mijloc o neînțelegere, dădu din umeri nepăsător, plecînd mai departe, pentru a-și vedea de treburile sale, mormăind ca pentru sine:

— Mă rog...

Semproniu Vornicel însă avu o tresărire. Omul care mătura parcul era, poate, în stare să-i dea o relație în legătură cu profanarea operei de artă, așa că îl opri hotărît.

— Știi cumva cine a făcut asta?

— Vreun nebun, răspunse măturătorul. Altcineva nu cred să fi fost în stare.

— Ai dreptate, conveni sculptorul, apropiindu-se deznădăjduit. Numai un nebun putea să strice lucrarea aceea unică, în care s-a investit atîta gîndire și efort creator pentru a înnobila ramurile copacului cu panglici de tifon, aranjate într-un asemenea chip inedit. Numai un nebun putea să strice...

— Apoi, dumneata zici că e nebun cel ce a desfăcut copacul, nu acela care l-a legat în fețe!?

— Vezi bine!

— Apoi, eu zic să fii atent cum vorbești, că eu nu-s deloc nebun.

— Ce vrei să zici? a tresărit sculptorul., Doar nu cumva, tu...

— Ba, chiar eu am făcut curat pe-aici.

— Ah! a țipat iarăși artistul. Cuma ai îndrăznit, nefericitule, să faci una ca asta?! Și, de ce, om fără minte?! Cine ți-a spus s-o faci?

— Nimeni. Dar asta e treaba mea, să păstrez ordinea și curățenia în parc. Cum era să las batjocura aici? Că se făcea și murdărie de cum cădeau fețele pe jos... Așa că, azi dimineață, de cum am văzut bazaconia, m-am apucat să dau li-

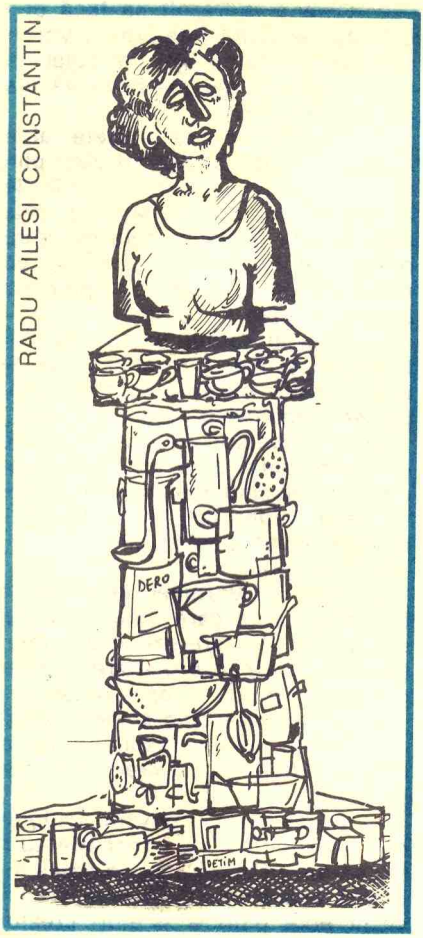

ILIE SAVU

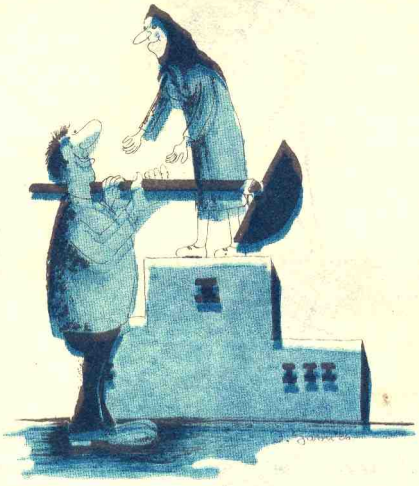

bertate frunzelor, să ia aer și soare. Era păcat de copac să se vestejească stînd așa...

Sempronius Vornicel era dezolat. Simțea cum din vene îi dispăruse tot sîngele și nu mai avea nici un strop de vlagă. Disperat, epuizat, înfrînt, mai avu totuși puterea să întrebe:

— Dar pînă azi, de ce nu te-ai atins de opera mea?

— Am fost în concediu. Abia azi m-am întors. E prima zi de lucru...

— Și n-ai citit ziarele?

— Ba da.

— Și n-ai văzut ce s-a scris despre opera mea de ară?

— Nu. Eu citesc numa prima și ultima pagină. Ce e pe la mijloc nu mă interesează.

Discuția n-a mai continuat prea mult după aceea. Sempronius Vornicel nefiind în stare să se țină pe picioare la auzul acelor vorbe nemaipomenite. A stat însă mult timp acolo, nemișcat, pe una din băncile din preajma havuzului, fără să vadă și fără să audă pe nimeni în jur, pînă ce seara coborînd peste parc a prelungit umbre groase de întuneric peste el.

Nimeni nu știe cînd a plecat sculptorul din parc și nici unde s-a dus, caci prezența lui n-a mai fost semnalată prin oraș de atunci încoace. Atîta se știe doar că în dimineața zilei următoare, cînd măturătorul parcului a venit să-și facă datoria, a aflat atîrnate în crengile copacului de lîngă havuz, hainele acelea ciudate pe care le văzuse cu o zi înainte purtate de către Sempronius Vornicel. Le-a cules fără grabă de pe ramuri, le-a făcut balot și le-a aruncat apoi în continuare de la capătul aleii. Atît și nimic mai mult.

Ciudat însă rămîne faptul că, de atunci încoace, locuitorii orășelului nostru de provincie, cînd vor să se refere la vreo întîmpare mai deosebită din viața lor, țin să precizeze: „ — Acesta e de pe vremea fantomei din parc..." sau: „ — asta s-a întîmplat înainte de apariția în parc a fantomei..." sau: „ — Oho! despre asta s-a vorbit mult după dispariția fantomei din parc..." De unde lesne se deduce că și în zilele noastre mai pot apărea... fantome.

CORNEL UDREA

Deliciile solitudinii

Sînt un om. Asta e o primă concluzie după patru decenii de activitate în cîmpul vieții. Dar, ceea ce nu găsești în fiecare ogradă (vorba vine, locuiesc la bloc) este *omul serios*.

Ei, eu tocmai așa ceva sînt: nici un fir de păr nu stă nici în sus, nici la dreapta, ori la stînga, făcînd opoziție celorlalte fire, din cauza cheliei. Poți să controlezi mult și bine, fiindcă nu vei găsi pe obrazul meu un loc unde lama să fi întors spatele feței mele. Sînt ras, ca un dovleac, gulerele la cămașă nu-și ridică vîrfurile, pe cel mai cumplit noroi, pantofii mei — musai negri — zîmbesc strălucitor și îngăduitor la vederea altor pantofi comparabili cu niște purcei viguroși.

Am numai două dungi la pantaloni, nasturii toți sînt la locul lor, pardesiul nu e șifonat nici în spate, nici vizavi, pălăria are o panglică atît de curată că ai putea face suturi cu ea la vreun animal mare, din

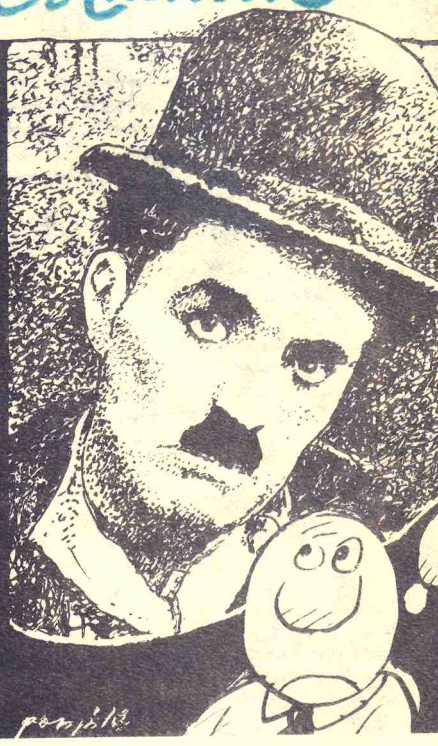

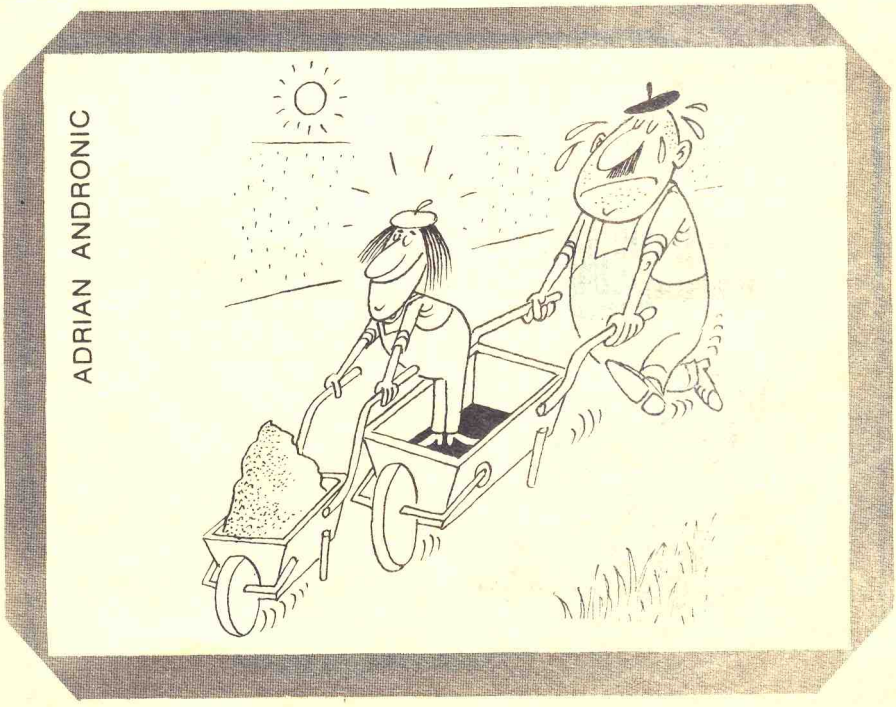

ADRIAN ANDRONIC

punct de vedere fizic. Operat. De ce insist așa de mult asupra acestor lucruri, în fond, obișnuite?

Fiindcă sînt burlac, dar în primul și ultimul rînd, fiindcă sînt un *om serios*. Pe mine nu mă vezi zîmbind, doamne ferește, am patruzeci de ani, cum să mai zîmbesc copilărește, ca un tinerel de 38? Cînd îi văd pe cei mai în vîrstă ca mine rîzînd cu poftă de toate nimicurile, mă încearcă un sentiment superior și prefer să trec mai departe pentru a nu fi testimoniu al superficialității unor concetățeni de speță biologică.

Filmele cu Chaplin nu-mi stîrnesc nici cea mai firavă gimnastică a mușchilor faciali, varietățile de la televizor mă lasă ginditor cu falca în podul palmei, unul care alunecă pe gheață mă hotărăște definitiv să adopt concluzia că oamenii nu au grijă de verticala lor, de impresia socială pe care o produc semenilor. Nu știu nici o anecdotă, n-am rîs la nici o anecdotă, nu rînjesc galant la vederea nici unei femei și nici nu spun: „îmi pare bine că vă văd!", fiindcă sînt un om sincer. De ce să-mi pară bine că văd pe cineva? E normal, de ala am ochi, dacă aș umbla cu baston alb ce-aș mai spune?

Am fost și căsătorit, dar în noaptea nunții i-am spus fostei mele soții, care nu mi-a devenit nevastă: „mai multă decență, te rog!", fiindcă a apărut în fața mea într-o cămașă de noapte, culmea!, străvezie, un afront adus seriozității. Eu mă așezasem pe patul nupțial cu paltonul pe mine și a fost singura dată cînd mi-am permis un mic dezmăț, o lascivitate chiar, descheindu-mă la palton; poate, după ani și ani de convietuire, aș fi ajuns și la cămașă, dar femeia aceea a scris tot farmecul unui vieți de vis, cu greșeala de ortografie a dezbrăcatului într-un minut.

A preferat romanului etern proza scurtă a banalului. Păstrez de la ea o amintire, totuși plăcută, și cămașa de noapte... a plecat și a doua zi a venit la mine fostul socru-meu; mărturisesc că a fost unul dintre puținii oameni care s-a dovedit mai serios decît mine, dar și el s-a dat în petec cînd, la plecare, rînjind, mi-a dat adresa unui medic...

Următoarea și ultima mea tentativă matrimonială s-a soldat tot cu un eșec, fiindcă domnișoara în cauză a rîs la un film; am lăsat-o acolo și i-am scris peste două zile cerîndu-i ca reparație morală să-mi restituie banii de film. Am cam luat bătaie, avînd în vedere suprafața de

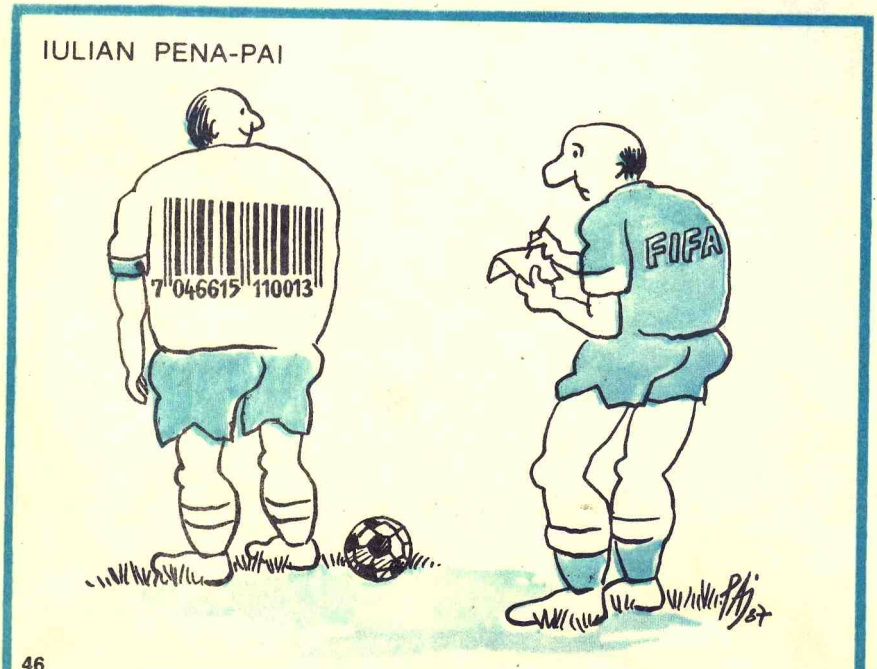

mușchi cu care era utilat un verișor al ei, care a zimbit tot timpul cît mi-a administrat un număr de aproximativ 5 palme fix. Am traversat apoi, în următoarea săptămînă, cele mai negre zile, datorită imposibilității de a-mi închide gura, cam flendurită, ceea ce a stirnit printre colegi stupoare, nici unul neputînd să se laude că m-a văzut vreodată cu zîmbetul pe buze. După ce mi-am recăpătat buzele, mi-am reluat și bunul meu obicei de tacitum.

Stau singur cuc; mă simt minunat și am o stare superioară de seriozitate, adică îmi cam vine să plîng; m-am instalat lîngă telefon, poate vreun serios ca mine își va aduce aminte că exist.

Tot orașul stă cu luminile aprinse și petrece, risetele urcă pînă în apartamentul meu, mai ales vecinii rîd de parcă i-ar gîdila cineva. După ora 12 cred că mă voi duce pînă la ei să le spun să rîdă mai serios; am să duc și o damigeană cu vin, un curcan, sînt extrem de curios să văd de ce rîd și cum pot să rîdă atîta...

Apoi le voi spune pe șleau... ce anume, rămîne de văzut, cu toate că nu iubesc prea mult improvizația. Și mai dă-o dracului de haină la două rînduri!

FL. CALAFETEANU

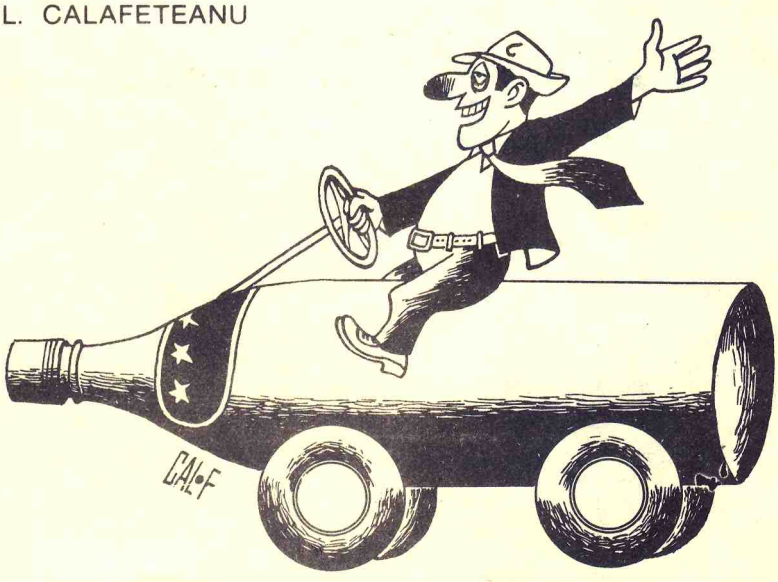

MIRCEA IONESCU QUINTUS

Rondelul poetului

De cînd îi știu iubirii mersul
V-am scris poeme de amor
Și-am îndreptat spre voi demersul
Acelui jar nepieritor;

Afla-va, poate, universul,
Că-n turn de fildeș, visător,
V-am scris poeme de amor
De cînd îi știu iubirii mersul;

Trăind din scrisul și din ștersul
Atîtor cîntece de dor,
V-am dat și lira mea și versul,
Ba chiar și dreptul de-autor,

De cînd îi știu iubirii mersul.

Rondelul superstițiilor

Că marțea sînt trei ceasuri rele
Nu e o treabă de glumit;
O viață m-am ferit de ele,
Dar în zadar m-am tot ferit;

Sting trei cărbuni în lapte-acrit
Și bat în lemn și în surcele,
Sau mă închin în asfințit,
Că marțea sînt trei ceasuri rele;

Dar parcă fermecat de iele
Eu într-o marți te-am întîlnit,
O marți tu mi-ai făcut bezele,
Tot într-o marți ne-am logodit,

Că marțea sînt trei ceasuri rele.

POMPILIU DUMITRESCU

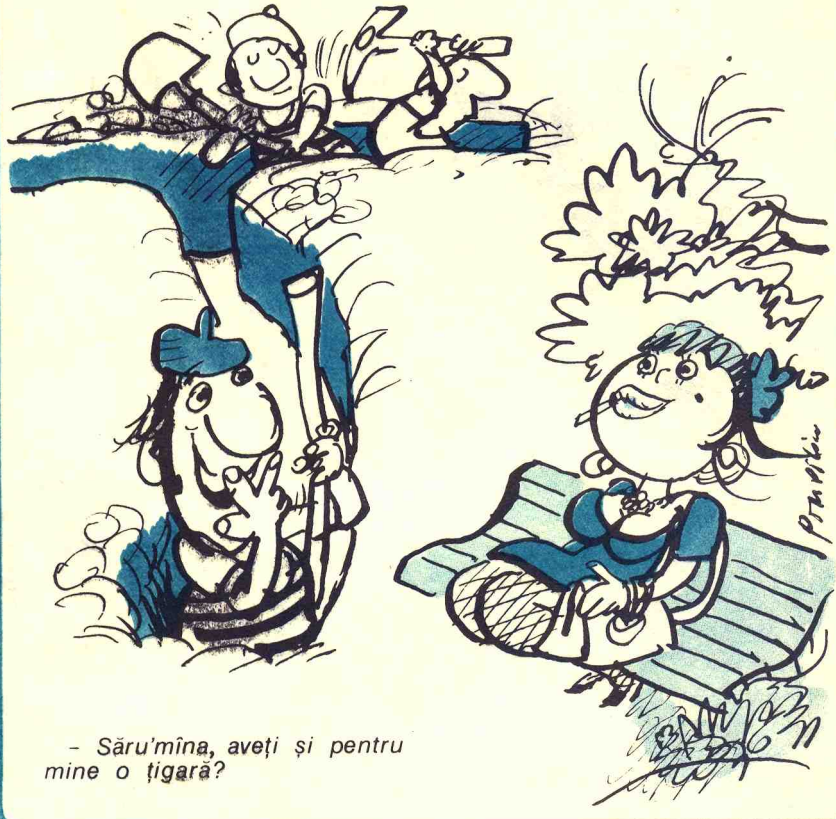

– Săru'mîna, aveți și pentru mine o țigară?

Rondelul proaspătului agronom

În satu-n care s-a născut
Un colț de rai scăldat în soare,
Acolo-a stat și a crescut
Mlădiu și chipeș ca o floare.

La facultate a făcut
Ingineria de ogoare,
Cu gînd că iar o să coboare
În satu-n care s-a născut:

La Medeleni, doi pași de Prut,
A căpătat repartizare,
Dar s-a zbătut cît a putut
Și s-a fost dus la Satu-Mare

...În satu-n care s-a născut.

Rondelul neuitării

Îți mai aduci aminte, doamnă,
De trubadurul Cincinat,
De-amurgu-acela ce condamnă
La amintiri de neuitat?

Cînd vîntul serii te îndeamnă
Spre lacul încă argintat,
De trubadurul Cincinat
Îți mai aduci aminte, doamnă?

Ce mult sau ce puțin înseamnă
Să uiți pe cel ce te-a cîntat:
„Era tîrziu, și era toamnă,
Și lebăda s-a-ndepărtat...“

Îți mai aduci aminte, doamnă?

NOE SMIRNOV

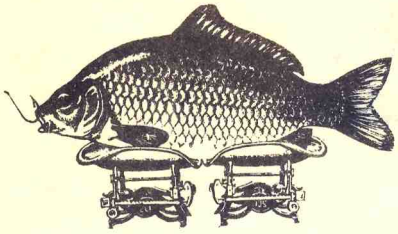

IAZUL LUI PĂPURICĂ

Adevăratul deznodămînt al întîmplărilor pe care nici n-am apucat să vi le istorisesc a avut loc la scurtă vreme după ce în săptămînalul județean a apărut știrea că în iazul lui Păpurică din Dealu-de-Jos s-ar fi ivit Monstrul din Loch Ness.

Faptul că vestea fusese înghesuită pe pagina distractivă a hebdomadarului, sub rubrica de careuri încrucișate și între o caricatură care satiriza favoritismul și un grupaj de anecdote culese din almanahuri apărute în secolul trecut, n-a constituit nici o piedică pentru ca, peste noapte, toată comuna să înceapă să tremure la gîndul că în mijlocul ei, în afurisita de baltă a lui Păpurică, se zvîrcolește și crește o namilă nesățioasă și vicleană care, nemaiîncăpînd în lacul scoțian originar, și-a găsit spațiu locativ aici, la Dealu-de-Jos.

În ziua următoare, nimeni n-a mai trecut prin apropierea iazului. Babele se uitau peste garduri, de departe, spre el, stupindu-și în sîn. Una, mai îndrăzneață, se duse la dascălul Covrig, care încă nu se făcuse pulbere în ziua aceea, și-l rugă să bată puțin clopotul în dungă, a înfiorare mare. Însuși Păpurică rămase la casa lui, fiind văzut învîrtindu-se mai tot timpul prim mijlocul ogrăzii fără să-și găsească locul. Ce gînduri l-au scormonit în ceasurile acelea de nesiguranță, nu se știe nici acum...

Și totuși, în noaptea care urmă, ai fi putut vedea — dacă te țineau balamalele curajului — strecurîndu-se pe marginea iazului cu pricina trei umbre misterioase, și mai ciudate fiindcă erau ca trei mogîldețe sprintene și parcă mînate de un scop precis! Ce scop?... Păi, dacă l-am divulga, ce s-ar mai alege de legea suspansului atît de necesar într-o povestire ca a noastră?!... Or, aici e momentul cel mai indicat ca să vă suspendăm curiozitatea de un fir de ață tocmai deasupra întunecatelor ape ale iazului lui Păpurică, din care în orice clipă se pot căsca niște fălci uriașe dornice să-și troznească între ele neputincioasele victime... Și, ca suspansul să fie mai lung, deci cu atît mai palpitant, să reconstituim istoria respectivului iaz:

Nu, nu a apărut în urma unor teribile mișcări tectonice din cine știe ce epocă geologică în cursul căreia

C. CIOSU

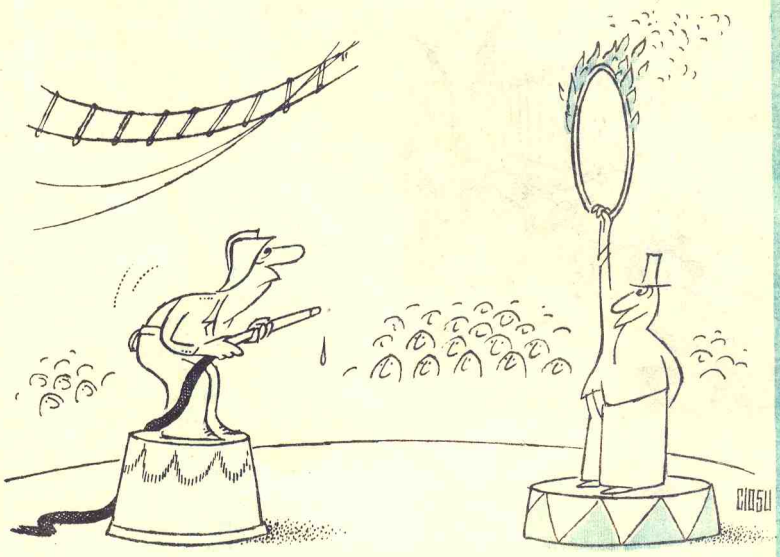

digestia din măruntaiele planetei se manifesta în modul cel mai necivilizat! Respectivul iaz s-a născut din ambiția și fantezia lui Florea Păpurică, om cu scaun la cap, locuitor responsabil al comunei, dar stăpînit de un năravv: pescuitul! De ani de zile, acest harnic vlăstar al comunei Dealu-de-Jos, înarmat cu trestii, undițe, cîrlige, plase, năvoade, vîrșe și — de ce să n-o spunem? — chiar crîșnice, cutreiera bălțile și pîraiele din împrejurimi avid să-și completeze cunoștințele ihtiologice. Și cîte asemenea cunoștințe folositoare nu se zbătuseră în tolba lui de pescar?!... Numai că, de la o vreme, ba cîte o baltă care nu se îndura să-i lase în cîrlig nici măcar o fîță de plevușcă, ba cîte un agent piscicol care-i apărea din tufișul din spate cu procesul-verbal de contravenție în mînă tocmai cînd trăgea din apă o crăpceană doldora de icre, ba bodogănelile nevestei, geloasă pe ceasurile și zilele pe care le petrecea în brațele reginei broaștelor, toate acestea îi cam luară pofta de pescuit în ape tulburi și-i înfipseră în creier — ca un oscior de caras în nodul beregatei — ideea de a

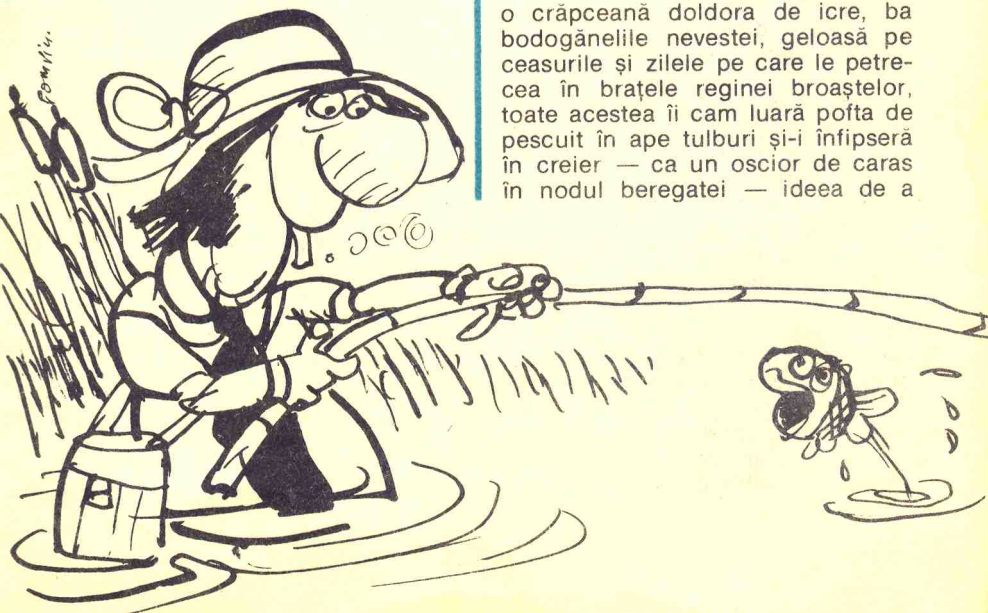

MIHAI MATEI

IAZUL LUI PĂPURICĂ

avea iazul lui propriu la doi pași de casă! Și unde-l putea înjgheba decît pe lotul său personal pe care obștea, și mai ales președintele cooperativei agricole de producție, îl blagosloviseră chiar lîngă apa care străbătea comuna, teren plin de gropi și bolovani pe care puteai crește cu succes deplin mărăcini și salamandre! Ce mai, președintele îi plătise prin acest lot cu vîrf și îndesat modul cum Florea Păpurică își bătuse joc de el, de față cu martori, într-o seară cînd la bufetul din centrul comunei fusese descărcată mai multă bere decît figura în statistici pe cap de locuitor...

Și totuși, din piatră seacă, adîncind și lărgind luni de zile o groapă din mijlocul lotului, săpînd un șanț pînă-n malul rîului și folosindu-l cu iscusință, Păpurică izbuti să creeze un fel de ghiol care sta ca un uriaș ochi holbat în inima comunei. Și, ceea ce a surprins și mai mult pe consăteni, e faptul că, la puțină vreme după aceasta, în iazul lui Păpurică au început să se zbenguie pești de toate neamurile, de la obleți la crapi rotofei, de la lin la caracudă, ca să nu amintim decît despre aceste vertebrate de apă neaoșe!...

De atunci, iazul lui Păpurică își cuceri rapid un loc nepieritor în însăși monografia comunei! Faptele vorbesc de la sine; ele s-au succedat într-un ritm inexorabil:

Mai întîi, un profesor local l-a consemnat într-un buletin geografic central drept un element care a schimbat substanțial peisajul și microclimatul așezării. După estimările sale, la Dealu-de-Jos se născuse al 3451-lea lac de pe cuprinsul țării...

Apoi, întreprinderea de construcții care primise sarcina să facă — în sfîrșit! — un pod peste gîrla care tăia în două Dealu-de-Jos, își schimbă subit planul de a construi această punte de beton armat la intrarea în comună și stabili că locul ideal pentru această lucrare — nu putea fi decît în preajma iazului lui Păpurică. Curînd, șeful șantierului — un pătimaș pescar amator, campion național absolut la 100 metri... plătică! — putea fi văzut ore în șir dînd la pești pe malul iazului... Drept urmare, nu numai iazul dar și podul fu asociat numelui lui Păpurică, ceea ce, în primăvară, îi asigură sufragii unanime în scrutinul electoral pentru edilii comunei.

Cu prima ocazie, pe președintele cooperativei agricole de producție îl luă gura pe dinainte și la o conferință de presă prilejuită de culegerea recoltei de fasole urcătoare, declară că iazul cu pricina reprezintă noul sector piscicol al unității sale agricole socialiste... Așa ajunse Florea Păpurică șeful sectorului piscicol din Dealu-de-Jos.

Entuziasmat, fiul dirigintelui poștei care urma prin corespondență cursurile facultății de științele naturii, renunță instantaneu la tema de diplomă dedicată obiceiurilor păsărelelor din ordinul Cuculiformelor și abordă pasionanta investigație asupra peștilor din bălți și iazuri cu aplecare specială asupra celor din familia Cyprinidaelor. Însuși profesorul referent din Capitală, interesat la culme de această originală opțiune naturalistă, se deplasă cu întreaga familie (compusă din cinci persoane) la Dealu-de-Jos și cercetă cu de-amănuntul, timp de două săptămîni, calitățile nutritive ale peștilor descriși de sîrguinciosul său student de pe malurile ospitaliere ale iazului lui Păpurică...

De altfel, fiind vorba de ospitalitate, trebuie să arătăm că, în ultima

vreme, orice control serios asupra scriptelor financiare ale cooperativei își încheia bilanțul lîngă apele mîloase ale iazului lui Păpurică, pe covorul de iarbă grasă, în fum de crap la proțap bine stropit cu mujdei, care dovedea mai bine decît orice spiritul fructuos de inițiativă al colectivului din Dealu-de-Jos... Datorită timpului îndelung petrecut cu supravegherea acestor proțapuri, nevasta lui Păpurică obținu în plus valoarea unei jumătăți de normă, ceea ce răscumpăra într-un fel cheltuielile de reprezentare cărora soțul ei le făcea față din ce în ce mai greu...

Mai complicat a fost cînd echipa de balet clasic a Casei de cultură din capitala județului a ținut morțiș să organizeze un spectacol de sunet și lumină cu „Lacul lebedelor" în decorul nocturn oferit de iazul lui Păpurică... Pentru a potoli setea de muzică a numeroșilor invitați sosiți de pe tot cuprinsul județului, a fost nevoie să se comande suplimentar un vagon cu pește de la Tulcea...

De aici se trage probabil consecința că, în anul următor, în planul de producție defalcat pentru cooperativa agricolă din Dealu-de-Jos, a figurat pentru prima oară o însemnată cantitate de pește, ceea ce s-a adus la îndeplinire numai datorită neobositului contabil-șef care, printr-un schimb reciproc în natură, în care predomina spirtul de 90 de grade, a reușit să obțină din cherhanalele gălățene cantitatea planificată...

Se poate afirma însă că, tot datorită iazului lui Păpurică, Dealu-de-Jos s-a apropiat și mai mult de orașul de reședință județean: pentru întîia oară, întreprinderea de transporturi auto a județului a înființat o cursă de autobuze cu punct terminus în comuna respectivă. S-a stabilit că toți șoferii care deserveau această linie erau membri vechi ai „Asociației vînătorilor și pescarilor sportivi" și au devenit curînd prieteni la toartă cu Păpurică în multele ceasuri libere care-i despărțeau de sosirea și plecarea autobuzelor din comună...

Ei au asigurat, de altfel, și transportul numeroșilor participanți la una din festivitățile care vor rămîne în cartea de aur a comunei Dealu-de-Jos: dezvelirea, în piața creată în apropierea iazului lui Păpurică, a monumentului realizat din inițiativa filialei județene a „Asociației vînătorilor și pescarilor sportivi", un splendid grupaj sculptural reprezentînd pe zeița Diana în brațele lui Neptun, ambii înconjurați de tot felul de făpturi ale pădurii și ale apelor într-o benefică revărsare a darurilor naturii!...

CONSTANTIN PAVEL

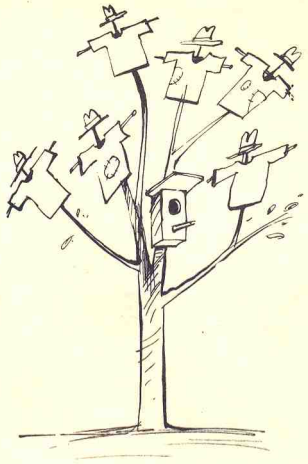

IAZUL LUI PĂPURICĂ

Inaugurarea acestui monument, semnat de un valoros artist județean al cărui nume îmi scapă, a fost un factor hotărîtor pentru construirea în comuna Dealu-de-Jos a motelului „Vraja iazului", o replică contemporană a vestitului „Han al Ancuței", expresie supremă de confort și bun gust care caracterizează toate amenajările din zonă ale Oficiului Județean de Turism. Specialitatea bucătarului-șef de aici: „Bouillabaisse à la Papurica"!...

Dar ce ecou aveau toate acestea în sufletul lui Păpurică? Un lucru e cert: își găsea tot mai puțin loc și tot mai puține clipe de tihnă pe malul iazului visat... Ba, putem spune, că de dorul iazului de la început îi cam venea să-și ia cîmpii!...

Dar, iată, c-a sosit ziua aceea, parcă providențială, cînd în hebdomadarul județean s-a anunțat apariția Monstrului din Loch Ness în iazul din Dealu-de-Jos!... Era, fără nici un dubiu, răzbunarea foto-reporterului Tache Ursulache, cel căruia, într-o zi, cu o toamnă în urmă,

Florea Păpurică îi închisese poarta iazului în nas, pe motiv că peștii își fac siesta și nu pot fi tulburați de aparatul fotografic...

Dar vestea apărută în ziar, cum spuneam, a făcut ravagii, ca într-un veritabil final de film de groază... Numai trei umbre nu s-au lăsat ghemuite în casă de frică... În puterea nopții, ca niște mesageri ai întunericului, ele au pătruns în arealul iazului... Trei umbre ca niște mogîldețe... căci nu erau alții decît trei dintre cei mai isteți elevi din clasa a V-a B a școlii generale din Dealul-de-Jos. Citeși trei doldora de lecturi geografice, polițiste și științifico-fantastice! O.Z.N.-urile, statuile din Insula Paștelui, dîrele geometrice de piatră din deșerturile sud-americane, desenele bizare de pe stînci preistorice, erau de mult pentru ei niște naive cimilituri dezlegate! Cît despre balaurul din Loch Ness, punerea lui în evidență era floare la ureche! Cum de nu se gîndise nici unul din savanții care dăduseră tîrcoale celebrului lac scoțian la o asemenea soluție: era destul să golești lacul de apă, așa cum văzuseră cei trei că se procedează cu Cișmigiul bucureștean în fiecare an, și ce ar rămîne pe fund ar fi Monstrul!?

Tocmai această experiență se hotărîseră cei trei școlari din Dealul-de-Jos să săvîrșească la iazul lui Păpurică! Și plini de rîvnă, cu unelte adecvate sustrase din curtea părintească, se puseră pe lucru în bezna nopții! Săpară un șanț larg și sănătos în panta dinspre gîrlă și, la un moment dat, surpară și ultimul stăvilar din calea apelor iazului care, de cum văzură poarta slobozeniei deschisă, se năpustiră spumegoase la vale! În cîteva clipe, apele și peștii lui Păpurică se duseră pe gîrlă sau pe apa Sîmbetei — cum vreți s-o luați — în afară de un crap imens și bătrîn care zăbovi încă puțin gînditor pe mîlul de pe fundul bălții. Îi plăcuseră aceste locuri și ar fi dorit să iasă aici la pensie, să stea zile întregi la taifas cu Florea Păpurică, fiindcă erau prieteni vechi.. Cînd văzu însă că școlarii buclucași se pregăteau să-l prindă pentru a-l arăta tuturor a doua zi drept prototipul Monstrului din Loch Ness, crapul nostru făcu un salt acrobatic, îi stropi cu nămol din cap pînă-n picioare, și alunecă și el pe șanțul artificial pînă în apele învolburate ale gîrlii!...

Și așa se termină cu iazul lui Păpurică deoarece acesta n-a mai vrut în ruptul capului să-l refacă. Ba, mai mult, aduse un tractor și nivelă groapa de parcă nici n-ar fi existat vreodată!...

Numai că, la mică trecere de vreme, pe locul acela gras și mîlos începu să crească o mîndrețe de papură, deasă și strălucitoare, cum nu se știa prin partea locului! Și atunci, Florea Păpurică avu o nouă idee: să transforme secția piscicolă a cooperativei agricole de producție în secție de împletituri de papură!... Într-un an dădu cu papura lui de lucru la peste o sută de consătence, iar coșurile, traistele, rogojinele, panerele și toate celelalte obiecte din papură care se făureau la Dealu-de-Jos aduseră o faimă nouă județului respectiv...

În aceste zile, Florea Păpurică și soția se găsesc la Tîrgul de artă meșteșugărească de la Frankfurt și reprezintă, cu succes iscusința împletitoarelor de papură din Dealu-de-jos.

De cînd s-a deschis tîrgul, Păpurică încearcă toate preparatele culinare din pește aflate la îndemînă: languste în aspic, fileuri de anghile, stridii la capac, macrouri în ketchup, homari în sos spaniol, sardele de Nissa cu capere, dar nici unul dintre aceste mofturi nu aduce cu borșul pescăresc pe care și-l fierbea singur pe malul iazului!

De aceea, abia așteaptă să se întoarcă la Dealu-de-Jos și să pornească hai-hui către o baltă înecată în sălcii și păpuriș. Dar, știți, așa, un iaz situat cît mai departe de minunatul său sat natal, și singuratic și liniștit, încît să audă pînă și șoaptele peștilor.

ALEXANDRU MORARU

CONSULTAȚII

Doctorului Bizău, abia sosit în satul Japca, i se și dusese faima de om tare priceput, care numai dintr-o ochire îți și spunea ce și unde te doare.

Vine Pătruț, a lui Nicodim.

— Domnu' doctor, să trăiți, am slăbiciune...

— Pune termometrul! Ia și-o aspirină! Așa... Altu'!...

Intră nana Leica.

— Na mătușă, ia termometrul și înghite o aspirină!

— Da' n-am răceală, țucă-te maica, mă dor măruntaiele!

— Păi sigur că te dor. Ești coaptă de răcită! Altu'!...

Sasu, tractoristul, se lăsă greu pe scaun. Se ținea cu mîinile de burtă.

Doctorul Bizău tocmai scotea un termometru. I-l oferi imediat, apoi îi dădu două aspirine și-l conduse afară.

La rînd era Caterina, cea mai trupeșă jepcană. Cînd intră în cabinet, doctorul Bizău împinse la o parte aspirinele și termometrele. O îndemnă să inspire profund și se tot plimba, nemulțumit, în jurul ei. Apoi, îi explică necesitatea unui control mai sever și o rugă să-și descheie nasturii de la bluză. Caterina se conformă, iar doctorul începu s-o cerceteze. O studie așa îndelung, cînd din față, cînd din spate, dar mai mult din față, nelăsînd să-i scape nici un centimetru de piele. Isprăvind, îi împlîntă un termometru, adăugă un pumn de aspirine, și-i reaminti să vină peste trei zile, să vadă cum evoluează boala.

Ajunse și moș Ducă la consultație. Era vînăt la chip și horcăia ca vîntul prin burlane.

— Dom' doctor, cînd trag aer mă apasă...

— Păi... dacă tragi prea mult, cum să nu te apese?!... Las-o mai ușor!...

Văzîndu-l apropiindu-se cu aspirina și cu termometrul, moș Ducă se albăstri și mai intens.

— Și data trecută tăt din astea mi-ați dat... și nu m-o ușurat...!

— D-apăi cunoști dumneata efectul patogen al virusurilor? Ăștia pun sub semnul întrebării eficacitatea de contracarare a sistemului imunitar. Cunoști dumneata asta?...

— Nu cunosc, dom' doctor...

— Păi vezi!

Terminînd cu toate, moș Ducă ieși din dispensar și se opri la birt. Goli trei dețuri, după care se simți mult mai bine. Apoi, vorbi pînă la ora închiderii despre „defectul de contralobare a istmului nasogen".

DUMITRU DINULESCU

LEGEA LUI

Dendrițoiu

Cartier de blocuri. Iarnă. București. Cumplită iarnă. Caty Zbîrcă, o femeie singură, în jur de 34 de ani, ieșise să ducă gunoiul. Nu era urîtă Caty. Ochii albaștri, triști, înaltă ca o trestie, dar cam botoasă. De meserie farmacistă. Fusese măritată în deceniul trecut cu un inginer de căi ferate. După o demnă despărțire, care se-ntîmplase acum 8 ani, Caty se mai împăcase de două ori cu inginerul. Ultima oară acum cinci ani. Probabil că de data asta despărțirea lor era definitivă. Dar păcat... Caty nu rodise, inginerul se apucase oarecum de băutură și, acum, lui Caty îi făcea o curte discretă, nu marțială, un tînăr căpitan de artilerie care sta pe aceeași scară. Acum Caty Zbîrcă ieșise să ducă gunoiul. Se-ngîna ziua cu noaptea pe la ora patru cît era. Și auzi atunci niște țipete. Era o pisică. O pisică nu mai mare de un pumn. O bestie de muiere căuta să verse pisica dintr-o pungă de plastic, dar pisica se-agăța cu disperare de plastic, așa mică cum era și cum sta atîrnată deasupra lăzii de gunoi.

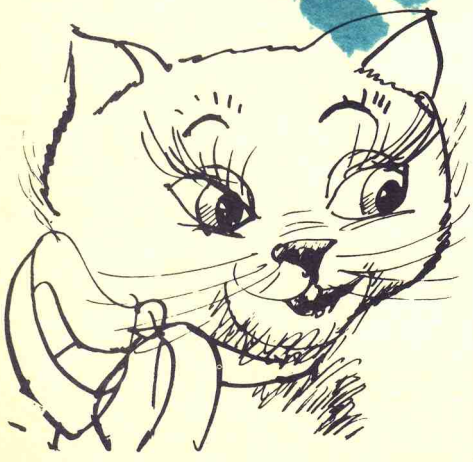

— Ce faci, doamnă? răcni Caty și uită și de inimă și de gunoi, că țîșni ca din praștie și-i smulse pisica din mînă cu plastic cu tot.

Aproape o îmbrînci pe mahalagioaică.

— Ho! țipă mahalagioaica.

— Ce-ai cu pisica? țipă Caty.

— Din cauza ei, gemu mahalagioaica, copiii nu-mi mai învață, se joacă toată ziua cu ea și-o să rămîie repetenți amîndoi.

— Bestie, gemu Caty și-ntoarse spatele mahalagioaicei care rămase holbată și, de ce n-am recunoaște, acolo lîngă lăzile de gunoi din care mirosul nu voia să iasă, înghețînd toată putoarea la cele circa minus 8—9 grade cît era.

Astfel se întîmplă întîlnirea între Caty și Mița Pipița. De-atunci Caty nu mai fu singură. Încetă chiar să mai iasă cu căpitanul de artilerie și simți ceva ameliorări în starea ei generală.

Singurele necazuri le-avea cu un motan roșu și bătrîn, motanul Mișu, care era motanul scării, răsfățat de toată lumea de pe scara aceea dintr-un bloc imens, într-un și mai imens cartier de blocuri al capitalei române.

Mișu venea și mieuna, o chema pe Mița Pipița. Mița se fandosea și ea pe lîngă ușă, dar fiind crudă încă pentru așa ceva, Caty refuza, cel puțin deocamdată, să-l primească pe motanul Mișu în casă.

Mișu era motanul Plosnițarului, așa era poreclit un tip scund, cu părul dat bine cu briantină, care locuise la parter și umpluse la un moment dat cu plosnițe toate apartamentele din jur. Pînă la Caty, care sta la opt, nu ajunseseră însă plosnițele. Pe urmă Plosnițarul se mutase, madam Mița — desigur nu pisica — o cucoană grasă care sta la etajul întîi și vindea borș, răspîndise vestea că Plosnițarul sta acum în blocul de alături, la o femeie, o muncitoare-croitoreasă de la APACA și faptul era plauzibil, acela fiind un bloc de garsoniere.

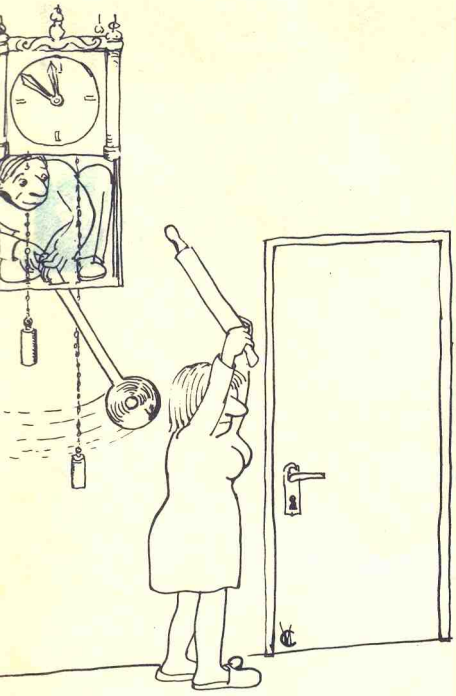

VASILE CRĂIȚĂ MÂNDRĂ

Venise primăvara. Caty ieșise cu pisica afară. Pisica, foarte sperioasă, tot voia să intre-n bloc, Caty tot sărea și o prindea în brațe, cînd intra cineva în bloc. Apoi se așeza iar acolo și păzea pisica. Și sta. Și sta și privea. Pe banca de vizavi era căpitanul, care juca table cu un pensionar. Privindu-l pe căpitan cum joacă table, Caty se gîndea că totuși e un tip prezentabil și care merita să-l ia mai în serios. Dar tocmai cum era ea chinuită de acest gînd, apăru motanul Mișu. Era roșu, bineînțeles, un roșu de pisică, adică portocaliu, cu urechile mîncate în luptele cu șobolanii și la ochi avea un vag început de jigodie. Unde mai pui că pe blană avea și niscaiva furuncule. Asta o scîrbi nespus pe Caty, care se repezi, își prinse pisica și alergă pe scări, urmată însă de motanul Mișu.

Căpitanul n-o urmă, continuînd să joace table. El nu sesiză momentul psihologic și continuă cu plăcerea minoră a tablelor.

Motanul Mișu se lăsă păgubaș, coborî scările blocului și prin ușa deschisă ieși la soare. Se tolăni și-ncepu apoi să se tăvălească în praful mărunt de pămînt primăvăratic abia liberat de sub năpasta iernii.

Iar căpitanul, chiar acolo lîngă Mișu, era încîntat. Reușise să-l scoată pe pensionar cu două puluri și întorsese linia în favoarea lui. În partidă reduse astfel handicapul de la 0—2 la 1—2. Făcu apoi un **marți** și cîștigă cu 3—2, ceea ce fu o nouă confirmare a legii lui Dendrițoiu, lege cunoscută de mai toți jucătorii de table și care sună astfel: **dacă într-o partidă în care ești condus cu 2—0 faci o linie, cîștigi atunci toată partida, fiindcă mai faci două.**

Este o lege care a fost descoperită puțin după începutul secolului nostru de un celebru, pe-atunci, tablagiu brăilean, și-n semn de recunoaștere F.M.T.-ul, adică Federația Mondială de Table, îi recunoscu lui Ion Dendrițoiu legea și îi dădu acesteia chiar numele lui.

Căpitanul știa legea, motanul Mișu n-o știa și nici Caty Zbîrcă și cu pisica ei. Așa-i: ființele nu se-ntîlnesc atunci cînd nu cunosc aceleași legi.

VASILE BĂRAN

MICROSIOANE SATIRICE

Gafa berzei

Unii bărbați
își așteaptă de la neveste copiii
și ani de zile,
în vreme ce soția norocosului
a născut chiar în luna de miere.

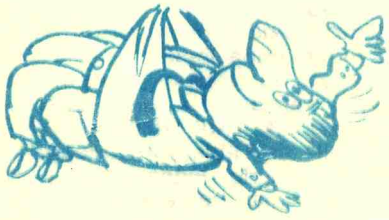

Masca

Saltimbanc fiind,
ea s-a speriat de mască.
În cele din urmă s-a obișnuit.
Ba chiar, cu timpul, s-a și
îndrăgostit.
Dar abia după ce s-au căsătorit
și el și-a scos masca,
ea s-a speriat cu adevărat.

Bumerang

Lăudîndu-se atît de mult,
în aceeași măsură
se și insulta.

Burlacul

În vreme ce alții
nici nu ies bine-n lume
și își și găsesc nevastă
el
de ani și ani
întîlnește numai logodnice.

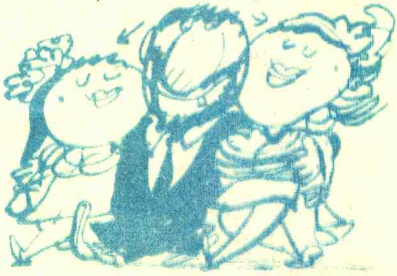

Referința

Știu, știu,
e de o superficialitate cruntă,
tot ce face mimează,
dar nu e el vinovatul.
Trăsătura asta nenorocită
de a imita
i s-a transmis
de la tatăl său,
că l-am cunoscut bine
și pe el.
Și pe bunică-su
l-am văzut
și tot așa era și el,
că, de ce să nu vă spun:
ăștia
se trag direct din maimuță.

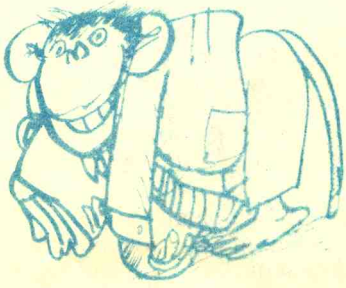

DAN CĂPRUCIU

ÎNTRE MAEȘTRI

— Ce mai faci, măi, maestre, tot aici, tot aici? Văd că te ții tare, domnule. De cînd te știu, tot așa arăți, de parcă nu te ninge, nu te plouă. Și ești atît de bronzat...

Vocea ușor tremurîndă a vorbitorului nu putea ascunde acea stare emotivă, generată deopotrivă de admirație și de invidie.

— Te miri că te invidiez? Păi, cred și eu, fiindcă am de ce. Toată lumea te venerează, operele ți se publică în tiraje mari... Ce, ca mine? Eu de cînd mă chinuiesc să scot un volum și nu pot. Nu pot de alții, maestre, nu pentru că ei ar fi mai buni, dar și-au făcut reclamă, domnule, și au relații. Pe cînd eu, modest de cînd mă știu, fără prieteni sus-puși, eu n-am reușit să scot nici măcar o cărțulie. Ți-am explicat acest lucru și în anii din urmă. Te-am rugat atunci să mă ajuți, dar n-ai mișcat nici un deget. Un om cu atîtea relații ca dumneata, ar fi pentru mine un Mesia. Că, la urma urmelor, ce te-ar costa? Dumneata fiind atît de cunoscut, ai putea influența chiar și criticii să-mi facă o primire bună pe piață.

Contrariat de nepăsarea maestrului, care părea că nici nu îl aude, poetul se înflăcără și mai tare, ca un copil pe care dacă nu îl bați la prima poznă, devine din ce în ce mai obraznic.

— Nu cumva te intrigă rugămintea mea? Ce te uiți atît de încruntat la mine, ce nu-ți place, maestre? Sînt un om integru, nu beau, nu fumez... Cred că am și pe vino-ncoace, deoarece mă vizitează muzele. Cum pleacă puțin de-acasă nevasta, după cumpărături sau la coafor, hop și ele! Dumitale, care ești confidentul meu, îți pot mărturisi, fără urmă de ipocrizie, că nu mă lasă nici aici în pace, domnule, nici acum cînd sînt în concediu și aș avea dreptul la o odihnă binemeritată. Toți fac plajă, se agită, se distrează, iar eu scriu și iar scriu. Am intrat în conflict cu nevasta, care zice că o neglijez și a apucat-o o gelozie nebună pe bietele muze. Nu, nu le pot considera vinovate, ele se simt bine în prezența mea și sînt încîntat că este așa. De ce să se ducă la vreun neisprăvit și să nu vină la mine, om serios, care le sînt fidel de atîția ani? Ah, ce minunate sînt mîngîierile lor, ce înălțător este să fii îmbrățișat și purtat într-o lume în care visezi cu ochii deschiși...

Maestrul continua să stea îngîndurat, părînd că nici nu îl bagă de seamă pe cel care îi vorbea. Deși nu primise nici un răspuns, poetul făcu o pauză, poate din timiditate, căci prin apropiere trecea în acel moment cineva și în mod firesc acel cineva nu trebuia să-i cunoască toate gîndurile. Față de maestrul se putea spovedi, lui îi putea împărtăși toate neîmplinirile. Cînd pașii se depărtară, omul atît de vizitat de muze continuă:

— Și pentru că veni vorba de muze, spune-mi, te rog, maestre, anul acesta ce mă îndemni să mai scriu? Despre alge și pești am scris, despre nimfe, de asemenea,

despre amor, ce să mai vorbesc! De atîtea vacanțe de cînd vin la mare, am epuizat absolut toate temele marine. Parcă m-ar bate gîndul să scriu ceva despre copaci... Privesc cu ochii minții curgerea în sus a clorofilei, ca o sfidare a legii gravitației, care, uite, maestre, nu este atît de universală precum se zice... Mă inspiră al naibii și mormanul acela de stabilopozi, ca o pădure de beton desfrunzită, puși la digul de lîngă Cazinou. Mi-am luat și binoclul să le studiez formele contorsionate, ca gîndurile unui poet cuprins de febra creației. Cred că or să iasă niște poeme în metrică lungă, antică, așa cum ai scris matale. Și după aceea, să pofticească cineva să nu mă publice... Că nu mai sînt un învățăcel, maestre, uite aici ce chelie am, mintea îmi este mai șlefuită decît chelia, iar unde nu este chelie, este păr argintiu. Voi scoate niște poeme de argint, chiar așa am să pun titlul volumului: „Poeme de argint". Gata, s-a terminat cu ucenicia, e cazul să fiu și eu recunoscut ca maestru!

Fascinat de minunata perspectivă ce i se deschidea în viața sa de poet, vorbitorul începu să schimbe tonul: se cădea ca maestrul să-i acorde mai multă atenție, să-l privească de la egal la egal.

— Să știi că mîine vin să-ți citesc ceva, să nu mă refuzi, să nu faci urechea toacă, cum se spune, că nu este frumos. Mi-ai mai făcut-o și altă dată. Și uite, de aici, încep să cred mai mult în mine. Deși...

— Deși ești un nimeni! auzi el vocea maestrului, venită parcă din depărtări, liniștită și fermă, o voce care îl intrigă prin verdictul său lipsit de orice echivoc...

Îl privi pe maestrul direct în față și îl găsi netulburat, cuprins de o nepăsare care îl scoase din sărite.

— A început să te roadă invidia, maestre, ai început să-ți dai seama că sînt la fel de bun ca dumneata, poate chiar mai bun. Abia acum înțeleg că dumneata mi-ai băgat bețe-n roate pe-acolo, pe la edituri, să nu mă publice...

Rostind aceste cuvinte, oratorul făcu un salt calitativ, crescînd în proprii săi ochi, ridicîndu-se nu numai în vîrful picioarelor, ci și în imaginația sa, ce se înfierbînta din ce în ce mai mult.

Acum, era parcă un alt om, timiditatea și modestia îi dispăruseră treptat, lăsînd loc îndrăznelii, apoi aroganței. Devenind ipotetic egalul maestrului, în definitiv ce l-ar mai fi împiedicat să-l și tutuiască? Oare cît îl va mai răbda maestrul, cum de îi îngăduia să-i vorbească astfel?

— Sigur, dacă nu aș scrie în același stil cu tine, ai fi unic. Dar eu scriu în același stil, doar am fost învățăcelul tău, dar am crescut valoric, m-am format, am personalitate și te-am depășit, de-aia îți este necaz! Stilul tău s-a demodat, eu l-am perfecționat, l-am înnobilat cu geniul minții mele... Posteritatea va decide, colega, care dintre noi doi este mai bun. Deocamdată tu ai oarecari atu-uri... Ești cunoscut, publicat, ai și un soclu aici în piață...

Proaspătul maestru se opri din pledoarie, dar continuă să privească înciudat spre fostul său mentor, de parcă acolo, în piață, ar fi fost două statui, una vie și una din bronz.

Doar într-un tîrziu, se auzi din apropiere un glas iritat de femeie:

— Costică, măi Costică, hai dragă la plajă și mai lasă-l în pace pe Ovidiu, că l-ai plictisit destul...

CONSTANTIN PAVEL

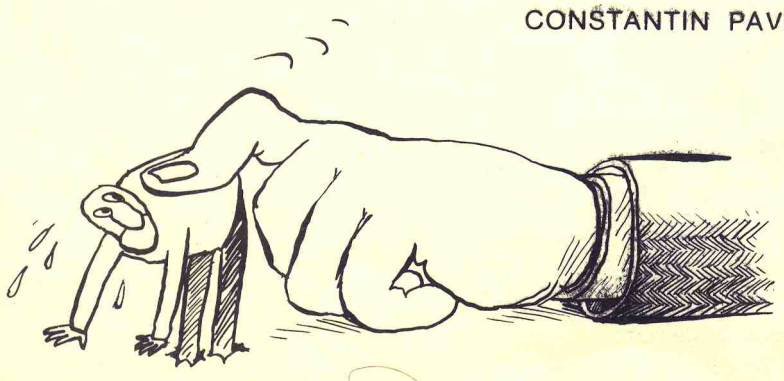

DAN COJOCARU

CONCURS DE PISICI

Sofica Mirţan ieşise la pensie după o îndelungată şi neobosită activitate. Fusese medic veterinar la o circumscripţie de cartier. Neavînd familie, adică soţ, copii, surori sau cumnate, toată dragostea de care era în stare şi-o dăruise necuvîntătoarelor; făcuse pentru ele tot ce era posibil şi imposibil ca să le ajute, ca să le salveze.

Acum, cînd avea mai mult timp liber, să nu vă închipuiţi că-şi abandonase complet vocaţia şi meseria pe care o practicase treizeci de ani încheiaţi; nu, am zice din contra, dădea consultaţii gratuite şi afectuoase pisicilor, găinilor, cîinilor, papagalilor, peştişorilor de acvariu, broaştelor ţestoase şi altor lighioane avute sau neavute în grija concetăţenilor.

Singura plăcere pe care şi-o oferea era ca după consultaţii, vă repet, gratuite, să stea cîteva ore la taifas cu posesorul pacientului respectiv. Aceste lungi discuţii îi îmbogăţeau universul: ştia pe dinafară toţi locuitorii cartierului, toate problemele de familie, toate cancanurile, pe scurt, tot ce-i omenesc de cînd e omenirea.

Într-o zi, răsfoind la văduva lui Obagiu, care avea un iepure de casă cu bronşită cronică, nişte reviste străine cu poze, unde era vorba bineînţeles despre animale, i-a venit ideea să realizeze şi în cartierul său o expoziţie-concurs de... pisici. Era o treabă nouă prin partea locului, care putea stîrni curiozitate şi interes. Material de lucru, pe toate gardurile şi acoperişurile.

Cîteva săptămîni a alergat pentru a înjgheba un comitet de organizare, aşa cum se face îndeobşte. Cu chiu, cu vai, le-a convins şi cooptat pe madam Ciontoleac, pe tovarăşa Cinteză, pe a lui Pufulete şi pe agronoama octogenară Pisat.

Odată constituit acest comitet, care trebuia să îndeplinească şi funcţia de juriu, au început să umble din casă în casă pentru a stabili participarea la concurs a unui număr cît mai mare de feline. Proprietarii lor, majoritatea pensionari, au aderat uşor la această extraordinară iniţiativă. Pentru a da mai multă greutate acţiunii, Sofica Mirţan le-a trecut uşor pe la nas speranţa că la „vernisaj" vor fi prezenţi ziarişti de la cîteva gazete, operatori de televiziune şi „persoane oficiale". De vorbit nu vorbise cu nimeni, că nu prea avea relaţii în lumea respectivă, dar făcea impresie grozavă chestia asta. Şi-apoi, nu se ştie niciodată! Dacă aflu cu adevărat, prin alte surse, cei pe care şi-i imagina prezenţi cu aparatele gata de declanşat, pentru a imortaliza momentul? Dacă aflau la televiziune şi ăia o luau în serios? Pînă una, alta, lansa peste tot, cu discreţie, acest zvon care prindea ca salcia în mlaştină.

Mai era de stabilit locul unde urma să se desfăşoare concursul.

CONCURS DE PISICI

N-a fost prea greu să-i convingă pe inginerii pensionari Fulici, mari iubitori de animale, să pună la dispoziţie un garaj nefolosit, aflat în fundul curţii, mai ales că Mitulica Fulici avea şi un motan uriaş, negru, pe nume Sosoi, o corcitură între birmanez şi maidanez care, teoretic, avea mari şanse de a lua un premiu.

În cîteva ore de muncă voluntară s-a făcut ordine în garaj, s-a dat cu var, s-au pus nişte policioare pe care urmau a se lăfăi exponatele şi s-a amenajat aleea care ducea pînă la poartă.

După o prealabilă preselecţie, trebuiau să participe treizeci şi trei de felis cattus. Unele erau de oarecare rasă, de exemplu Mitişor a lui Priceputu — persană, Sisilică al lui Trăznitu — angora autentică, Tisi ai lui Rădulescu — siameză, corcitură numai dinspre tată, ca şi Ţonţonel al lui popa Paltin, restul fiind pisici obişnuite, tărcate, tigrate, pătate sau nepătate, mai frumoase sau mai urîte, după cum se întîmplau să fie.

Pentru prezentarea la expoziţie, fiecare posesor de preselecţionat şi-a confecţionat o cuşcă, pentru ca vizitatorii să admire datele fizice, ţinuta şi blana concurentului.

Unii le-au băgat în colivii delicate pentru canari, alţii în coşuri împletite din rafie, cîţiva în borcane de murături, iar Ioachim şi-a introdus motanul castrat într-un acvariu, evident fără apă.

Popularizarea s-a făcut prin fluturaşi scrişi caligrafic de învăţătoarea pensionară Gogoneaţă, afişaţi la locuri vizibile, cum ar fi centrul de pîine, chioşcul de lapte şi debitul de tutun din cartier.

Expoziţia-concurs trebuia să dureze trei zile, adică numai ziua, că seara vedetele urmau a fi duse acasă în vederea hrănirii, pieptănării şi a nevoilor fiziologice, dar, chiar din prima zi, juriul fixa ordinea premianţilor, pentru ca toată lumea să admire mediile şi ierarhizările făcute cu atîta competenţă.

Duminică 3 iunie, la ora nouă fix, porţile curţii lui Fulici au fost date de perete, lumea (cam anemică prezenţa, cu toată reclama făcută) a intrat în garaj şi a început să se învîrtă printre coşurile şi borcanele în care mîţele stăteau cu cozile bîrzoi, cîhîind şi scuipînd în dreapta şi-n stînga. Cu toate explicaţiile posesorilor, aflaţi pe post de ghizi, era greu să observi calităţile pisicilor umflate şi zburlite, unele de frică, altele de furie.

Nefiind, cum spuneam, prea multă lume, gazda servea cornuleţe umplute, cafeluţe şi apă tonică.

La ora unsprezece fix, după ce a studiat îndelung toate standurile, juriul s-a retras sub gutui, pentru deliberare. În menajerie se aşternuse o atmosferă ceva mai paşnică.

Ei bine, tocmai atunci, (aţi observat că în toate povestirile, la mo-

mentul cheie, există un „tocmai atunci"), Gicu Girneaţă, tot pensionar, se-nţelege, zaharisit total, cum spuneau şi cei din familia lui, a ieşit la plimbare cu Dolfi, căţeluşa malteză, grasă, bolnavă de piele, dar rea de gură ca o soacră. Ca să vorbim cinstit, Dolfi îl ducea la plimbare zilnic pe Georgică, nu Georgică pe Dolfi.

Girneaţă, fost aviator, fost campion la dir-trak, fost mare crai cu ciţiva zeci de ani în urmă, era acum un bătrînel rotofei, surd bocnă, cu ochelari ca nişte lupe prin care nu vedea mare lucru. Cînd a ajuns în dreptul curţii lui Fulici şi a văzut, aşa cum vedea el, ca prin ceaţă, porţile deschise şi lumea foindu-se, s-a gîndit că bătrîna de la etaj, Mica Ciucă, care era şi bolnavă, o fi încetat din viaţă. Nu prea înţelegea însă de ce toţi se duceau spre fundul curţii şi nu pe scări în sus, aşa cum ar fi fost normal. Poate că or fi depus-o în curte, ca la ţară, mai ştii?

Georgică Girneaţă a uitat că era cu Dolfi de lesă, lucru ce i se întîmpla frecvent şi a intrat să păstreze şi el un moment de reculegere la capul fostei lui colege de bancă din clasa I pînă într-a IV-a primară.

Javra, cînd s-a apropiat de garaj, s-a smucit din mîna fostului aviator şi a pornit hămăind înainte, a năvălit furioasă în expoziţie, fără nici un fel de bun simţ şi s-a repezit la prima colivie. Pisicile, cum era şi firesc, au început să se zbată cu disperare între gratiile improvizate.

Primul care a reuşit să scape a fost Ţonţonel al lui popa Paltin, şi s-a repezit în capul lui Sosoi, continuînd o veche răfuială. Amîndoi au căzut încleştaţi într-o luptă dramatică peste acvariu în care mieuna disperat Miţişor, acvariul aflat într-un precar echilibru pe o măsuţă, a alunecat pe ciment, vasul s-a spart, tîrînd în cădere alte două colivii care au cedat imediat.

În cîteva secunde, cele treizeci şi trei de selecţionate au zbughit-o urlînd pe garduri şi prin copaci, însoţite de lătrăturile isterice ale Dolfinei. Toată lumea ţipa, se agita, dar inutil; dezastrul era definitiv şi grandios.

— A cui e jigodia asta? a strigat Sofica Mirţan.

În liniştea ce s-a lăsat, ca după o mare catastrofă, s-a făcut un coridor printre oameni, iar la capătul lui se afla demn Georgică Girneaţă.

— Bine, nene, tocmai dumneata?

Fostul aviator, fostul motociclist, fostul... nu înţelegea nimic şi nu auzise mare lucru din toată hărmălaia. De văzut... ce să mai vorbim! S-a apropiat senin, şi-a scos de pe cap, cu un gest elegant, pălăria de paie şi s-a înclinat ceremonios.

— Îmi pare rău! Condoleanţele mele, dumneavoastră şi întregii familii! Dar aşa a fost să fie, nu te poţi pune cu soarta!

ANEC-DOTE

Rabelais a lăsat următorul testament:

— „N-am nimic. Datorez mult. Restul îl las săracilor!"

*

Un compozitor s-a prezentat la Rossini cu un manuscris. În timp ce-l asculta, Rossini își scotea la fiecare trei minute pălăria, saluta și o punea apoi la loc pe cap.

— Vă este prea cald? îl întreabă compozitorul.

— Nu, răspunse Rossini. Dar obișnuiesc să-mi scot pălăria cînd întîlnesc o veche cunoștință. Și sînt atîtea în manuscrisul dumitale, încît trebuie să salut mereu!

*

Se întîlnesc două „prietene"

— Ce-am auzit? Te-ai măritat? Felicitările mele. E ceva serios?

— Nu, dar e adevărat!

*

— De ce te încăpățînezi să nu crezi cînd îți spun că nu sînt beat?

— Atunci de ce persiști să pui pe pick-up un capac de cratiță?

*

— Poți să-mi împrumuți 1000 de lei?

— Nu!

— Vezi, asta n-am să ți-o uit niciodată!

— Dacă ți-aș fi împrumutat, ai fi uitat!

*

Un cetățean vine la birou cu un ochi vînăt. Colegii îl întreabă:

— Ce ți s-a întîmplat?

— Am sărutat o mireasă.

— Dar cum poate fi un soț atît de gelos, că doar se obișnuiește să săruți mireasa...!

— Da, dar eu am sărutat-o la două luni după nuntă!

*

Soții sînt căsătoriți numai de cîțiva ani. Într-o seară, soția spune:

— Dragule, în concediul următor aș vrea să mă duci într-un loc unde nu am pus încă piciorul!

— Ce ar fi să faci o plimbare prin bucătărie?!

*

Lîngă un ospiciu, un bărbat stă cu o undiță în mînă, vrînd să pescuiască. Un nebun îl observă de mai multă vreme și, printre uluci, îl întreabă:

— Ce faci aici?

— Pescuiesc.

— De mult timp?

— De zece ore.

— Și ce ai prins?

— Nimic.

Nebunul tace, gîndește o clipă, apoi spune:

— Și ce aștepți ca să intri înăuntru?

*

În fundul junglei un misionar întîlnește un vrăjitor care bate de zor în tam-tam.

— Ce s-a întîmplat fiule?

— S-a întîmplat că nu mai avem apă!

— Aha! Și acum invoci ploaia?

— Da de unde! Transmit semnalul să vie instalatorul!

*

La o recepție la care participă și celebrul Talleyrand, o doamnă în vîrstă povestea că a fost la o ghicitoare.

— Mi-a spus că am o viață lungă, încheie dînsa.

— A observat și ea? făcu Talleyrand cu nevinovăție.

*

Nevastă-mea era foarte nervoasă. Numai că doctorul i-a găsit un leac minune!

— Un leac minune?

— Da! I-a prescris ceva și a adăugat că „dacă într-o săptămînă nu e vindecată, asta e un semn precis de bătrînețe!"

Culese de IOSIF VIANU

MIRCEA ENESCU

SONET DEZGUSTAT

Ce vrea cu mine domnul de la șase,
De-mi toarnă-n cap trei mii de decibeli,
Trompete, tobe, alte zdrăngăneli
Și răcnete de fiare fioroase?

Se joacă fotbal, box, pe pardoseli,
Se taie lemne mari și noduroase!
Și-așa, cu amețeli și cu ponoase
Trăiesc amarnic, printre picoteli.

I-aș face trei procese la județ,
I-aș arăta disprețul meu fanatic,
L-aș înfrunta cutezător, semeț,

Tăind cu forță nodul problematic.
Dar pentru că e șeful meu direct,
O-nghit și p-asta calm și cu respect...

PREGĂTIRI

Să recapitulăm: costumul bej,
Cravate, două: albe, fistichii,
Cu dungi discrete, vag liliachii
Și blugii necălcați, de formă vrej,

Adaog negreșit: o pălărie.
Fularul mov, o bluză gri, de schimb.
Că doar nu merg acolo să mă plimb
O pijama, căciula brumărie.

În buzunare - portmoneul mic.
Batiste, acte, unu - două fleacuri.
Calmante, aspirină, alte leacuri
Și - să nu uit! -: țigări, chibrituri plic.

În geanta de voiaj, prosoape - trei.
Un șip cu vodcă - păhărel din plastic! -,
rezervă de pantofi - cu gumilastic -,
iar de mîncare mult - fără mujdei! -.

Și după ce-ndelung m-am echipat,
Mi-am sărutat copiii și nevasta
- Atîta am de preț pe lumea asta -,
Zbughind-o-apoi pe scări ca un turbat,

Cu inima bătînd și ochiul rece,
La față galben cum e cucuruzul,
S-aștept ca un martir autobuzul,
Blestemul meu și-al tău: 110!...

BOGDAN ULMU

POVESTEA UNUI PIROMAN

Băi, fraților, am descoperit o armă diabolică împotriva dușmanilor (care zice că nu-i are, să nu dispere: apar ei!): chibritele de pe piață; da, da, alea minimum 50 de bețe și maximum 35 (cînd și tutungiul e fumător!). Ei bine, dacă aceste bestii sînt capabile să distrugă nervii, vestimentația și covoarele noastre, nu văd de ce le-ar menaja pe cele ale semenilor cărora le-am pus gînd rău.

Să vedeți cum m-am prins cît de a dracului poate fi perversa asta de armă de foc: într-o zi, adunîndu-mă eu acasă în jurul mesei noastre de sufragerie stil Ludovic Spiess, cu tot familionul în preajmă (nouă membri numărabili și încă unul sau doi imprevizibili, adăpostiți în marsupiul cumnatei mele), n-am de lucru și vreau să-mi aprind, la cafea, o țigară. Chibritul era nou-nouț, gămăliile pă-

MIRCEA BÂTCĂ

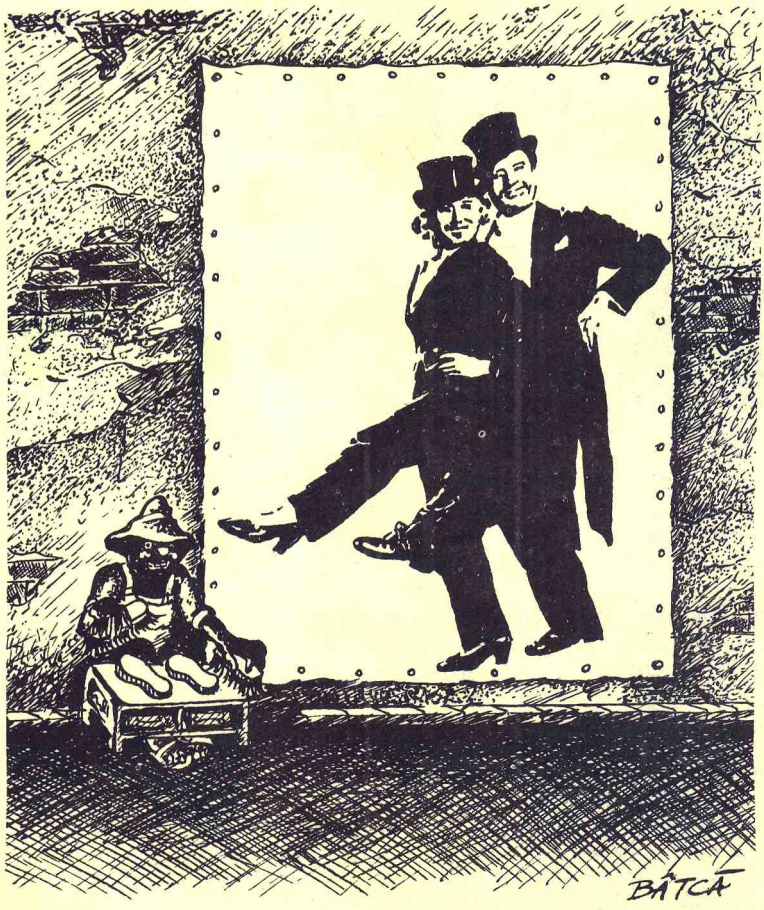

reau bogate-ntr-un fosfor fistichiu, iar scăpăriciul epata printr-un model în romburi nemaivăzut. Bunică-mea, care poseda în ultima vreme o privire simultan rea și ironică și niște ochi în formă de găuri de chei, zise peste umăr consortului, ocupat în lecturarea grijulie a revistei „Arici Pogonici":

— Stamate, mai avem noi în lada mea de zestre cremenea aia cu care-i aprindea tata luleaua lui Walter Mărăcineanu?!

Enervat de gluma asta nepotrivită, trag o dată beţigaşul pe latura cutiei: chibritul mi s-a rupt în mînă, fosforul împrăştiindu-se pe covor, în particule neidentificabile. Se mai întîmplă. La a doua încercare, s-a auzit un fîsîit discret, a ieşit puţin fum, dar proverbul „nu iese fum fără foc" nu s-a verificat; s-ar putea, vorba cumnatului meu, să se fi format o flacără interioară. A treia oară am fost ceva mai norocos: o parte a gămăliei, violent aprinsă, a zburat în peruca brăvului meu bunic, veteran din primul război mondial, care a sărit ca arş (iertaţi-mi banalitatea comparaţiei), răcnind voinicește:

— Aoleu, Mackensene, scăpai de tine la Mărăşti şi dădui de nepotu' meu la Bucureşti!...

Într-un fel, era bine: un martor în minus al

1. „Masa îşi dă seama de fenomene pe care individul nu... Pe urmă, Petricel nu mai era demult masă" *(Radu Cosaşu).*

2. „Taurii mamei se transformă întotdeauna în vaci în momentele critice" *(Virginia Woolf).*

3. „Pînă acum am fost măgar pentru că am suferit eu din cauza altora, acum sînt măgar pentru că suferă altcineva din cauza mea' *(Stanislaw Dygat).*

4. „Această sinucidere e intenţionată" *(Roland Barthes).*

5. „Laitmotivul **mă doare un cal măiastru** ar fi trebuit să pună de la început pe gînduri, date fiind conotaţiile intense pe care le poate dezvolta" *(Radu Comănescu).*

6. „...În timp ce mîna mea stîngă a rămas undeva pe strada Leadenhall, lîngă Banca Angliei" *(Graham Greene).*

7. „Ţăranul aflat faţă în faţă cu un nou fapt, cu un nou eveniment, nu a avut posibilitatea să caute prin dicţionare" *(Wieslaw Myslowski).*

8. „Şi m-am înclinat în faţa măreţiei naturii care mi-a îngăduit să-mi dau seama că într-o noapte neagră să o tai cu cuţitul mi-a tăiat calea o pisică neagră ca smoala" *(Florian Pittiş).*

9. „Şi apoi, unde găseşti femeia care să exalte aroma pe care o simţi în nările unui cal?" *(Halldór Laxness).*

10. „Aşa ajunge baba să cadă în sus" *(Vasili Şukşin).*

11. „Există ulcior fizico-chimic, ca obiect al ştiinţei noastre clasice şi, în acelaşi timp, există ulcior care se sustrage, care se împotriveşte acestei identităţi şi acestei necesităţi universale" *(Stéphane Lupasco).*

12. „Nu doresc să cobor spre acele profunde zone psihologice care, de obicei, se ascund în pantaloni sau fuste" *(Karel Čapek).*

13. „Ridicînd cazmaua, colonelul s-a apucat de lucru, cu gîndul de a termina ceea ce începuse mortul" *(Willa Cather).*

14. „Se pare că Luna nu se mulţumeşte să fie doar un pepene galben" *(Doru Davidovici).*

15. „Am sfărîmat restul coleretei şi am descoperit o tijă lungă şi bine înfiptă în pieptul ei" *(Alfred Hitchcock).*

16. „Din punct de vedere mate-

nevolniciei mele. De fapt, doi — pentru că strămoașa mea răutăcioasă și-a urmat soțul în baie, zbierîndu-mi din ușă, cu dușul curgînd în mînă:

— Să-ți iei gîndul de la tacîmurile de argint! Huliganule!

A patra oară nu s-au mai înregistrat victime umane, deoarece fidela noastră cățelușă, Pepita, schelălăind cu fosfor aprins în blănița, nu putea fi trecută la „cuvîntătoare".

Mi-am pus masca de sudură a fratelui meu.

Cei care mai rămaseseră la masă — minus mama, care-și strîngea la piept nepoatele gemene, în vîrstă de doi anișori, undeva, într-un colț al camerei, murmurînd rugăciuni — erau leoarcă de sudoare. Privindu-i, mi-am închipuit cam cum arătau victimele catastrofei Titanicului, în ultimele lor secunde. Tata a-nceput, grav, să-și scrie testamentul; după ce a specificat „las toată averea mea imobilă căminului de bătrîni din colțul străzii...", o arsură înfiorătoare i-a pîrlit degetele; cu o privire **melo,** a mai apucat să-mi țipe în ureche, înainte de a părăsi imobilul: „Piromanule!".

Pe jos, pe masă, prin colțurile camerei, prin frigider, prin aparatul de radio, prin vecini, prin...tr-o ironie a soartei, zăceau la datorie

rial sînt făcut din materie catolică cum sînt cartofii care cresc în împrejurimile Kölnului" *(Heinrich Böll).*

17. „Noi umblăm în blugi și cămașă. Unde să punem ouăle?" *(Victor Beda).*

18. „Am în album fotografiile de la nunta lor. Se văd și pantofii **Romarta,** de trei sute șaptezeci și cinci de lei" *(C. Turturică).*

19. „Anul acesta mi-am propus să fac un copil și nu un nou film" *(Gina Lollobrigida).*

20. „Abia pe picioare o definiție și nu găsesc nimic mai grabnic de făcut decît să o răstorn la loc" *(Karel Čapek).*

21. „Plăteau cîte o liră pe zi — paisprezece pe săptămînă..." *(Arthur Conan Doyle).*

22. „Vocea i se ridică periculos de sus; nu era departe de istorie" *(Daphné du Maurier).*

23. „A dispărut între timp și tabloul de comandă de la lift și sînt temeri că într-o zi, cînd d-na Ionescu va încerca din nou să-și refacă viața, va dispărea liftul în întregime" *(Paul Everac).*

24. „...La capătul convoiului, întîmpină vaca străină cu tandrețe și în dialect" *(Robert Merle).*

25. „Pînă atunci mortul mînca, pentru buzunarul domnului director" *(Miguel Angel Asturias).*

26 „Mama lui a fost italianca. S-a născut în coșul meu de hîrtii la Florența" *(D.H. Lawrence).*

27 „Ei bine, asta a pus toate fustele pe gînduri" *(Jerome K. Jerome).*

28 „Aluzie la chipurile lui Sisif, legendarul rege al Corintului..." *(Horia Hulban).*

29 „Dar un soldat britanic, chiar cînd e proprietar de cavou, luptă cu împrejurările" *(Virgil Ogășanu).*

30. „Este foarte ușor pentru o secretară cu experiență să-și găsească alta la fel, te asigur" *(Dick Francis).*

31. „Dintre calitățile mai proeminente, deși tîrziu apreciate, de cronicar teatral, făcea parte și aceea că era surd" *(August Strindberg).*

32. „Vin bărbații voioși să le iubească și le găsesc țepene în pat. Păi, asta-i etic?" *(George Arion).*

33. „...În loc să fie băgat în pușcărie, unde va fi bătut fără nici o socoteală, ar fi putut să fie trimis la ospiciu, unde cel puțin ar fi fost bătut după un sistem" *(Felix Aderca).*

34. „În dinamică, viitorul și trecutul joacă exact același rol — adică nici un rol" *(I. Prigogine - I. Stengers).*

35. „Cînd dascălul ne-a spus că cine respectă cele zece porunci va ajunge în sînul lui Avraam, am jurat să calc toate cele zece porunci ca să scap de sînul acela" *(Nikos Kazantzakis).*

36. „Sînt suma tuturor femeilor pe care le-am întîlnit eu în viața mea, și le-am jucat. A tuturor femeilor și a tuturor bărbaților" *(Gina Patrichi).*

37. „Mai întîi trebuie să iau ceaiul cu ea; pe urmă să iau taurul de coarne" *(Henry James).*

38. „Se uită la dreapta, iar eu la stînga, apoi eu mă uitai la dreapta și el la stînga, dar amîndoi fără nici un rezultat" *(Colin Howard).*

39. „Fac o incursiune la bufet și întreb dacă au ceva de vită" *(Mircea Micu).*

Remarcate de ILEANA LIMAN

bețe de chibrituri rupte, stinse, sfărîmate, ori neaprinse, în grămezi de cîte doi, de cîte trei, de cîte cîți vrei, arză-le-ar focul! Numai pe țigara mea, udă complet și mestecată pe jumătate de nervi, nu dorea s-o incendieze nimeni!...

De-atunci, s-ar putea spune că s-au petrecut ceva schimbări în viața și dependințele imobilului familiei noastre: bunicii s-au baricadat în baie și nu vor să mai deschidă nici dacă le cînți, pe două voci, „Trei iezi cucuieți!"; tata a rămas de bună-voie la azilul de bătrîni din colț și, se pare, și-a făcut operație estetică; mama a rămas acasă, deoarece, de la incident încoa', gemenele nu mai adorm decît cu două sticle de romergan administrate pe seară; iar credincioasa noastră cățelușă s-a băgat sub frigider și probabil, abia după congelarea totală va putea fi scoasă de acolo.

Situația mea, în schimb, este mult mai firească: unica-mi cămașă prezintă trei găuri, în față, dispuse în triunghi isoscel; o jumătate a mustății mi-a fost definitiv rasă de pe suprafața obrazului, iar deasupra nasului am căpătat o arsură impozantă, în urma căreia sînt confundat, zilnic, cu Narghita.

Păzea, frați dușmani!

Unui maestru

Deseori s-a întrebat:
Cîți în viață l-au urmat?
Și-a rămas dezamăgit:
Cei mai mulți l-au urmărit...

Gramaticală

Văzînd cum anii fug,
Îmi mai rămîne-un dor;
Trecutul să-l conjug
...la viitor!

ION BINDEA

Despre mine

Posteritatea o să spună:
a fost o pană cam anostă;
a scris o poezie bună
și-o epigramă foarte proastă.

PAVEL BELLU

Tramvai la Cluj-Napoca

Mulțumit e peste poate
Troleibuzul, c-are-un frate:
Nu vor zice doar de mine:
„Uite, mă, că nu mai vine!"

AUREL BUZGĂU

Unor artiști de tarabă

Jumulindu-i pe profani,
arta voastră, dragii mei,
vă aduce mii de lei,
chiar de este de doi bani.

TEODOR CAPOTĂ

Complexitate

Pe scenă-i place tragedia,
Pe stradă numai comedia.
Cînd părăsește însă crama
La ceas tîrziu, începe drama!

La tribunal

Cel jignit cu o sudalmă
E contrariat de caz:
Cum putea să-i dea o palmă
Unui ins ce-i făr-obraz?!

MARIN BOȚOC

Hidrofobie

Eu știu că fără apă-i greu,
Că-i necesară la plantații,
Dar n-o mai vreau la inundații
și nici un strop... în vinul meu!

Ambianță

Cînd plouă, fulgeră, trăznește,
el e senin și nici nu-i pasă;
bag seama asta îi prieste:
e atmosfera lui de-acasă...

VASILE LANGA

Neputință

Kitsch să fac e lesne. Dar
să-l și definesc nu pot.
E un lucru foarte rar
ce se află peste tot.

MIRCEA MATCABOJI

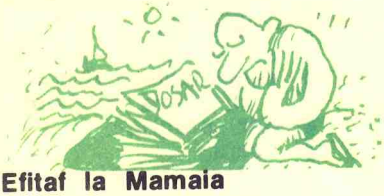

Efitaf la Mamaia

Am îngropat pios aici,
Adînc în plaja mării, dragă,
Problemele mele de servici
Și leafa mea pe-o vară-ntreagă.

MIHAI TEOGNOSTE

Dilema „Salvamarului"

„Doamnă, mie nu mi-e teamă,
V-aș salva din marea-albastră,
dacă însă mă reclamă
Ginerele dumneavoastră?"

EUGEN POP

Concluzie

Soacră-mea, un pic nebună,
Dus-a fost la balamuc
Și s-a-ntors cam peste-o lună.
Cred c-acuma eu mă duc...

Unde-i adevărul?

„In vino veritas" spuneau
Latinii cînd se chercheleau...
Vecinu-mi spune, de-i pilit,
Că-n vin e... metabisulfit!

ALEXANDRU MISIUGA

Idilă

Cuplu estival,
ore infernale;
eu o iau la deal,
ea mă ia la vale..

IOAN POP

Țalul provincial

Oricum voi fi lăsat uitării,
Deci spun cu glasul deslușit:
Să mă-ngropați la malul mării,
C-acolo m-am înbogățit!

TITU OLTEANU

Omenia

În a virtuților grădină
Și omenia este-o floare;
O udă mulți la rădăcină
Și mulți o... calcă în picioare!

EMIL SÂNGEORZAN

Unui răuvoitor

Mă tot întreb și nu ghicesc
De ce nu-ncape el de mine,
Căci, uite, nu îmi amintesc
Să-i fi făcut cîndva vreun bine...

ZENO TURDEANU

Mariaj risipit

Că nu va fi ușor
Știam de la-nceput:
El - fără viitor,
Iar dînsa... cu-n trecut!

OLIMPIA TODORAN

HORIA CRIȘAN

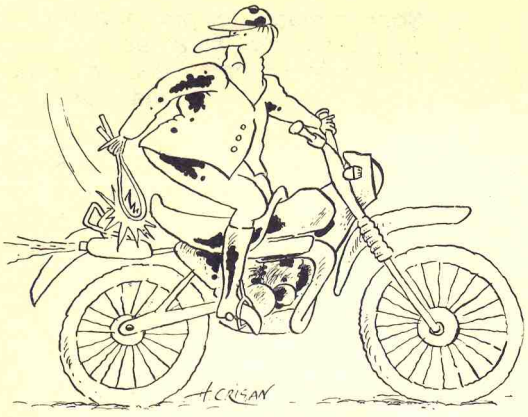

VICTOR GORȘCOVĂZ

TRAI NENEACĂ!...

(Puncte de vedere fabulistice)

OPTICA CIURULUI

Năpădită de rugină,
după ani de muncă grea,
o găleată, la fîntînă,
s-a trezit cu-o găurea.
Și spunînd, la toți, necazul,
iată ce i-a spus un ciur:
„Nu mai plînge! Nu e cazul!
Faptul e de bun augur!
Crede-mă, pe legea mea,
o să scapi de treburi grele
doar atunci cînd vei avea
cît mai multe găurele!"...

OPTICĂ MATRIMONIALĂ

Venindu-i vremea ca să se mărite,
maimuța refuza, cu-nverșunare,
o seamă de partide strălucite:
opt maimuțoi de soi, cu bunăstare.
În schimb, făcea avansuri, evidente,
doar elefantului, părînd cuprinsă
de cele mai profunde sentimente
de dragoste, de-o patimă nestinsă.
Dar se zvoni, curînd, printre surate,
că nu-i nici pomeneală de iubire;
îl vrea de soț fiindcă-i lat în spate,
și, cum e harnic și blajin din fire,
vor sta, în cîrca lui, ducînd în lege,
și ea și neamurile, viață-aleasă...
MORALA: Vai de mire ce-și alege
asemenea „maimuță" de mireasă!

NARCIS ZĂRNESCU

miticisme

— din istoria apocrifă a... mitului —

Rep.: Cum te simți cînd familia pleacă în stațiune fără tine?

M: Mă simt lefter.

Rep.: Ce stațiune i-ai recomanda soacrei tale?

M: Stațiunea „Amara".

Rep.: Cu ce preferi să călătorești?

M: Cu gîndul. Nu mă costă nimic.

Rep.: Unde ai prefera să locuiești?

M: Într-o casă de... odihnă.

Rep.: Cum te simți în metrou?

M: Intraterestru.

Rep.: La ce materie ești mai slab?

M: La materia... cenușie.

Rep.: Se spune că pe o femeie să n-o atingi nici cu o floare.

M: Teoria ca teoria, dar practica le doboară.

Rep.: De obicei cine este în măsură să ne recomande mersul pe jos?

M: I.T.B.-ul și-a luat acest obicei.

Rep.: Cînd ai venit în metropolă ce te-a impresionat?

M: Prima stradă asfaltată întîlnită.

Rep.: De ce?

M: M-am întrebat unde au găsit un pietroi așa mare să paveze o stradă.

Rep.: Ce melodie de muzică populară preferi?

M: Șapte văi și-o „valea călugărească" la trei sferturi.

Rep.: Cum te simți după primul pahar de vin?

M: Mă simt alt om.

Rep.: Și după mai multe pahare?

M: Mă simt alți oameni.

Rep.: În ce țară se găsesc cei mai mulți pompieri?

M: În Țara de Foc.

Rep.: Ce crezi de adîncimea Gropii Marianelor?

M: Cred că e înălțimea cea mai mare a oceanului.

Rep.: Ce părere ai de „coloana fără sfîrșit" a lui Brâncuși?

M: Bătrînul a lăsat-o neterminată.

Rep.: Cum stai cu situația financiară?

M: Într-o perioadă eram în pom.

Rep.: Și acum?

M: Acum sînt la pămînt.

paradoxuri

— Ignoranța nu se învață cu una cu două.

— Cînd totul te miră, nimic nu te mai surprinde.

— Puțini oameni sînt complet idioți, dar ei formează 99% din populația lumii.

— Umbla creanga pînă cînd și-a tăiat-o singur.

— Omul e precum cărbunele: îl stingi, te mînjește, îl aprinzi, te arde.

— Ce soi de măr preferă un umorist? — Ionatan... Swift.

— Cu treizeci de voturi contra și zece împotrivă, a fost ales în unanimitate.

— Trebuie să-i iertăm pe dușmani, dar nu înainte de a-i vedea spînzurați.

— A ajuns să tragă și la măseaua... de minte.

— Judecătorul a fost parțial... imparțial.

— Sinceritatea — prima condiție a neînțelegerilor reciproc avantajoase.

VIDEOCIRCUIT

EDUARD HUIDAN

Vică este dărîmat dar fericit. Privește cu ochi roșii, peste care pleoapele cad mereu — i-ar cădea și capul dacă nu și l-ar sprijini în pumni — la colegii de birou, care dormitează visînd nechezolul sau ceaiul verde de la ora 10. În sfîrșit, e și el în circuit. Casetele recuperate dimineață, la ora 6, în stația Kogălniceanu, de la o junâ blondă, obosită, se află în birou, încuiate. Ieri, la ora 14 fix, le-a predat, în aceeași stație, unui individ mustăcios, contra alte două casete — el nu are video — cu care a fugit la fostul coleg de liceu — Popescu — care are un frate vaporean și video — unde au vizionat, pe sărite, căci nu aveau la dispoziție decît trei ore, niște concerte de muzică „ultra" și ceva filme tari. Apoi a sprintat, cu un taxi, pînă în fața Circului de stat, a schimbat cele două casete cu un student de la I.E.F.S., sportiv de mare performanță — și-a dat seama după cum i-a spus

DEZIDERIU BODIȘ

„Ţîcă, dacă la ora 22 fix nu eşti cu ele în faţă la Favorit ţi-am luat gîtu'" — ceea ce l-a determinat să rostească un angajament gîtuit de emoţie. La tovarăşul Băloiu — responsabilul restaurantului intim şi familial **Mărul de aur** — unde a dus casetele, nu a avut loc decît pe un carton cu sticle de **Wyborowa** (goale), fapt care i-a cauzat anumite dureri fizice, dar şi morale, ca să zicem aşa, căci nu a văzut decît un sfert din ecranul **Sharp**-ului. „Mintea gimnastică" a întîrziat vreo trei sferturi „academice, nici măcar nu şi-a cerut scuze, dar i-a dat în schimbul mitocăniei marfă bună, cu care s-a prezentat tocmai dincolo de Podul Băneasa, la domiciliul unei stewardese reformate, unde, într-o companie de oameni ce au atingere cu intelectualii şi cu limbile străine, a rămas pînă dimineaţa.

Acum, aşteaptă deschiderea discuţiilor la care în sfîrşit, poate participa în cunoştinţă de cauză, neîndrăznind totuşi să ia primul cuvîntul. Ca de obicei, Luţa Pîrlog — care are bărbatul plecat cu **Arcom**-ul — atacă prima: „Mi-au adus nişte chestii, copii! Unu', nu ştiu cum îi zice, cu un tip care vorbea cu un creier... Vorbea şi plîngea, al dracului, da şi nevastă-sa, scorpie, a vrut să-i bage creierul la cuptor!" „Vax! Am văzut ultimu' **Brusli,** are de toate, cafturi, tipe, chestii... Maşini automatice, ne-a lăsat ţuţ!", intervine Lică Moman, care totdeauna are pretenţia că e cu un minut mai deştept ca

ANECDOTE

LA RESTAURANT

— Ospătar, să ştii ca am mîncat peşte mai proaspăt ca acesta.

— Se poate, domnule, dar nu la noi.

*

Şeful de sală: — La masă serveşti clientului mîncarea prin stînga lui şi debarasezi prin partea dreaptă.

Ospătarul: — De ce? E o superstiţie?...

*

— Fetelor, zise şeful restaurantului, azi vreau să fiţi amabile şi drăguţe cu toţi consumatorii.

— De ce, s-a anunţat vreun control?

— Nu, dar berea e cam veche.

ADRIAN DRAGOMIRESCU

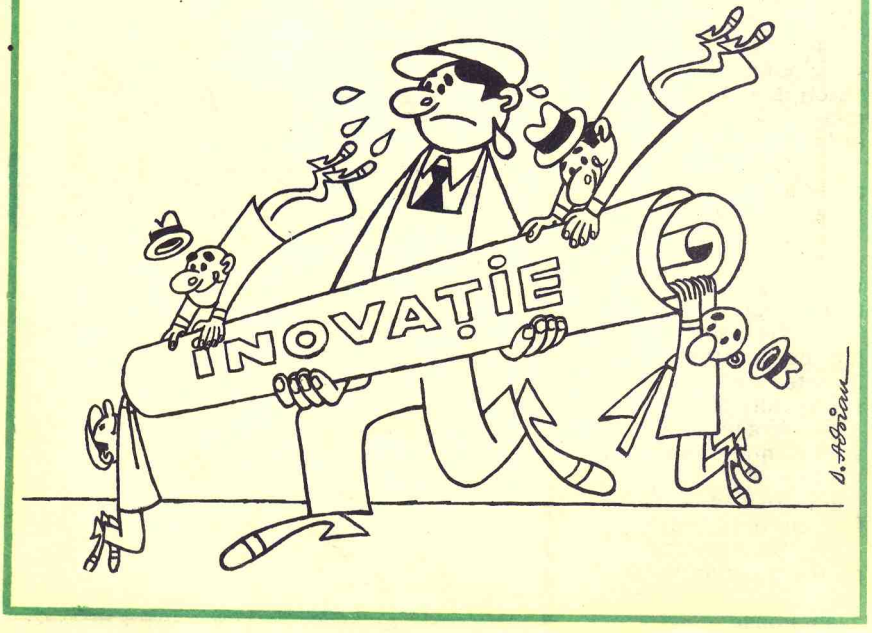

Într-un restaurant din Londra intră un american. Ceru o lămîie și o stoarse pînă umplu un pahar, zicînd:

— Cine încearcă să mă întreacă?

Veni un englez, luă coaja rămasă, o stoarse și mai umplu un pahar.

— Cum ai reușit asta? întrebă americanul.

— Lucrez la „Impozite și Taxe locale", răspunse englezul.

LA SPITAL

Soția, neliniștită:

— Spuneți-mi, soțul meu face unele progrese?

Sora medicală:

— Nu, doamnă, și nici nu va face. Nu e genul meu.

PROBLEMĂ

Profesorul: — Cîți ani are o persoană care s-a născut în 1932?

Elevul: — Femeie sau bărbat?

toată lumea. „Da cum îi zice, bă Lică, la ultimu' **Brusli** ăsta să-l fac rost și eu?" „Nu știu, bre, nea Merlă, da e ultimu'!" „Ultimu', ultimu', iar ai dormit la generic, nici nu știi la ce te-ai chiorît! Uite, noi văzurăm **Extrocistu"**, am crezut că ne vărsăm fierea... Da a fost bun. Psihologic!" „Cunoaștem genul — nu se lasă Moman. Să-l vezi p'ăla de se transformă unu' în lup și în combinație c-o pipiță, care face pe sora de spital, rad o groază de oameni nevinovați!" „Da'l împușcă pîn' la urmă!" „Îl, îl, da cîte victime **a** făcut ei". Mimi de la registratură oftează, sau cască, nu are importanță: „Nouă ore ne-am uitat la serialul ăla, **„Prețul succesului"**, a fost și la noi la teveu, da' nu se compară!". Moman se arată contrariat. „Păi ce? Au schimbat actorii? Subiectul?" „Nuuu, da e aaltcevaaa să-l vizionezi tot odată!" „Era subtitrat?" „Nu draaagă, englezește, am înțeles perfeeect. De un an de cînd facem video s-a prins ceva și de mine, că în școalăăă..." „Eram prima la limbi străine" — reiau toți în cor. Mimi, fată bună, nu se supără, doar oftează, sau cască, și trosc capul îi cade pe hîrțoage și adoarme instantaneu. „Io am adormit la ăia care dansează stînd în cap!", recunoaște Mișu Georgescu, dovedind fair-play. „Era patru dimineața, ce dracu, și nevastă-mea nu se mai sătura." „Dom'le da ăla cu marțienii ăia de se cafteau cu indienii îl are cineva?"

Vică își dă seama că a văzut ceva cu extrate-

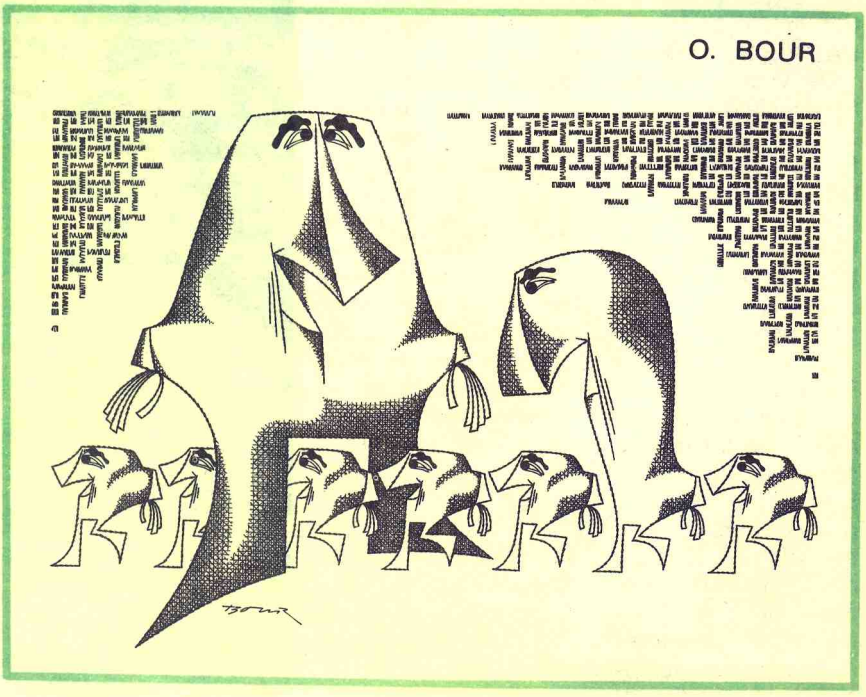

C. CIOSU

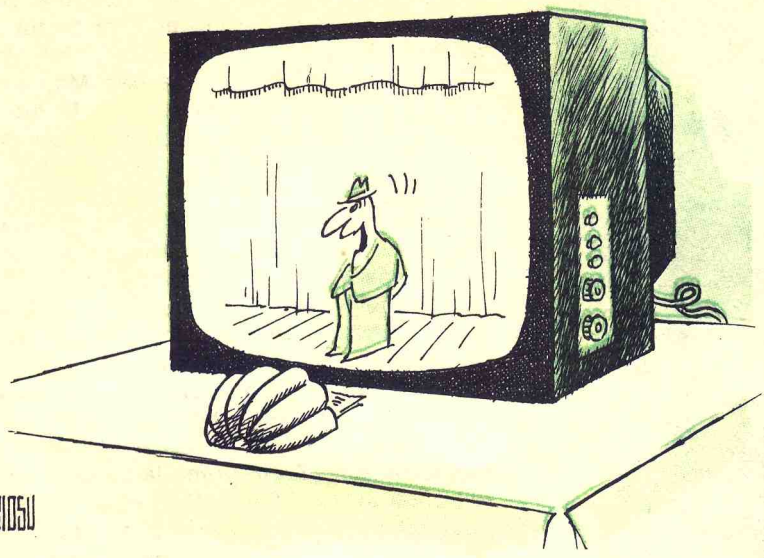

reștri, la stewardesă, sau nu, la tovarășul Băloiu, dă să deschisă gura dar realizează că nu-și amintește nimic. Moman îl reperează însă și-l ia repede: „la zi, bre, Vică, ziceai că ai intrat în circuit. Sau a fost hohă?" „Am intrat, am..." „păi, toarnă ce-ai văzut!"

Pe Vică îl trec toate apele, pe retină îi vin frînturi de filme, de show-uri, lovituri de karate, împușcături, mașini răsturnîndu-se sau luînd foc, femei cu o ținută sumară, bărbați cu umeri lați și capete mici, avioane ultra-sofisticate, punkiști, actori cunoscuți, necunoscuți, în cap îi sună cuvinte neînțelese, e cuprins de amețeală, biroul se învîrte cu el, colegii rîd, „Heee, n-ai văzut nimic!" „Ai dormiiit, acasă, în pătiiic, bebelușuleee!" „Vinzi gogoși, ai?".

Cu un efort suprem și disperat Vică se ridică în picioare, cu cîte o video-casetă în fiecare mînă, și strigă: „Helău mister Semaca, mai neim iz Lăscărică, aim Vică, ies video, pam-pam, jjj, biu, biu, heelp, hau, hau, hau..." E în picioare pe birou, nu mai poate fi temperat, latră, împușcă și cîntă. Cei mai bărbați dintre colegi, ajutați și de alți inimoși, de prin birourile vecine, reușesc să-l imobilizeze. Mimi, oftînd, formează un număr telefonic din trei cifre iar Mișu Georgescu, om citit, mormăie mai mult pentru sine: „A intrat și el în circuit, ce să-i faci... Vedi video e poi...".

POLITEȚE

— Mămico, i-am dat de mîncare pisicii și a spus miau. Ce înseamnă asta în limba ei?

— Înseamnă „mulțumesc".

— Și cum se spune cu plăcere?

•

EFECT... ÎNTÎRZIAT

De cînd trenurile au întîrzieri mari a crescut prețul biletelor de peron.

•

ECONOMIE

Un magazin londonez a lansat o săptămînă de vînzare a mărfurilor cu preț redus: „Cumpărați acum și veți economisi 20%. scria pe un afiș cu litere de-o șchioapă.

Cineva însă a adăugat: „Nu cumpărați acum și veți economisi 100%"

Culese de
FLORIN MOLNAR

VARUJAN VOSGANIAN

ÎNCERCAŢI-VĂ NOROCUL

Lache privi cu ochii obişnuinţei aglomeraţia din jurul Gării de nord. Crescuse în mijlocul acestei forfote; Fusese încărcător, descărcător, şi manipulant. Descărcase pachete din vagoane, suia lăzile cu pepsi şi calupurile de gheaţă apoi, căţărat pe motocarele de peron, striga cu mîna făcută pîlnie: „faceţi loc!". La depozit trîntea din nou pachetele, pe urmă zăcea vreo jumătate de oră pînă la trenul următor. Şi asta nu un an-doi ci douăzeci şi cinci de ani încheiaţi, fără să pună un ban deoparte, fără familie, trăind din te miri ce într-o căsuţă amărîtă de lîngă Podul Grant. Prilejul favorabil veni în cele din urmă. Lache cunoscu la restaurant, la Feroviarul, pe unul Botrîncă ce lucra la Loto şi care-i promise între două şprituri: „Eu te fac om de-o să mă pomeneşti!". A doua zi de dimineaţă, Lache făcu toate formele şi acum, spre miezul zilei de decembrie, îmbrăcat într-o manta de moş Gerilă se apucă să vîndă lozuri la intrarea gării. Un muncitor în salopetă se apropie, Lache se prefăcu a nu-l băga în seamă. Omul fluieră admirativ.

Ce faci pe-aici, mă Lache, spuse, aruncîndu-şi ţigara stinsă. Parc-ai fi ăla, cum îi zice, Ieti, omu' munţilor, rîde lumea de tine, aşa împopoţonat.

Lache îl privi cu dispreţ.

— Hai, Biciuşcă spuse, cară-te de-aici, că-mi vin clienţii şi n-au loc de tine.

— Ce clienţi? se miră celălalt, uitîndu-se în jur. Apoi, prieteneşte: Ce faci, nu mai mergi cu noi la depozit? Bani grei, da' cinstiţi...

— Nu mai merg, declară Lache. Tu, Biciuşcă, fă cum ştii, eu m-am făcut ambulant, stau cu mîinile încrucişate şi casc gura la lume. M-am săturat să tot car pachetele altora.

— Cum crezi, dădu Biciuşcă din cap. Eu mă duc. Se întoarse: Auzi, dă şi mie un plic de-ăla, să nu zici că ţi-am făcut pagubă.

Lache privi distrat la furnicarul de lume. E bine să fii vînzător ambulant, stai cît e ziulica de lungă şi cşti gura, oamenii sînt grăbiţi de colo-colo, tu îţi vezi de treaba ta, ai tarabă peste care eşti singur stăpîn. Se opri un bărbat, Lache îşi aminti că e ambulant, îşi trase mantaua pe umăr şi-l măsură pe client, să vadă cîte parale face. „Încearcă unu' de zece lei, special de revelion, îl îndemnă. Mai adineauri, minţi cu seninătate, a tras unu' o mie de lei, poa' să ai şi mata norocu' ăsta."

„Fugi de-aci!" zise bărbatul. „Pă cuvîntu' meu!" jură Lache. Celălalt, înveselit, trase un loz. Deschide şi face ochii mari. „N-ai să crezi..., spuse. O mie de lei!" „Nu se poate!" strigă Lache, disperat. „Ba da, uite, o mie de lei, ţi-ai salvat copiii de la moarte". Lache se uită cam într-o dungă la bilet. „Mergi la administraţie, la sume mari aşa se procedează." Îl privi cum se îndepărtează, fericit. Simţi nevoia să se-aşeze; rămase cu ochii pierduţi. Pe lîngă ce-am trecut! se minună.

Năuceala începu să se transforme în furie. Începu să adune lozurile de pe tarabă, băgîndu-le-n sacoşă. „Nu mai vinzi?" se interesă un plutonier. „Închis!" declară Lache. „Cum închis? se miră celălalt, e abia şapte seara!" „Şi ce dacă? urlă Lache. Lucrăm cu cifre, nu vezi că s-a întunecat? Şi pe urmă, poate cîştigi şi dumneata şi pe mine, dup-aia, poate să mă ia şi dracu'!" Omul nu prea înţelese cum venea asta, dar se lăsă păgubaş. Lache strînse mantaua sul şi porni

spre casă val-vîrtej. Abia cînd închise ușa în urma lui și stătu așa, rezemat, cîteva clipe, își mai reveni.

Își înfipse degetele în mormanul de lozuri și ridică mîinile. Printre degetele răsfirate lozurile se răspîndiră care încotro. Înșfăcă unul, ținîndu-l strîns în pumn. „Tu ești, mă, cu mașina?" întrebă, cu dinții încleștați. Îl desfăcu mînios, pe urmă îl aruncă scîrbit. Căută buimac prin grămada de lozuri și apucă altul. „Hai, ghidi-ghidi, rînji, tu erai michiduță și tăceai mîlc!" Smuci capsa și desfăcu. „Puuaaah! se stropși. Am știut că nu-i nimic de capu' tău!" Își șterse ochii înlăcrimați și se năpusti iar asupra lozurilor. „Care ești, mă băiatule, — urlă-, vino-n-coa că p-ormă viu eu la tine. Pîn-la urmă tot te găsesc, — înșfăcă un loz, — pe toți vă găsesc, auzi, mă? pe toți!" Începu să desfacă precipitat, iar pe măsură ce maldărul de hîrtii mototolite creștea, gesturile deveneau mai precipitate. Desfăcu și ghemui hîrtia. „Zece lei! Tu faci mișto de mine? De mine, mă? Tu știi cine-s eu?" Evident, lozul nu știa". Zece lei, zgîrcitule!" Îl aruncă într-o parte. Furia începu să i se potolească. Cu mîini tot mai nesigure rupse tot ce era pe masă.

„Hai, mă, bolborosi, plîngăcios, te rog eu, uite, împărțim pe jumate, cinzeci de mii tu , cinzeci, io, dac-o fi mașină, ne-om înțelege". Luă lozul în palmă și-l mîngîie cu gesturi largi. „Nu mă lăsa!" Îl puse la loc, pe masă, si căzu în genunchi, cu

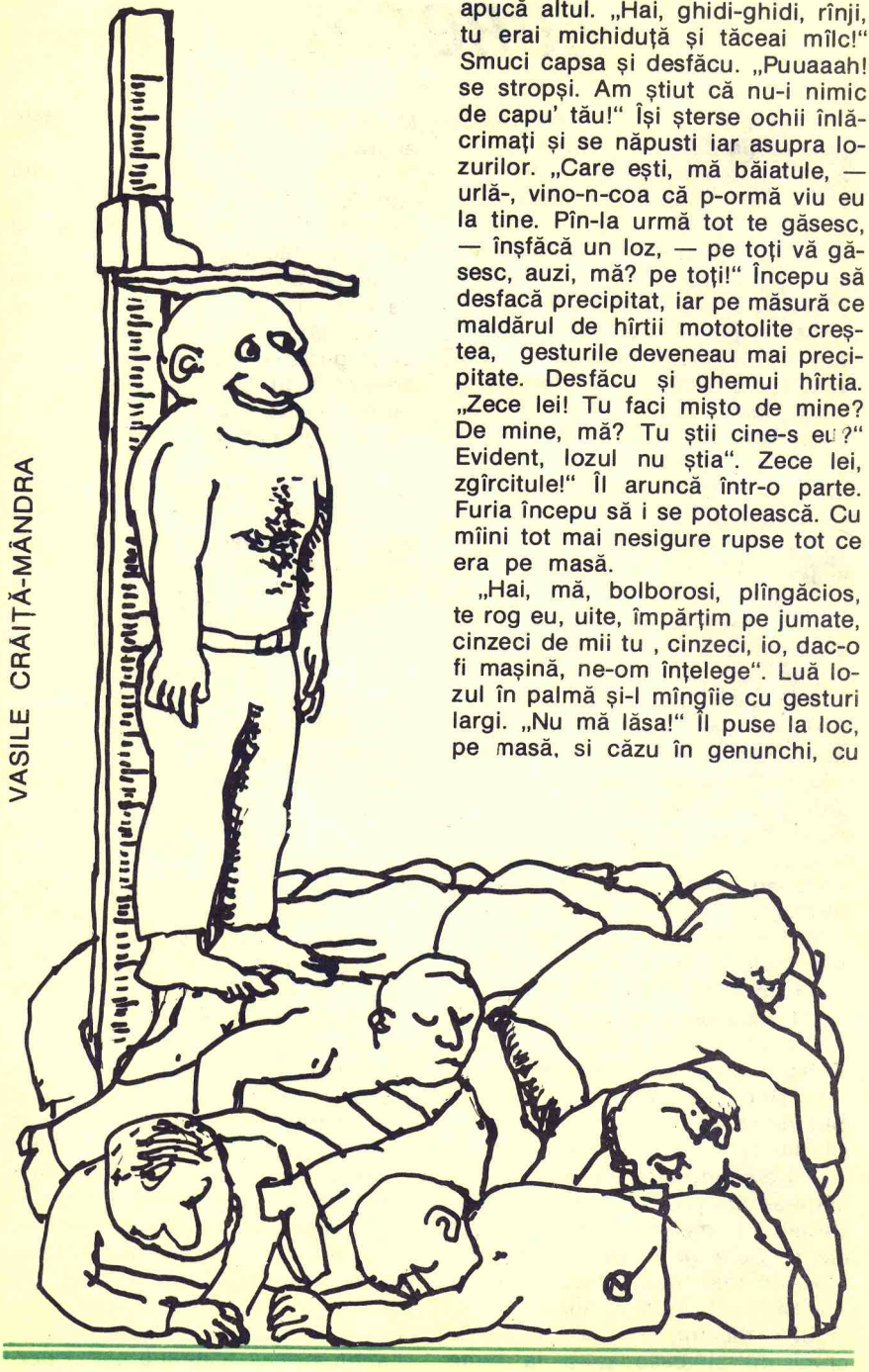

VASILE CRAIȚĂ-MÂNDRA

A. POCH

mîinile împreunate. „Hai mă frate-meu, fii și tu domn odată-n viață!" După care îl desfăcu cu încetineală îl filă, dar figura concentrată se desfăcu într-o grimasă de dezgust. Rupse hîrtiuța fărîme-fărîme, aruncă bucățile pe jos și le strivi cu sete. Ca și cum n-ar fi fost de-ajuns se lăsă în patru labe și le pisă bine cu pumnul. După care își afundă mîinile în grămada de lozuri desfăcute, prinse între degete cîteva și le aruncă deasupra capului, mai apucă un pumn, aruncă totul și după ce ploaia ca de confeti se liniști, privi năuc camera împînzită cu bucățele de hîrtie. Trase ultima dușcă, aruncă sticla cît colo și se uită înrăit în jur. Apoi, încetul cu încetul băutura începu să-l biruie. „Mai vreți? gemu, moale. Care mai poftești? Poate ăla cu zece lei"... Și adormi astfel, cu capul rezemat de piciorul patului, gîtuind între degete un ghem de hîrtie.

A doua zi, după ce apuca să se dezmeticească, porni, ca de atîția ani, la gară, spre depozitul de colete poștale. „Ce-o să zică acuma Biciușcă?" îl fulgeră prin minte. Băieții nu-l întrebară nimic, se vede treaba că nu știau de ce lipsise cu o zi înainte. Biciușcă însă nu era și nu veni nici zilele următoare la lucru. Spuneau băieții că dăduse norocul peste el, cîștigase o mașină la loz în plic.

ȘT. BOROȘ

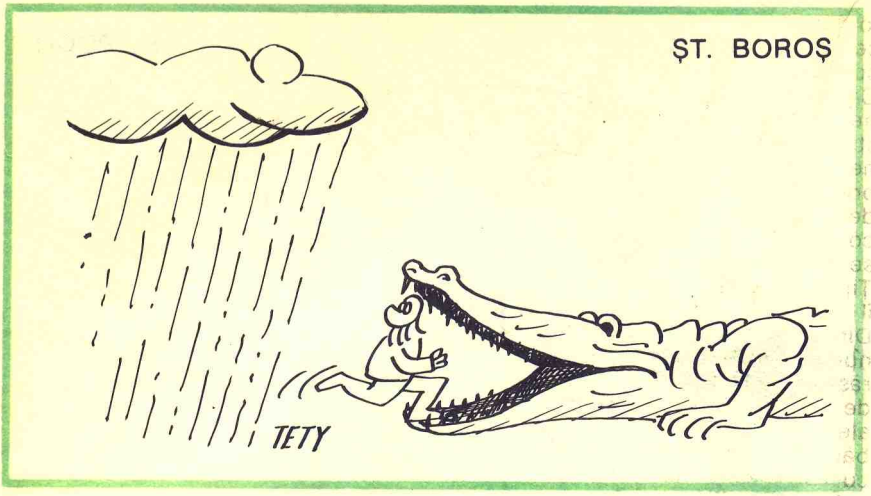

FLORIN ANDREI IONESCU

Nu era un restaurant de clasa a treia, evident. Și asta se putea deduce după însăși dexteritatea cu care persoana aceea grasă, cu halatul alb, despre care unii și-ar fi putut închipui chiar că e femeie, mătura mocheta cărămizie, strecurînd cu mare delicatețe instrumentul de salubritate printre picioarele onoratei clientele. Desigur, era un restaurant de categoria a doua, cu pereții împodobiți cu ștergare rustice și farfurii gălbui, de pe care te priveau chiorîș un număr impresionant de cocostîrci și de cocoși gravi, demni, intransigenți. Frigiderul-vitrină, cufundat într-o precaută semiobscuritate, etala o jumătate de tort, chilcă cu ceapă, mici triunghiuri de brînză topită, mari cantități de pătrunjel. Acest pătrunjel, răspîndit cu generozitate în acea vitrină, dădea o deosebită senzație de proaspăt, te determina să-ți fugă gîndul către grădinile bine irigate ale unor cooperative orientate către eficiență economică și mari venituri anuale. Ar fi putut fi, dacă meditam profund, chiar un restaurant de categoria întîi...

Ospătari în smokinguri somptuoase, pe ici-colo decorate cu mici eșantioane de menu, navigau temerari, ca niște încercați lupi de mare, prin ceața lăptoasă provenită din cele mai diferite mărci de țigări autohtone și de import, în vreme ce bufetiera lansa către bucătăreasă parole pline de mister: „trei văcuță, una cu varză, două creier de dincolo, patru sute Ștefania, bagă un mușchi pă blat, saltă trei cu ciuperci"...

Nea Costică Bălan pătrunde prin ușa din spate și aruncă o privire generală asupra localului. Mai toate mesele erau ocupate, ba de perechi masculine, ba de dublu mixt, ba de grupări înveselite la maximum de lungi și suculente bancuri cu olteni.

Parcurse tacticos sinuosul culoar dintre mese, feri în drum o pisică tărcată și obeză, dărîmă din greșeală o pălărie prost așezată pe un spătar și se apropie de telefonul public, amplasat exact deasupra unei mese de două pesoane, la care luaseră loc cu cîteva ore mai înainte tînărul meșter sudor Tudor

Iordache și nu mai puțin tînăra felceriță Dorina Andrei de la spitalul comunal Perșenești, în trecere prin Capitală, unde dorea să achiziționeze cîteva confecții de damă, strict necesare participării la iminenta cununie civilă a bunei sale prietene Sanda, cu care era intimă de mai mulți ani. Peste capetele conspirativ apropiate ale celor doi, se întinsese un bătrînel costeliv. Tipa în receptorul pe care aproape îl înghițise, la un anume Neluță. Din convorbire se putea deduce că numitul Neluță intenționa să-și părăsească domiciliul conjugal, sătul de unele manifestări contrare eticii, ale propriei sale soții, intenții combătute savant de bătrînel, îndeosebi cu argumentul că „în zece-cinșpe ani se potolește ea".

Nea Costică Bălan, constatînd că la telefon își mai așteptau rîndul circa opt persoane nerăbdătoare sau placide, se aciuă la masa de sub obiectul destinat comunicării la distanță și, fără să se sinchisească de privirile ucigătoare ale meșterului sudor, comandă o țuică bătrînă, după care își aprinse o mărășească boțită. Cînd păhărelul sosi, se simți deodată împăcat cu întreaga lume, cu vicisitudinile soartei, cu junghiul din piciorul drept, cu eternitatea.

Bătrînelul își epuiză sfaturile practice și, agățа receptorul în locul anume destinat pentru aceasta, după care părăsi, cu o umbră de regret în priviri, localul ospitalier.

Îi luă locul o tînără duduie savant pavoazată pe toată suprafața disponibilă a feței. În cuvinte șoptite ea începu să argumenteze cuiva necesitatea de a se culca, întrucît ea, pavoazata adică, va mai întîrzia multă vreme aplecată asupra bilanțului, în dorința de a se remarca pe plan profesional, știut fiind că în foarte scurtă vreme schema instituției pe care o slujea va fi drastic forfecată și ea intenționa să se pună în acest mod, pe cît posibil, la adăpost de tempeste. Cum la celălalt capăt al firului se ridicau, se pare, obiecții, la cestălalt capăt se simți nevoia de întăriri, așa că fu adus, de la masa sa de lucru, încărcată cu sticle maronii de bere, însuși șeful contabil, care continuă pledoaria în favoarea subalternei, folosind des și mieros cuvîntul vrăjit „doamnă".

Nea Costică Bălan, în acest timp, își informă comesenii că el mai încercase „la vreo cinci bodegi" să telefoneze, trebuia să discute urgent cu un anume Bran, de profesie zidar, problema tencuielii din bucătăria sa de iarnă, dar la nici unul dintre telefoane nu venise tonul.

Meșterul sudor și felceriță nu-i acordau însă atenție, ci tratau în continuare, cu capetele apropiate într-un mod masonic, un tîrg complicat. Altfel, pentru ce s-ar fi simțit meșterul obligat să repete mereu cuvintele „sînt om serios, domnișoară?" cuvinte receptate cu neîncredere de felceriță, din moment ce și ea, la rîndul său, utiliza frecvent expresia „pe mine m-au curtat și doctori și dentiști, dar eu tot aia am rămas'.

În mintea lui nea Costică Balan se derulă atunci, pe parcursul cîtorva fracțiuni de secundă, un film vechi, care începea cu doi eroi costumați în haine negre și respectiv

rochie albă, continua la fotograf, la biserică, la salonul lui Prepeliță de pe Pantelimon unde musafirii băuseră pînă își făcuseră acoperiș din mese, apoi cu dansul rachiului roșu și mutarea în căsuța de chirpici de lîngă groapa lui Velciu. Aici se termina primo tempo al acelui film, primo tempo cel roz, si începea secundo tempo, ceva sumbru, cu o femeie nepieptănată și lăbărțată care uitase demult că îmbrăcase odată o rochie albă și bombănea permanent, tocînd la cap cu diabolică perseverență personajul care nu mai purta costum negru ci o haină vătuită și descusută pe la încheieturi, pînă cînd acest personaj își lua valea cu seci trînteli de ușă, către zone mai liniștite ale universului, unde cu un țoi în mînă găsea căldură, înțelegere, liniște, prieteni, paradisul într-un cuvînt.

Brusc, așa cum începuse, filmul luă sfîrșit, și nea Costică Bălan mai comandă o țuică. Dădu comanda cu voce tunătoare, cum dă comanda un bătrîn mareșal care-și trimite garda călare în foc, acolo unde e mai greu, către finalul unei bătălii deja pierdute. Dacă nea Costică Bălan ar mai fi citit și altceva decît ziarul, dar din fericire pentru el n-o făcuse niciodată, ar fi aflat poate că, în urmă cu mulți ani, cu o astfel de voce se adresase un general ostașilor săi, în cetatea asediată: „Soldați! Dușmanul e în fața noastră. Dușmanul e în spatele nostru. Dușmanul e în stînga noastră. Dușmanul e în dreapta noastră. Soldați! De data asta, dușmanul nu poate să ne mai scape!"

La telefon se încheiară tratativele între contabilă și șef-contabil pe de o parte și „doamna" necunoscută pe de altă parte. Combatanții învingători se retraseră la masa de lucru de lîngă bar, pentru a continua bilanțul sticlelor de bere, carora le veniseră între timp întărituri concretizate în mititei și tripturi de porc a l-a, lăsînd receptorul pe mîna unui bărbat între două vîrste care se străduia să convingă pe cineva să vină de mare urgență cu două sute de lei la fața locului, întrucît trebuiau achitate unele consumații neprevăzute. Cum partenerul de discuție se pare că nu prea era dispus la o deplasare, bărbatul între două vîrste îl soma drastic, insinuînd totodată că, dacă nu va da curs acestui modest apel prietenesc, va dezvălui chiar a doua zi totul în legătură cu niște saci de ciment, în număr de 83.

La o masă mai adăpostită, o voce masculină începu să lanseze în eter o melopee ciudată.

Cucerit de melodie, barmanul își înșurubă bărbia în pumn și, deodată, lacrimi grele începură să picure în spuma unei halbe, căci amintirile sînt musafiri nepoftiți și cine oare n-are amintiri?

Printre mese se prelinse un vînzător de loz în plic, zăbovi ici, întîrzie colea, oferi colacul de sîrmă pe care înșirase micile dreptunghiuri de hîrtie savant împăturită, fu refuzat. În ochii lui, străjuiți de sprîncene albe și stufoase, se putea citi greaua uimire a celui care niciodată n-a putut pricepe cum poate cineva trece nepăsător pe lîngă noroc.

Meșterul sudor Tudorel Iordache solicită plata. Pe fața lui se putea citi înfrîngerea totală ce o suferise. Pe fața felceriței Dorina Andrei din Perșenești se putea citi, din contră, victoria totală ce o repurtase. Iată, s-ar fi putut gîndi un filozof, cum se despart două drumuri din cauza unor anumite principii desuete... Dar nici-un filozof nu se afla în local, e cunoscut faptul că cei mai mulți dintre filozofi consumă singu-

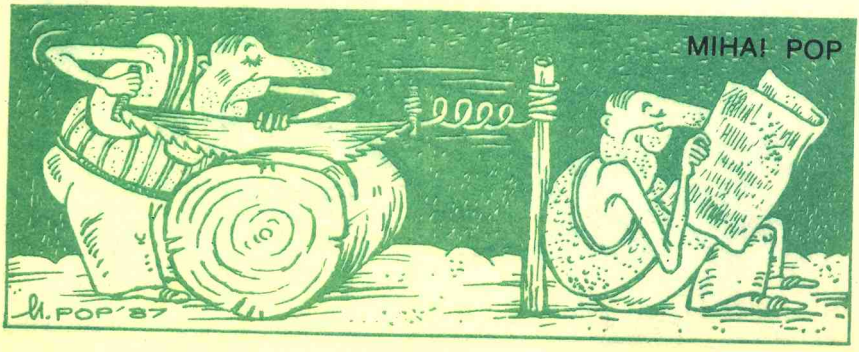

rateci, la domiciliu, filozofia cerînd liniște, aer curat și unele economii pecuniare.

Nea Costică Bălan rămase singur la masă cîteva minute.

Foștii lui comeseni plecaseră, căile lor se despărțiseră, ieșiseră demni, ea mai întîi, el mai apoi, în locul lor apăru un tînăr pletos, beat de fericire, se pare, un tînăr poet credem, căci el ținea larg deschis în față un ziar și citea pentru a mia oară cuvintele „există ceva promițător în versul „caii verzi nechează aur", mai trimiteți", tipărite cu aldine la rubrica „Poșta redacției". Pletosul ceru vodcă și nea Costică Bălan nu întîrzie să-l informeze că el a mai încercat la cinci bodegi, dar la niciuna nu venea tonul. Tînărul poet îi răspunse, nu se știe de ce, „mulțumesc foarte mult", apoi continuă lectura îmbătătoare a primului sau vers, steluță sclipitoare în galaxia Gutemberg.

Și, tocmai atunci, telefonul se eliberă.

Nea Costică Bălan îl privi cîteva secunde uimit, aproape indignat. Privi și țuica din pahărel, o clătină tandru, o sorbi duios. Se scotoci îndelung în buzunare, găsi o mărășească, o aprinse, găsi zece lei, îi ascunse la loc, găsi o fisă. Ridicîndu-se în picioare, introduse fisa în aparat, lipi receptorul de urechea stîngă și rămase așa timp îndelungat, cu privirea neîncrezătoare la început, derutată apoi.

Într-un tîrziu, puse receptorul în furcă, recuperă fisa, se așeză pe scaun și rosti mirat:

— la te uită, dom'le! În localul ăsta vine tonul! Și comandă o țuică.

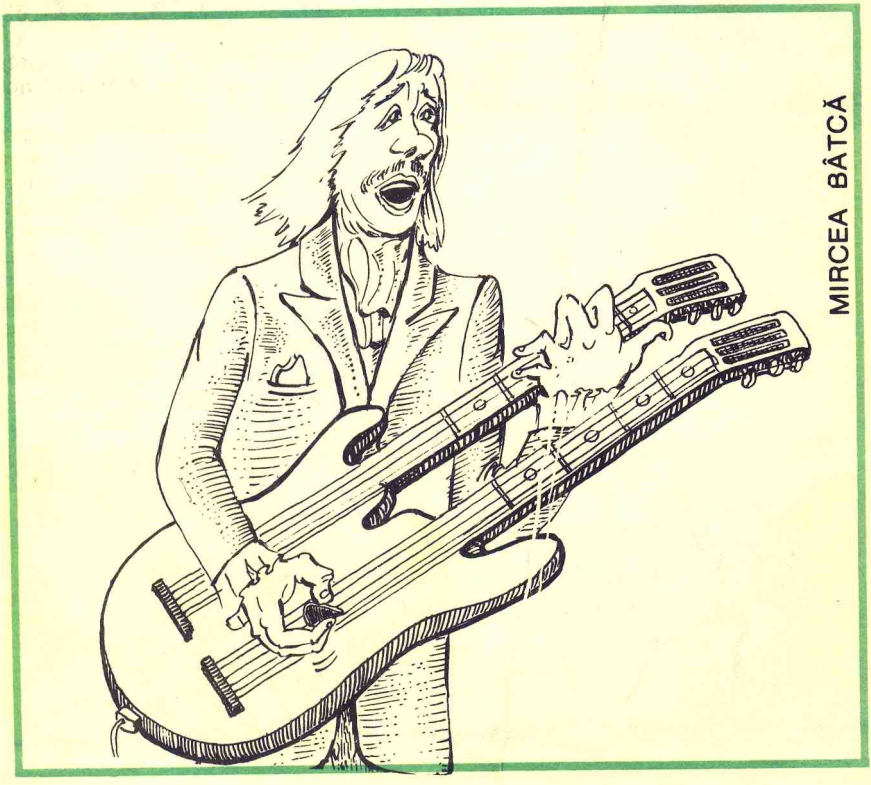

MIRCEA BÂTCĂ

SLUJITORII THALIEI

Desene și epigrame de AL. CLENCIU

MARIN SORESCU
autor al piesei RĂCEALA

Mulți din cei ce umplu sala,
Simpli martori la dispută,
După ce-au văzut „Răceala",
Vin acasă... și strănută.

SILVIU STĂNCULESCU
„Cu mască și fără mască"

Întrebat de-un gură-cască,
Dacă Silviu poartă mască,
I-a răspuns, cu tîlc, un lector:
Doar atunci cînd e... director.

JEAN CONSTANTIN

Ce spun dușmanii sînt „gogoși",
Vă dau cuvîntul de onoare
Că am „pigmentul" de la soare
Și nicidecum de la strămoși.

DIONISIE VITCU

Prieten bun, la „cataramă",
Mi-a spus Vitcu-acum trei ani:
Mia-mi plașe, mai cu samă,
Sa gioc roluri di țarani!

C. GAVRILĂ-GAVCO

DEM RĂDULESCU
către biban:
De mai spui că îmi ești tiz
Fără nici-un preaviz,
Ia-ți adio de la-not:
Te mănînc cu solzi cu tot!

Lui COLEA RĂUTU
Cum Bucureștiul își tot saltă
Spre cer clădiri, insist:
Mai lasă coșurile baltă
Și fă-te... caloriferist!

HORIA CĂCIULESCU
Mi-a spus, Horică, într-o seară,
Pe cînd eram la zaiafet,
Că vrea, neapărat, s-apară
În rolul... UMBREI LUI HAMLET.

SANDU STICLARU
Cum de etate nu mi-e frică
Și îi ador pe... „ăia mici"
Mă angajez la ȚĂNDĂRICĂ
Să joc în roluri... de arici!

ironia SOARTEI

DINU GRIGORESCU

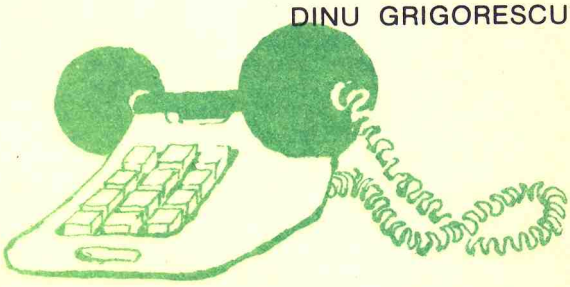

Dintre toți umoriștii în viață, unul singur nu se implicase în viața umoriștilor și acela eram, bineînțeles, eu.

Umoristul șef, intrigat la culme de absența mea în almanahul „Hibernal" ce trebuia să vadă lumina tiparului în luna lui cuptor, mă zgudui.

— Dragă, ce aștepți? invitație specială? Facă imediat o schiță umoristică.

Grea e meseria de umorist. Ai, n-ai inspirație, te mobilizezi și faci față tuturor solicitărilor.

Ce să scriu? Nici o idee. Sub presiunea timpului încep să caut subiectul.

În stînga, în dreapta! E un făcut. Atunci cînd cauți ceva mortal, nu găsești.

Perspectiva de a primi, în sfîrșit, faimoasele drepturi de autor (prin fondul umoristului) cu care aveam de gînd să-mi plătesc cheltuielile

editoriale, mă scot din starea de căutări sterile.

Un prieten de la Oficiul de calcul îmi prezintă bioritmul. Zi superbă. Formă fizică, intelectuală și creativă maxime!

Îmbărbătat de această comandă plină de umor, m-am dus în pădurea vieții și din multiplele capcane am extras un dialog!

— Aici se înregistrează decesele?

— Acolo! — indică bărbatul cu Dacia neagră și cu coșciug în portbagaj. Avea chef de vorbă, filosofa. „Morții au parte de o atenție specială, de la îmbălsămare pînă la înmormîntare toți se învîrt în jurul lor".

Era într-o duminică.

— O fi cineva la ghișeu?

— Destinul lucrează non-stop.

Femeia rămase singură cu funcționara. Pe Vichi nimic nu o mai impresiona. Se obișnuise. Prin natura serviciului intra în contact zilnic cu fenomenele fundamentale. Se profesionalizase. Căsătoriile le oficia fără fiori, nașterile le înregistra automat, iar moartea cu ascultarea poveștii. Știa totul. Se moare de moarte bună, de inimă rea, accidente cerebrale, rutiere, cauzate de nerespectarea normelor de protecția muncii, vinovat fiind, de regulă, mortul. Mai era vinovat și cancerul. În cazul de față defuncta încetase din viață pur și simplu de infarct combinat cu bătrînețe. Vecinii constataseră lipsa ei. Speriați, comitetul asociației de locatari se întruni într-o ședință extraordinară și hotărî măsuri urgente. Veniră sectoristul, medicul, sanepidul. Nimic deosebit. O moarte banală. Neexistînd rude de nici un fel, care să se ocupe de înmormîntare, administratoarea imobilului primise sarcina de a se ocupa de caz.

— Aveți loc de veci, întrebă funcționara?

— Pentru mine am, zise delegata.

— O luați în spațiu!

— Fiecare cu groapa lui.

Din vorbă în vorbă și din plîns în plîns, defuncta fără nici un fel de posibilitate materială, primi un cavou gratuit.

Umoristul șef citi materialul încruntîndu-și stufoasele-i sprîncene.

— Unde-i hazul dragă? Se vede doar necazul.

Timorat de perspectiva succesului în presa umoristică nu găseam cuvinte să explic:

— La cimitir nu erau gropi săpate.

— De ce?

— Fiindcă era duminică.

— Cine trebuia să le sape?

— Morții.

— Bine, replică umoristul (as în replici), dar cei de la pompele funebre ce păzesc acolo? Nu s-a telefonat la...

— Ghinion! Telefonul mort.

— Și ce-a făcut binevoitoarea?

— S-a plîns la organul de competență în domeniu. Mortul a făcut un pas înainte.

Umoristul mi-a dat materialul înapoi. Să-l mai revăd un pic. Să-i găsesc poanta.

M-am dus, m-am informat și am aflat că pe fir a intrat și directorul cimitirelor, mare iubitor de teatru, care a rezolvat problema, chemînd la lucru suplimentar toți groparii din Hamlet.

Materialul meu a fost înmormîntat în sertar. Trebuie să-l refac. Tot viața, săraca, mi-a sărit în ajutor. La cîteva zile după înmormîntarea gratuită, au apărut rudele defunctei cu C.E.C.-uri în valoare de 1 000 000 lei. Neexistînd clauză de ridicare a milionului, acumulat pe căi ilicite (s-a stabilit că defuncta lucrase pe litoral), moștenirea intră în patrimoniul statului de la data înmormîntării. Ce soartă! Cîtă ironie din partea ei!

HORAȚIU MĂLĂELE

pagina cu...(in)amici

văzuți de
GH. D. CONSTANTINESCU

EUGEN TARU

MIHAIL GION

A. POCH

C. CAZACU

O. COVACI

GABRIEL BRATU

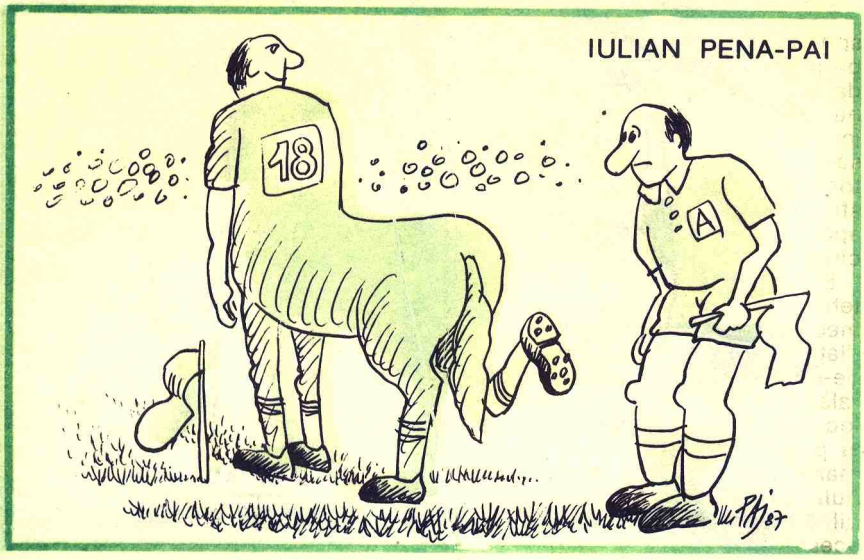

MIRCEA HORIA SIMIONESCU

SE POATE RECONDIȚIONA BUNUL SIMȚ?

Tratatele de psihologie parcurse în ultima vreme, nutrindu-mă cu cele mai recente descoperiri în domeniul atît de fin al proceselor din interiorul cel mai interior al ființei omenești, ajung la concluzia că unul din instrumentele păstrării integrității noastre morale este de natură materială, în speță anatomică. M-am așteptat să aflu că este vorba despre inimă; nu, spun cărțile, este vorba de dosul palmei...

Dosul palmei e acea parte relativ moale a mîinii care, proiectat lateral spre obrazul celui care îl merită, îi produce pe pielea feței o usturime în general acceptabilă dar suficient de surprinzătoare pentru a trezi omul și bunul simț în ființa devenită nesimțitoare. Din lecturile sîrguincioase reiese că nu privește în nici un chip domeniul metafizicii și nici al balisticii, că nu intră (nu cade) sub titlul de huliganism, fiindcă nu lezează cu nimic trupul plesnit scurt și nu păgubește în nici un fel pe destinatar, ba dimpotrivă reîmprospătează și chiar vindecă pe cel căruia i-ai aplicat dosul palmei peste bot, în folosul lui și al tuturor. Mai rmult decît un instrument, este o metodă. În numeroase tablete ale lui Tudor Arghezi, metoda a fost evocată ca deosebit de utilă; descoperirile recente nu fac decît să confirme științific intuițiile și experiența poetului.

Afirmațiile mele ar rămîne neclare dacă m-aș rezuma doar la abstracțiuni. Faptele sînt mai convingătoare; le înfățișează pe cele deja experimentate de mine, a căror terapeutică s-a dovedit cum nu se poate mai ilustrativă:

Mă aflam deunăzi într-o librărie. Mîngîind cu privirea coperțile unor volume etalate pe-o masă, atenția mi-a fost furată de gestul unui tînăr aflat doar la doi pași, care, întorcînd paginile unui superb album cu reproduceri din pictura noastră, le întina una cîte una cu saliva degetelor lui murdare și le cocoloșea sîrguincios ca pe niște pungi devenite netrebuitoare. I-am atras atenția individului că albumul e produsul unui lung și vrednic șir de autori, de meșteri tipografi și de alți

specialiști, că minunea pe care o pîngărește e și ea o ființă și că i se datorează cel puțin respectul, dacă nu toată admirația. Tînărul mi-a rîs în nas, tembel și provocator, și, ca să-mi arate că nu proceda întîmplător așa, a redeschis albumul, i-a sfîșiat dintr-o mișcare o pagină și apoi l-a aruncat pe masă, ca pe-o cîrpă.

Sîngele tot mi s-a ridicat în creștetul capului. În astfel de cazuri, medicul e de părere să recurgi imediat la un calmant, fiind pericol de-o comoție cerebrală, legea morală elementară invită să soliciți pe loc opinia publică, pentru a-l pune la punct pe vandal, unii spun că e mai nimerit să-l lași în plata Domnului pe prost-crescutul nevindecabil. Fără să mă mai gîndesc la toate aceste soluții, m-am întors brusc către tînărul de lîngă mine și, efect al întoarcerii precipitate, dosul palmei mele, moale precum am spus, a ajuns într-o clipită exact pe pometul obrazului gros, înroșindu-l neîntîrziat, culoare vie și frumoasă parcă scoasă din albumul maltratat. Urmare: tînărul meu s-a înclinat ca înaintea unei prelegeri universitare, și-a ridicat de pe podea pălăria ce îi zburase, a ieșit imediat din librărie. Am avut impresia că a plecat pe deplin mulțumit, că mica noastră întrevedere rămîne în memoria lui un cîștig de pomină. Iată cît de simplu se poate evita comoția cerebrală, ce importanță are dosul palmei, parte a mîinii pe care o considerăm pe nedrept nefolositoare...

Într-o zi, l-am întîlnit pe Calea Victoriei pe fostul meu coleg de liceu Alecu Zambilescu. Dintr-o vorbă într-alta, am ajuns la capitolul cunoștințelor dobîndite după anii de școală. Am crezut că intenționează să mă aducă la noutățile din domeniul informaticii sau al literaturii. Îl interesa dacă cunosc un fir care să-l conducă la persoana discretă în stare să-i înlesnească feciorului lui intrarea în facultate („Copilul se străduiește, dar nu dă-n brînci, că nu-i prost, se bizuie pe relațiile mele) sau la persoana care are cheia unui apartament mai acătării, sau la avocatul titan capabil să-i cîștige un proces dinainte pierdut... (N-am reținut bine pro-

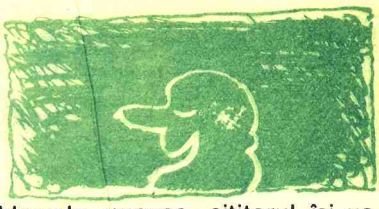

blemele expuse, cititorul își va da seama îndată de ce).

Oarecum mai exersat, n-am lăsat să mi se mai urce sîngele în cap, am procedat cu maximă rapiditate la evitarea complicațiilor, mai complicate cu cît era în cauză un fost coleg: dosul palmei s-a proiectat ca-n vis, repede, repede, pe obrazul atît de potrivit unei asemenea chemări. Zambilescu a primit cît se poate de corect, pe toată suprafața, răspunsul meu de coleg, a zîmbit, vorbirea i-a revenit, trecînd îndată la chestiuni firești și dintre cele mai agreabile. L-am simțit din nou om, precum îl cunoscusem cîndva; din lumina ochilor am înțeles pe dată că bunul simț i se întorsese acasă, nici măcar n-a întrebat ce fel de metodă folosisem ca să redevină om.

Avantajul utilizării dosului palmei e evident. Dar nu trebuie să ignorăm neajunsurile. Sînt oameni care, indiferenți la grosolănie, la violența străzii, pot interpreta replica datului peste bot ca un act nesocial: adică fiecare vine cu dosul palmei ca să restabilească norma de conviețuire? Păi unde ajungem? Și ce ne facem dacă adresantul e mai puternic decît noi și ne mai alegem și cu ceva pumni? Că rar se nimerește ca martorii să intervină cînd se iscă un diferend, chiar dacă adevărul și dreptatea sar în ochi de la o poștă... Postura de bătăuș nu-i convine nimănui (în afara celor cu vocație).

Nu trag nici o concluzie. Și, deocamdată, mă abțin de-a mai folosi metoda. Tot ce pot spune e că, mergînd pe stradă sau avînd de-a face cu o mulțime de asemeni, exersez tot mai calificat — în minte — procedeul de readucere a neamului la condiția de om și că, tot exersînd, am întîlnit destui care, neavînd obrazul îmbujorat de vreun dos al palmei, îl merită cu prisosință.

PATA DE CERNEALĂ

TUDOR POPESCU

(Un parc, o stradă sau oricare alt loc în care se pot întîlni doi bărbaţi).

LEONTE: (bucuros că îşi întîlneşte prietenul): Luca!
LUCA: Leonte!
LEONTE: De două zile te caut şi nu dau de tine.
LUCA: Mai mult pe teren. Ce vrei să-mi spui?
LEONTE: Fii atent că este vorba despre ceva foarte serios, pentru tine. Poate chiar grav.
LUCA: Chiar aşa?
LEONTE: Chiar aşa! Problemă serioară, cu cine ştie ce consecinţe. Am fost eu la tine, la birou, acum trei zile. Cînd stăteam noi de vorbă, a intrat, la un moment dat, o tovarăşă cu fusta roşie şi pantofi negri... Una care ţi-a adus un dosar cu acte... Cu bluză înflorată sub care se zărea...
LUCA: Cu părul negru?
LEONTE: Cu păru' ca aluna... Cu cercei de chihlimbar şi colier tot de chihlimbar... Care a zis: „Poftim dosarul" şi mirosea a Cristian Dior, ca şi ochelarii.
LUCA: Miroseau şi ochelarii?!
LEONTE: Ochelarii erau tot Cristian Dior... Tu eşti chior, nu te uiţi cine-ţi aduce dosarele...
LUCA: Cîte dosare primesc într-o zi.
LEONTE: Avea o curea lată, din piele împletită şi drept cataramă o pafta frumoasă... Un metru şaizeci şi cinci înălţime şi cincizeci de chile. La pantof treizeci şi şase şi-n talie şaptezeci...
LUCA: Cînd ai văzut toate astea?
LEONTE: Păi, ce, sînt chior?...
LUCA: Cît timp a stat la mine?
LEONTE: Ţi-a pus dosarul pe birou, şi-a spus: „Poftiţi dosarul", şi a plecat imediat, cu părul coc, sub care se vedea gîtul fin, de adolescent, deşi are douăzeci şi şapte de ani.
LUCA: Eşti sigur că ai văzut-o la mine?
LEONTE: Absolut sigur. Parcă îi văd gleznaa subţire, de căprioară, muşchiul lung, călcătura elegantă.
LUCA: Nu era, dom'le la mine.
LEONTE: Graţia cu care ţi-a aşezat dosarul pe birou. Glasul de neuitat, cald suplu, cînd ţi-a spus: „Poftiţi dosarul". Inelul reprezentînd un şarpe de două ori încolăcit pe deget, cu două briliante care sclipeau la fiecare mişcare. (Din ce în ce mai pasionat). Ochii arcuiţi în sus, de o formă cu totul aparte. Culoarea lor de o limpezime incredibilă, de vitraliu puternic luminat din interior... Nasul drept, amintindu-l pe-al Afroditei! Pielea de marmură. Dantura fără cusur, pe care şi-ar dori-o pentru reclamă orice fabricant de pastă de dinţi. Genele ca nişte streşini, ca sub umbra lor să strălucească mai viu albastrul ochilor. Cînd s-a ridicat după ce a aşezat pe birou dosarul, am observat pe fustă, imediat sub cordon, o mică pată de cerneală.
LUCA: (sare luminat): Pata de pe fustă?
LEONTE: Cît un năsturaş de cămaşă!
LUCA: (furios): Pata aia îngrozitoare? Ştii cît ne-am certat din cauza ei! Am dat o groază de bani pe fustă şi ea, cu o neglijenţă de necrezut, şi-a pătat-o cu cerneală! Dacă ai văzut-o, de ce-ai mai bătut cîmpii atîta timp? Mi-ai înşirat o mie de prostii, în loc să-mi spui că ai observat cît este de neglijentă. O să-i spun că mi-ai atras atenţia că umblă cu fusta pătată! Asta înseamnă, dragă, să ai o nevastă neglijentă! Te invidiez că ai reuşit să-ţi păstrezi libertatea! Eşti un burlac fericit... Da! acum, cînd, în sfîrşit, ştiu despre cine este vorba, ce voiai să-mi spui?
LEONTE: (desumflat, încurcat) Păi... voiam să te rog... să-i transmiţi omagiile mele! N-am putut să vin la nunta voastră, şi...
LUCA: Bine, îi transmit. Şi pentru asta, atîta vorbă? Da', să ştii, îi spun că ai observat şi pata de pe fustă! Să se înveţe minte! La revedere!...
(Luca pleacă grăbit, Leonte priveşte lung, după el.)
LEONTE: Ce m-aş fi făcut, dacă nu observam pata de cerneală?

VALENTIN SILVESTRU

FARAFASTÎCURI

A CUI EŞTI TU, ZENOBIA?

Marinica P. din Făcăeni a ajuns, prin împrejurări greu de descris, ajutor de motopompist într-o comună cu ogoarele irigate din judeţul I. Aici a contactat diverse legături, în urma cărora a rezultat fetiţa Zenobia. Cînd copilul a împlinit trei ani, mama a dispărut din localitate, lăsîndu-şi pur şi simplu progenitura în seama familiei D.P., la care stătuse în gazdă.

În urma unei duioase relatări a cotidianului local, care cerea celor ce ştiu ceva despre ingrata mamă să anunţe autorităţile, trei fraţi ai Zenobiei — Dicu, Valer şi Nastratin, în vîrstă de 12, 19, 26 ani (ultimul căsătorit) — au sosit din oraşele Zalău şi Măcin, şi din comuna Tînja să-şi ia surioara. Ei fuseseră abandonaţi în condiţii asemănătoare de aceeaşi mamă fugitivă. Micuţa e, acum, în mîini bune. Dar gestul mamei rămîne, în continuare, discutabil. Pe cînd, oare, reîntregirea familiei, cu toţi părinţii în cauză?

MOARTEA MICROBILOR

În urma unor cercetări medicale intense efectuate în laboratoare eu-

A. POCH

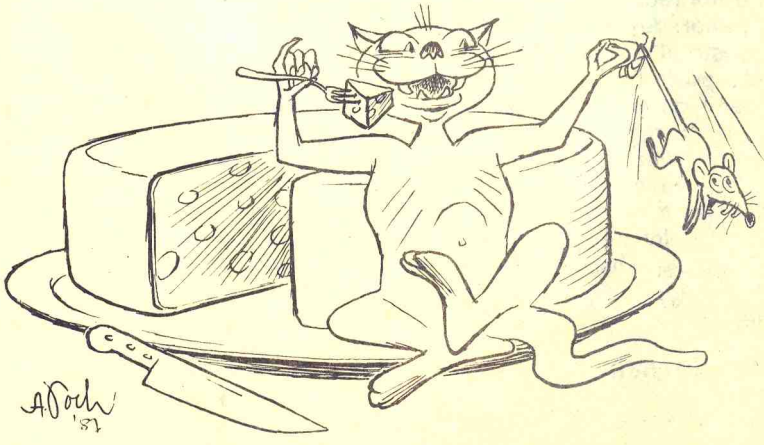

- Am prins hoţul!

ADRIAN ANDRONIC

ropene și americane s-a constatat că lacrimile omenești au o puternică acțiune bactericidă. Microbi dintre cei mai virulenți, expuși in vitro unei secreții de doar trei lacrimi, au fost distruși instantaneu și iremediabil.

Un grup de agrozootehnicieni, profund interesați de noua descoperire, au anunțat că vor folosi experimental un jet lacrimal pentru stîrpirea microbului dalacului la cornutele mari. A și început recoltarea cantităților necesare, de la donatori voluntari.

O MĂSURĂ DRASTICĂ, LUATĂ LA TIMP

În urma reclamațiilor repetate ale locuitorilor de pe traseul Verneasca-Lișești, al cursei IRTA, din județul V., privitor la faptul că șoferii iau banii de bilete fără să dea bilete, vin cu mari întîrzieri, se comportă necivilizat față de călători, opresc între stații pentru interese personale etc. conducerea Intreprinderii județene de resort a hotărît să adopte măsura cea mai drastică, și anume, desființarea acestei curse.

FILMUL ÎNTRERUPT

Filmul **COPLAN ÎȘI ASUMĂ RISCUL** proiectat la cinematograful „Victoria" din B. s-a rupt, în numai patruzeci de minute, de opt ori Spectatorii, plictisiți și enervați, au părăsit sala. Cum nu mai era nimeni, operatorul a oprit aparatele de proiecție și a părăsit și el incinta. Cercetîndu-se chestiunea, s-a constatat că aproximativ acelaș lucru s-a petrecut și cu filmele **LOCOTENENTUL BULITT,** întrerupt de nouă ori și **FATA CU OCHI LUMINOȘI,** care s-a rupt de unsprezece ori.

Pînă la urmă, s-a aflat că operatorul Constandache V. făcea acest lucru într-adins, deoarece urma un curs seral de acordeon la școala populară locală și voia să ajungă acolo cît mai curînd. La matineu, filmele rulau normal, adică doar cu patru pînă la șase-șapte întreruperi.

UN GEST LĂUDABIL

Un gest frumos: automobilistul Iordache B. din București, remarcînd-o pe tînăra Cecilia Grațiela din Lilieci mînînd două capre spre Capitală, la o mătușă de-a ei, și observînd că numita e într-o stare avansată de oboseală, a luat-o în „Mercedes"-ul său, împreună cu bietele animale, depunîndu-le pe toate trei, la destinație, unde a refuzat orice răsplată. Gestul e cu atît mai lăudabil, cu cît ambele animale erau însărcinate, mătușa cărora le erau destinate avea vîrsta de 86 ani, iar Iordache B. mai ducea în port-bagaj doi porci, proaspăt cumpărați lîngă Urziceni.

RECLAMAȚII CARE NU POT SĂ NU FIE LUATE ÎN SEAMĂ

Arizona Chiriţel, gospodină din comuna Bragadiru, a găsit, într-o cutie cu ace de gămălie, cumpărată de la magazinul local de fierărie, un ac fără vîrf. Adică bont. Ea s-a adresat cooperativei de consum, cerînd: să i se dea în schimb un ac corect; să fie sancţionat exemplar gestionarul; să se trimită un protest oficial fabricii care pune în circulaţie asemenea produse; să se ia atitudine într-o gazetă de larg consum.

Gospodina îşi întemeiază cererile pe faptul că tot aşa s-a întîmplat şi cu scobitorile: a găsit de cîteva ori, în cutii, unele exemplare fără vîrf şi pentru că n-a luat atitudine vede că situatia se perpetuiază. De aceea este decisă să meargă acum pînă la capăt.

Conducerea cooperativei locale a raportat la centru, unde chestiunea e studiată cu atenţie.

C. PAVEL

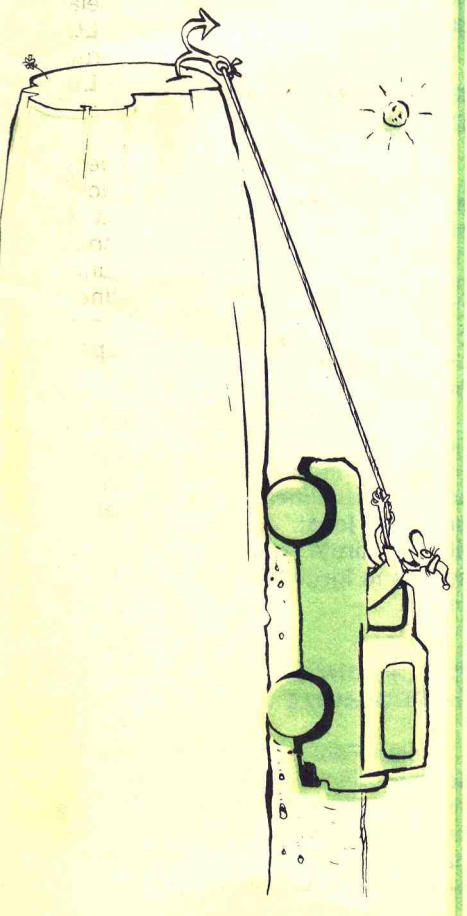

CERERE JUSTĂ

V. Lascu, bucureştean, pretinde că răsucind anumite butoane ale televizorului ziua, aude conversaţii ale şoferilor de pe autodubele „Salvării" cu staţia lor centrală.

Cere să se dea şi imagine, fiindcă, adesea, aceste conversaţii îl interesează.

LECTURI FARMACOLOGICE

Citind într-o carte de farmacologie că în timpul tratamentului cu antibiotice (tetraciclină, cloramfenicol, eritromicină) irigaţiile mucoasei tubului digestiv pot fi prevenite, în general, destul de uşor dacă antibioticul se administrează după masă (indicaţia referindu-se şi la prizele din timpul nopţii), Costel B. din Bîrlad îşi sileşte soţia, Melantona B., să-i facă de mîncare de două ori pe noapte. Femeia a cerut Consiliului popular municipal să-l pună la puct pe nedormitul soţ şi să dea o rectificare la cartea de farmacie, în sensul că în perioada nocturnă antibioticele pot fi luate şi cu o gustare rece, ceea ce el nu vrea să înţeleagă.

GUSTUL PENTRU ACTIVITATE MULTILATERALĂ

O frumoasă iniţiativă a Centrului de Librării din M: cumpărătorul care doreşte o carte, o găseşte frumos împachetată în celofan şi legată cu o panglică de culori variate. În interiorul pachetului se mai află: o ilustrată din seria „Tinere, cunoaşte-ţi patria!", două şervetele de hîtie, un plic cu timbru, un program anual al deplasărilor echipei de fotbal locale în ţară şi străinătate, un prospect de cură balneară pentru cei ce au nevoie de tratament cu ape sulfuroase şi un îndreptar pentru folosirea „Aragazului" în culori ce urmează a intra în fabricaţie pînă în anul 2000 la una

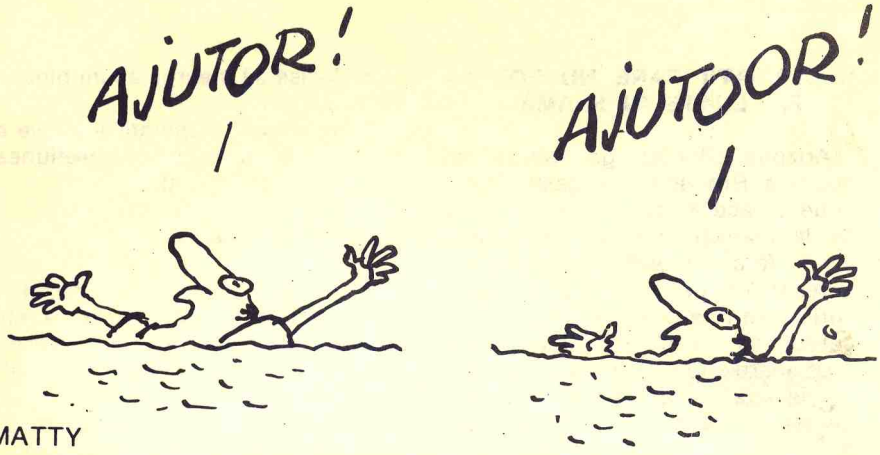

MATTY

din marile întreprinderi de resort. Deși, în felul acesta, cartea își modifică întrucîtva prețul, care ajunge să se tripleze, se consideră că pachetul constituie o contribuție la formarea și dezvoltarea gustului cititorului pentru o activitate multilaterală.

PIERDERE DUIOASĂ

S-a pierdut în cartierul Crîngași, în ziua de 18 mai 1988, puiul de găină numit de proprietara sa, Leanța Babolan, „Blonduț", pentru pufușorul său auriu. E în vîrstă de abia șase săptămîni. Are ochii albaștri. Găsitorii sînt rugați din inimă să-l aducă la nr. 209 al șoselei.

Puiuț, întoarce-te la mămica ta mîhnită și la cei șapte frățiori care te așteaptă!

„DIN VINA AMBILOR SOȚI"

Judecătoria din L., județul Satu Mare,a pronunțat în sfîrșit divorțul dintre Toporaș Z. și Lucuța Z., după lungi și anevoioase pertractări. Tinerii se căsătoriseră din dragoste, dar de nunta lor „cu dar" se ocupaseră cei doi tați, ei realizînd o sumă respectabilă, mai multe obiecte de folosință îndelungată și animale. Cum la împărțeala din a treia zi s-a observat tendința taților de a ceda prea puțin proaspeților căsătoriți din ceea ce dobîndise, s-a născut o ceartă care a degenerat iute. Lucuța Z., ajutata de mama ei, Zenovia N., i-a luat la bătaie pe ambii cuscri, deci și pe propriu-i tată, precum și pe recentul mire, care încercase o împăcare, provocîndu-le tuturor contuzii serioase și fracturi. Sentința a fost pronunțată cu mențiunea „din vina ambilor soți".

REPERAREA UNOR DEFICIENȚE COSMETICE

Lipsa cronică a rujului de buze și a rimelului albastru fiind intens resimțită în satul Tulișești, comuna Adîncata, județul S., mai multe tinere localnice s-au adresat direct Centralei industriale de produse cosmetice. Aceasta a făgăduit că în cel mai scurt timp carența va fi remediată.

E un gest exemplar, care se cere cu atît mai mult salutat, cu cît grupul de bătrîni din același sat, care a solicitat suplimentar, la magazinul universal local, unsoare pentru roțile de căruță, n-a avut pînă acum succes la forul comercial central de resort.

CU CREDINȚĂ ÎN PROGNOZE

Traian Făcălete din Zalău, căruia soția i-a dăruit pînă acum două perechi de gemeni, doi băieți și două fetițe, s-a adresat Ministerului Sănătății cu rugămintea de a i se furniza informația științifică dacă lu-

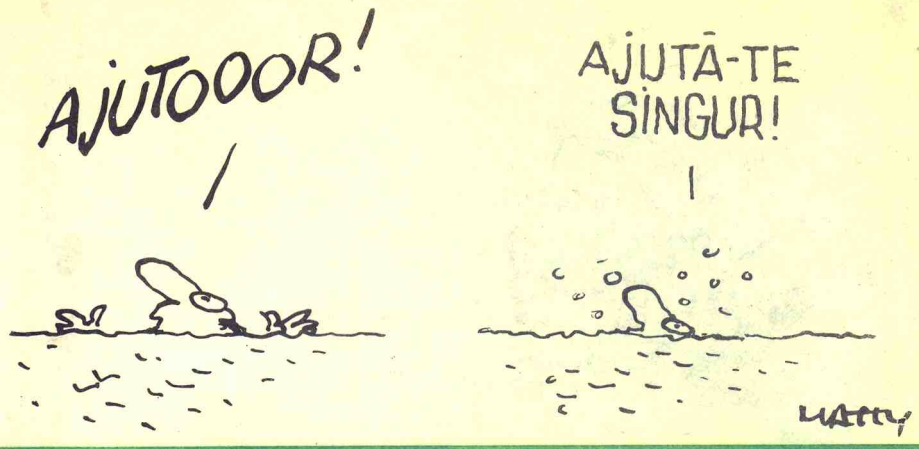

crurile vor continua tot așa, pentru a-și putea face unele planificări în bugetul familial.

AȘTEPTARE DEZAMĂGITĂ

Insecta pe care a găsit-o și studiat-o zoologul amator Lilișor Dubană din Tecuci, prezentînd-o apoi ca pe o curiozitate — datorită mersului ei afazat — facultății de specialitate din Iași s-a dovedit a fi o simplă coropișniță căreia îi lipseau însă două picioare.

O INOVAȚIE COMERCIALĂ

O inițiativă excelentă a Întreprinderii de produse de cofetărie și răcoritoare din R.: înlocuirea paielor pentru sorbirea băuturilor speciale din baruri — ce se aduceau din import, — cu paie din producția locală, procurate la un preț infinit mai scăzut de pe tarlalele Întreprinderii agricole de stat, dependente de oraș.

REINTEGRARE JUSTIFICATĂ

Crenguța Pompilia Răbăcescu, absolventă a Școlii de balet din București, a fost angajată, cu dispensă, caloriferistă la Blocul AF12 rc din cartierul Berceni. șoseaua cu același nume. Întrucît s-a constat că, în cadrul serviciului de noapte, ea primește vizite, și anume chiar în incinta cu pricina, ceea ce ar putea primejdui instalațiile, i s-a desfăcut contractul de muncă. Dînd în judecată Comitetul de locatari, numita a cîștigat procesul, deoarece după cum a demonstrat avocatul împricinatei, cu probe incontestabile, cei care o vizitau noaptea erau chiar locatari ai blocului în chestiune, ce se ofereau s-o ajute în muncă, să-i țină de urît etc.

Reprimită în serviciu, Crenguța P.R. este acum asistată, în activitatea ei de noapte, de un comitet voluntar de locatare.

SĂ SE IA MĂSURI!

În cursul unei reprezentații cu o piesă modernă, la unul din teatrele bucureștene, un șobolan urmărit de un cotoi negru a traversat scena de la stînga la dreapta și apoi invers. Publicul a aplaudat încîntat crezînd că-i un efect de regie, dar cele trei actrițe aflate în acel moment în acțiune au leșinat, spectacolul trebuind să fie întrerupt.

CONDIȚIE PREALABILĂ

Oferind spre vînzare, prin mica publicitate, un circular de tăiat lemne, un borcan cu momeli pentru știuci și un videocasetofon cu douăsprezece filme din Hong Kong, Costelaș D. din A. oferă celui ce eventual ar achiziționa toate obiectele și un cadou gratuit, constînd dintr-un aparat de făcut mar-

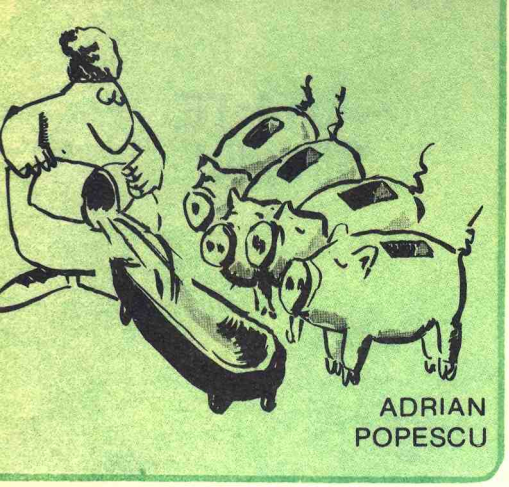

ADRIAN POPESCU

meladă din coacaze, de invenție proprie.

FALS SEMNAL DE ALARMĂ

Observînd, după ce s-a urcat, cu toate bagajele, în tren, în gara Adjud, că soția i-a rămas pe peron, cetățeanul Zănică Turnu a tras semnalul de alarmă, provocînd o busculadă de nedescris în garnitura foarte aglomerată.

La ancheta organelor feroviare, femeia a declarat că rămăsese în gară în mod deliberat, deoarece se răzgîndise în ce privește călătoria cu bărbatul ei, urmînd să-l informeze apoi în scris asupra motivelor.

EFECTE PRINCIPALE ȘI EFECTE SECUNDARE

Citind. într-o revistă centrală, că medicamentul antihepatic, de producție străină „Prednison" trebuie administrat cu precauție, deoarece poate avea ca efecte secundare (ori reacții adverse) epigastrologii, cataractă subcapsulară, pancreatită, Onud Turgai Ekel din Medgidia a comunicat redacției în cauză că el a avut parte de toate aceste efecte secundare, în schimb agravîndu-i-se și boala de ficat de care suferea. Roagă deci să se publice din vreme asemenea anunțuri pentru ca toți cei în cauză să poată opta fie pentru efectele principale, fie pentru cele secundare.

LINIȘTE!

Reclamat de vecini că pune, în fiecare noapte, la maximum, discul cu celebra melodie italiană, cîntată la trompetă, **LINIȘTE,** lăsînd toate ferestrele deschise, Tudor Capătă din Baia Mare a fost somat prin portărel să închidă ferestrele. El a dovedit însă că nu poate, acestea fiind defecte din construcție și rămase așa, cu toate memoriile făcute pînă acum de locatar la întreprinderea de administrație locativă a orașului. Chestiunea a rămas în studiu.

PROPUNERE REZONABILĂ

Direcția circulație din Întreprinderea de Transporturi București a primit o sugestie semnată de cîteva sute de cetățeni, care propun ca anunțul „Atențiune, se închid ușile!", care a dat rezultate foarte bune la metro, să fie introdus și la troleibuz, și anume, după plecarea lor din stații, cînd cei de pe scări mai pot încă sări din mers.

BARBU ION

IONEL IACOB-BENCEI

RONDELUL...

...UMORIȘTILOR

În viață e nevoie și de noi.
Să biciuim minciuna și prostia,
Abuzul, servilismul, trîndăvia
și tot ce trage traiul înapoi.

Concetățenii-s buni, jos pălăria!
Dar mai găsești și cîte-un „prost altoi"!
În viață e nevoie și de noi,
Să biciuim minciuna și prostia!

Azi, cînd pe culmi se-nalță România,
Să o ferim de cei ce-s răi de soi!
De-aceea apelez, confrați, la voi,
Să nu uitați satira, ironia,

Că-n viață e nevoie și de noi!

...CHEFLIULUI

Turnați-mi în pahar, cît stau la masă,
Și puneți-mi alături un copan
Căci am ținut regim întregul an
Și-a fost o vară-atît de „secetoasă"!

Se-nghesuie convivii la curcan,
Dar vorba-ceea: „...mie nici că-mi pasă!"
Turnați-mi în pahar, cît stau la masă,
Și puneți-mi alături un copan!

Se-mbată unii; alții nu se lasă
Înfrînți de un netrebnic de molan,
Cum nu mă las nici eu; căci sănătoasă
Îmi e deviza mea de comesean:

Turnați-mi în pahar cît... dorm sub masă!

MIRCEA PORA

ASCEZA

Popa Tonca, în timpul vecerniei, vede doi bărbați cosindu-i trifoiul din grădină. La început își spune... „lasă-i"... dar pe urmă se înfurie cînd observă că străinii se pregătesc să-i culeagă și dovlecii... Aruncîndu-și sutana aleargă acasă. Se înarmează cu un par... se apropie tip-til de cosași... Aude următorul dialog... „ia bani?" „Sigur că ia" „Crede-n ce spune?" „Da de unde" „Are drăguță?" „În fiecare sat" „Mănîncă-n zi de post?" „Șuncă, sarmale, pilafuri" „E zgîrcit?"... și la această întrebare prelatul dă sa-i izbească pe furi... dar rămîne-ncremenit cu bîta-n mînă căci, pe fondul unui tunet, din hainele celor doi păcătoși ies arhanghelii Gavril și Mihail... „Ce-i părinte, îl întrebă, chiar așé?... pentru un pumn de trifoi și, eventual, un dovleac?"... Șoc... Preotul albește, perciunii-i cresc năvalnic, pohta de mîncare-i piere, o singură dorință-l copleșește... să dăruiască pînă la sfîrșitul vieții dovleci și trifoi... Se retrage la mînăstirea „Satzos" de pe muntele Athos. În anii petrecuți acolo cultivă parcele, stă cu capul gol în soare, rîșnește pesmeți, predică cu pietre-n gură, readuce pe drumul cel bun copile rătăcite, respinge oferte de sanctificare, se culcă cu arici la sîn. În fiecare seară revede scena cu arhanghelii cosași. Moare nemîngîiat la nouăzeci și cinci de ani. Mormîntul simplu atrage atenția oricui. Pe cruce, după dorința ascetului, doar două cuvinte: „Dovleci și trifoi"...

MIRCEA TRIFU

SPECIA

Vă amintiți, desigur, ce a spus Robert Walpole, contele de Oxford, în momentul în care, speriat de o pisică, formidabilul său cal Turbulent II s-a împiedicat cu cîțiva metri înainte de potou și, rostogolindu-se cu jocheu cu tot, a ratat derbiul? Dacă ați uitat, vă reamintesc eu. El a spus, de fapt doar a murmurat: - Dacă aș fi știut!

Iată, deci, că și un atoateștiutor în materie de cai, nu le poate ști chiar pe toate. Aceasta nu înseamnă totuși că nu există și oameni care, într-adevăr, nu au nici un fel de lacune în specialitatea lor.

Mi-am amintit de acest episod cînd, o femeie între două vîrste, vecină de compartiment în trenul cu care călătoream, m-a întrebat brusc și cu o voce oarecum arțăgoasă:

- Știți cumva, domnule, ce se întîmplă dacă încrucișați o pisică abisiniană cu o chinchilla-persană?

La drept vorbind nu știam, așa că am privit-o speriat și am bîiguit:

- Să vedeți, doamnă, eu...

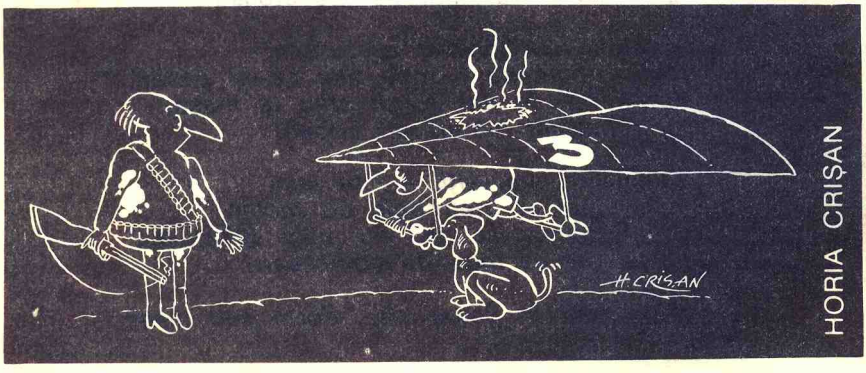

- Mi-am închipuit! Dar dacă progenitura acestora este la rîndul ei pusă în situație convenabilă cu descendentul unei combinații de siameză și pisică sălbatecă?

- Păi, cum să vă spun, nu cred că...

- Nu credeți, nu credeți, vă privește... Dar faptele sînt fapte: rezultă o chinchilla-persană - abisiniană - sălbatecă, pisică-pisică sau cotoi-cotoi!

- Cum adică cotoi-cotoi?

- Cum necum, asta e! Dar dacă mergem mai departe și încrucișăm soiul rezultat cu sine însuși, vă puteți închipui ce se întîmplă?

- Un incest! strigai indignat, dar mai mult pentru ca să-mi dau și eu o părere și nicidecum pentru că principiile mele morale s-ar fi revoltat în fața acestei eventualități.

Cucoana mă privi disprețuitoare peste ochelari, renunță pentru o clipă să mi se mai adreseze și se confesă în continuare unui țăran din stînga mea, din al cărui coș, printre genunchii săi, ieșeau capetele a două gîște.

- Din treaba asta rezultă o pisică obișnuită, din rasa comună! Înțelegeți? și mi se adresă mie din nou: iată deci ce era de demonstrat. Are loc o transmutație rasială pe cale genetică, întrucît din rase total diferite se ajunge la o rasă nouă, sau mai bine zis dispar rasele vechi! Mă privi fix și continuă cu o voce mai ridicată: Și cine credeți dumneavoastră că intervine în acest joc al

LIȘTII

ADRIAN COSTEA

CERCETAȘUL ȘI LUNETISTUL

Cercetașul își făcea loc gîfîind prin lăstărișul de pe malul rîului. Nu se uita după inamic, nu încerca să descopere formațiuni de luptă camuflate pe cealaltă parte, nici măcar nu-și mai dădea silința să se furișeze. Înjura și se străpînea să nu plîngă, din cauză că primise recent o uniformă nouă pentru faptele lui de vitejie. Iar hainele acelea îl supărau groaznic, pielea îl mînca din cauza cine știe cărui gaz toxic pe care un adjutant cretin crezuse de cuviință să-l folosească și împotriva moliilor, i se părea că în loc de stofă poartă un strat viu de purici și păduchi. Îl necăjeau și bocancii, ciopliți parcă din două buturugi, și-l blestema suspinînd pe taurul nărăvaș din tovalul căruia fuseseră croite încălțările. La un moment dat se trînti pe spate în iarba udă și se descheie la nasturi și cataramе, lepădă apoi tot ce avea pe el, în afară de șortul albastru-deschis pe care-l purta superstițios de la începutul războiului. Ușurat, fericit și cu gîndul departe de cruda realitate, își aprinse o țigară, ignorînd cele mai elementare reguli ale prudenței. Trecuse de mijlocul țigării, cînd îi rămase un fum în gît. Observase o sclipire într-un copac de pe malul opus. Ochiul său exersat depistase un lunetist inamic. Își zise că

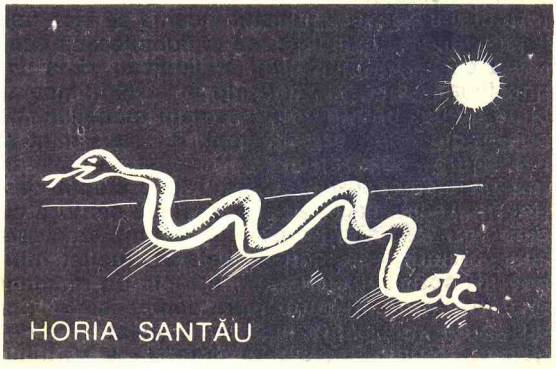

HORIA SANTĂU

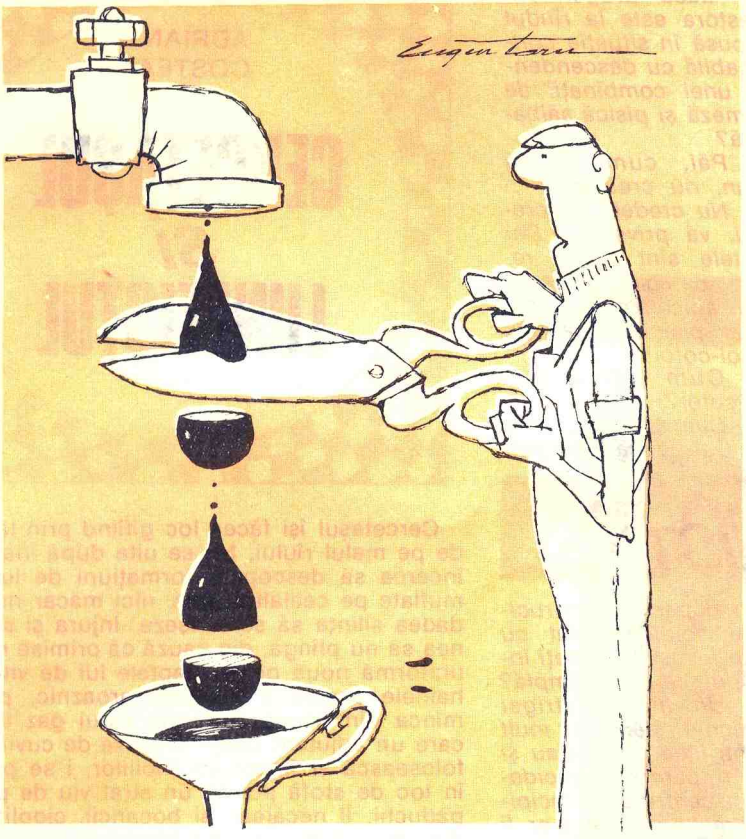

EUGEN TARU

măcar i-au fost îndeplinite ultimele dorințe: dezbrăcatul, descălțatul și țigara. Se pregăti să se lase pe spate, ca moartea să-l surprindă într-o poziție cît mai comodă, aruncă o ultimă privire amuletei sale, șortului adică, și trase cu forță din țigară. Dar și acel fum îi rămase în gît. Din cauza glonțului care trecu la aproximativ douăzeci de metri deasupra lui. Al doilea împroșcă apa undeva, prin stufăriș, iar al treilea țiui pe un azimut nedeterminat. Al patrulea n-a pornit niciodată.

Pe celălalt mal, lunetistul încerca să facă față junghiurilor din stomac, să-și domolească pentru o clipă spasmele ce-l împiedicau să ia corect linia de ochire, afurisind în surdină fasolea acrită, costița alterată si pesmetii mucegăiți de la masa de prînz. Ce-i drept, mîncase mult și cu pofta, ca un adevărat lunetist fruntaș. In cele din urmă nu-i mai dădu nici o atenție cercetașului și se apucă să-și desfacă centura cu mișcări repezi și dezordonate. În timp ce cutele de pe față i se netezeau, celălalt, tupilat între timp în spatele unui stejar, aștepta un moment prielnic pentru a-și recupera echipamentul părăsit în plin soare, frecînd inconștient între degete un colț din țesătura durabilă a șortului.

naturii? Cromozomii? Atomii? Neutronii? Sau alte particule?

– Altele! replicai disperat.

– Așa da! Îmi pare bine că vă pricepeți în problemă. Genele, domnule. Da, domnule, ge-ne-le! Și de aceea de săptămîna viitoare reiau ciclul în sens opus. Pornesc de la pisici comune și vreau să ajung la siameză albastră.

...Și cîte alte lucruri nu aș mai fi putut învăța de la această mare specialistă, dacă n-aș fi fost nevoit să cobor la Apahida, unde unul dintre cuscrii soacrei mele nu concepea să-și cunune nepoata decît în prezența mea. Păcat!

MARIN TRAIAN

TUSEA CONVULSIVĂ

Într-o zi, un vechi prieten îmi plîngea pe umăr:

„O bună bucată de vreme am lucrat în Minister. Chiar în perioada de mai sus însă, am contractat o... tuse convulsivă. Medicul mi-a recomandat o schimbare de climă. Şi am primit transfer la o fabrică aparţinînd aceluiaşi minister.

Şi cum stăteam eu la „cură" în provincie, într-o sîmbătă dimineaţă aflu că se anunţă o vizită. „Hopa, ministrul", mi-am zis!

Trebuie să vă mărturisesc sincer că de mult doream eu să se ivească un prilej în care să-mi dovedesc calităţile organizatorice. Aşa că, după ce am închis telefonul, m-am apucat de treabă. În fabrica noastră predomină genul frumos. Cunoscîndu-i gusturile, am format imediat o comisie şi, împreună cu ea, am organizat un concurs fulger. Astfel am selectat un număr de femei, una mai urîtă decît alta. La cîteva le-am dat, provizoriu, şi cîte o muncă de răspundere.

Am dat dispoziţie să se pavoazeze aleea fruntaşilor. Utilajele vechi şi rebuturile au fost strînse şi depozitate cu grijă în curtea din spate; am montat trei fîntîni arteziene la intrarea principală, am schimbat cursul rîului care taie în două oraşul nostru şi l-am deviat prin mijlocul aleei fruntaşilor. Am împrumutat de la întreprinderea vecină 132 de suflători şi am angajat provizoriu pe cel mai bun dirijor de fanfară. Ce mi-am zis: „Muzica te înalţă. Aşa că poate revin în Minister". Zidurile fabricii au fost vopsite în culori vii, plăcute ochiului. În hala principală am mai adus nişte utilaje de prin alte ateliere, ca să nu se observe risipa de spaţiu. În locul geamurilor sparte am pus vitralii, cele şase agregate ruginite, peste care au plouat vreo şase toamne, le-am depozitat evident în curtea din spate.

Camera de oaspeţi am împodobit-o cu picturile celebrilor Rembrandt, Rubens, Van Dyck, pe care le-am închiriat de la Bruckenthal. Cu ocazia asta am aflat şi eu că există.

Luni dimineaţă, am dat dispoziţie ca la staţia de amplificare să se pună numai discuri cu muzică uşoară premiată la concursul de la Mamaia.

După ce totul a fost pus la punct, am făcut o repetiţie generală. Totul mergea strună.

Şi iată că în jurul prînzului, în faţa fabricii, a stopat o maşină neagră. Venise...

Dar a intrat pe uşa din spate. Apoi a plecat.

În ceea ce mă priveşte, am contractat din nou o tuse convulsivă. Aşa că medicul mi-a indicat iar o schimbare de climă.

M-am lămurit. Medicii noştri nu sînt în stare să-i vină de hac acestei boli!

O. COVACI

VALENTIN SMARAND POPESCU

Fabule

VULPEA ARGINTIE

O vulpe argintie
Era acuzată de găinărie.
Cumătra, foarte supărată,
Argumenta că e nevinovată:
Precum că în eleganta-i vizuină
N-ai să găsești fulg de găină.
Cît despre acuzații, niște prostii,
Ea se hrănește doar cu fazani,
Și-aceia... aurii.

ÎN LOC DE MORALĂ:

Cînd e vorba de o vulpe argintie,
Uneori verdictul nu se știe.

VIESPEA ȘI ALBINA

Viespea
susține că e ruda mea,
Spuse albina revoltată.
Afirmația ei
e oarecum întemeiată,
Existînd între noi
oarecare asemănare.
Și eu, și ea avem cîte un ac.
De nu i-ar fi cu supărare
I-aș pune o întrebare...
La ce-i folosește acul oare...?

ÎN LOC DE MORALĂ

Fiind vorba de viespe și ac,
Prefer să... tac.

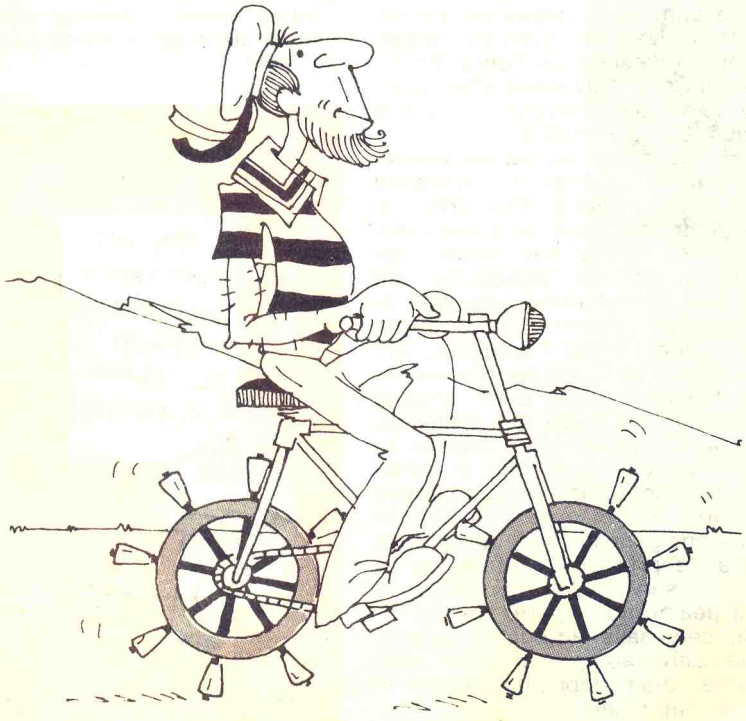

M. OPROIU

Marinarul pe uscat

În dreptul agentului de circulație, opri o mașină albastră. Din ea coborî un individ, care, după ce trînti de mai multe ori portiera, spre a-și face mai simțită prezența, cu un aer ce exprima parcă o adîncă mustrare de cuget, i se adresă agentului:

— Tovarășe plutonier, am venit să recunosc!

— Ce să recunoașteți?

— Mă mustră conștiința.

— Vreun accident, cumva?

— Mai grav!

— Ați trecut pe rosu?

— Și mai grav: am depășit viteza legală!

— Și?

— Și dumneavoastră nu m-ați observat!

— Ba v-am observat; sînteți liber!

— Cum, și nu mă amendați?

— Nu!

— Dar eu vreau să mă amendați. Ce dacă-s un anonim? Amenzile sînt numai pentru cei cu funcții?

Subofițerul privi cam curios la interlocutorul său, vru să se scarpine a nedumerire în cap, dar renunță cînd își dădu seama că poartă cașchetă și, adoptînd o mină extrem de mirată, mormăi pe un ton interiorizat:

— În toată cariera mea, n-am întîlnit pînă acum automobilist care să mă roage să-l amendez!

— Eu sînt un automobilist de tip nou, tovarășe plutonier, rosti contravenientul, bombîndu-și pieptul și înaintînd un pas.

Și cîteva clipe rămase astfel, ca o statuie simbolizînd conștiința automobilistului de tip nou.

Agentul surîse amuzat, deschise porthartul și zise hotărît:

— Bine, vă amendez!

— Vă mulțumesc mult de tot, tovarășe plutonier, se înveseli împricinatul, mi-ați făcut un mare bine și vă rămîn recunoscător!

— Semnați aici și achitați o sută de lei, îi zise agentul.

— Dar de ce o sută?

— Pentru că atît e amenda!

— Ba amenda e de cinci sute de lei, tovarășe plutonier; pentru exces de viteză, atît prevede regulamentul; l-am studiat din fir a păr.

— Pentru exces de viteză, da, confirmă omul legii, dar în cazul dumneavoastră vă amendez pentru viteza nejustificat de redusă cu care ați circulat prin fața aparatului radar dîndu-ne nouă planul de în-

PAUL NEGULESCU

TRANZACȚIE

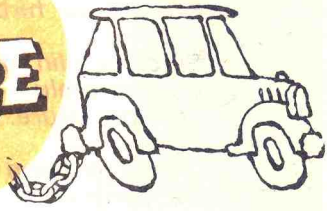

casări peste cap și împiedicînd totodată buna desfășurare a traficului rutier.

Nu v-am spus de la început ca v-am observat? Pentru o astfel de ispravă, amenda e de cît v-am spus.

— Tovarășe plutonier, se tîngui automobilistul, vă implor, amendați-mă cu cinci sute!

Agentul medită o clipă și zise:

— Dacă insistați atît de mult, vă pot satisface dorința procedînd astfel: mai treceți încă de patru ori prin fața aparatului radar cu viteza cu care ați circulat prima dată și vă mai tai încă patru chitanțe a cîte o sută de lei, totalizînd împreună cu asta — cinci sute.

— No, no, no, cu d'alde o sută, nici nu mă gîndesc, se pronunță ferm automobilistul, vă salut!

— Alo, alo, acum e prea tîrziu, o sută de lei musai trebuie să plătiți; am tăiat chitanță.

— M-ați nenorocit, tovarășe plutonier, dacă vreți să fiu sincer cu dumneavoastră, am să vă spun un secret: aflați că mașina mea nu prinde mai mult de 30 km pe oră. Un proces verbal din care să rezulte că am circulat cu peste 80, ar fi ridicat prețul vînzării: astăzi, vreau să-mi vînd mașina!

CORNELIUS
ENESCU

Cam hîrbuit bătrînul meu fiacru:
Uzate sînt bujii, segmenți, supape,
O anvelopă-n spate stă să crape,
Vopseaua n-o distingi: e mov sau nacru?

Ajuns la Service, toți fac semn din pleoape:
„Știți... piese nu prea sînt"... dar Kentu-i sacru:
Împarți în dreapta-n stînga de vezi acru,
Să ieși cu hîrbul teafăr, sau aproape...

Și pleci plin de năduf și vălmășire,
Cu portofelu - oleacă mai subțire,
Șoptind ușure: „ocoli-v-ar somnul!

De ce n-avu-n vedere Țepeș, domnul,
Ca pentru voi și pentru toți de-o teapă,
Să fi lăsat, așa, măcar o țeapă!"

Magnific peisaj, mirobolant!
Privirea-ți fuge către brazi, hoinară...
Urcînd pe serpentine bară-n bară,
Aspiri ozon și fumul de Trabant.

Nimic nu văd! În față, bunăoară,
Un TIR mătăhălos, un elefant,
Se tîrîie abia - exasperant!
Eu, resemnat, opresc la PECO iară.

Nici stînd la rînd n-am timp pentru decor:
Încerc, suflînd, să curăț un jiclor
- Poate-ntre timp s-o depărta momîia -

Pornim! Ai mei nu-și stăvilesc elanul
Privind spre piscuri. Eu învîrt volanul...
Și-ncet, încet, se duse ziua-ntîia.

MARIUS TUPAN

BUCHETUL DE GAROAFE

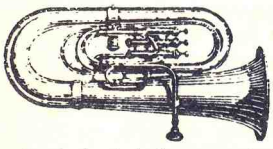

Ionela Stratan citi încă o dată cartea de vizită, rar, apăsat, ca un începător într-ale abecedarului — T-e-o O-n-i-s-i-e, director al Institutului Astronomic — relua apoi titulatura în franceză, engleză, germană, așa cum era inserat pe cartonaș, sperînd să depășească eventuala criză de amnezie, își consulta apoi agenda, inventarie în gînd numele somităților care le vizitase școala dar, în ciuda atîtor eforturi, nu găsi nicăieri, pe un raft al memoriei sale, chipul celui care-i trimisese cele nouă garoafe. Tocmai acum cînd cu greu puteai procura cîteva fire de frezii. Dacă acest misterios domn Onisie si-ar fi lăsat numărul de telefon, multe s-ar fi simplificat pentru proaspăta pensionară.

Salvarea putea să stea în mîinile Marietei Drogeanu a cărei memorie alarma toți colegii.

— Mary dragă, i se adresă prietenei prin telefon, numai ce-am întîrziat puțin prin oraș și la ușa mea s-a înființat un tînăr care mi-a lăsat un buchet de garoafe...

— Cine i-a deschis? o întrerupse alarmată Marieta.

— Goguță, nepotul meu. Dar să lăsăm amănuntele astea neimportante.

— Sînt foarte importante! exclamă Marieta.

— Mă rog, pentru memoria ta, dar să revin: odată cu garoafele a lăsat și o carte de vizită a directorului Institutului Astronomic, Teo Onisie. Habar n-am cine-i omu'. Ție îți spune ceva numele ăsta? Te rog, ajută-mă, trebuie să-i mulțumesc.

— Să-i mulțumești? se auzi vocea sugrumată a Marietei. Tu îți dai seama în ce-ai intrat?

— În ce? se interesă, ușor amuzată, Ionela.

— În vizorul lor.

— În vizorul cui? dădu Ionela un pas înapoi.

— De cînd ai ieșit la pensie, ai cam pierdut contactul cu realitatea. N-ai auzit ce se întîmplă în jurul nostru?

— Ce se întîmplă?

— Operează organizat, într-un stil de te lasă mască. Draga mea, mi-e teamă pentru tine, ai ajuns pe lista lor. Începutul ăsta nu spune altceva. Se documentează mai întîi, că nu-și riscă pentru orice fleac libertatea, observă cum stai, cîți inși sînt în casă, numărul și felul zăvoarelor, cum se prezintă vecinii, la ce oră dispar, ca lovitura lor să se desfășoare fără peripeții. La tine e cît se poate de simplu și tentant: ești singură, pensionară, în plus, valorile pe care le deții...

Cu toate că i se înfipsese un cui în inimă, Ionela brava și-i ceru Marietei o nouă favoare:

— Fii bună, draga mea, mai gîndește-te! Chiar n-ai auzit de Teo Onisie? E foarte important să știm.

După cîteva clipe de tăcere, timp în care, probabil, făcuse eforturi de gîndire, Marieta Drogeanu spori și mai mult îngrijorarea Ionelei.

— Tu știi că mie nu-mi scapă nimic: prietenii tăi sînt și ai mei. De numele ăsta n-am auzit în viața mea.

După o tuse înecăcioasă, se simți obligată să-și avertizeze prietena, cam visătoare din fire.

— Fii cu ochii în patru, draga mea, șiretlicului cu flori îi poate urma o spargere în toată regula!

— Să anunț organele? scăzuse îngrijorător vocea Ionelei.

— Au destule treburi și ele acum. Important e să ne luăm noi măsuri de securitate înainte de toate. Nu deschide nimănui ușa, mai pune-ți un rînd de zăvoare, roagă-l pe Goguță să stea mai mult pe la tine!

Mulțumindu-i Marietei pentru bunele ei sfaturi, Ionela îi respectă întocmai spusele dar, după cîteva zile, o fulgeră un gînd: dacă directorul Onisie exista cu adevărat, era de datoria ei să-l avertizeze că-n numele lui acționează un tînăr. Printr-o cunoștință intră în legătură cu o doamnă care lucra la Institutul Astronomic și cînd o întrebă de numele respectiv, aceasta confirmă fără tăgadă. În plus, îi oferi Ionelei și numărul de telefon care ar fi simpificat multe dacă l-ar fi avut la timp. Sună chiar a doua zi.

— Ionela Stratan vă deranjează, se prezentă ea cînd auzi în receptor o voce baritonală, după cum bănuia, a unui bărbat în plină ma-

turitate. Imi fac o datorie de conștiința în a va avertiza că-n numele dumneavoastra...

— A, doamna Stratan, profesoara de naturale! Iertați-ma că n-am putut sa va prezint omagiile personal dar, din cîte înțeleg, buchetul a ajuns la destinație.

— Buchetul, mormai încurcată Ionela, da, a ajuns la mine, dar cui datorez aceasta favoare? risca ea o întrebare.

— Noua, tuturor, Niculinei, Odettei; sînt tatal Odettei, fata pe care ați pregătit-o pentru facultate.

Ionela Stratan fu gata să scape telefonul jos. Sigur, își amintea de fata aceea blondă, dar fiindca-i daduse meditații la intervenția unei cunoștințe, nu se interesase niciodata de numele ei de familie.

Mulțumindu-i înca o data lui Onisie pentru gestul sau neașteptat, transmițînd omagii doamnei Niculina și domnișoarei Odette, studenta în ultimul an, după socoteala sa, Ionela abia aștepta să întrerupă convorbirea asta pentru a începe alta, cu Marieta, căci zvonista merita să primeasca o lecție pe cinste. Formă numărul, așteptă ceva pina i se răspunse și, după o pregătire amanunțită, glasui:

— Imagineaza-ți, Mary draga, ca Teo Onisie exista și nu e vreo parola a vreunui clan rău famat, e însuși directorul Institutului Astronomic, tatal Odettei de care poate-ți amintești, și, culmea, chiar el personal mi-a dăruit garoafele. Ce zici?

Dar fiindcă Marieta Drogeanu nu mai scotea o vorbă, Ionela se simți obligata sa-și ceara scuze dacă deranja cumva.

— Tu nu ma deranjezi, m-au deranjat între timp alții: m-au lăsat în sapă de lemn.

— Cum? Cînd? Ce mijloace au folosit? Moderne?

— Mi-ar fi fost foarte ușor să-mi dau seama ce mă paște dacă s-ar fi comportat așa, modern. Mizerabilii au recurs, se vede treaba, tot la acelea perimate, clasice, și m-au luat prin surprindere.

Imediat ce încheie convorbirea cu Marieta, Ionela trecu prin dreptul vizorului și, instinctiv, își arunca privirea spre casa scarilor. Acolo se zărea acum un ins. Oare, ce cauta?...

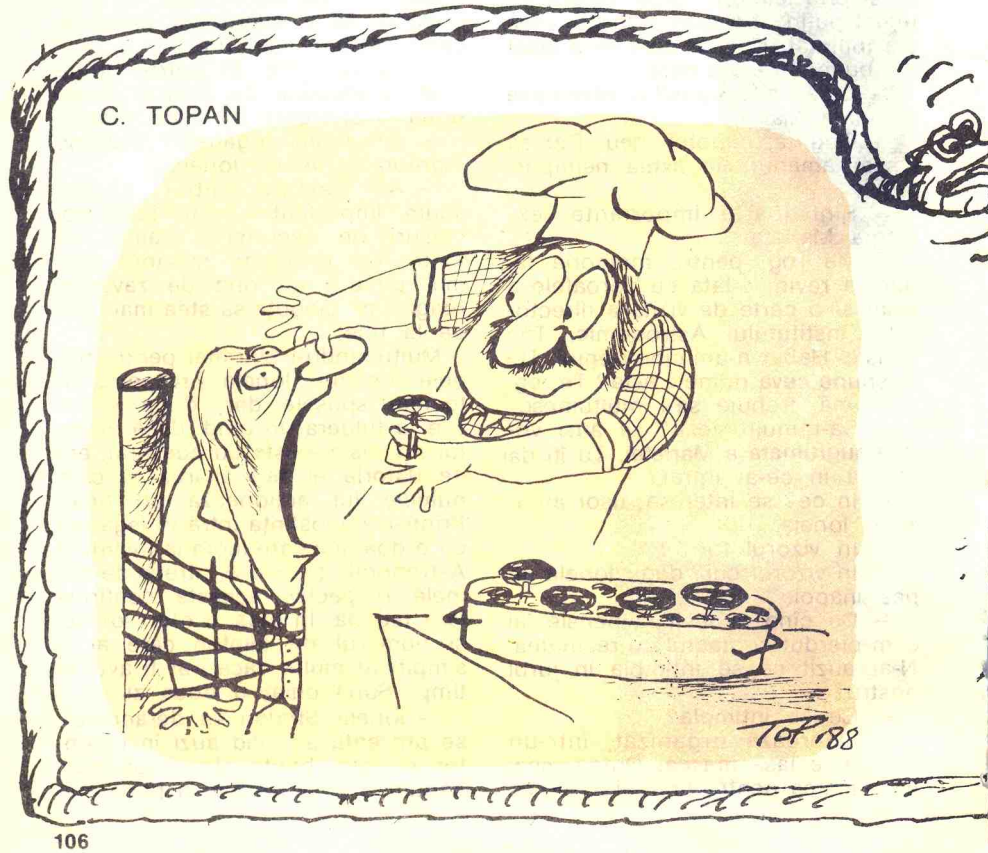

Rondelul Scorpiei

Păi, știi asta cît contează
Să știi să lucrezi tematic?
Chiar dacă nu ești simpatic,
Nimic nu te afectează.

E o forță ce-ți creează
Șiretlicul diplomatic,
Păi, știi asta cît contează
Să știi să lucrezi tematic?

Șeful să ți-l ai spetează
Dacă tu ești antipatic
Și lucrezi ne-ndemînatic,
Poate chiar te promovează.

Păi, știi asta cît contează?

GHEORGHE GROSU

Motive

Întrebai: - Măi, Moș-Martine,
ce-alungi zebra? Ce-ai cu ea?
- Păi cum, dacă nu-i rușine?
Umblă ziua-n pijama!

Ce-ai cu rîma? Altădată
am fost întrebat găina.
- Rîma-i o nerușinată,
umblă goală ca lumina!

Apoi șarpele boa,
un izvor prelins pe pom:
- Spune-mi șarpe, dumneata
pentru ce te dai la om?

- Eu?! și se destinse-un pic,
din inele și din harpe:
N-am cu nici un om nimic,
dacă nu e dînsul șarpe.

HORIA GANE

NICULAE TACHE

Fabule

BOUL ŞI TAMBALUL

O vacă-ndrăgostită de un bou
I-a cumpărat din piaţă un tablou.
În mijlocul tabloului
Era un „ochiul boului"
Pe care noaptea l-a păscut
Plăvanul cel nepriceput.

Precum vedeţi, morala este scurtă:
Boul iubeşte doar ce bagă-n burtă

MĂGARUL ŞI ZEBRA

Un măgar cuprins de febră
S-a îndrăgostit de-o zebră
Şi, în loc să ia pastile
Să-i vină bolii de hac,
A-nghiţit vreo două kile
De coniac.
Licoarea de Murfatlar
L-a turmentat pe măgar
Şi pînă să-şi vină-n fire
Devenise deja mire,
Însă n-a-nţeles o iotă
Cum de-a luat-o fără dotă,
Dar şi-a zis în mintea sa:
Bine c-are pijama!

DANIEL MILITARU

SFATUL VECINILOR

— Bună dimineaţa vecine!
— A, bună dimineaţa!
— Tot pe lîngă dumneaei?!
— Tot! Am spălat-o!
— Iar?! Cum se murdăreşte, că nu circulaţi mai de loc.
— Praful se aşează indiferent! Ce, mobila circulă?! Nu circulă! Şi-n trei zile se aşează pe ea praful de-un deget!
— Asta aşa e!
— Şi, cum să circul, cînd ţin de permis cu dinţii?!
— Bine dar care-i motivul?!
— Motivul? Eu am obţinut permisul de conducere cu mare trudă. Şapte ghicitoare ambulante, din care toate fără atestat, mi-au prezis că voi vedea permis cînd mi-oi vedea ceafa...
— Păi dumneata eşti superstiţios?!
— Tocmai! Nu-s! Aşa că nu m-am lăsat pradă prezicerilor empirice. Am făcut recurs la o specialistă în, dat cu bobii. Asta mi-a prezis reuşită. Reuşită, dar cu bob zăbavă. Aşa a fost! A treisprezecea oară am reuşit!
— Şi-acum plecaţi undeva?!
— La un frate de-al meu! Vecine, aş îndrăzni să te rog ceva, dacă se poate.
— Desigur!
— Dumneata eşti automobilist cu experienţă. Am rămas cu cîteva probleme nelămurite.
— Ascult!
— Începătorii, trebuie să circule pe banda unu?
— Exact!
— Şi, poftim! În faţă este oprit un autovehicul!
— Pentru depăşire, se poate folosi banda a doua!
— Vezi?! Dacă ştiam lucrul ăsta, luna trecută, nu-mi petreceam două zile în spatele unui tractor rămas în pană! Dar, într-un sens giratoriu, cîte ture trebuie să faci?!
— Mergi doar pînă unde doreşti să virezi la dreapta!
— Atît?! Asta-i bună! Eu m-am învîrtit într-o zi pînă am terminat benzina!
— În giratoriu?!
— Dar, ce se întîmplase?!
— Sigur! Mă cam plictisisem, Să te mai întreb ceva. Radarul te mai poate prinde, cînd circuli cu viteză mare?
— A! Sigur că te prinde! Nu te prinde cînd mergi cu viteză mică!
— la uite, domne'! Şi, ar mai fi o întrebare: compotul de prune iese la fiolă?!
— Dacă-i la borcan, nu iese!

C. CUCOȘ

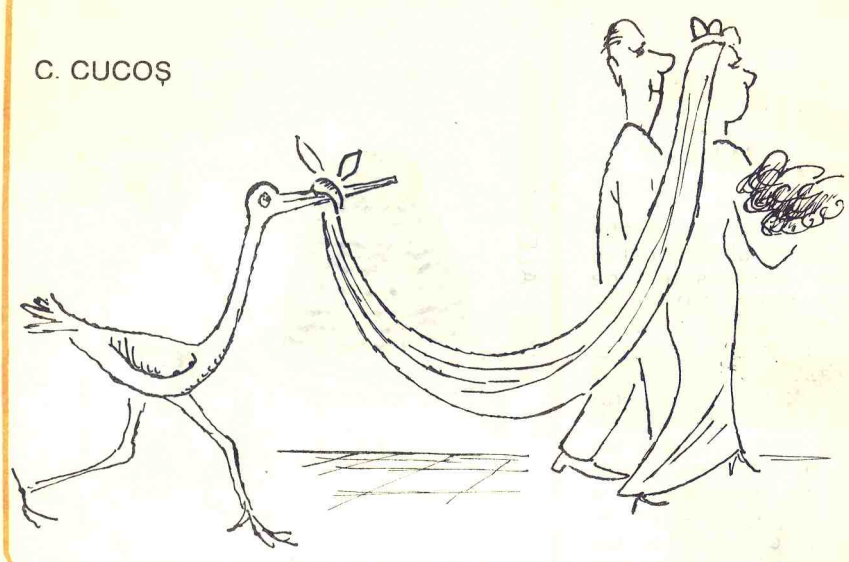

— Există și la borcan?!
— Există!
— Deci, dacă-i la borcan, nu iese! Bine că știu! Vecine, mi-ai fost de un real folos. Mulțumesc!
— Pentru puțin! Ei, acum, la ce te mai gîndești?!
— Nu-mi iese chestia asta din cap! Deci, la borcan, nu iese! Minune mare, borcanele astea! Auzi vecine, nu te-am întrebat! Îți place mașina mea?! Vezi ce împodobită e?!
— Îm! de ce nu renunți dumneata la mîna mișcătoare, fixată pe geamul din spate?!
— Păi asta este invenția invențiilor! Îți ia rămas bun de la rude și prieteni, fără să-ți mai obosești propria-ți mînă.
— Renunță măcar la perdelițe, flori artificiale, lămpi suplimentare și tromboane. Iar instalația asta cu beculețe colorate nu se montează la geamul din spate, ci în pomul de iarnă. Riști ca ceilalți parteneri la trafic să te ia drept Moș Gerilă, sau plecat cu sorcova.

— Vai de mine! După dumneata, înseamnă că mașina să rămînă așa, cum a făcut-o fabrica! Nota mea personală unde e?! Păi, mai bine mă lipsesc de trusa medicală! Asta da, lucru inutil!
— Cum să renunți la trusa medicală?!
— Uite-așa bine! Tot nu știu ce-i înăuntru și nici cum se dă primul ajutor!
— Cum?! Nici n-ai deschis-o?!
— De ce s-o deschid?! Ce, eu sînt cadru sanitar?! Ei, ce zici, încap toate bagajele astea?
— Eu știu?! Nu cred!
— Ia să vedem! Lăzile de bere, roșiile și castraveții, lăzile cu fructe, grătarul, lăzile de pepsi, casetofonul, televizorul sport și... trei geamantane! Uite că au încăput!
— Pleacă singură?! Că nu mai e nici un loc liber. Pe scaune ai pus geamantanele!
— Ei, ne facem noi loc!
— Unde stă fratele dumitale?!
— Ehei! Tocmai la capătul străzii!

EPIGRAME

Unei blonde
Într-o liniște dementă
Să te sorb cu-așa plăcere,
Te aștept, efervescentă,
Blonda mea (sticlă de bere)!
GHEORGHE DRAGU

Zbor
Păsări multe, avioane,
Fotbaliști pe stadioane,
Stînci cînd pui o dinamită,
Fetele cînd se mărită...
MILTIADE IONESCU

Vărul bun
E ridicol, insipid,
Și complet lipsit de har,
Dar a avansat rapid,
Fiindcă are-un văr primar!
VIRGIL SCĂRLĂTESCU

Preferință medicală
Neștiind că-i place banul
Întreabă cu glas peltic:
- Cum să vă aduc curcanul?
- Pune-l, dom'le,... într-un plic!
ȘTEFAN MARINESCU

ANUNŢURI CU HAZ...

Răsfoiesc cu emoţie «Calendarul Naţional al „Foii interesante", pe anul bisect 1912», calendar apărut în urmă cu 75 de ani, în oraşul Orăştie (jud. Hunedoara), bogat şi interesant material de cotidian care conţine o serie de reclame, anunţuri de medicamente şi materiale cosmetice, unele din ele, astăzi, pline de haz pentru noi, după trei sferturi de veac.

Iată cîteva exemple! (ortografia respectivă)

„Peste un milion de fete şi muieri numai săpunului şi alifiei Schneider pot mulţumi că au scăpat de pistrui, creţe, pete de soare, urme de vărsat, mitersecuri, nas roşu şi tot felul de necurăţenie a pielii de pe faţă, mîini şi grumazi etc. Comandele se ţin în secret şi se trimit cu întoarcerea poştei direct din fabrică. Bătrîni şi tineri întrebuinţaţi bucuros săpunuri şi alifie Schneider, fabrica ia deplină garanţie, că nu e stricăcioasă, nu face faţa sclipicioasă, ca alte alifii. Iosef Schneider, farmacist — Resicza Föter nr. 807".

„Lasă-te de beutură! Că ne nimiceşti căminul! Aplicarea spre băuturi spirtuoase poate fi stînsă de tot! Toţi cîţi sufăr de beţie, pot fi lecuiţi şi împotriva voinţei lor! Un leac s-a descoperit cu totul nevinovat, Poudre Zenento, care fără privire la vîrstă se poate da beutorului ori în mîncare ori în beutură,

AURICA GEORGESCU

INAUGURAREA

MOTTO:
Dacă aş fi apă, m-ar dezamăgi felul în care gîsca înţelege să aibă a face cu mine.

GEO BOGZA

Pierdusem orice speranţă de a-mi vedea visul împlinit înainte de pensionare. Ridicasem de atîtea ori poblema în şedinţele de sindicat încît în ultimul timp, cum deschideam gura ca să fac o propunere, eram stopat pe loc: „ştim, sala Clubului, se rezolvă tovarăşe Ciufu, altceva dacă aveţi".

Orice elan mi se tăia şi mă aşezam pe locul meu în rîsetele înăbuşite ale cîtorva ţîngăi, receptivi, chipurile, la glumele preşedintelui.

M-am retras în colţişorul meu de om neînţeles, am preluat tema de cercetare abandonată de fostul şef de birou transferat la minister şi, cu o rîvnă şi o energie pe care nici eu însumi nu mi le bănuiam, m-am cufundat în studiu făcînd progrese uluitoare, spre panica directorului unităţii care se şi vedea înlocuit cu mine, dacă rezultatul cercetării s-ar fi dovedit la fel de spectaculos precum începutul.

Tocmai în aceste momente în care mi se părea că mi-am găsit linia de plutire, am fost chemat de urgenţă la camera nr. 12, unde se întrunea, la intervale necunoscute mie, comitetul sindicatului. Am fost abordat direct: „Tovarăşe

Ciufu, într-o săptămînă, pregătești serbarea pentru inaugurarea „Clubului Tineretului"

„Cum, care club, cînd?..." mă bîlbîi eu nepricepînd în ruptul capului cum dezideratul meu de ani de zile prinsese viață în cîteva săptămîni.

„Asta-i culmea!" îmi replică președintele, ne bați la cap în toate ședințele (noroc că nu te-am consemnat în toate procesele verbale) și acum nu știi care club?"

„Da, dar cum ați reușit într-un timp așa de scurt?" mă arăt eu uluit. „Simplu, îmi răspunde președintele: cu muncitorii de la atelierul mecanic și cu cîteva echipe de la intervenție. Doar nu era să-i așteptăm pe constructori o sută de ani".

„Dar pînă acum, de ce..."

„Pînă acum... pînă acum nu aveam dispoziție să înființăm micro-cantină. Acum avem și astfel clubul nostru o să aibă dublă utilizare; la prînz vom servi în el masa, iar după-amiază, tot aici, se va juca tenis, biliard, șah și-ți vei desfășura și dumneata activitatea de instructor de formații artistice, pe care ai întrerupt-o cuprins subit de niște ambiții incompatibile cu vîrsta dumitale. Deci, la lucru, tovarășe Ciufu. Pentru deschiderea festivității pregătești un program artistic, iar pentru bal — adică masa, dansul și surprizele — iei legătura cu reprezentantul U.T.C.-ului, tovarășul Dovlecel, care este un tînăr inventiv și simpatic și care ne-a asigurat că totul va merge strună. Fii atent, că, cel puțin în ultima parte a serii, adică la bal, vom fi onorați de prezența tovarășului Fluture, de la direcție. Nu vrem să plece cu o impresie proastă.

„Am înțeles, tovarășe președinte!"

Atît am mai putut îngăima în urma peroratiei acestuia, care mă ameți se de-a dreptul.

Și am trecut la treabă. Într-o săptămînă am format un grup vocal, unul satiric și o echipă de dansuri. Cum nu era vorba de o etapă de concurs, am folosit aproape tot personalul TESA, inclusiv colegii leat cu mine, care dovedindu-se afoni, au preferat să danseze „sîrba pe patru" cu pastilele de propranolol în buzunar.

Tînărul Dovlecel ne-a asigurat că a pre-

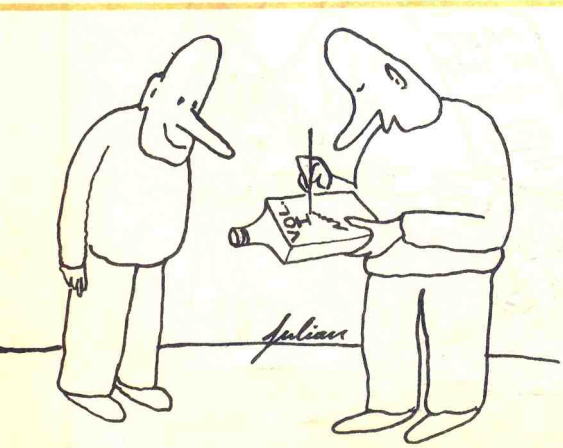

IULIAN RADU

și fără voia lui. Cei ce au în casă, ori între cunoscuți, un beți v, nu a cere probe gratis de la Poudre Zenento. Poudre Zenento — Co76 — Wardour Sir London 812".

„Mustațe! Absolut de încredere!

«Harasîn» ajută în chip uimitor creșterea de păr și mustețe! Succes recunoscut de medici. Garanții, la nereușită banii înapoi! Unde e un pic de scamă, îndată pornește creșterea bogată, repede. Mai multe zeci de recunoștințe adeveresc. Feriți-vă de imitații fără preț. Trimite numai cu ramburs.

Kögler Ferdinand Vien — Laimgruben-gasse 17 Abt.542".

„Fără bani! Nu costă nimic! Oricine cere, primește de cinste, o cutie cu medicină contra reumatismului... Medicina aceasta e de un efect uimitor, vindecă pe deplin și astfel de bolnavi pe care doctorii și spitalele i-au declarat incurabili. Bani nu îți cer, ci dă-mi adresa să-ți trimit o cutie de cinste. Dacă ți-ar trebui apoi mai multe, prețul va fi foarte moderat. Nu fac avere, ci să ajut celor ce sufăr. Scrie o carte postală pe adresa: M.E. Trayser 759 Bangor House Shoe Lane — London Anglie".

„Unsoarea lui Zoltan — «Kali Liniment» — e în contra pedagrei, reumei, precum și contra înțepăturilor durerilor de spate ș.a. Cel mai bun medicament, deoarece această unsoare, are și morburi învechite, ca de 15—20 ani, la cari nici scălzile nu au ajutat nimica, cele mai frumoase rezultate și aceasta se poate ob-

serva, deja după cîteva întrebuinţări. Se procură de la singurul producător: farmacistul Bela Zoltan furnizorul curţii regale — Budapesta V-39"

*

„Ludovic Verteş, farmacist «La vultur» în Lugoş, partea nemţească nr. 341 lîngă edificiul gimnazial, înfiinţat la 1709: Morburi de stomac, cum sînt lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul şi aprinderea de stomac, greaţa şi slăbiciunile stomacului se delătură repede şi sigur prin Esenţa pentru stomac a farmacistului Verteş. Pilulele depurative ale farmacistului Verteş, laxativul cel mai avantajos, plin de efect şi pe lîngă aceea cu totul nestricăcios. Pentru efectul lor excelent au devenit deja în cercurile cele mai extinse ca un mijloc de casă neapărat de lipsă.

gătit „momentele surpriză" cu care îl vom delecta pe oaspetele Fluture. Eram foarte mulţumit de performanţa mea. Din păcate, în ziua festivă, programul artistic s-a desfăşurat în faţa unei asistenţe deloc numeroasă, reprezentată mai ales de preşedinţii detaşamentelor de pionieri din localitate, ba hiar am putut desluşi cîteva voci cristaline de „şoimi" care nu-şi puteau înfrîna entuziasmul. Oricum, am ieşit bine, exceptînd un mic necaz cu colegul Butoi, care uitîndu-şi anul naşterii, a ţinut atît să îşi etaleze talentul încît la finalul unei sîrbe îndrăcite s-a prăbuşit în braţele mele.

Seara, a urmat balul. De problema orchestrei nu m-am ocupat eu. Nu mi se trasase această sarcină. Aveam însă să constat că Dovlecel este băiat descurcăreţ. Nu lipseau din orchestră chitarişti, acordeonişti, ba chiar şi o vioară. Cel mai tare însă m-a impresionat (ca dealtfel pe toţi) tobosarul. De lemn să fi fost şi bubuiturile pe care le producea tot te ridicau de pe scaun, dacă nu să dansezi, cel puţin ca să-ţi iei un calmant. S-a mîncat bine, s-a băut şi mai bine, iar cînd atmosfera a început să lîncezească, Dovlecel a anunţat la microfonul staţiei: „Atenţiune, urmează concurs de dans; perechea cîştigătoare va primi, ca premiu, un tort minunat comandat la cofetăria «Gica». Din juriu, care va desemna cîştigătorii, fac parte următorii

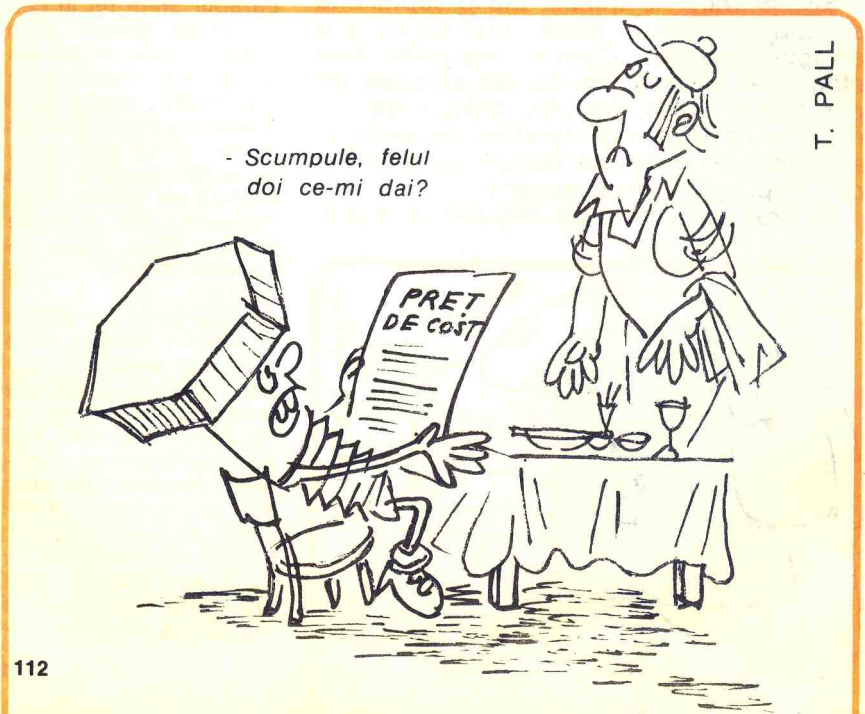

tovarăși: Ciufu Ionel — responsabilul cu activitatea cultural-artistică din unitate, Zglobiu Tănase vicepreședintele cu probleme de propagandă, tovarășa Eufrosina Buturugă președinta comisiei de femei, Năică Cucui din partea U.T.C.-ului.

Și acum, vă rugăm să vă încercați norocul. Muzica!"

După o scurtă ezitare, ringul se umplu cu perechile de dansatori care aspirau la premiu. Le urmăream fascinat pașii ca și figurile puternic concentrate în păstrarea ritmului.

Pusesem ochii pe o pereche de tineri care dovedea un real talent. Mă consult cu juriul, convins că-mi împărtășește părerea. „Nu se poate, mă repede tovarășul Zglobiu, tortul trebuie să intre în posesia tovarășului Fluture. N-o să plece de la noi, într-o astfel de zi, cu mîna goală".

„Bine, dar nu dansează, știți că suferă de sciatică" mă arăt eu nedumerit. „O să danseze, n-avea grijă" și, printr-un semn al capului, o cheamă pe tovarășa Cleopatra, secretara instituției, căreia îi șopti nu știu ce la ureche.

O văd apoi pe Cleopatra îndoindu-și trupul planturos în fața tovarășului Fluture, care, culmea, o înșfăcă și se avîntă pe ring în aclamațiile asistenței, cu ochii țintă la bărbia Cleopatrei, dat fiind că înălțimea nu-i permitea să privească mai sus. După ultimile acorduri care susținuseră concursul de dans, spectatorii, curioși, începură să se agite: „să vină tortul, să

„Tusa, răgușeala, dureri de piept și grumaz, trohnă, influența, tusa măgărească, catarul, organismul respirațiunii să vindecă repede și sigur prin sucul de ierburi".

*

„Ulei pentru urechi de dr. Brown, la dureri reumatice și sunatul urechilor, la asurzire, excelent! Se expediază franco".

*

„Unsoare de casă din Lugoș — Mijloc probat în contra tuturor ranelor, precum sînt bube, umflături și altele".

*

„Mijloc contra urinării în pat. Medicament probat cu efect repede și sigur".

*

„Extract de Sarsaparilla, mijloc excelent pentru curățirea sîngelui în cazuri de podagră, gușă, tuberculoase, la boale de piele învechite, peste tot la tot felul de boale ce-și au temeiul în sîngele stricat".

*

„Mijloc contra epilepsiei, leșinării, durerilor de nervi ale mamelor, se folosește cu cel mai bun succes"

*

„Spirt gallic al doctorului Verteș, este la întrebuințare cel mai cu efect, ca cea mai bună fricțiune alinătoare de podagră, reumatism, răceli, dureri în toate membrele, dureri de cap, dinți și nervi, la paralizări, scrinteli, dureri interioare, precum și cîrcei în stomac, tot felul de indispoziții, un plăcut mijloc răcoritor pe drum ș.a. Acest vinars cu efect sigur în

diferite cazuri de boală e adevărat remediu popular ca nici un altul! Numai spirtul domnului Verteș are efect negreșit! Păziți-vă de contrafaceri! Veritabil numai cu marca de fabrică alăturată".

*

„Milioanele de oameni folosesc pentru susținerea sănătății lor proprie contra tusei, răgușelei, catarului, flegmei, durerilor de gît și altor morburi Caramelele pectorale ale lui Kaiser, cu trei brazi. 5 900 de epistole de recunoștință sînt cel mai bun document".

*

„Caut femeie care voiește să-și întărească din nou nervii și să-și păstreze tinerețea pînă la adînci bătrînețe. O cură cu „Diasana" pentru curățirea sîngelui, să poate compara cu lumina soarelui, în ceea ce privește, puterea ei de întinerire. Diasana curăță fundamental

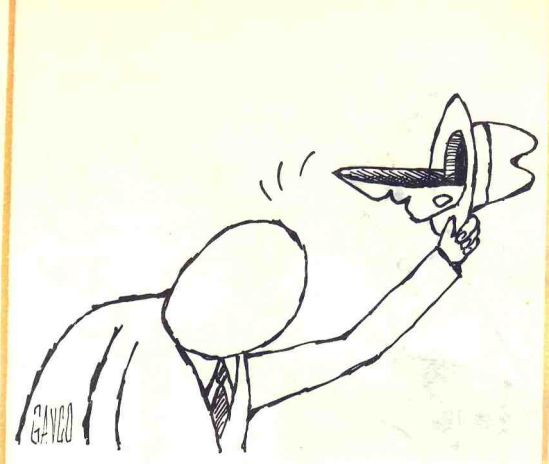

C. GAVRILĂ-GAVCO

vedem cîștigătorii!" Cum de problema tortului se ocupase Dovlecel, îl caut disperat cu privirea, dar nu-l zăresc nicăieri. Transpir de enervare și întreb în stînga și în dreapta: „Unde e Dovlecel?" Nimeni nu știe.

Noroc că tînărul Virgilescu, bun prieten cu Dovlecel, cunoaște locul unde acesta din urmă a ascuns cu grijă „trofeul" și, la îndemnul meu, îl aduce pe un platou aspectuos, învelit cochet într-o foaie de celofan aranjată artistic.

Ca președinte al juriului, îmi revine onoarea să anunț perechea cîștigătoare. Tușesc de trei ori, ca să-mi dreg vocea și, într-o liniște emoționantă, glasul meu se aude pițigăiat: „După evoluția grațioasă a perechilor pe care le-am admirat împreună, juriul desemnează cîștigători

RADU POPOVICI

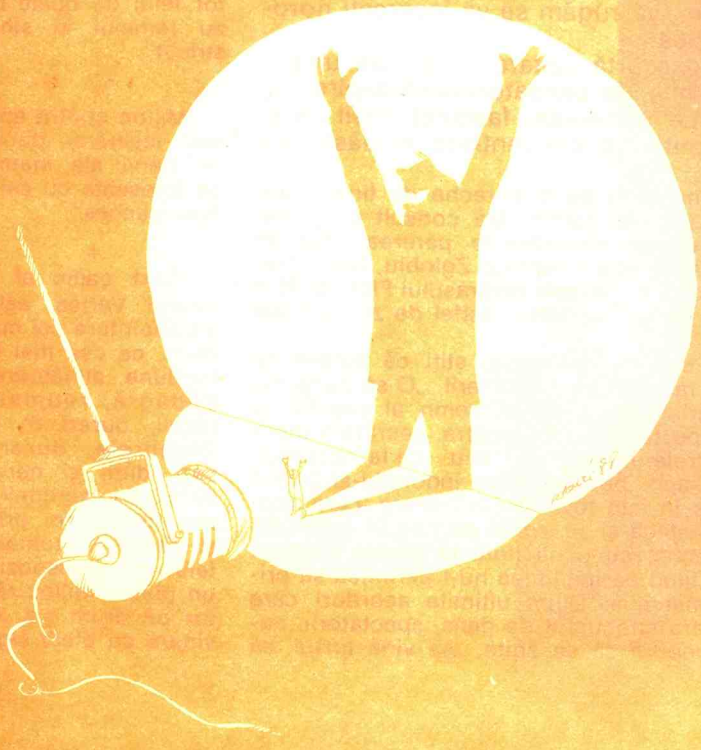

MATTY

pe tovarășul Fluture de la direcție și pe tovarășa Cleopatra". Aplauzele au ținut cinci minute în șir, după care, cu o autentică emoție, i-am înmînat oaspetelui premiul. Mi-a strîns mîna, i-a mulțumit Cleopatrei pentru participare, apoi, scuzîndu-se și invocînd ora înaintată, s-a retras.

L-am urmat pînă la mașină, i-am urat toate cele bune și ne-am strîns mîna cu cordialitate. Apoi m-am înapoiat în sala de bal. „Spectacolul" parcă își pierduse din savoare. La un moment dat apare și Dovlecel, căruia nu-i dau răgaz nici cît să se așeze;

„Unde ai umblat, omule, abia am găsit tortul, noroc cu prietenul tău Virgilescu"

„Cui l-ați dat?" mă întreabă cu o privire ghidușă.

„Cîștigătorului, tovarășului Fluture".

„Ce-ați făcut?! și se prăbușește pe scaun, galben ca ceara.

„Ceea ce trebuia să facem", replicăm toți cei din juriu, oarecum ofensați.

„Tortul era din mămăligă" mai apucă Dovlecel să ne spună, după care se prăbuși fără cunoștință. Asta a fost tot.

Acum, exact la două săptămîni după „bal", așteptăm un control de la direcție. Președintele comisiei de control este tovarășul Fluture. Dacă are simțul umorului, îmi voi putea sărbători pensionarea la Clubul Tineretului, dacă nu, renunț la agapă, ca să-mi pot plăti penalizarea.

materiile nesănătoase din corp și dă feței o coloare roșie, sănătoasă. Moliciunea dispare și să cîștigă în curînd un sînge sănătos și curat. Pentru cei ce suferă de stomach bolnav, pentru tineri în dezvoltare etc. „Diasana" e cea mai ușoară de mistuit și cel mai gustos nutriment, dătător de viață".

„În contra infertilității, paliditații, lipsei de sînge, slăbiciunii puterii, zgîrciurilor, histericale, slăbeței nervilor, impotenței și oricărei slăbiciuni cel mai bun praf întăritor, cel mai bun medicament este — „Impotența", praf întăritor" de Dr. Hill — L. Verteș — apoteca „La Vulturu" Lugoș—341 (Banat).

Culese de T. CUȚLIC

NECULAI MIRODONI

ȚIGĂRILE DIRECTORULUI

— TEMĂ ȘI VARIAȚIUNI —

Varianta I. Realistă.

— Am înțeles, tovarășe director. Să trăiți! Le aduc imediat. Tot „Snagov"? Vai, lăsați! Se poate? Am eu bani. Să trăiți!

Varianta a II-a. Științifico-fantastică.

— Un pachet de țigări? Presupun că e o confuzie, tovarășe director. Eu sînt Ionescu, tehnician doi; femeia de serviciu trebuie să fie afară, pe sală. Deși, și ea e angajata întreprinderii, nu a dv. personal. Mă rog, accept scuzele. Nu trebuie să insistați, putem considera incidentul închis.

Varianta a III-a. Eroica.

— Nu, dom'le, nu așa se poartă un director adevărat! Dumneata ai uitat că angajații nu sînt servitorii dumitale! Întreprinderea asta e feuda dumitale? Ți-au lăsat-o babacii moștenire? Dumneata ți-ai luat-o în cap, dom'le! Ai întrecut orice măsură.

Bine ți-au făcut că te-au dat afară!

OLIVIA PINTILIE

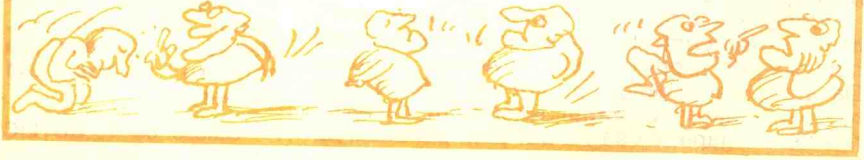

CONFUZIA

ION TIPSIE

La plajă, o bună prietenă, al cărui nume prefer să-l trec sub tăcere, mi-a reproșat:

— Dragă, tu nu te preocupi pentru ziua de mîine. Consultă un cititor în stele, află-ți viitorul, nu te lăsa descoperit în fața imprevizibilului!

Evenimente nefericite din viața unor colegi au constituit argumente în favoarea ei. M-am prezentat la un cititor în stele, am plătit tariful și am ieșit în fața hotelului. Era seară, răcoare și o atmosferă încărcată de mister.

— Aia-i steaua ta! mi-a arătat un punct luminos care se mișca în imensitatea universului.

Chiar dacă era întuneric, mi-am dat seama că astrologul devenise palid.

— Steaua dumitale ajunge la orizont, în curînd se va scufunda în mare. Te văd om serios, cu cravată și cu o tărie sufletească deosebită, altminteri n-aș îndrăzni să-ți spun adevărul: omule, zilele îți sînt numărate... Dar ce spun eu?! Nu vei apuca nici măcar ziua de mîine! Condoleanțe!

Vestea m-a întristat, în ce mă privește — mi se rupe inima cînd aflu că mă paște o primejdie. Împăcat cu soarta, mi-am cumpărat un sicriu confortabil, un buchet de garoafe, cafea, o sticlă de coniac „Tomis" și volumul „Pe tărîmul celălalt". Țigări aveam.

Mi-am pregătit o cafea tare, mi-am turnat coniac într-un pahar, am aprins o țigară și m-am întins liniștit în sicriu, la malul mării. Ieșise luna, din larg adia briza, așa încît noaptea a trecut repede. Între timp, am citit pe rupte, am scris chiar și o cronică destul de obiectivă... În zori, mă simțeam excelent. Încrezător în destin, am rămas acolo pînă după amiază, fără să-i iau în seamă pe curioșii care se strînseseră ca la urs, cînd m-au cuprins unele presimțiri și am alergat la astrolog.

— Domnule, ești un escroc, i-am zis-o de la obraz. După previziunile tale, la ora asta trebuia să fiu mort!

— Ei și ce, îți pare rău? Ar fi cazul să spui mersi! Ingratule! și mi-a trîntit ușa în nas.

La mijloc se strecurase, de fapt, o eroare: cred că astrologul confundase steaua mea cu naveta spațială „Challenger"!

CORNEL MARIN CHIOREAN

IOAN FRENTESCU

EPIGRAME

Băiatul mamei
Înalt, frumos, voinic, legat,
De vîrstă mijlocie,
Pe multe fete-a-mbrățișat,
Dar nici o... meserie!

Viața la bloc
Da, sînt ateu, nimic de spus,
Nu am de ce m-ascunde,
Dat tot mă rog de cel de sus...
să nu mă mai inunde!

Jocul de Rugby
Joc în forță, bărbătesc,
Cu grămezi frumoase,
Cum adesea se-ntîlnesc
La tramvaiul șase.

Cocheta
Eu, unul, la brațu-i, exult,
Dar gurile rele susțin:
Cu cît se gătește mai mult,
Gătește cu-atît mai puțin!

VALENTIN MUNTEANU

PLANUL DE RESPINGERI
– redacțională –

Șeful: *(trîntind pe masa redactorului cîteva foi):* Ce-i porcăria asta?
Redactorul: O scenetă.
Șeful: Asta am văzut și eu... Eu te-ntreb ce-i porcăria asta?
Redactorul: Repet, o scenetă...
Șeful: Și despre ce-i vorba în ea?
Redactorul: Dac-ați citit-o...
Șeful: Tocmai de-aia, spune-mi dumneata.
Redactorul: Un pictor se întoarce acasă și...
Șeful: Asta-i: Și? Și ce face dumnealui acasă? Bea gin, fumează nu știu ce...
Redactorul: Marlboro...
Șeful: Și se ceartă cu nevasta. Halal umor!
Redactorul: Dar e scrisă foarte bine. Autorul cunoaște mediul...
Șeful: Asta-i mediu? Despre un fruntaș dintr-o uzină sau despre un tractor nu putea să scrie!
Redactorul: Dar la un fruntaș nu-i nimic de rîs. Noi sîntem revistă umoristică
Șeful: Păi tocmai! Și satirică! Subiecte se găsesc pe toate drumurile numai că umoriștii noștri vin meu cu aceleași chestii rupte de viață. Cine-a mai văzut pictor să bea gin? Sau să se certe cu nevasta?! Vreau personaje reale! Mă auzi, reale! De exemplu, fruntașul de care îți vorbeam se ceartă cu soția. Cald, omenește, pentru că ea a uitat să-i coase un nasture la salopetă. La fabrică își înfruntă șeful — avem și satiră! — care e un carierist. Și la final, poanta!
Redactorul: Care poantă? *(A notat și continuă să noteze)*

EUGEN TARU

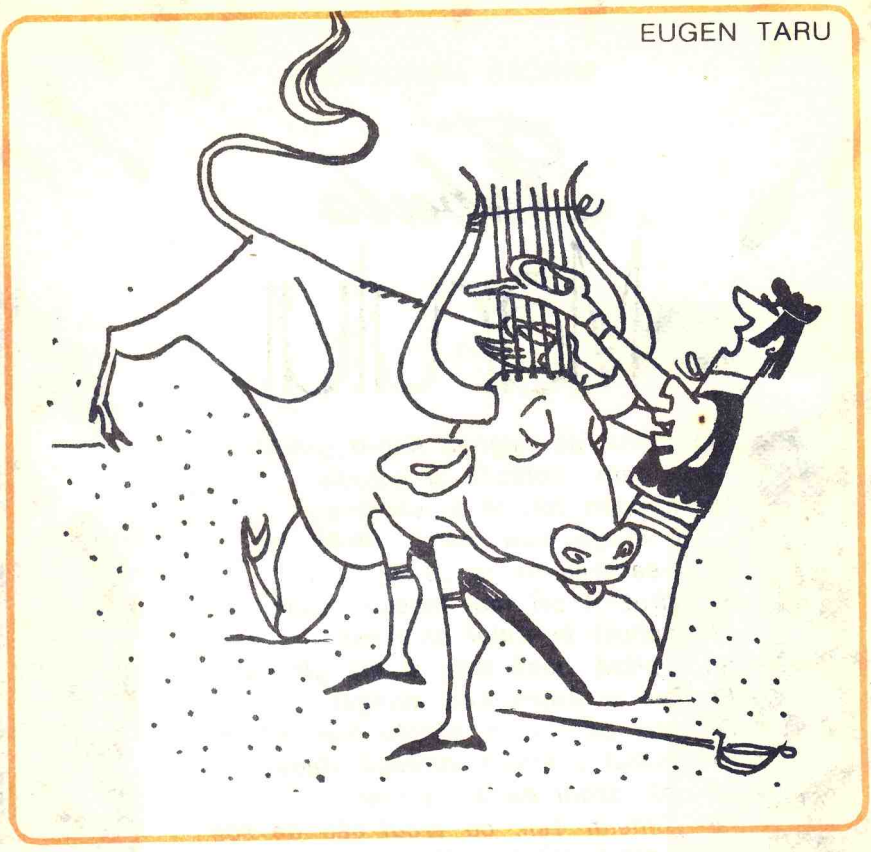

Şeful: Fiindcă fruntaşul e distrat — cu asta-l şi umanizăm — raportează îndeplinirea planului zilnic *(rîde în hohote)* cu multe procente sub ce realizase de fapt *(aproape se sufocă de rîs)*. Şi e dat la gazeta de perete drept codaş... Deci vezi că se poate scrie umor de calitate. Vai ce m-am distrat! Dar să lăsăm distracţia că avem şi noi planurile noastre de îndeplinit... Cum stăm la respingeri?...

Redactorul: Hm... Aşa şi-aşa...

Şeful: Cum aşa şi-aşa? Planul e *(urmăreşte un grafic)* de 20 de respingeri şi noi am respins doar 6 bucăţi.

Redactorul: Douăzeci de materiale ne-au venit toate!

Şeful: Nu mă interesează decît planul, iar dumneata eşti plătit ca să-l îndeplineşti. Dă telefoane, contactează textieri, autori de tragedii, nu mă interesează, mie umor să-mi aduci! Ieşi pe teren într-o bibliotecă şi vino cu noutăţi: Brăescu, Ranetti, Bacalbaşa. Lumea e satulă de Titi Vîrcolicescu, Hary Proţap, Mişu Dindeleanu şi alte fosile de care rîzi cînd le vezi, nu cînd le citeşti... Ba nu, lasă-i să aducă, sînt buni pentru planul de respingeri. Pentru numărul ăsta avem ceva tare?

Redactorul: Bineînţeles... O schiţă despre un fruntaş...

Şeful: Ei, vezi că se poate!

Redactorul: Un fruntaş distrat greşeşte pontajul şi din fruntaş devine codaş şi e dat la gazeta de perete *(a citit notiţele după Şef)*

Şeful: *(dezumflat)*: O porcărie.

Redactorul: Se ceartă şi cu nevasta.

Şeful: Şi mai porcărie... dar ne ajută la realizarea şi depăşirea planului de respingeri. Ce-ţi e şi cu dialectica!

Redactorul: Şi-n revistă ce băgăm?

Şeful: „Bubico" de Caragiale...

Redactorul: A apărut şi anul trecut.

Şeful: *(dojenitor, dar părinteşte)*: Şi ce, de dragul planului am ajuns să ne respingem şi clasicii?

MIRCEA MANOLESCU

Fabula Mărului

Sta mărul pe tejghea lîng-o gutuie
Puțin cam scofîlcită și gălbuie
Un lonatan rotund și sănătos...
– Eu, dragă, zise mărul cel frumos.
Din veacurile multe ce-au trecut
Sînt fructul cel mai binecunoscut
Și implicat în traiul omenesc...
Spre pildă, dacă stau și mă gîndesc
Pe Eva și Adam i-au alungat
Din Rai pentru un simplu măr mîncat.
Tot mărul a stîrnit întreagă sfada
Și-acel război cîntat în Iliada.
Iar Wilhelm Tell, cu arcul său de soi,
Ar fi rămas obscur fără de noi.
Chiar legea gravitației, se știe,
Că mi se datorează, practic, mie
Căci eu căzînd din creangă-n arătură
I-am dat lui Newton legea mură-n gură.
În basme am un rol primordial
Și-s pentru pictori fructul ideal,
Cînd vor să facă o natură moartă...
...Pe cînd gutuia...cum să spun... mă iartă,
Nu vreau să te jignesc, dar s-ar părea
Că este bună numai de peltea."
Și marul nostru rîse sănătos
În coaia lui de lonatan frumos.
Tot mai rîdea, cînd a fost cumpărat
De-o gospodină care l-a mîncat.
Astfel
Morala trasă e firească:
Așa se trece gloria lumească.

ROMANŢA UNUI OM DINTR-O BUCATĂ

Eu sînt un om dintr-o bucată,
Dintr-o bucată
De săpun.
Alunec,
Mă strecor prin viaţă,
Zîmbesc slugarnic, mă supun,
Ascultător şi maleabil,
Bonom,
Făţarnic,
Jovial
Considerat prin excelenţă drept funcţionarul ideal.
Nu ies nicicînd în evidenţă, iubesc anonimatul, care
Sub masca mediocrităţii îţi lasă spaţii de mişcare.
Dar linguşesc, căci linguşeala
Făcîndu-şi zi de zi prezenţa
Se mai impune, cîteodată, înlocuind chiar competenţa.

Eu n-am coloană vertebrală,
Opinie
Sau caracter.
Decît păreri contradictorii, părerea şefilor prefer...
Ea poate fi influenţată
C-o anonimă oarecare
Ce seamănă suspiciunea, chiar cînd nu i se dă crezare.
Instinctul meu de parvenire, dublat de trainice ambiţii
M-ajută să răzbesc în viaţă prin fel şi fel de exchibiţii...

Eu mă preling ca untdelemnul
În cea mai fină crăpătură
Încet, tăcut,
Abil, tenace,
Insidios peste măsură!
Şi totuşi, cu întreaga gamă de prea făţarnice tertipuri
Şi-n ciuda iscusinţei mele de a-mi compune multe chipuri,
Ceva a început deodată să scîrţîie în balamale:
Nu mi se mai acordă credit
Ori piedici mi se pun în cale.
Rostogolit în apa demnă, a vieţii, nu mă mai opun...
Mă voi topi curînd,
Adio!
Vă spune omul
De săpun.

PAVEL BOTEZATU

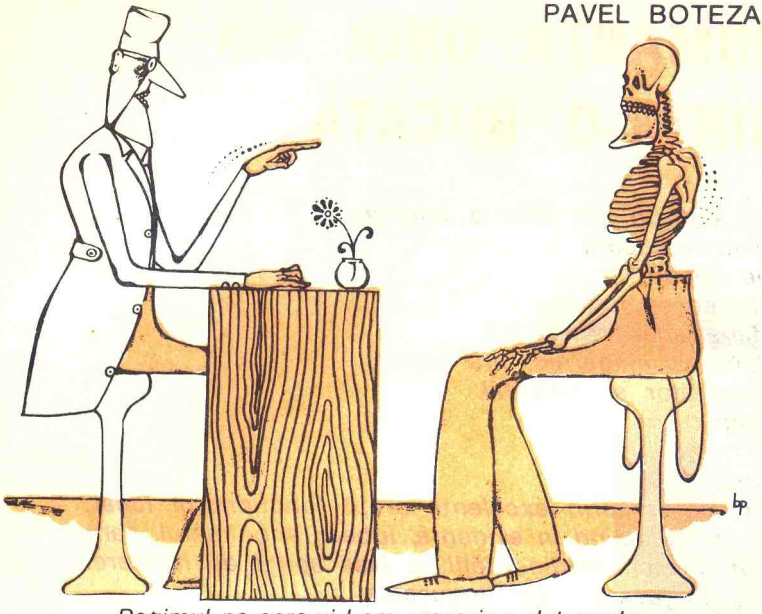

– *Regimul pe care vi l-am prescris a dat roade. Continuați să evitați grăsimile!*

BARBU ION

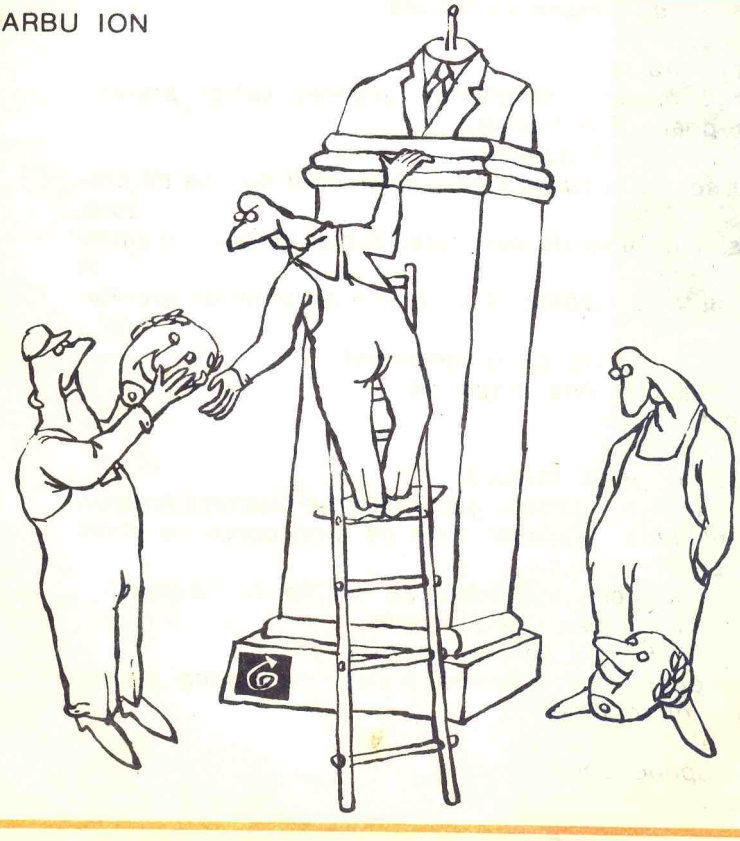

ION CÂRJE

Se pare că o întrebare atît de simplă și de serioasă nu a fost pusă pînă acum. Cercetătorii și exploratorii spațiului cosmic se arată preocupați îndeosebi de probabilitatea unor forme de viață pe cele 100 miliarde stele care populează universul. Ei nu exclud posibilitatea ca și pe alte planete să trăiască ființe inteligente. Un grup de savanți americani ar urma, de altfel, să inaugureze, anul acesta, „Proiectul de căutare a inteligenței extraterestre", prin care își propun să capteze și să interpreteze toate semnalele radioelectrice provenite din Cosmos, spre a-și da seama dacă și la ce nivel se află inteligența în ținuturile siderale. Ori, este la mintea cocoșului că, dacă există ființe inteligente și pe alte corpuri cerești, ele trebuie neapărat să aibe și simțul umorului!

Sigur este că de pe Terra pot fi lansați și „sateliți umoristici", a căror misiune constă în a confirma că inteligența și surîsul sînt expresii superioare ale vieții, indiferent de situare cosmică. Iată motivul pentru care „Perpetuum comic" deschide rubrica specializată „Perpetuum cosmic"...

OR FI UMORIȘTI ÎN COSMOS?

CINE-A PUS PLANETA-N DRUM...

„Soră geamănă" a Terrei, avînd aceeași masă și aproximativ același volum, planeta Venus nu prezintă urme de viață și pare de nelocuit, fie și din cauza temperaturii sale foarte ridicate: 485 de grade Celsius la sol! Omul de știință francez Christian Marchal, membru al Oficiului Național de Cercetări Aerospațiale din Franța și al Institutului de Astronautică din Statele Unite, a întocmit, însă, un proiect care prevede corijarea acestui defect primordial și... popularea cu oameni a Luceafărului de zi și de seară. „Proiectul Marchal", susținut de autor la Congresul internațional de astronautică de la Paris, unde „nu a fost contestat de nimeni", după cum remarca presa franceză, propune amplasarea unei „cortine siderale" între Venus și Soare, care să filtreze razele marelui astru și să asigure, treptat, o temperatură convenabilă. Cortina ar putea fi dislocată prin tractarea unui asteroid cu ajutorul navelor spațiale și prin supunerea acestuia unor explozii nucleare, al căror șoc ar provoca dispersarea asteroidului și ar permite formarea perdelei de protecție și filtrare. După transferarea unor procese biologice primare pe Venus, planeta ar putea deveni locuibilă.

Prezentarea proiectului este, desigur, sumară și nu insistăm asupra operațiunilor de mare complexitate propuse de savantul francez. Ținem să remarcăm, însă, că el ocolește punctele cele mai delicate: cine și cum ar urma să dirijeze acțiunile de populare a scoarței venusiene, în ipoteza că lucrările pregătitoare ar fi duse la bun sfîrșit? Ei bine, tocmai de aici s-ar isca bucluc-urile...

Fiind vorba de navete spațiale, explozii nucleare și alte mijloace militare cosmice, ar fi greu de închipuit că Pentagonul nu și-ar elabora propriul scenariu și nu ar emite pretenții de prioritate. Motivele sar în ochi. Marile deșerturi de pe Venus, incomparabil mai întinse decît Nevada, ar putea fi transformate în poligoane sigure pentru testarea armelor nucleare, departe

de ochii lumii și de manifestațiile pacifiste. Craterele venusiene ar servi ca silozuri ideale pentru armele strategice, eventual pentru experimentarea unor rachete interplanetare. Pe scoarța venusiană ar putea fi instalate diferite fortificații și stații spațiale în cadrul programului vizînd „războiul stelelor". Reprezentanții Pentagonului ar avea grijă să nu transporte pe Luceafar pacifiști, dar dintre aliați, ar alege pe cei mai devotați atlantiști. Ar mai fi și avantajul că anul venusian are doar 225 de zile, de unde perspectiva ca alocațiile militare ale Pentagonului, cifrate la aproximativ 300 miliarde dolari pe 365 de zile terestre, să capete mai multă consistență și să determine un ritm mai dinamic al înarmărilor.

Un astfel de scenariu prezintă, totuși, nu puține neajunsuri. S-ar pune, bunăoară, problema aprovizionării forțelor armate dislocate pe Venus. Administrația a hotărît, cu ani în urmă, ca militarii americani aflați în străinătate să se descurce la fața locului, drept pentru care salata, ca să dăm un exemplu, nu mai este livrată de producătorii din Bridgeton, statul New Jersey, măsură care ar economisi cam o jumătate milion de dolari pe an. Dar cum să se descurce militarii americani pe suprafața venusiană, cînd ei nu sînt deprinși nici măcar cu plantarea și recoltarea unei cepe degerate? S-ar putea apela la fermieri spre a cultiva ogoarele venusiene, dar aceștia au mari necazuri cu pentagonul, din pricina căruia li s-au secerat, într-un singur an, 16 miliarde dolari, investițiile agricole fiind drastic și persistent amputate pentru bugetivorii din armata americană. O soluție de schimb ar consta în angajarea unor fermieri vest-europeni, dar există riscul major ca Piața comună să folosească prilejul spre a cere părții americane să abandoneze pretențiile și amenințările ei ultimative, care au antrenat, în anii din urmă, în veritabile războaie comerciale brînzeturile, macaroanele, cerealele, vinurile și alte combatante fără vină și fără voie.

Serioase bucluciri ar genera și spinoasa problemă a pazei militare, care continuă să dea multă bătaie de cap factorilor de resort, serviciile americane de gardă nu prea iau în serios chestiunea. S-a constatat, de pildă, că la bazele militare, inclusiv nucleare, instalate în R.F.G., sentinelele americane obișnuiesc să doarmă bușteau și, ca să nu fie tulburate de eventuale alarme, scot sistemele de avertizare din priză! Comandanții au aplicat cunoscuta „soluție capitolină", angajînd la bazele aeriene din R.F.G. un lot de 900 de gîște pentru paza instalațiilor. Dar ar putea fi tansbordate gîștele pe planeta Venus fără a le asigura condiții de adaptare la mediu și fără antrenamente cu totul speciale? Și, într-o asemenea ipoteză, nu ar interveni, indignate, influentele asociații americane pentru protecția necuvîntătoarelor? Și așa, Pentagonul rămîne certat cu mediile ecologiste pentru impactul negativ al activităților sale asupra naturii.

Mai este afurisita de distanță (37 milioane kilometri) dintre Pămînt și Venus, care, chiar cu o navă supersonică, ar necesita vreo 770 de zile, adică mai mult de doi ani terestri și cam trei ani venesieni. În atare circumtanță, un recrut pornit de la baza Colorado Springs, să zicem, ar ajunge pe Venus lăsat la vatră, iar un ofițer — ieșit la pensie. Cum la fiecare 5—7 ani apare un nou sistem de armamente, rezultă că arsenalele transportate și desfășurate pe Luceafăr nici nu ar avea vreme să răsufle, că s-ar trezi suferind de uzură morală!

Din asemenea scenarii se desprinde, surîzînd, o morală pe înțelesul oricăror ființe inteligente: pînă la popularea altor planete, trebuie apărată și pusă în toate drepturile ei populația de pe singura (deocamdată) planetă locuită!

Autocritică

Natura, contemplîndu-și plăsmuirea,
Rosti mîhnită, dîndu-și vot de blam:
- Mi-e greu, dar dacă asta-i omenirea,
Cedez paternitatea lui Adam!

GHEORGHE CHIRILĂ

Lui Horia Căciulescu

Mi-a spus Horică într-o seară
Pe cînd eram la zaiafet,
Că vrea neapărat s-apară
În rolul... umbrei lui Hamlet!

AL. CLENCIU

Proporție

Mulți deștepți, de cînd se știe,
Rîd de proști și de prostie;
Dintre ei, dacă-i cunoști,
Jumătate sînt tot proști!

NICOLAE GHIȚESCU

Neșansă

A scăpat biata hîrtie
De peripeții o mie;
A scăpat de foc, de apă,
Dar de pana mea nu scapă!

FLOREA ȘTEFĂNESCU

Corelație

Cap pătrat - idei cretine!
Uneori, neprevăzutul
Corelează-așa de bine
Forma și cu conținutul!

TITI TURCOIU

Unuia care critică fără oprire

În juru-ți merite nu suferi
Și vezi doar lipsuri de tot soiul:
În lacul doldora de nuferi
Mistrețul caută noroiul.

CORNELIUS ENESCU

Lumea

În viață-atît cît a trăit
Toți l-au vorbit de rău. În fine,
Să moară tare-a mai dorit:
Să-l mai vorbească și de bine!

D.C. MAZILU

Unui talentat

Nu îi contestă nimeni harul...
Din tot ce-a scris s-a confirmat
Că are chiar talent cu carul.
(cu caru-acela răsturnat!)

ILIE CIOBESCU

CORNEL SOFRONIE

CARÉ DE DAME

Nu-i greu de închipuit ce înseamnă un birou în care lucrează patru dame... Simplu: un ochi pe față, unul pe dos, reviste de modă, rețete de prăjituri și salate, sprîncene pensate, gene rimelate, ruj Hélène Rubinstein, parfum Chanell, fard, oglinjoară, țigări cu filtru, „filtru" cu primul reprezentant al sexului opus care intră în birou, cafea naturală în mod obligatoriu, telefoane nesfîrșite, „hlizeală" continuă: hi-hi-hi!... hi-hi-hi-hi... Toate acestea în principiu... Viața de fiecare zi aduce detalii. Iar cîdeodată, un astfel de detaliu devine miza zilei respetive. Și încă ce miză!... Mai cu seama atunci cînd la mijloc se află eterna curiozitate feminină!...

În biroul despre care vorbim, aceasta fu aținută de o veste: modestul funcționar Bîrzoiu, de la plan, se însoară! Să precizăm cîteva lucruri despre Bîrzoiu. Respectînd o veche vorbă, este un pic mai frumos ca dracu. Are 45 de ani, n-a fost niciodată însurat și nimic din atitudinea lui nu lăsa să se înțeleagă că ar avea de gînd să facă acest pas. Nimeni nu l-a văzut vreodată în compania vreunei femei, iar faptul acesta a creat în jurul lui o adevărată legendă.

De aceea, la aflarea veștii, cele

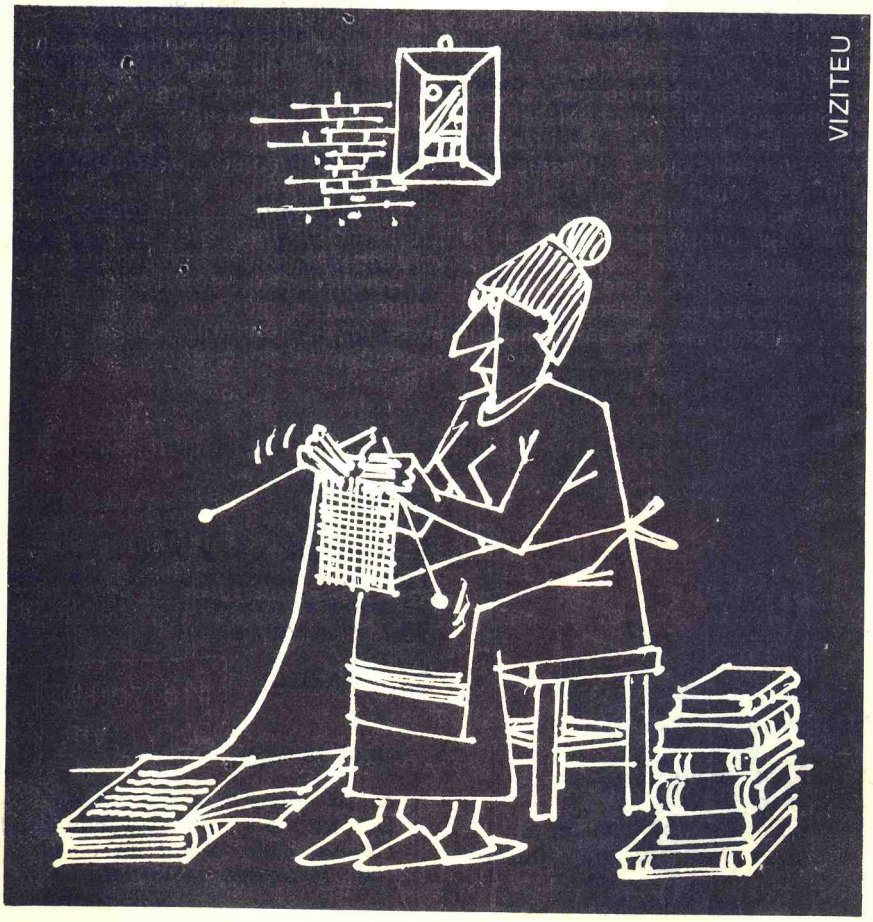

EPIGRAME

NICOLAE PETRESCU

DUBIU

De cînd zicala o știam
Că e „ca-n sînul lui Avraam",
Mă obsedează o idee:
Avraam n-a fost cumva femeie?

S.O.S.

Prieteni, dacă mă iubiți,
Împotriviți-vă ursitei:
Sînt om, să nu mă lingușiți,
Că poate nu rezist ispitei.

IDILĂ STRĂMOȘEASCĂ

Insinuantă, în iatac,
Impresie să-i facă,
Ea zise-admirativ: – Ce dac!
El zise calm: – Ce dacă?

MODA

Cosmopolit nici unul nu-i,
Dar le-a intrat în obicei:
El are favoriții lui,
Soția, favoriții ei.

patru dame din birou, Viorica, Stela, Minodora și Maria rămaseră pur și simplu fără grai!... Își reveniră însă rapid. Acesta era evenimentul zilei, ori, ele trebuia să participe la el, negreșit!... Cine?... Cine este aleasa inimii lui Bîrzoiu?... Cum arată?... Făcură presupuneri: că e chioară sau șchioapă, că e debilă mintal, schizofrenică sau paranoică, că a fost operată de un cancer la sîn și nu mai are nici o speranță de a trăi, că a făcut-o din interes, ele bănuind de mult timp că Bîrzoiu are un „CEC" de un milion, că individa are trei copii din trei căsnicii anterioare etc. etc...

— Cine-i, domnule? întrebă Stela.

— Nu-mi vine să cred! E de domeniul fanteziei! Auzi... să se însoare Bîrzoiu! se miră Viorica.

— Asta-i culmea! Trebuie să aflăm cine este tipa! opină, de-a dreptul indignată, Minodora.

— Da! Trebuie să aflăm!... Altfel o să înnebunim toate patru! prognostică grav Maria... O să ne ducă în cămașa de forță la balamuc!

Își aprinseră toate cîte o țigară, ignorînd convenția de a nu fuma în birou.

Cu privirile pierdute printre rotocoalele de fum, Viorica puse mîna pe telefon. Se gîndi o clipă, apoi formă un număr...

Conversă aproape o oră cu persoana de la celălalt capăt al firului.

Degeaba! Doamna Stamate de la personal era complet neinformată. Murea, însă, la rîndu-i, de curiozitatea de a afla cu cine se însoară Bîrzoiu, de aceea le dădu o idee: să se intereseze la administratorul blocului. Maria consideră ideea bună. Prin alte relații, procură numărul administratorului și, dîndu-se drept... „locotenent de Miliție Bumbaru Cristina", îl iscodi pe acesta în legătură cu persoanele cu care intră Bîrzoiu în apartamentul său...

— Doamnă locotenent, zise administratorul, pot să jur pe mama și pe tata care sînt în groapă, că nu intră în apartament decît cu un cîine buldog, să-l ia dracu'. Dar să știți că nu și-a plătit întreținerea de trei luni de zile, nu știu ce o fi cu dumnealui, însă nu cred totuși ca el să fii comis vreo crimă!...

Amănuntul că Bîrzoiu este rău platnic, nu era lipsit de importanță, însă nu acest lucru le interesa în mod deosebit pe cele patru... Stela își aminti că o cunoștință veche a mamei sale, pe care de fapt nu o poate suferi, îl cunoaște bine pe Bîrzoiu, sînt amîndoi „rapidiști" iar duminica merg împreună la meci.

O sună. Și... „Știți, domnul Milică... am auzit că domnul Bîrzoiu n-o să vă mai însoțească duminica la meci... așa, din curiozitate... știți cumva cine-i fericita?..."

Nu! Domnul Milică nu știa!...

Cele patru grații intrară în panică.

Raza de speranță veni de la Minodora.

— Eftimie! zise ea deodată. Efti-

LEONTE NĂSTASE

CARÉ DE DAME

mie, care ma curtează de zece ani, doar, doar...

— Cine-i Eftimie? se interesară toate, căci, pare de necrezut, dar Minodora nu pomenise niciodată acest nume în fața lor.

— Eftimie! Offf!... Și Minodora oftă adînc, adînc... Eftimie! Ehei, Eftimie!

— Dar cine-i? repetară ele întrebarea.

— Prietenul meu. Autor de romane polițiste. Are un fler...

Un murmur de admirație răsună din piepturile celor trei. Privirile lor se întoarseră recunoscătoare către Minodora. Fața li se lumină. Ehei, un autor de romane polițiste...

Minodora îl sună. Vorbindu-i cu drăgălășenie, îi spuse dorința sa: să afle cine va fi soția lui Bîrzoiu.

Dar cu toate că făcu ceva eforturi în acest sens, împrumutînd cîte ceva din metodele personajului său, detectivul Penteleac, Eftimie nu reuși să afle.

Minodora așeză receptorul în furcă. Ochii îi erau scăldați în lacrimi. Deznădejdea puse stăpînire pe ea. Ca de altfel și pe celelalte trei. Priveau în gol, cînd ușa biroului se deschise. În pragul ei, cele patru recunoscură îndată figura rubincondă a lui Bîrzoiu. N-apucă să dea „bună ziua", că Viorica îl și abordă, dornică să scape de chinuitoarea întrebare:

— Ascultă, domnu' Bîrzoiu, nu ne spui nimica? Ia zi, cine-i fericita? Cu cine te însori?

O clipă Bîrzoiu rămase ca și paralizat. Apoi, brusc, sparse momentul de tăcere:

— Eu mă însor? Mă însor eu? Cu cine?... Vă rog, spuneți-mi, cu cine?...

EPIGRAME

VIRGIL PETCU

Buturuga mică răstoarnă carul mare

De-a răsturnat un singur car,
E de salcîm sau de stejar.
De-a răsturnat mai multe care,
Precis că e de...
DEALUL MARE!

Paște iarba pe care o cunoști

Din Carpați pînă-n Nevada,
Iarbă este cu grămada.
Însă iarba cea de viță,
E pe plai de mioriță.

Lupul își schimbă părul, dar năravul, ba!

Năravu-acesta „învechit",
E pentru lup cam depășit.
A renunțat la el cu anii...
Și-apoi l-au preluat ciobanii!

GAVRIL GLODEANU

Unei bune gospodine

Casa-i bună
Căci, firește,
Tot ce-adună
Ea-nmulțește.

Epitaf-bilanț

Deși mărfurile nu-s
Și-a murit gestionarul,
Nu vedeți că-i tot cu... „+"?
(...Doar că l-a cioplit pietrarul!)

Epitaf unui probabilist

Zace-aici un suflet trist...
Și prea grea îi este transa
Căci fiind probabilist
Nu și-a calculat... nesansa!

În fața calculatorului

Într-o secundă, zeci de genii
Ai eclipsat. Ei n-ar fi-n stare
Decît în cîteva milenii
Să facă-asemenea eroare!

Omul-minus

Pe terasă la Gambrinus
M-am convins că nu-i exclus
Ca s-ajungă omul... minus
Dup-un păhărel în plus.

DRAGOȘ ANTON

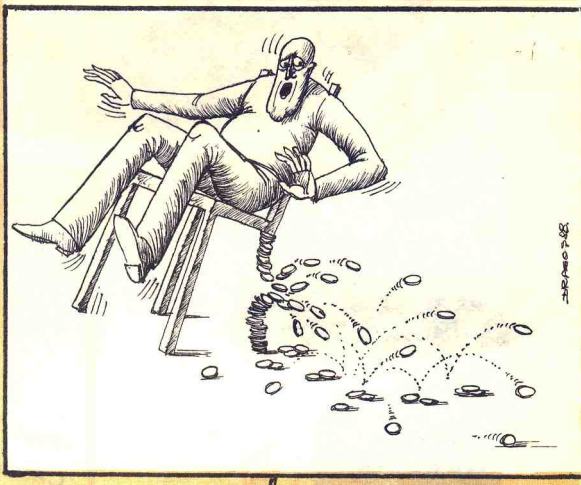

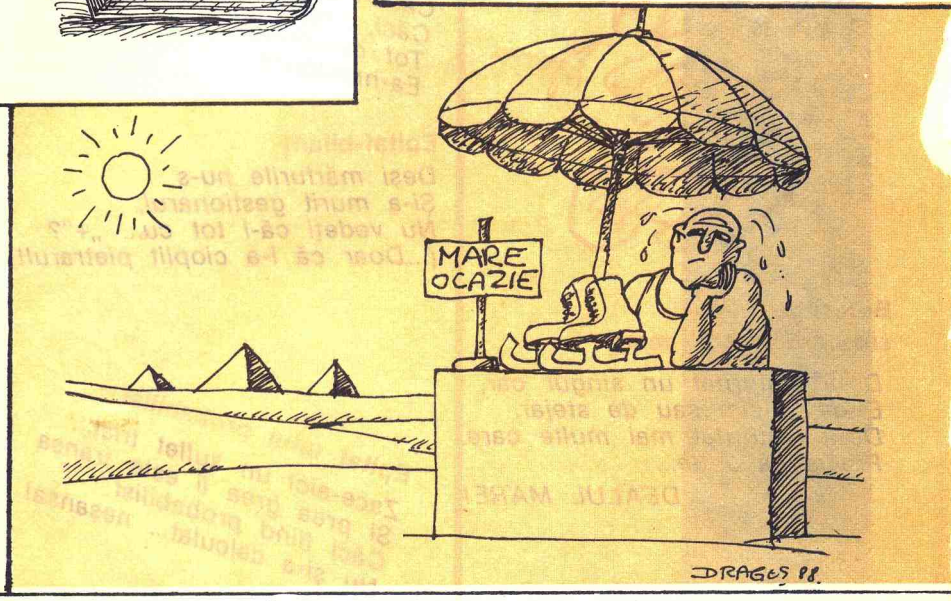

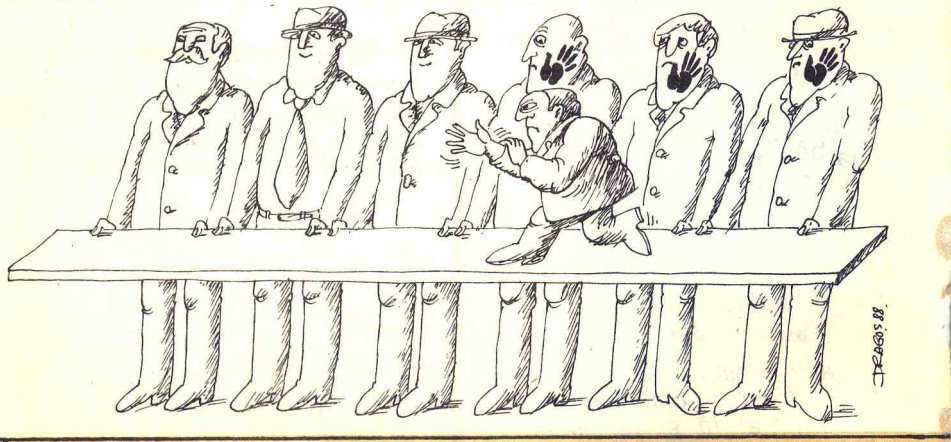

1

2

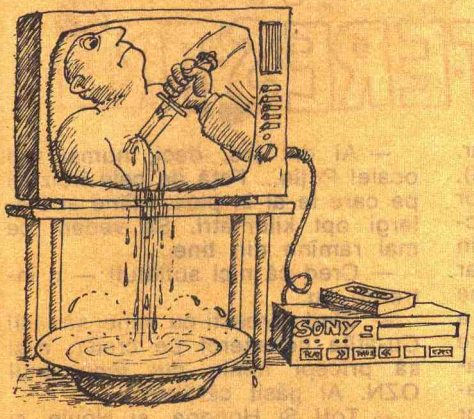
SONY

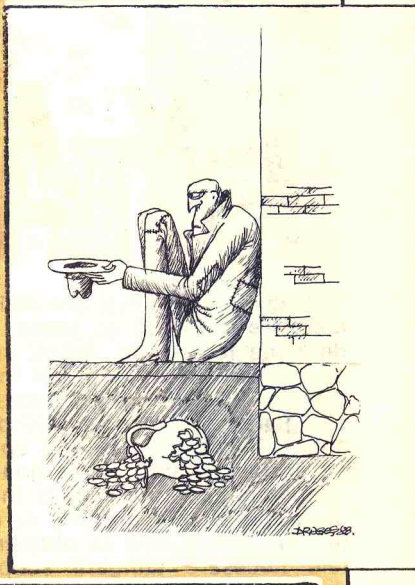

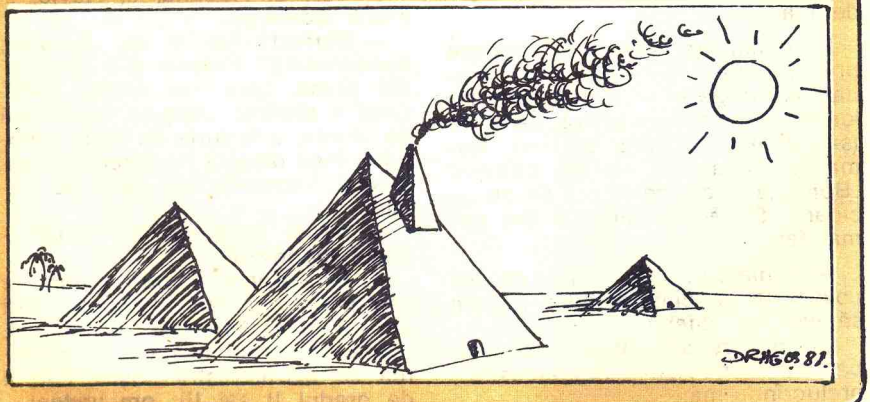

RADU POPOVICI

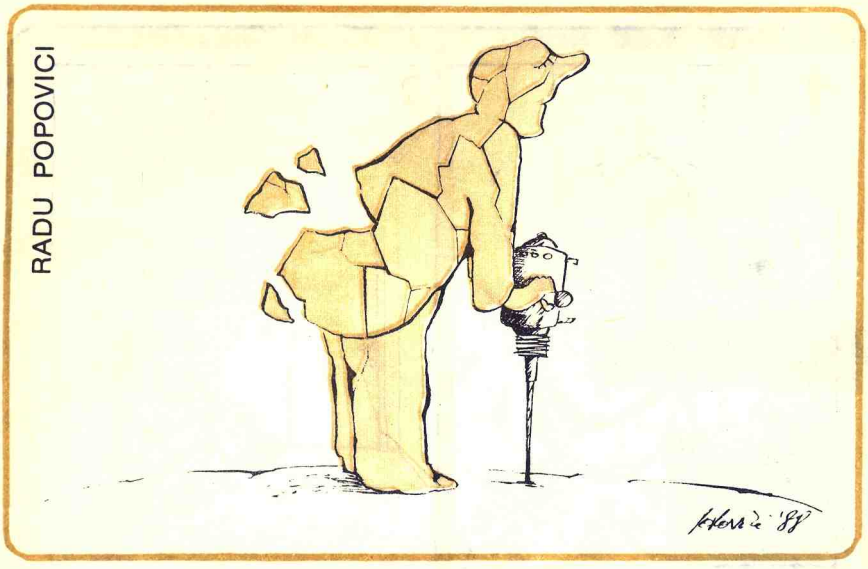

VLAD MUȘATESCU

EXTRATERESTRII

Tanti Raliţa nu mai are astîmpăr. Mereu e zgîrmată de ideea (fixă), de-a mă face... om. Adică, scriitor de romane detective. Dotat intelectual şi fizic. Să mă aducă, prin elongaţie, la 1,75 m (eu avînd doar 1,62). Să mă slăbească la aproape de normal. Acum, ultima goangă a mătuşă-mi: să realizăm o întîlnire de gradul III. Cu un grup de extratereştri. De la care să obţinem datele necesare atingerii scopurilor de mai sus.

În dimineaţa asta mă alergase prin pădurea Băneasa. Cu „Trabant"-ul după mine. Circa cinci kilometri. Ajunsesem acasă, cărat de (să-i zicem) turismul bătrînei. Nemaifiind capabil să-mi conduc „Bombiţa", darmite să mă ţin pe picioare. Supărată, mi-a şi dat comanda:

— Schimbă-te de ţoale, că uzi covoarele, şi cîntăreşte-te. Eu am să văd de cafele!

În timp ce sorbim din ceşcuţe, bătrîna suge din „mărăşească", prelucrîndu-mă:

— Ai dat jos, deci, numai trei ocale! Puţin... Faţă de cele treizeci pe care le ai în plus. Mîine ai s-alergi opt kilometri. Să vedem ce mai rămîne din tine...

— Cred că nici sufletul! — o întrerup eu.

— Cînd vorbeşti cu mine, să taci! Cu-atîta colesterol pe creier, n-ai să pricepi nimic din fenomenul OZN. Ai găsit cărţile?

— Tot! Şi Hobana, şi Hoyle, şi Frank Edwards...

— Perfect! Am şi eu „Enigme, deocamdată". Precum şi-o tăietură din presă. Una mai veche, 1963. Cînd a aterizat, pare-se, la Vălenii de Munte, o farfurie de tablă smălţuită. Pînă diseară ne facem o idee şi-apoi întocmim un plan de bătaie...

— Iarăşi începem cu cotonogeala japoneză?

— Al, băieţelule, nu-i uman ce se-ntîmplă cu tine! Parcă-mi eşti din ce în ce mai tare de cap... E vorba de planul plecării, la întîlnirea cu extratereştrii noştri. C-o fi de gradul II sai III, om vedea!

Peste o săptămînă, totul era gata. Răsfoiserăm şi cărţile, alergasem în fiece zi cîte zece kilometri, şi-njghebasem şi planul. Pe scurt, urma să plecăm. La Vălenii de Munte. Pe data de 10 octombrie, dată la care aterizase „farfuria" din '963. Ca să fim acolo la 0,34. Ora înregistrată de localnicul Dănilă. Cel care depistase fenomenul, în poiana din pădurea Vărbilăului, din apropiere.

După ce-am rătăcit ceasuri întregi, greşind drumul, am parcat lîngă poiana respectivă. Unde-am zărit, emoţionaţi, „farfuria zburătoare". Era 0,56. Pierdusem aterizarea OZN-ului. Mătuşă-mea, năucă zdravăn, privea dîrdîind la „obiect". Un glob metalic uriaş, proţăpit pe patru piciore (din cornier de 20). Strălucind puternic în bătaia lunii. Intrigat, i-am şoptit bătrînei:

— Ceva nu-i în regulă! OZN-ul lui Dănilă avea trei picioare, era plat, cum se cuvine unei farfurii, iar iarba era pîrjolită.

— Taci, că eşti prost! — mi-a tăiat macaroana tanti Raliţa. Crezi că n-avansează şi la ei ştiinţa şi tehnica? E clar. Au renunţat la serviciile de farfurii şi-au trecut la sfere, fiind mai încăpătoare, au pus patru picioare, pentru mai multă stabilitate, şi-utilizează combustibili care nu ard. I-o preocupa şi pe ei ecologismul... Mergem să-i contactăm!

— Cum?

— Pe jos. Că n-o să mă urc pe stabiliment cu „Trabant"-ul. Ia trusa de scule. Să vadă că posedăm şi noi leviere, chei fixe, inelare sau cotite, patente şi pompe de umflat caucioacele... Să nu ne ia de tîmpiţi.

Cînd am ajuns la picioarele „globului zburător", acesta nu dădea nici un semn de... viaţă. „S-or fi culcat şi ei, obosiţi de drum!" — mi-a suflat mătuşă-mea. „Îmi pare rău, dar trebuie să-i trezim. Ne recomandăm, şi-i rugăm să ne-ascultăm între noi..."

Căţărîndu-ne, cu chiu cu vai, pe structurile oxidate ale unuia din picioarele „obiectului", am ajuns, în sfîrşit, sub acesta. Unde am depistat un chepeng fixat în buloane de 16. Mătuşă-mea a precizat:

— Asta-i intrarea! Eventual şi ieşirea...

Apoi a ciocănit lejer cu cheia franceză. În clipa următoare, eram plini de rugină. Care, sub formă de nor, se desprinsese de pe fundul chepengului. Mirat, i-am zis bătrînei:

— Stau cam prost cu oţelurile inox... Sau spaţiul cosmic e corodant!

Geaba a bătut mai zdravăn tanti Raliţa, forţînd nota c-un baros. Nu izbutea decît să ne-mproşte cu şi mai multă rugină. Abia cînd s-a apucat să desprindă un bulon, cu cheia de 16, s-a auzit răsunînd un glas terifiant, fonfăit, absolut nepămîntean:

— Cine sînteţi şi ce faceţi aici? Spuneţi imediat, că trag!...

După cîteva momente realizam întîlnirea de gradul III. Cu.... paznicul forestier de la Vărbilău. Care ne-a lămurit că „globul zburător" era acolo de vreo patru decenii. Fiind, de fapt, un bazin pentru apă. Farfurii zburătoare nu văzuse decît acasă, cînd zvîrlea nevastă-sa cu străchinile după el, întrucît venea cam pilit. Cînd i-am pomenit de Dănilă, ne-a pus urgent la curent cu situaţia:

— Păi, nu ştiaţi că-i într-o doagă?... Ăsta vede numai farfurii. Era gestionar la „Casnica", şi l-au prins cu inventarul spart. Vreo trei mii de vase lipsă. De cînd i-au dat drumu', umblă mereu după ele. Are şi-un ochean, cu care le caută, noaptea, pe cer!... Pe el l-au zburat, dar farfurii zburătoare, cum să zic, ioc. Le-a făcut mărunţiş...

NICOLAE BUNDURI

Un individ (sau individă),
În drum spre scaunul înalt,
A reușit din primul salt
Să și-l ocupe-avid (avidă).

Vă relatez succint acum
Cum a scurtat puțin din drum,
Dibace și perfid (perfidă):
Călcînd pe umeri și pe cap,
Urcă în sărituri de țap,
Aproape-n vîrf de piramidă!

Dar scaunul de-atîta tolănit
S-a-mbolnăvit de scîrțîit
Sub atmosfera de acid (acidă)

Un leac în grabă a găsit
Și c-un molar l-a-nțepenit
Avidul individ (sau individă).
Iar țintele cînd i-au sărit
Cu trei canini le-a-nlocuit
„Artistul" insipid (sau insipidă)

Cum a-nțeles care-i folosul
Punînd mereu la treabă OSUL
S-a dovedit valid (validă)

Morală dublă

Ca să fiți la înălțime,
Să vă meargă bine gura,
Ascultați-mă pe mine:
Nu vă neglijați dantura!

Cînd nu te-ajută harul minții,
Un scaun poți să-l ții, cu dinții!

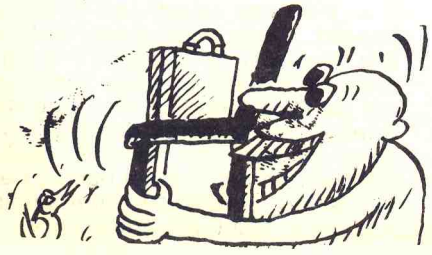

— Adela, e adevărat că ai rupt-o cu Michel?
— Da, mă enerva cumplit! De cîte ori îl invitam acasă și stingeam lampa, fugea pe coridor să repare comutatorul...

*
* *

Tatăl: — Fiule, ai promis că vei fi băiat cuminte, nu-i așa?
Fiul: — Da, tată.
Tatăl: — Iar eu ți-am promis că-ți voi da o lecție bună dacă nu te îndrepți, așa-i?
Fiul: — Da tată. Însă eu am încălcat promisiunea mea. Poți și tu s-o încalci pe-a ta!!

Culese de
VIOREL CLOPOVSCHI

— Inculpat! zise judecătorul, erați în sala de așteptare a gării, v-ați repezit la acest om și ați început să-l loviți cu pumnii. Apoi ați plecat pînă la peron, după care v-ați înapoiat și ați început din nou să loviți victima. De ce ați făcut asta?
— Vă rog să mă înțelegeți, domnule judecător, zise politicos inculpatul, trenul a avut întîrziere...

*

Doi prieteni comentează noutățile zilei, la un pahar cu bere. La un moment dat, unul îl întreabă pe celălalt:
— Spune-mi, te rog, dacă cineva te face idiot, cum acționezi?
— Depinde de talia acestuia!

Culese și traduse de
IOSIF VIANU

VASILE CRĂIȚĂ-MÂNDRA

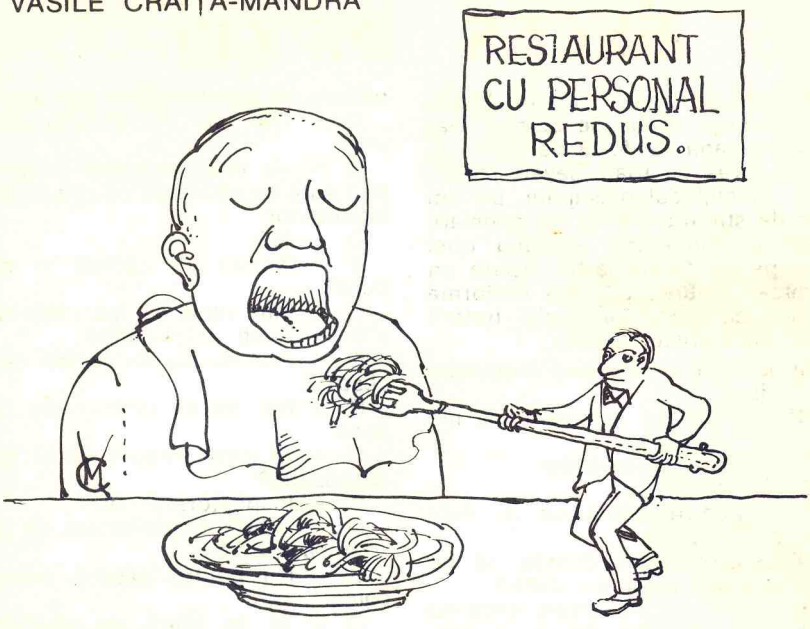

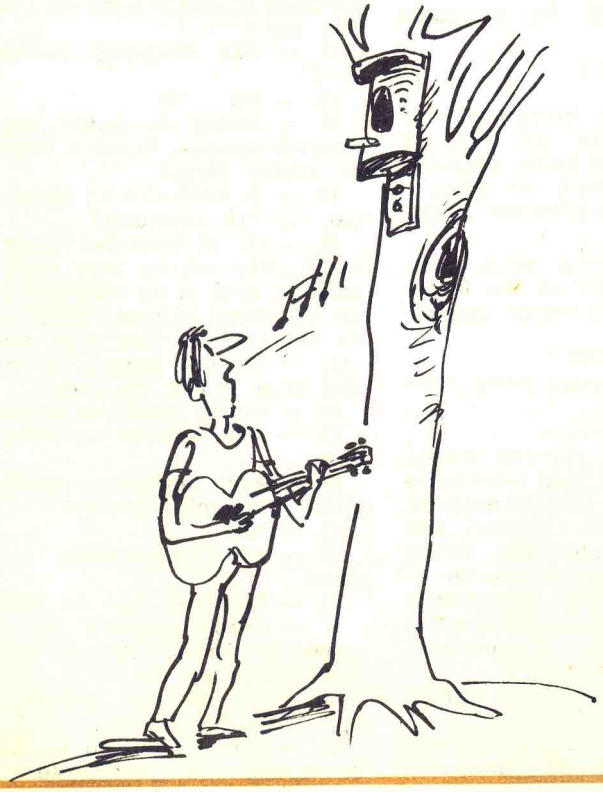

LEONTE NĂSTASE

PAUL CHIRIBUȚĂ

EXCES DE ZEL

Primăvara, într-o poiană: ciripit de păsărele, miros de pămînt reavăn, senzația de forță pe care ți-o dă pădurea cu toate sevele clocotind. În mijlocul peisajului, un om mic de statură, slăbuț, cu ochelari, privește concentrat evoluția unei gîze pe un fir de iarbă. Apare un cetățean îmbrăcat într-o uniformă verde, care se îndreaptă hotărît spre ochelaristul nostru.

Brigadierul — Ce cauți dumneata în pădure?

Ochelaristul — Am venit să mă plimb.

B. — 500 lei amendă!

O. — Pentru ce?

B. — Pentru faptul că nu este marcat traseul.

O. — Ce marcaj dom'le, că pe aici nu trece nici un cîine?

B. — Tocmai de aceea, dacă nu trece nici un cîine, de ce să marcheze traseul.

O. — Am vrut să fiu singur.

B. — Scapi mai ieftin.

O. — Cum adică?

B. — Dacă erați doi, vă costa 1000.

O. — Tovarășe...

B. — Brigadier...

O. — Tovarășe brigadier, dar n-am făcut nici un rău. E primăvară. Am vrut să fiu singur în pădure, să mă plimb, să miros o floare, să văd cum plesnesc mugurii...

B. — Din ce mi-ai spus dumneata că ai de gînd să faci în pădure, ai încălcat de trei ori dispozițiile.

O. — Cum adică?

B. — Mai întîi v-am prins plimbîndu-vă prin...

O. — Poiană.

B. — În pădure nu sînt poieni, sînt numai pășuni; deci v-am prins stricînd pășunea — 500 lei amendă. Apoi în pădure nu sînt flori, sînt numai plante medicinale, pentru care noi avem plan de colectări — alte 500 — și, în sfîrșit, culegereade muguri, de orice fel, se pedepsește cu minimum 500. În concluzie, 1500, dintr-un foc.

O. — Atunci am venit pentru frunze!

B. — Dacă citeai dispozițiile ai fi știut că strîngerea de frunze din pădure se pedepsește și mai aspru.

O. — Dar eu nu vroiam decît una!

B. — Vă mai mențineți declarația? Asta ca să vedeți că sînt un om înțelegător.

O. — Nu.

B. — Atunci ce căutați în pădure?

O. — Am venit să mă rătăcesc!

B. — Aveți autorizație?

O. — Autorizație ca să mă rătăcesc?!!!

B. — Nu, ca să umblați pe pășune.

O. — Și cine trebuia să-mi dea autorizația?

B. — Inspectoratul silvic.

O. — Adică o adeverință că am voie să pasc?

B. — Nu pentru păscut, pentru călcat.

O. — Și în afară de animale, cine mai are voie să calce?

B. — Ciobanii și persoanele autorizate.

O. — Sînt cioban și-am venit să cercetez poiana înainte de a aduce oile aici.

B. — Viză medicală confirmată aveți?

O. — Nu.

B. — Atunci nu puteți practica această meserie. Puteți fi, eventual, un cioban ilegal.

O. — Și dacă sînt un cioban ilegal, nu mă amendați?

B. — Ba vă amendez. Dacă dovediți, însă, că nu aveți decît trei clase și aveți și un certificat medical că sînteți întîrziat mintal, puteți da vina pe cei care v-au trimis.

O. — Nu pot, pentru că am urmat și o școală de maiștri.

B. — Atunci gîndiți-vă la altceva.

O. — Am venit să ocrotesc natura.

B. — Aveți legitimație de la asociația „Prietenii Pădurii"?

O. — Nu.

B. — Fără legitimație nu se poate.

O. — Și-atunci ce-i de făcut?

B. — Parcă spuneai că ai o școală de maiștri? Găsește și dumneata ceva, cît de cît.

O. — Ce să mai găsesc. Mai bine plătesc amenda.

B. — Stai, omule, nu te da atît de repede, mai gîndește-te.

O. — Am găsit. Am venit să **ocolesc** natura.

B. — Nu este rău. Cum justificăm însă că v-am prins tocmai în mijlocul ei?

O. — Din neștiință!

B. — Nu merge. Poți să ocolești un lucru pe care nu-l știi?

O. — Logic. Ai dreptate.

B. — Stai așa, că tot eu te scap. De cînd porți ochelari?

O. — De mic.

B. — Perfect. Și ce dioptrii ai?

O. — Cam mari!

B. — Adică, dacă îi dai jos, nu mai vezi aproape nimic?

O. — Cam așa.

B. — Izbește-i, domnule, de o piatră!

O. — Să-mi sparg ochelarii?

B. — Sparge-i, și ai scăpat de amendă. Ai vrut să ocolești natura și din cauza ochelarilor n-ai văzut pe unde s-o ocolești.

O — Ai dreptate, dar după aceea chiar nu mai văd nimic.

B. — Lasă că te duc eu pînă la stația de autobuz.

O. (își sparge lentilele de o piatră pe care i-o oferă amabil brigadierul și împreună pleacă mulțumiți spre stația de autobuz).

B. — Te-am văzut tovarășe...

O. — Gheorghiu.

B. — Te-am mirosit eu, tovarășe Gheorghiu că nu ești un răufăcător și am vrut să te ajut.

O. — Vă mulțumesc foarte mult, și dacă aveți ocazia să veniți prin oraș, poate mergem la un șpriț.

B. — Cu plăcere. Frumoși ochelari aveți!

O. — Da, mi i-a adus un prieten din R.D.G. direct de la Zeiss.

B. — Și cît v-au costat?

O. — Șase sute!

B. — De ce n-ai spus, tovarășe, așa, că îți dădeam amenda, economiseai o sută și rămîneai și cu ochelarii întregi. Nu te orientezi deloc. Chiar m-ai supărat. La revedere!

CONSTANTIN IURAȘCU

RONDELUL NEÎMPLICATULUI

Nevrînd să-și bată-n talpă cuie
Să se implice-n chip plenar
Efortu-și pune pe cîntar
Că n-o să-i facă lui statuie

Prin cîmpul muncii milenar
Nu-și face drum ci cărăruie
Nevrînd să-și bată-n talpă cuie
Să se implice-n chip plenar.

Închis ca într-o cetățuie
În egoismul său primar,
Doar pîntecului tributar
Nici sufletul nu și-l descuie

Nevrînd să-și bată-n talpă cuie.

RONDELUL INDIGNATULUI

Toți semenii care profită
Și dulce trai duc pe pămînt
I-aș lua exemplu că nu sînt
Un sfînt să nu cad în ispită

Dar nu concep și mă frămînt
Ba drept să spun, chiar mă irită
Toți semenii care profită
Și dulce trai duc pe pămînt.

Chiar dacă ei se cred elită
De morga lor nu mă-nspăimînt
Și lupt cu spadă și cuvînt
Să piară tagma nedorită:

Toți semenii care profită.

M. GION

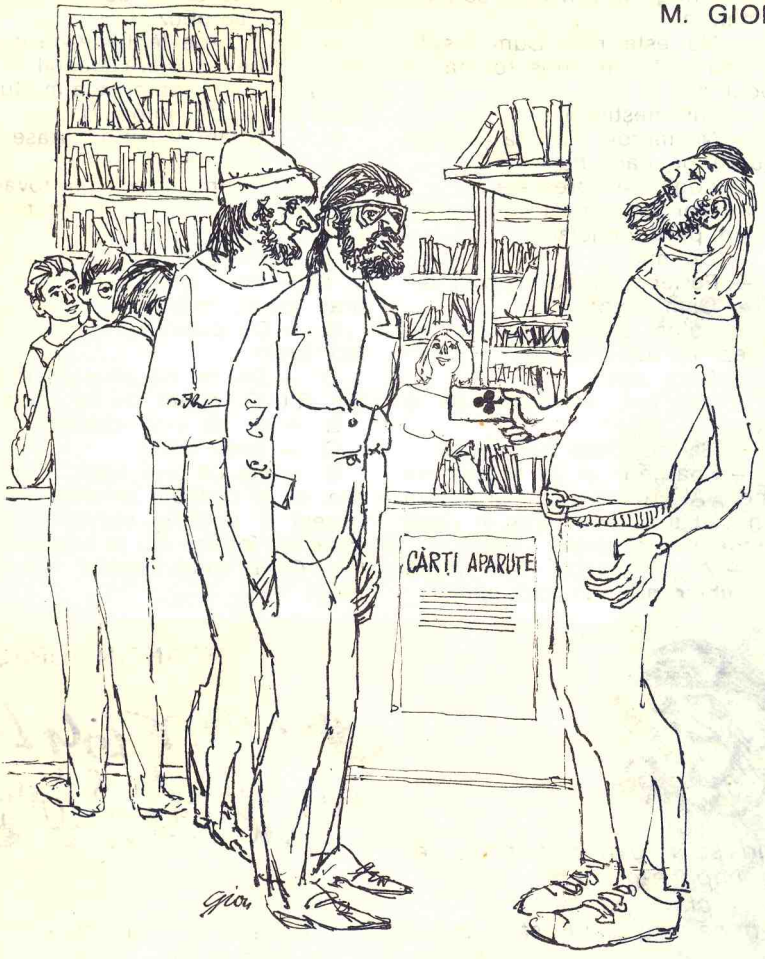

– *Apropo, cînd facem o carte?...*

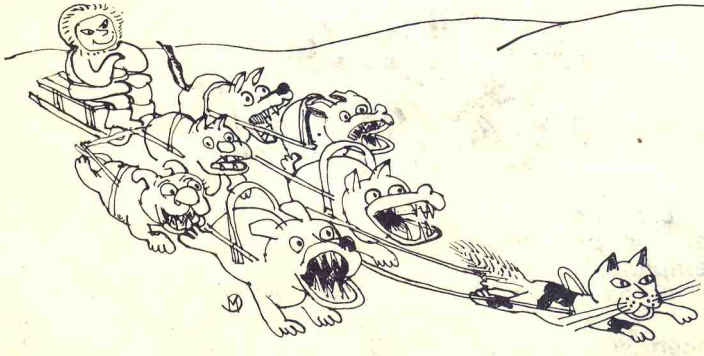

VASILE CRĂIȚĂ MÂNDRĂ

Melinte Măzărică s-a reîntors doar de cîteva luni în T., orașul unde și-a făcut primii ani de școală, unde și-a simțit gîdilitura mustății urcînd sub nasul borcănat. Multe lucruri le-a găsit schimbate în oraș. Dar mai ales și-a găsit mult schimbați, de nerecunoscut unii, foști colegi de școală deși, dacă socotim bine, nu trecuse cu mult peste un deceniu de la absolvirea ciclului elementar de învățămînt. Fire aparte Melinte. A păstrat pînă azi o anume timiditate, proverbială în anii școlii. Și azi parcă aude vocea profesorului de istorie, care l-a apostrofat într-un moment de furie, după o inspecție la care Melinte, întrebat de soarta perșilor, s-a roșit la față, a trecut apoi prin mai multe culori ale curcubeului, s-a bîlbîit ca un actor hotărît să „epateze" publicul, dar de soarta perșilor n-a putut da semne c-ar fi auzit; parcă aude, și azi, vocea profesorului năvălindu-i în urechi ca tropotul cavaleriei lui Gingis-han: „Cadînо!". Și așa i-a rămas numele lui Melinte — „Cadîna!".

Acum, străjuit în stînga și în dreapta de două sacoșe încărcate, una cu sticle de lapte, alta cu două sticle de vin de regiune, calitate superioară, urcă pe bulevardul principal al urbei, îndreptîndu-se spre garsoniera care i-a fost nu demult repartizată. Calcă prudent pe trotuarul împestrițat de urmele zăpezii topite și pigmentat haotic cu cojile de semințe ale pătimașilor cinefili care frecventează în cupluri, nu întotdeauna bine sudate, unicul cinematograf al orașului, fostul „Avîntul", devenit, odată cu trecerea vremii, „Progresul". Poartă același nume cu echipa locală de fotbal care se menține cu eroism, de ani de zile, în divizia C, dovadă a vînjoșeniei băștinașilor, fiindcă altfel, pe plan local, nu s-au pomenit nici tombole, nici spectacole cu public întru susținerea „băieților" (cum se obișnuiește, cu bune rezultate în alte părți, pentru a se asigura o primire ospitalieră a arbitrilor și chiar a acelor echipe care, în deplasare, n-au nevoie de puncte dar nici n-au de ce să le ofere al-

NICOLAE DRAGOȘ

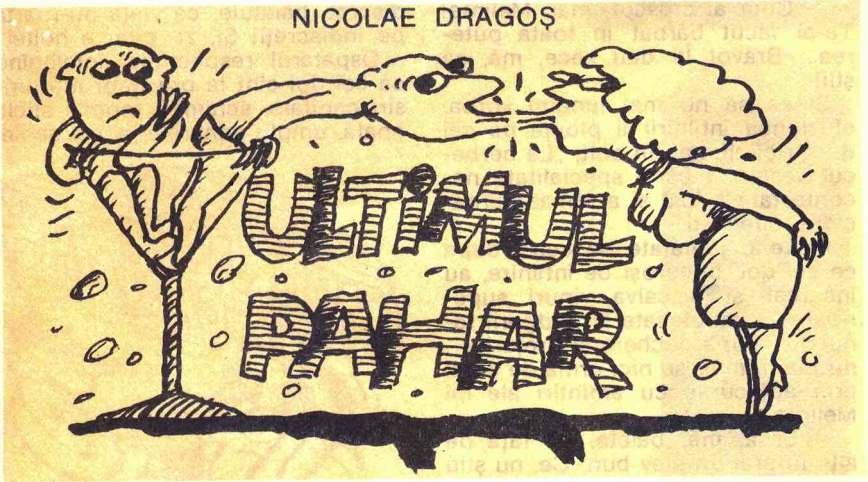

tora pe gratis. Acum, Melinte nu mai are mult pînă să cotească la stînga spre strada Fitilului, unde, lîngă o piațetă cochetă, este amplasat blocul în care locuiește. Nu peste mulți pași va ajunge acasă, va pune vinul la fiert (nu tot; numai un kilogram!), îl va condimenta cu scorțișoară și piper, pentru a ocoli gripa. „Chestii casnice!" Iar dacă o va găsi și pe Ea la el, cu atît mai bine. Numai că nu-i fu dat să se bucure de o asemenea duioasă perspectivă. Cînd aproape simțea în nări urcînd discret mirosul suav de scorțișoară, dădu nas în nas, dacă avem în vederea că și cel întîlnit se putea mîndri cu un nas de sorginte romană, cu fostul profesor de istorie, cu nașul timidității lui Melinte.

— Ce faci, măi, Melinte? se înduioșă profesorul, avînd acum în fața sa, deși, cum spuneam, n-au trecut mulți ani, un fel de copie brusc maturizată a adolescentului de altădată. Melinte Măzărică redeveni pentru o clipă elev. Se fîstîci de parcă ar fi urmat să dea iar seama de soarta perșilor, își jucă greuta-

tea corpului cînd pe un picior cînd pe altul, se temu o clipă pentru contrastul dintre albul sticlelor de lapte și rubiniul sticlelor cu vinul de regiune. Parcă și auzea ridicîndu-se, reverberînd pînă-n străfunduri, întrebarea: „Ai început să bei, măi, Melinte?". Își și pregătea răspunsul, căutînd cuvintele, puține, de scuză: „Așa, la ocazii, dom' profesor, le-am luat mai mult ca să fie-n casă..." dar Gingis-hanul de altădată părea un sfînt îmblînzit, și după voce și după felul aproape tandru în care-l privea:

— Cum ai crescut, măi, Melinte! Te-ai făcut bărbat în toată puterea... Bravo! Îți dau zece, mă, să știi!

Și ca să nu mai lungim vorba, efuziunea întîlnirii îi plonjă pe cei doi în cîrciuma din colț, „La berbecul vesel", a cărei specialitate necontestată a fost și a rămas: cîrnăciorii olteneşti.

Peste o jumătate de ceas, după ce cei doi, bucuroși de întîlnire, au încercat și niscaiva vinuri superioare — îmbuteliate în podgorii renumite, după etichete și prețuri —, nu mai rămăsese nici urmă de perși prin adîncurile cu amintiri ale lui Melinte.

— Lasă, mă, băiete, că față de alții tu erai un elev bun. Ce, nu știu eu?

— Da', cu perșii, dom' profesor...

— Lasă, mă, perșii. Perșii cu perșii, viii cu viile!

— Cum ziceți...

Peste încă o vreme:

— Ia, zi-mi, mă, da' tu cu „persanele" cum te descurci?

— Cu persanele... N-am...

— Cum n-ai, mă?

— Păi, abia mi-am cumpărat unul de iută.

— Nu, mă, Melinte, nu de covoare vorbeam. De farmecul persanelor ce fac viața dulce oamenilor.

Melinte tăcu rușinat... se descurca el, dar cum să te confesezi fostului profesor, care printr-o frază băga o clasă întreagă în frigurile spaimei? Dădu să schimbe vorba.

— Doamna dumneavoastră ce mai face, domnule profesor?

— Care doamnă, Melinte?

— A dumneavoastră...

— A de-atunci ori a de'acum?

— Și-a de-atunci si-a de-acum!

— Păi, nu-i tot aia, mă, băiete. Viața schimbă multe... M-am recăsătorit, mă, băiete, m-am recăsătorit. Da' nu-mi pare rău...

Melinte îl privea buimăcit, surprins; ochi atenți, inimă deschisă pentru confesiunile celuilalt.

— M-am recăsătorit, măi, băiete. E ea mai tînără, da' nu-mi pare rău. De ce-ai rămas așa, mirat? Viața, măi, băiete!... Da' tu, zi, tu cum o duci! Nu te-ai însurat?

— Încă nu, încă nu... Am vrut eu dar nu s-a potrivit.

— Or te ții de crailîcuri, dragă Melinte? Nu m-aș mira. Cu fața ta de înger nevinovat prezinți garanții. Femeile țin la persoanele discrete... Mie-mi spui? Fii, discret, Melinte, fii discret, băiatule, că viața nu-i iartă pe indiscreți! Și, zi, cum e holtei?

Ospătarul respectuos, înțelegînd că cei doi sînt la ora unor mărturisiri capitale, schimbă repede sticla goală, umplu paharele, și ele goale,

și se retrase discret. Cei doi se grăbiră să le golească. Melinte îndrăzni să facă el pe ospătarul... Bău și, apoi, se simți mai îndrăzneț. Ba, chiar o undă de revoltă îl încercă. „Ce, să-l creadă și acum mototolul din școală, cînd l-a botezat de nu-i mai da mîna să-și scoată capul în stradă că le auzea și pe fetele de la Pedagogic spunînd: „Fiți atente, trece Cadîna!" Ehee, mult Olt a curs la Dunăre de-atunci! Să fiți, dumneavoastră, sănătos!"

— E bine și ne-nsurat, dom'profesor. Zău că-i bine! Mai serviți? Eu unul n-am de ce mă plînge...

— Totuși, mă, o femeie-i o femeie. Fără ea mai greu o mîncare caldă, o cămașă bine spălată, un guler apretat.

— De vreo șase săptămîni am rezolvat-o și pe asta.

— Cum, mă!

— Păi, să vedeți. Veneam din schimbul de noapte. Și ce-am zis la-ntoarcere. „Ia, să trec eu pe la

Alimentara să mă aprovizionez, și-apoi mă culc. Numai că aici, nu știu cum s-a făcut că o doamnă — o doamnă bine, dom' profesor — m-a lovit din greșeală și am scăpat sticla de vin de 32 pe care abia o luasem din raft. Doamna s-a scuzat... Eu, că nu-i nimic. Ce, era să fac un cap de țară dintr-un Murfatlar? Doamna că să-mi plătească paguba! Eu că nu!... Pînă la urmă am acceptat să primesc jumătate din sumă. Adică, jumătate pentru neatenția doamnei. Cealaltă jumătate trebuia s-o suport eu pentru neatenția mea.

— Bravo, mă, băiete! Cavalerește!

— Și, din una-n alta, Doamna — că ea a insistat — s-a interesat ce fac, unde lucrez. Mă-nțelegeți? Eu, ce să fac... I-am răspuns... Ba, m-a mai apucat și-un curaj, că nici eu nu știu de unde l-am luat. Da' nu-mi pare rău de curajul de-atunci! I-am zis: „Dacă nu vă supărați, dacă nu mi-o luați în nume de rău, v-aș invita pînă la mine. Nu stau departe... Am un apartament nou și un ochi de femeie distinsă ca dumneavoastră mi-ar putea fi de folos. Eh, texte, dom'profesor!

— Texte, mă, Melinte! Și?

— Și, nu m-a refuzat. Bine, dacă ai nevoie de un ajutor, de ce nu? a zis dumneaei. Și a venit...

— Și? se interesă Gingis-han.

— Și de-atunci, vine mereu, că într-un apartament nou găsești întotdeauna cîte ceva de făcut, de aranjat.

— Bravo, mă, Melinte! Omul trebuie să se descurce. Dar, dînsa e singură? N-are părinți?

— Are părinți, de la țară, undeva prin Moldova.

— Și-a mea-i tot din Moldova, mă, băiete. Uite că ne potrivim la, cum să zic eu, originea sentimentelor.

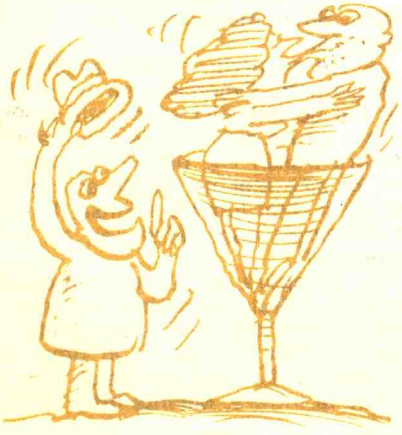

Melinte tăcu. Se chiar rușină puțin. Ce curaj pe el să-și dea drumul la intimități de soiul ăsta, chiar în fața... Îl scoase din tăcere Profesorul.

— Și nu v-ați gîndit să vă căsătoriți? Acum, oricum, ai și tu' o vîrstă! Și omul e bine să se strîngă de pe drumuri.

— Cum să ne căsătorim, dom' Profesor?

— Simplu, mă, băiete. Dacă vrei, vă pot fi eu naș, cu nevastă-mea.

— Nu se poate!

— Cum nu se poate, mă?

— Păi...

Și iar se codi Melinte dar interlocutorul, om cu experiența istoriei, știind că nimic nu-i insurmontabil, nu se lăsă învins. Băiatul trebuia ajutat să treacă hopul.

— Păi, ce?

— Păi, e cam măritată, dom'Profesor.

Aici Gingis-han își adună într-un unghi ascuțit sprîncenele la rădăcina nasului. „Mda, asta e o problemă!" Și ca să afle cale pentru a trece Rubiconul mai sorbi odată adînc vinul rubiniu din paharul pe care Melinte avea grijă să nu-l lase gol. Reveni apoi, gîndindu-se că, în fond, și el era bărbat căsătorit.

— Și nu ți-e frică, măi, Melinte?

— Frică, de ce?

— De bărbatu' femeii...

— Dacă nu-i e frică ei, de ce să-mi fie mie? Și la urma urmei eram obligat să știu că-i căsătorită.

— Păi, spuneai că știi.

— Știu, dar puteam să nu știu.

— Și cine-i mototolul, mă, băiete, dacă nu sînt indiscret?

— Nu știu! N-a vrut să-mi spună în nici un chip. A zis că-i mai bine așa. Într-un fel — o dădu Melinte pe confesiuni totale; avea și el nevoie de un sfat — mi-a încurcat viața, dom'profesor. Vine cînd nu te-aștepți. Îmi știe programul. Numai că mă trezesc cu ea: „Am o jumătate de oră liberă și trecui să văd ce faci?" Eu, ce să fac? Să vă spun pe-a dreaptă, m-am cam obișnuit s-o aștept.

— Mă, băiete, vezi să n-ajungi la suferință din pricina dumneaei! vru să-și ferească elevul de primejdii.

Melinte sorbi paharul pînă la fund și căzu într-o blîndă tristețe, pe care Profesorul nu putu să n-o observe. „N-are experiență, asta-i!"

— Ce s-ajung, c-am ajns! O iubesc, domnu'profesor! spuse el deznădăjduit. I-am propus să găsim o soluție. N-are copii, nu-i demult căsătorită. Ce, mai! Să ia viața de la capăt. Ea, nu și nu! Că la ce să ne complicăm! Ce, nu-i mai bine, așa?

— Poate are femeia dreptate! vru să-l împace cu soarta Profesorul, văzîndu-l atît de abătut.

— De ce, domnule, se adresă Melinte, așa în general lumii. De ce să aibe? Am vrut să merg eu să vorbesc cu soțul. Dar cum să-l afli? Nu vrea să spună și pace. De vreo două ori am încercat s-o urmăresc, să văd unde intră, să mă interesez. M-a observat și s-a supărat... Da' știți cum s-a supărat?... E categorică, dom'Profesor. Are caracter.

— Ca și-a mea, mă, Melinte, te-nțeleg. Păi, eu de ce m-am legat strîns de-a mea? Tot pentru caracter, mă, băiete. Că frumusețea-i trecătoare, deși a mea, Lucreția e și frumoasă, mă. Și tînără și frumoasă. Să-mi trăiască, mă!

Gingis-han se făcuse bine, era la un pas de melancolie.

— Să vă trăiască, dom'profesor! ridică Melinte trist paharul. Tristețe ce se adîncise de la coincidență. Și pe-a lui tot Lucreția o chema.

„Tot Lucreția?" se interogă el. Prudența îl obligă să renunțe la a comunica și această revelație.

— Și-o iubești mult, mă, băiatule!

— Mult, dom'Profesor! scînci Melinte.

— Te-nțeleg, mă! Și eu pe-a mea.

Apoi, amintindu-și că e cazul să-l încurajeze pe tînăr:

— Știi ceva: în fond, ai dreptate. Poate femeia nu se înțelege cu soțul. Poate a făcut o căsătorie din obligație ori din interes. Află, domnule, cine e! Prezintă-mi-o și mie. Și s-o găsi ea o cale.

— Ce cale, dom'Profesor? întrebă neputincios Melinte.

— O cale, mă, o cale! Uite, pînă la urmă tot trebuie să afli cine-i bărbatu-său, deși în orașul ăsta mare, că se umflă și orașul nostru, repede ca fata mare căzută-n păcat...

— Și dacă aflu?

— Mergem și vorbim cu el. Domnule, te-nțelegem, înțelege-ne! Noi sîntem oameni cinstiți. S-a-ntîmplat, s-a-ntîmplat. Băiatul ăsta s-a îndrăgostit de soția dumitale. Soția și ea are ceva sentimente pentru el. De ce s-o duceți așa? Nu-i nici drept, nici moral, să suferiți toți. Fiecare-n felul lui. Și omul nu se poate să nu-nțeleagă. Dacă-i om!

Melinte se mai înseninã. Se deschidea oricum o perspectivă. Sau cel puțin așa o vedea el acum, în starea de euforie tristă în care-l plonjase vinul, că de cîrnăciori aproape uitase, o parte se sleiseră în farfurie, lîngă gogoșarii ce-l priveau cu roșeața lor, ducîndu-i, nu se știe de ce, cu gîndul la buzele Lucreției.

— Nu vă supărați, trebuie să închidem! le spuse chelnerul politicos, îndemnat la o atare atitudine de sfatul ce i-l dăduse un ospătar mai vîrstnic de la care învățase meserie: „Nu-i bine să bruschezi clientul înainte de plată!"

Melinte insistă să plătească. În cele din urmă oferta lui fu acceptată. La ieșire, văzîndu-l plecat într-o stare de jalnică tristețe, Gingis-han, cu o blîndețe de nerecunoscut, îi spuse:

— Mă, Melinte, văd că mai ai ceva vin și spuneai că nu stai departe. Hai, să mai întîrziem la tine. Mai discutăm, mai căutăm o cale, nu?

Melinte ce să zică? Deși a doua zi începea cam devreme serviciul, nu putea refuza.

— Și curaj, mă, băiete! Curaj! Așa v-am învățat eu, să vă pierdeți la prima încercare a istoriei? Că viața fiecăruia e o parte din istorie, mă! Fiecare om poate fi și ostaș și rege, mă! Dar! ridică profesorul arătătorul spre cer... să știe ce să facă cu viața, mă! Să nu se piardă la primul hop...

Melinte ridică ochii spre etajul trei. Erau în fața blocului lui. Lumina aprinsă. Ori o uitase... Ori venise Ea... Gîndul al doilea îl cam încurcă.

— Domnu'profesor, poate-i prea tîrziu. Să vă mai conduc eu... Poate altădată.

— De ce tîrziu, mă? îl îmbărbăta Gingis-han. Omenirea se grăbește de mii de ani, nici ea nu știe unde, și noi să ne speriem de o jumătate de oră trăită? Ce, tîrziu? „În definitiv, își zise Melinte, poate ar fi bine să nu fi uitat lumina aprinsă. Poate o convinge dom' Profesor, ca am dreptate!"

Și începură să urce voinicește scările. Liftul, ca deobicei, rămăsese suspendat între etaje. Melinte răsuci cheia în ușă și, în timp ce Profesorul își lăsa pardesiul în holul de la intrare, Melinte intră în su-

fragerie să vadă dacă a uitat sau nu lumina aprinsă. N-o uitase. Venise Ea. O luă de mînă, emoționat, și, fără să-i spună o vorbă, se îndreptă spre hol.

— Ea-i Lucreația, dom'Profesor.

Profesorul tocmai își lega șiretul de la un pantof. Se desfăcuse pe drum. Reveni greoi la verticală. Îndreptă ochii spre cei doi. Încremeni. Era Lucreția lui. O privi cu stupoare, cu nedumerire, cu ură. Strigă:

— Melinte, mă, Melinte, să știi, mă, că eu nu mă despart de ea!

Și leșină... Numai Lucreția nu-și pierdu sîngele rece. Cu dexteritate, îi frecă tîmplele cu oțet. Numai cînd omul începu să-și revină îl încunoștiință pe Melinte care se pierduse cu firea:

— E bărbatul meu! Și ți-am spus că eu nu mă despart cu nic un preț de el!

Auzind aceste cuvinte, revenindu-și din leșinul care,în scurta dar zdruncinata lui căsnicie, îl mai încercase cu prilejul unor revelații de soiul celei de față, rămase însă oarecum în spațiul unor incertitudini. Gingis-han mai avu curajul să zîmbească, tulburîndu-l foarte pe Melinte, care neavînd ceva mai bun de făcut, desfăcu una din sticle, turnă vinul în trei pahare și „ce-o fi, o fi":

— Un pahar de vin, poate vă face bine, dom'Profesor!

Și, miracol!, vinul îi făcu atît de bine că Melinte rămase neînsurat.

SERGIU SIHARU

DIN SCRISOAREA UNUI STUDENT

(Fragment final)

Noi, de-aici, nu din Rovine,
grăim, mamă, către tine,
nu din gură, ci din carte,
că ne ești așa departe...
Te-am ruga, mamă, ruga,
să trimiți, prin cineva
sau prin poștă, de-ai putea,
cît te lasă inima:
ori cinci sute, ori o mie,
mă rog, cît o fi să fie!
Că feciorul tău se jură
să nu-i dea pe băutură!
Iară eu trimite-voi
ce-i mai mîndru pe la noi:
indexul cu notele
și cu rezultatele.
Tu să știi că-s sănătos
și de tine n-am uitat!
Te sărut, mamă, frumos!...
Și-i aștept... recomandat!!

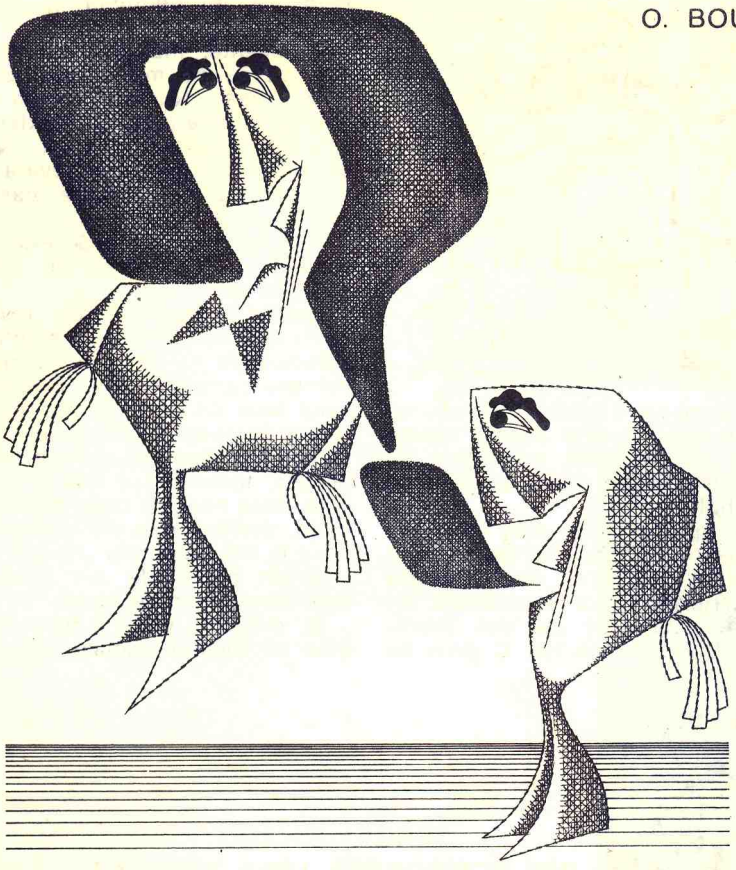

O. BOUR

VASILE LANGA

epigrame

Meditaţie amară
O spun lucid, iau martori zeii,
că frumuseţea-i iad sadea:
E primul dar făcut femeii
şi primul care i se ia...

Un chirurg
De cînd aicea a venit,
el a făcut tot ce-a putut;
e drept, spitalul s-a golit,
dar cimitirul s-a umplut!

Bilanţ profesoral
În viaţă eu m-am străduit
să-nvăţ pe-elevi ortografie;
cu unii nu am reuşit,
inspectori, totuşi, pot să fie!

Of, poşta...
O veste rea, cinstit să fiu,
eu o trimit recomandată,
că ori sosește prea tîrziu,
ori nu ajunge niciodată...

Unor lozincari
Să pară progresişti, ţin minte
că unii din a noastră urbe
au pus lozinca „Înainte!"
pe străzi, şosele, chiar şi-n curbe!

NELL COBAR

– Care ți-e problema, leat?

V. VASILIU

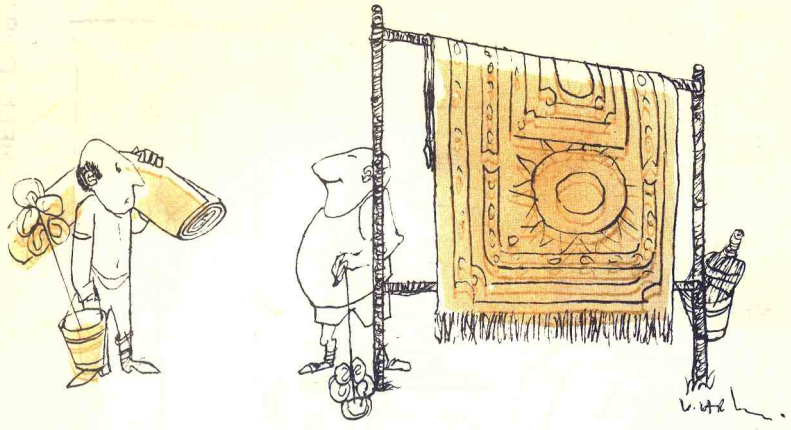

– Și dumneata tot în concediu?

VIRGIL MILITARU

NICOLAE POP

Fabule paremiologice

TESTOASA ŞI CORTUL

Drumeţii au adus cu ei
Un cort de pînză rotofei,
Apoi s-au pus ţăruşi să bată
Şi cortul s-a întins de-ndată.
De-alăturea, Broasca Ţestoasă
Privea extrem de curioasă,
Acolo-n ţeastă cugetînd:
„Cine spunea, oare, şi cînd
Că eu şi Melcul, doar, sub soare
Ne ducem casele-n spinare?
Poftim, drumeţii fac la fel,
Ba, parcă, şi cu mai mult zel!"

Dacă avea sau nu dreptate
E discutabil, dar se poate
Conchide, fără vreo eroare,
Că ea şi Melcul, din născare,
Îşi poartă casele-n spinare.

CINE SE IA PE URMA MUŞTII

C-un ochi sticlind spre laptele din blid,
Cu celălalt pîndind zborul perfid
Al muştii care-i tot dădea tîrcoale
Şi bîzîia cînd hîtră, cînd a jale,
Motanul mieună, cumva în vaier,
Ţinînd o labă ridicată-n aer:
— De nu-ncetezi, nemernică insectă,
Acuş îţi vin de hac cu o directă!

Insecta dănţuia, făcea viraje
Şi n-avea chef în lapte să se bage,
Ci poposi, cît numeri pîn' la doi,
Doar la trei paşi de blid şi de pisoi,
Cînd, ţuşti! motanul, dornic s-o stropşească,
Însă şi musca, zbîr!, să se ferească,
Punînd în aripioare foc şi zel,
Motanul după ea, ca un tembel,
Prin toată curtea, pînă cînd din nări
Îi dispăru mirosul de cămări,
Căci nimerise, unde credeţi, dar?

Firește, cel care se ia ritos
Pe urma muştii, vizînd vreun folos,
Ajunge negreşit la... bălegar.

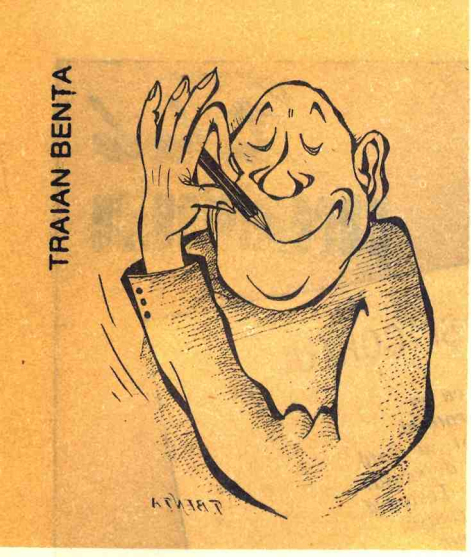

SORIN PETRESCU

HAMLET... REDIVIVUS

— Nu, dom'le, nu așa se dă replica asta! Cînd spui... „a fi sau a nu fi"... spui totul. În replica asta stă toată cheia piesei. Hai, zi!

— A fi sau a nu fi!

— Ce-i asta?... Întrebi vînzătoarea dacă au venit radiatoare de Dacia?! Mă, tu pui o întrebare existențială. Pricepi?

— A fi sau a nu fi!

— Ești de groază! Ești de groază!! Parcă ți-am propus un post de mandatar și te întrebi dacă să accepți sau nu! Și nu sta de lemn Tănase! Dă din mîini, n-ai auzit încă de gestică?!

— A fi sau a nu fi!

— Ce dai din mîini ca un apucat?! Nu ești la bazin aici. Tu nu înțelegi că, punînd întrebarea, trezești niște lumi? Că redescoperi mistere? Trebuie să vorbești scurt, dar pătrunzător!

— A fi sau a nu fi!

— A... Parcă vinzi afine în piață. Cine te-a făcut, mă, pe tine actor? Zi mai cu forță, mai cu convingere!

— A fi sau a nu fi!

— Ho, nu urla așa că nu ești la ședința de analiză a muncii. Întrebarea asta trebuie să te sensibilizeze, în măsura în care tu cauți să-i sensibilizezi pe spectatori.

— A fi sau a nu fi!

— Hai, plîngi! Hai, că atît ți-a mai rămas! Ce te jelești ca o babă? Dă replică viguros, stăpîn pe tine!

— A fi sau a nu fi!

— Dă-mi și-o palmă! Nu, că nu se poate lucra așa! Mă, aici nu ești la brigada artistică, să dai cu piciorul în podea și să ții mîna în șold? Dă joc mîna! Așa. Prin replica ta, trebuie să deschizi niște lumi!

— A fi sau a nu fi!

— Așteaptă pauza. Mă, frate, stăm de-o oră la replica asta și tot n-ai priceput. Încearcă să vizualizezi drama în care se zbate personalul.

— A fi sau a nu fi!

Fi atent, facem altfel, fă abstracție de tot restul piesei. Tu, la premieră, nu o să ai de spus decît replica asta. Pricepi? Încearcă deci să dai tot ce poți din tine!

— A fi sau a nu fi!

— E bine, e puțin mai bine. Vezi, dacă te concentrezi?! Ia, gîndește-te la soacră-ta și mai zi odată!

— A fi sau a nu fi!

— Hai, că iar o scrîntiși, Tu ai și văzut-o în casă. Lasă, mai bine gîndește-te, uite, că ai depus o cerere de locuință, și...

— A fi sau a nu fi!

— Păi, cu așa replică, cum ai vrea să se rezolve!? Ascultă, tu cînd pui întrebarea asta, ții în mînă capul lui Yorick. Ție nu ți-a murit niciodată vreun prieten?

— A fi sau a nu fi!

— Și zici că āla ți-era prieten?! Te uiți la craniu, la tigva aia, ca și cum te-ai uita la propria ta tigvă, pricepi?

— A fi sau a nu fi!

— Ho, nu te speria, am glumit!... Ce ți-a trebuit ție teatru?... Mă, pricepe că de replica ta atîrnă tot sensul piesei. Spune-o ca și cum ai spune toată piesa de-odată!

— A fi sau a nu fi!

— Ce ziseși? Zi mai rar.

— A fi sau a nu fi!

— Hai, că pînă termini uiți ce-ai vrut să spui... Știi ce, spune-o mai bine în englezește.

— To be or not to be!

— Așa. Așa e bine. Nu pricepe nimeni nimic, și ieși și tu bine că știi limbi străine!!

ANDREI CIURUNGA

ILUSTRATE DE SEZON

DE LA MUNTE

Sosiți în faptul serii la cabană
băură ceaiul picotind a lene,
că de vreun ceas șăgalnicul moș Ene
le umblă ușurel din geană-n geană.

În zori, prin fermecatele poiene,
au și pornit, sub ploaia diafană
a soarelui, pe pajiștea montană
plutind aerian, ca două pene.

Ajunși la locul destinat anume,
el, admirînd zburdalnicele spume
ce le făcea izvoru-n pietricele,

îi zise, c-o privire drăgăstoasă:
– Vreau să te simți, iubito, ca acasă!
...Și i-a și dat cămașa să i-o spele

...ȘI DE LA MARE

Vorbesc pe plajă amîndoi de-odată:
– Superbă zi! Lumină, apă, soare!
– Și-am și scăpat o vreme oarecare
de gura Grigoreștilor, bogată!

– Vai, ce vecini nesuferiți, ce fiare!
– Am să le-o spun de la obraz odată!
– Hai să compunem, tu, o ilustrată,
așa, să crape că sîntem la mare!

– Începe, deci: „Vă scriem din Mamaia.
E strașnic timpul! Minunată baia!
Iar Cazinoul, ce mai! O minune!

Știți? Marea Neagră e mereu albastră!
Noi pomenim cu drag de dumneavoastră
și vă trimitem numai gînduri bune!"

CRISTIAN MARCU

VIOREL CACOVEANU

TELEFONUL

Sucală și Meliță sînt doi cetățeni onești. Ei au făcut un schimb de locuință. Și de telefon. Sucală, om mai întreprinzător sau cu mai multe relații, se duce la telefoane. Vrea să găsească un dram de înțelegere, mai exact și el și tovarășul său, Meliță, să-și păstreze telefoanele. Așa cum sînt. Așteaptă la rînd, politicos și răbdător. Ajuns în fața ghișeului încearcă să-și facă oarecum cunoscută dorința, problema, ca să nu fim atît de pretențioși.

— Stimată tovarășă, eu schimb locuința...

— Nu aparține de noi, zice funcționara, încruntată și indispusă ca un condamnat pe viață. La Consiliul popular...

— O clipă, permiteți-mi. Schimb și telefonul. Eu îl las, cel care vine în locul meu îl lasă pe al lui...

— Ce stradă? Ce număr?

— Speranței, tovarășa. Numărul telefonului — 14421.

— Adresă completă, vă rog.

— Strada Speranței 1092, Bloc Mo_2, cvartal III, Aleea X, Sc. 7 et. 8, ap. 101.

— Locuiți într-un oraș sau într-un bloc?

— În bloc.

— Faceți o cerere prin care solicitați schimbarea telefonului. Motiv? Ați schimbat domiciliul. Plătiți la casierie 800 de lei. Demontați aparatul și-l aduceți la noi. Îl demontați cu grijă, să nu-l stricați.

— Aș avea o rugăminte...

— Inutil. Dacă vreți, poftiți.

— Nu s-ar putea...

— Nu!

— Sînteți sigură? Nici n-am precizat ce doresc?!

— Să nu aduceți aparatul! Asta vreți?

— Exact! N-are nici un rost să-l mai demontez, să-l aduc, pe urmă, altcineva să-l readucă...

— Insistați degeaba.

— Mi se pare logic să rămînă...

— Noi avem reguli aprobate. Ne conducem după ele, nu după logică, tovarășe!

— Eu voi avea în continuare un post telefonic la domiciliu?!

— Așa este. Dar trebuie să aduceți aparatul, să-l predați. Așteaptă și alții...

— Ce să fac? N-am încotro. Dar Meliță, cel cu care schimb....

— Îl aduce și dînsul aici!

— Și în cît timp îmi va reinstala telefonul?

— În 10, cel mult 15 zile. Dacă nu apare vreun eveniment neprevăzut. În ultima vreme s-au înmulțit...

*

Telefonul lui Sucală sună mereu și cînd trebuie și cînd nu trebuie. Sucală sună la deranjamente de mai multe ori. Vine un băiat drăguț cu salopetă albastră, cu o sacoșă albastră și chiar cu ochi albaștri. E luminos, radios, galant.

— Ce are? întrebă el zîmbind amical.

Sucală scoate o hîrtie. Vrea omul să fie exact:

— Minute în șir nu are ton...

— Se mai întîmplă, zîmbește iar tehnicianul și se așează pe un scaun.

— Nu cuplează...

— Toate au meteahna asta... Altceva?

— Deseori ridic receptorul și aud: pac-pac-pac, parcă e o mică mitralieră.

— Sînt și ele prea solicitate.

— Vine ton continuu, fals, inutil...

— Decît de loc...

— Se formează aiurea, de cele mai multe ori, deși eu nu greșesc. L-am supravegheat.

— Supravegheați-l în continuare. E foarte aglomerată centrala...

— Uneori e mut complet...

— Da', da-i trece!?

— Sună și la mine cînd cuplajul formează numărul.

— Asta se remediază. Îl mai ungem, îl mai dregem noi.

Băiatul cu salopetă albastră se apucă ager și sigur de lucru. Sucală îl urmărește cu emoție și

ciudă! „De-ar ști — gîndește el — cîți pumni i-am dat, cît l-am izbit de masă..."

*

După o vreme, vine iar un tehnician de la telefoane. Un om între două vîrste, mahmur, cu o pufoaică și mustață. Între buze poartă o țigară. Pufăie.

— Nu v-am chemat, se miră Sucală.

— Facem o revizie.

— Nu, protestează Sucală și barează brutal calea oaspetelui.

— De ce? se oprește dezorientat tehnicianul.

— Du admit. Telefonul merge excelent. Nu vreau să-l stricați.

— Îmi pare rău. Vorbiți cum nu e cazul.

— Vă cer scuze, dar de telefon nu vă atingeți. Merge extraordinar și n-aș vrea să-l dereglați!

— Cine vi l-a pus la punct?

— Eu!

— Vă deranjează dacă vă întreb cum? În ce mod?

— De fel. Vă explic, dar nu-l atingeți. Eu sunam acasă și nimeream tot la cuplaj, la Baba. Într-o zi, am făcut numărul lui. Și am nimerit la mine. De atunci, sunăm, și eu și el, invers! Eu formez numărul lui, el pe al meu.

— Nu se poate!?

— Nu? Sucală formează un număr. Îi întinde receptorul. „Casa tovarășului Baba?" „Da". „Baba!?" „Da!" Tehnicianul rămîne uluit. Întreabă cu voce tremurîndă:

— Pot să sun la mine acasă?

— Vă rog. Ce număr?

— 57322.

— Perfect, zice Sucală. Poftiți. Tehnicianul ia receptorul: „Alo, casa Pop? Scuzați!"

— Nu, nici o problemă, îl liniști Sucală. Vi-l fac eu: 57321.

— E greșit...

— „Casa Pop? Da! O clipă" — Poftiți?

Pop nu are putere să ridice mîna. O voce zbiară în receptor. Din cameră ies copiii, de 10 și de 12 ani, ai lui Sucală.

— Tată, ghiozdanul lui — și arată spre fratele său mai mic — e complet.

— Și al lui tăticule, zice Prîslea...

— Bine. Să fiți cuminți.

Copiii pleacă. Pop stă pe un scaun. Privește năuc. Nu mai înțelege nimic. Întreabă:

— De ce-i puneți pe copii să-și facă unul altuia ghiozdanul? Asta nu înțeleg...

— Vă e rău?

— Parcă...

— Vă dau un pahar cu apă!

— Da...

— Sucală aduce repede un pahar cu coniac. Apoi adaugă:

— Dacă își fac fiecare ghiozdanul lui, copiii uită acasă ba o carte, ba un caiet. Așa nu uită nici unul nimic.

DAN CLAUDIU TĂNĂSESCU

CLANȚA

Eram la mare, la vila scriitorilor, într-un iulie afurisit de fierbinte. Într-o seară, pe cînd încercam să sorb o frîntură de răcoare pe sub pomii copleșiți de frunze, m-am pomenit, pe banca de piatră, cu bunul meu prieten, scriitorul Constantin Georgescu. Cine nu-l cunoaște pe acest neastîmpărat, pus pe șotii toată vremea, gălăgios și hazos, care a reușit performanța să aibă mulți prieteni?

Mai întîi l-am privit în treacăt, apoi m-am mutat mai la capătul lespezii și am rămas tăcut, uitîndu-mă în depărtările de unde se naște marea. Costică s-a foit, și-a aprins o țigară, a tușit de cîteva ori fără motive patologice, după aceea, oftînd prelung, mi-a șoptit:

— Vărule, sînt într-o situație a dracului.

— Ei, cum așa?

A tras adînc în piept un fum din mahorca aia puturoasă, apoi, prinzî-ndu-mă de braț, mi-a zis cu glas plîngăreț:

— Știi că-mi fac o casă la Snagov.

— Da, am auzit.

— Ei, dar nu ai idee ce înseamnă chestia asta. Să faci gropi, să torni fundații, să ridici ziduri, să pui acoperișul, s-o tencuiești, să-i aplici lemnăria, să-i...

L-am oprit cu un gest grăbit.

— Prietene, nu cumva vrei să-mi ții un curs despre cum se ridică o casă? Lasă-mă în pace! Nu mă interesează chestia în cauză.

— Păi pe tine nu te importă, da' pe mine?!

— Și ce legătură am eu?

— Păi o să ai!

— Cum așa? l-am întrebat rîzînd.

— Fiindcă fără tine nu pot să-mi termin casa.

— Ei, ași! Ce spui, domnule?

— Da. Ascultă-mă. Un prieten de-al nostru comun, nu vreau să-i dau numele, m-a trimis la tine ca să te înduplece să faci o faptă mare.

— Zău? Care-i aia? l-am întrebat nedumerit.

— Ei, ia-o ușor, nu te grăbi. Mie îmi lipsesc clanțele de la uși. În rest am totul. Ieri, trecînd prin Constanța, ce crezi că văd la un magazin de fierărie? Niște clanțe. Dar nu oricum, ci unele de-alea boierești; cu brizbrizuri, cu farafastîcuri lucioase și cu niște chei turnate în bronz patinat. Am intrat imediat în magazin să cumpăr vreo zece. Să fie, nu de alta. Nici nu-s scumpe: una costă două sute de lei cu instrucțiuni cu tot. Fac bon și merg la casă. Cînd bag mîna după bani, să damblagesc! Buzunarul era gol! Gol, înțelegi? Nici o para! Doamne-Dumnezeule, mi i-a furat careva! Pesemne în înghesuiala de la chioșcul de răcoritoare! Ce mai vorbă lungă, am revenit la vilă cu inima cît un purice. M-am gîndit ce-o să-mi zică Despina, care, de fiecare dată cînd pierd ori mi se fură bani — că pățesc mereu trăznaia asta — mă bănuiește că m-am încurcat în vreo viță de vie. Și-acum ce mă fac?

— Simplu. N-o să-ți mai cumperi zece clanțe, i-am răspuns.

— Păi nici nu aș vrea zece. Una, doar una, care costă două sute de lei. O iau și o duc la un prieten la București și-l rog să-mi toarne nouă bucăți la fel. Nu crezi că așa este foarte bine?

— Da, e foarte bine, îl susțin eu.

— Atunci, dacă ești de aceeași părere cu mine, te rog să-mi dai repede banii, ca să mai prind ultimul autobuz. Mîine e duminică și după aia să nu pierd ocazia.

— Dar de ce tocmai mie îmi ceri bani? De ce nu te duci la Băiești, ori la Pituț?

— Doamne-ferește! sări el. Cum să mă duc la ăștia? numai tu poți să-mi dai.

— Adică ai bani și ești băiat bun. Așa mi-a spus mie cineva.

— Du-te la el să-ți dea!

— Nu. El are nevoie de bișțari mai mult decît mine.

— Bine, dar...

Costică se sculă brusc, trînti țigara de pămînt, se luă cu mîinile de păr și începu să plîngă:

— Să fiu al naibii dacă pot să-mi termin casa asta! N-am noroc. Dacă pentru două sute de lei tu îmi faci atîtea mutre, nu mai zic nimic. Să știi că mi-ai fost de mare ajutor, fiindcă și-așa nu pot să-i spun Despinei că mi s-au furat banii.

M-am înmuiat. O fi avîndomul nevoie. Am vîrît mîna în buzunar și am sacos cele două sute de lei. Le-a luat, le-a privit cu atenție, apoi mi-a zis:

— Rari oameni ca tine! Dacă n-ai fi bărbat, ți-aș săruta mîna. Dar așa...

Apoi a plecat.

Peste vreo oră, mergînd la masă, dau peste Costică Georgescu. Ședea cocoțat pe unul din scaunele barului, cu un pahar de băutură scumpă dinainte, vesel și foarte spiritual.

— N-ai mai plecat la Constanța? l-am întrebat

— Nu, fiindcă am pierdut autobuzul. Și asta din pricina ta că atîta te-ai mocăit pînă mi-ai dat banii ăia... Și-acum îi beau de necaz!

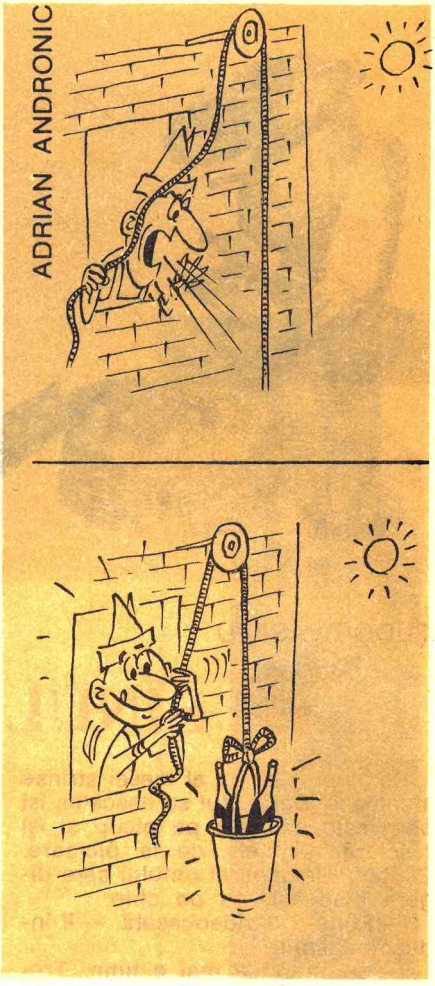

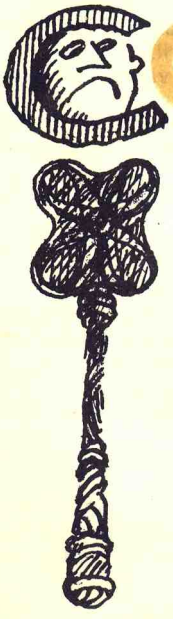

CUGETĂRI

Ce crud destin mai are și covorul!
Acest obiect de artă și splendoare:
Îl calcă omul zilnic în picioare
Și-apoi îl bate crunt cu bătătorul.

La orice oră: noapte, zi cu soare,
Vecinii trag într-însul cu tot zorul
Iar eu aștept momentul, salvatorul,
Cînd o să aibe toți, aspiratoare.

Dar pîn-atunci, pe fața ta, cu jale,
Răsună pocnete ca de pistoale,
Covor martir, cu fire lungi sau scurte...

Și, ca să-ți cînt calvarul tău de frate,
Abia acum am prins, cu greutate,
Un sfert de ceas de... liniște în curte...

VICTOR HÎLMU

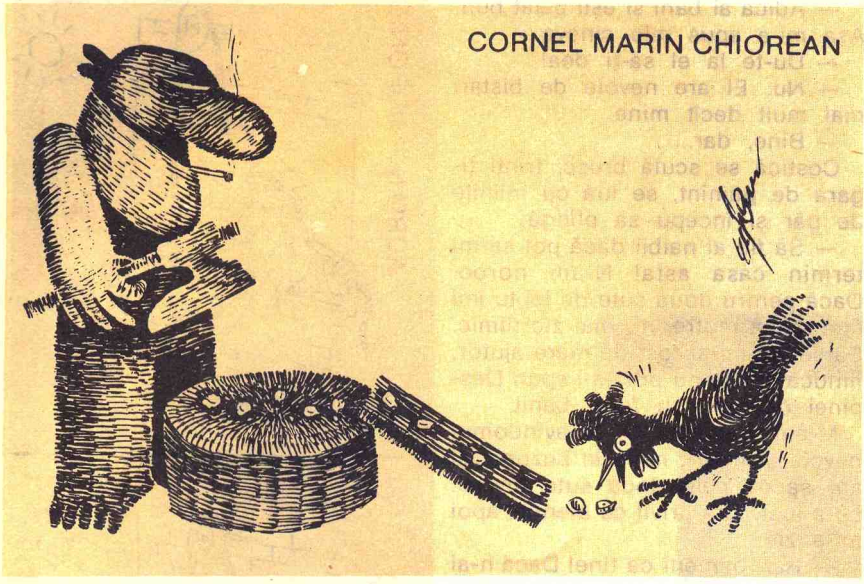

CORNEL MARIN CHIOREAN

TUDOR VASILIU

ÎN SÎNUL NATURII

Clinchetul aferat al mesei strînse încetează. Bărbatul se descalță, își potrivește călcîiele pe picup și își răschiră degetele de la picioare. Zîmbetul lemnos al omului care digeră i se așterne pe chip.

— Pune-ți o videocasetă — îl îndeamnă soția.

— Nu cred că mai e timp. Trebuie să apară biata maică-mea.

— N-ar fi stricat s-o aștepți la gară.

— Mda... Noroc că știe drumul. Ceasul din perete merge bine?

— Perfect.

— Aha, e cît al meu. Bune sînt ceasurile astea electronice! Nu te mai agita.

— Vrei ceai?

— Mulțumesc.

— Îmi place să te văd așa, cu picioarele pe picup, bîndu-ți ceaiul. Mă relaxează.

O vreme, cei doi își sorb ceaiul în tăcere. Pe bărbat îl înecă deodată un mic hohot de satisfacție:

— Ce zici? De data asta o lăsăm cu gura căscată! Nici telecolorul nu-l știe...

— Nici congelatorul, nici cîntarul ăla care arată caloriile...

— Hi-hi! O să aibă ce povesti toată iarna. Cînd o veni ăla micu' de la meditații, cu calculatorul... Cînd i-oi spune să lepede șorțul în mașina de spălat cu pro-gra-ma-tor...

— Da-da! Sau cînd i-oi șopti în interfon: e gata baia, mamă soacră...

— Stai! Stai! Știi ce cred c-o s-o dea gata?

— Știu!

— Nu, nu știi! O să se topească, auzi, cînd o vedea că de fapt totul e ca în sînul naturii...

— Dacă nu era văr-tu electronist...

— Ce dacă nu era electronist? Găsdeam pe altu'. Ideea — ideea-i baza. Ideea mea!

— N-aș zice că e chiar atît de originală.

— Sanda! Mă superi. Te referi la Ghițulești.

— Ca ei sînt atîția...

— Nu, tu la Ghițulești continui să te referi. Soneria aia care face ca graurul? Telefonul care face ca scatiul? Prăjitorul-guguștiuc? Mă faci să rîd!!! Ții minte cînd am fost cu ei în excursie?

Soția a început de mult să chicotească.

— Ah-ha-ha! Atunci cînd țiuia privighetoarea și ei alergau prin tufișuri să caute telefonul — cum să nu țin minte?!

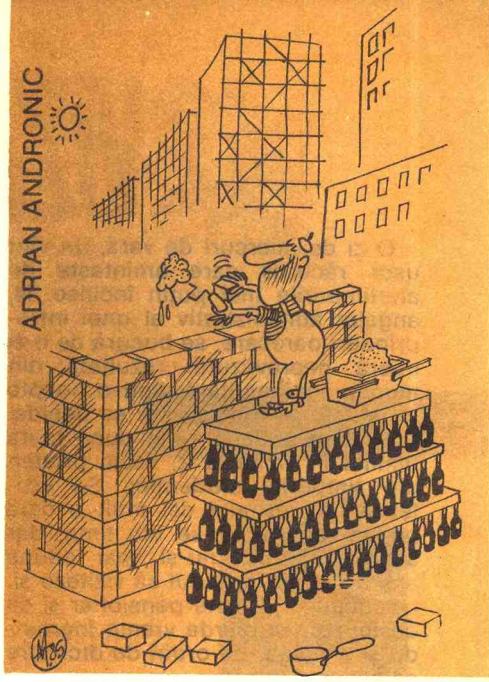

— Și ea — ea: ții minte? Cînta guguștiucul și ea țipa: Costele, ție nu-ți miroase-a arss?

— Oh! Nu mai pot.

— Păi, vezi?!... Dacă de ani și ani de zile ascultă aceleași — și aceleași — și aceleași... le-a intrat în sînge! De-aia mi-am zis: Ioane, ia fii tu mai deștept. Privighetoare, iarna? Aș. Toamna? Nici atît. Ia fă tu un dispozitiv, să te simți chiar ca în sînul naturii. Iarna să fie iarnă, vară — vară. Și chiar iernile nu seamănă între ele... Ții minte iarna lui '85?...

În clipa aceea se aude un urlet lugubru de lup:

— Hau-hauuu! Hau-hauuu!

— Soneria de la intrare — sare bărbatul și își vîră picioarele în papuci. E mama, ea sună întotdeauna de două ori.

O bătrînică slăbuță căreia i s-au scos șalul și șoșonii e adusă în curînd de către cei doi soți, mai mult moartă decît vie, în camera cu telecolor.

— Ce fu asta, maică? scîncește băbuța. Gîndii că-i lupu'...

— Soneria, mamă-soacră, soneria! I-a făcut Nelu o adaptare.

— Ptiu, bată-te să te bată... Îmi speriași sufletu'... Unde să șed? Aci? Aci e bine? Ții, da' frumos e la voi...

— Îți place?

Un șuier de vînt, ca o pală de crivăț, răsună o dată, și încă o dată. Bătrînica se înfioară.

— Uită-te la ea cum se zgribulește! E telefonul, mamă-soacră. Ionele, răspunzi tu?

— Alo? Să trăiți, tovarășe director! Cum „a uitat"? Cine a uitat? Eu am uitat? Am înțeles, vin mîine mai devreme... da, și mai devreme... cum porunciți... ordinele dumneavoastră... pentru mine... Uf! M-a-nghețat de tot, șefu'... Dă-mi o haină, s-o pun pe umeri.

— Copii, baia-i tot acolo?

— Acolo, mamă. Aprinde-ți lumina.

Bătrînica dispare. Cei doi se privesc complice și rîd mînzește:

— Cred c-am dat-o gata. Ai văzut cum îi luceau ochii?

Dinspre baie se aude un foc de armă, apoi sunetul unui corn de vînătoare. Izbind ușile, bătrînica se întoarce val-vîrtej.

— Of. Tulai. Mor. Mă prăpădesc. Mi s-o zăticnit sufletu'.

Cei doi tineri se privesc îngrijorați.

— Ionele, ai uitat s-o previi... Ai tras de lanț, mamă? De-acolo și focu' de pușcă... Șezi, șezi... Cornul de vînătoare e de la robinetul de apă....

Un lătrat surd răsună de pe hol.

— Ăsta ce-i? ciulește urechile bătrîna. Aveți cîine?

— E compresorul de la frigiderul cu compresor.

— A, **compresoriul...** Așa compresoriu — plină-i ulița...

— Nu vrei să te culci, mamă? Sau să-ți punem o videocasetă?

— Unde s-o pui? Pune o perină, așa, mai 'naltă.

— Uite, ăsta-i patul dumitale.

Bătrînica se apleacă și apasă cu amîndouă mîinile salteaua „Relaxa", ca și cum ar masa un om bolnav. La fiecare apăsare se aude un scîrțîit geros, ca al cizmei pe zăpada înghețată.

— Tulai.

Tînărul se apleacă și mărește ritmul scîrțîitului, cu podul palmei:

— O șmecherie electronică, mamă. Ce zici? Ca-n sînul naturii. Îmi amintește de nopțile geroase de la noi din sat, cînd mă-ntorceam cu fetele de la căminul cultural: scîrț-scîrț! scîrț-scîrț! Și luna...

— Așa ați hotărît voi să mă culcați? Ca-n drum?

— Stai, mamă! Unde pleci?

Dar bătrînica nu mai poate fi ajunsă. E deja în prag:

— Am un ghezăș la zece. Mă-ntorn în sat, să-i spun și lu' taicătu'. Baremi la noi, cînd latră cîinele, e poștașu' cu penzia!

VIZITELE

O zi de miercuri de vară, un vînt uşor răcoros care aminteşte de anotimpurile mai puţin încinse. N, angajat administrativ al unei întreprinderi oarecare, se bucură de o zi liberă neprevăzută, rezultată din munca suplimentară dintr-o noapte de sfîrşit de trimestru şi se decide, aşa, dintr-o dată, să-şi ducă toată familia în vizită la Z, vechi prieten din timpurile studenţiei. Se vizitează unii pe alţii cel mult o dată pe an, anunţîndu-se din timp, dar acuma N nici nu-şi mai aduce aminte al cui e rîndul să viziteze şi, calculînd că Z este pensionar şi că desigur că-şi pierde vreme îngrijindu-şi grădina, dă ordin de dichisire colectivă.

Copiii protestează arătînd jocurile improvizate în curte pe care ar fi păcat să le părăsească, femeia fuge să-şi cumpere ciorapi iar N încearcă să se radă şi să dea instrucţiuni simultan, cu un optimism demn de elogiu, care, din nenorocire, i se taie odată cu obrazul stîng.

După o jumătate de oră de luptă, în care cei patru exponenţi ai rasei umane au reuşit să-şi modeleze dilatatele anatomii la mărimea şi forma hainelor de duminică, se obţine o reuşită medie şi se dă ordinul de plecare.

Şapte încuietori se deschiseră sub îndrumările lui N şi, cînd chiar el, într-un act aproape ritualic, vrea să deschidă pe a opta, cea care corespunde la poarta din stradă, o rumoare de paşi şi voci cunoscute îi îngheţară mîna pe clanţă.

Sosise Z, cu toată familia şi începu următorul dialog animat:

— Dragul meu N!... ieşeaţi?!...

— Z!... ce coincidenţă!... chiar la tine mergeam...

— La noi?... dar e de necrezut!... închipuie-ţi că azi dimineaţă îi spun ei: „ce spui dragă, nu mergem la N?...“, „chiar la asta mă gîndeam şi eu!“, îmi răspunde. Aşa că imediat după prînz ne-am schimbat şi...

— Chiar aşa am vorbit şi noi. Şi cînd te gîndeşti că, cu toate aceste coincidenţe, nu ne iese nici un număr la Loto!... Dar intraţi, intraţi!...

Le deschide poarta principală cu multă încetineală.

— A, nu! de ce?... dacă voi veneaţi la noi, mergem cu toţii la noi!

— Nici vorbă!, o întoarce soţia lui N. Voi aţi sosit înaintea noastră, rămîneţi la noi!

Suferă gîndindu-se la dezordinea lăsată în casă.

— Nu, nu, nu! mergem la noi! Ce contează că am sosit noi mai repede!...

— Dar voi aţi făcut deja drumul.

— Nu contează... Nouă ne place să călătorim... Schiţează figura unui om încîntat, dar nu-i reuşeşte.

— Drace... Dacă-i aşa...

N. începe să se înmoaie. Văzînd asta, Z, se răzgîndeşte subit.

— Bine... nu ştiu... trebuie să hotărîm. Atunci, soţia lui Z, care deja presimte dezastrul, avu o inspiraţie salvatoare.

— Staţi să vă spun ceva... din moment ce tot sîntem îmbrăcaţi gata... de ce să nu mergem să-i vizităm pe J, aşa n-o să mai fie discuţii...

— J?... extraordinar!, nu e rea idee. De mult vroiam să mergem să-i vizităm, dar niciodată nu ajungeam. Pe deasupra, am auzit că şi-au cumpărat un televizor în culori...

— Nu mai spune?!... atunci nu mai încape discuţie! Toţi, la J. acasă!

O jumătate de oră mai tîrziu, un maxi-taxi se opreşte în faţa domiciliului lui J care tocmai pîndea prin vizor şi care, văzîndu-i, fugi înspăimîntat în casă.

— Ah! ce nenorocire! N şi Z, împreună cu familiile! Ai văzut?... Ai văzut?... Totul din cauza ta!... Şi întotdeauna acelaşi lucru! Dacă ai fi îmbrăcat mai repede copiii şi nu ai fi stat atîta povestind prietenei tale la telefon toate amănuntele împăcării noastre cu M, deja am fi ajuns la T!...

Femeia se aşează şi plînge disperat (veşnica apărare împotriva atacurilor, întotdeauna posibilă) în timp ce la doi metri deasupra capului clopoţelul soneriei sună şi sună ca şi cum afară, paisprezece indivizi ar apăsa pe buton.

Cu toate acestea, nu sînt decît nouă.

N.E. BENCZÉDI

DEZIDERIU BODIŞ

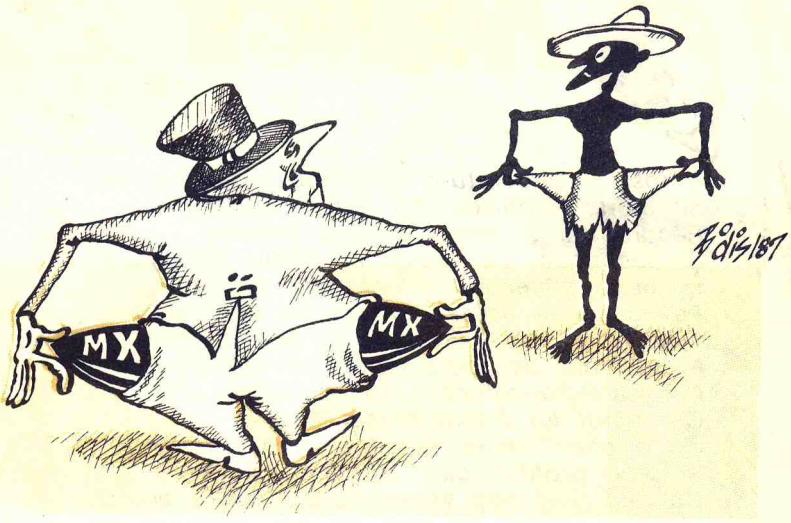

SORIN POSTOLACHE

RELUAREA MUNCII

ION ȚÂRLEA

A fost și birocratu-n concediu – l-am bifat.
Și iată-l, la ghișeu din nou e instalat,
Reconfortat și freș, cu forțe înzecite
Și pus acum pe treabă cît șapte pasă-mi-te.
Își pune mînecare – funcționar model! –
Pe scaun se așează (vizibil cu mult zel!)
– Mă rog, cine-i la rînd, cu glas mieros întreabă,
Iar dincolo de sticlă răsare-un om de treabă,
Dar cam caricatură – cu cearcăne, urît,
Cu mărul lui Adam blocat în gît,
Cu o chelie mare, în curs de-ncărunțire
Și c-un profil – ca-n Hamlet – atîta de subțire
Că nici nu-l poți vedea cu-o singură privire;
Ca să-l zărești, se cere de cincisprezece ori
Făptura-i filiformă cu ochiul s-o măsori
Și, chiar și-atunci, nu-i sigur că văzul nu te-nșeală...
E-un spirochet, un zero, o sîrmă în spirală,
Un mizilic, o umbră, o transparență care
Te miri că se mai ține sărmana pe picioare.
Tot nasul i-e o lamă, iar gura – pungă, creață,
Tăiată-n jumătate de-un fel de strungăreață
(Ca la Marin Sorescu, lipsesc... trei dinți din față!)
Așteaptă birocratul, e mult prea răbdător,
Concediul i-a pus nervii pe toți la locul lor
Și totul e, tovarăși, cînd stai să te gîndești,
Atît: solicitanții cu drag să îi servești!
– Eu, începu fantoma, am fost, acum o lună,
Cu-o cerere de slujbă... Ți-am înmînat-o-n mînă!
– Mă rog, și care-i baiul? zîmbește birocratul.
Cel'lalt, izbit de zîmbet, se clatină ca beatul...
Auzi ce întrebare! Păi, el de ce-i aici?!
– Ascultă, zice moale, e vorba de-un servici,
De-acela pentru care matale, fire bună,
Mi-ai spus: „Revino mîine!" – și mîine e o lună
De cînd aștept răspunsul șezînd sub gemuleț.
Întreb, deci, de răspuns...
– Așa, zii, pe-nțeles!
Cum te numești, matale?
– Popescu D. Vasile.
– O clipă, să mă uit... Mda!... Ești trecut la mine
Și ți-e înaintată suplica la birouri...
Ai număr două'ș'patru urmat de trei zerouri...
E bine. Ai răbdare de vrei să intri-n pîine.
Nu s-a primit răspunsul, așa că vino mîine!

Acestea fiind zise, fantoma a plecat,
Slăbit peste putință de-atîta așteptat,
Și-n urma-i, birocratul un nou imbold și-a dat
Simțindu-se în stare de fapte – avîntat –
Ca omul după-o cură de aer ozonat...

DESTOINICA NUȚI

GEORGETA VIȘAN

La orice te puteai aștepta de la Nuți Capragiu, dar să treacă strada în stilul oiștii gata să dea în gard, la asta nu.

Se grăbea să ajungă la servici cît mai repede, să transmită sarcina recent primită în ședință.

Dădu să urce în tramvai, lucru ce-i reuși din plin, grație unui brînci delicat. Sub șocul puhoiului ce-i proiectă trupul într-un dans de lebădă, dinamiză pe lateral un ins de-o bezmeticie superbă-n privire.

— Komăn, tuta, o apostrofă ironic.

Vatmanul frînă brusc. Seismul declanșat produse o tandrețe colectivă, c-așa e bine, să ne mai cunoaștem și noi între noi.

Tot forța colectivului, cu simțul lui de răspundere, o făcu să ia contact cu trotuarul.

Abia în sectorul productiv se dezmetici, lucru ce nu avea să dureze datorită lui Guță, șeful cu privire ceacîră.

— Puteai să vii mai repede. La ora 11 trebuie să mergi la căminul de nefamiliști, are loc o expunere pe teme medicale, iar peste o oră te întorci la sala de ședințe să împărtășești tinerelor din experiența proprie de muncă.

— Nu poate să meargă altcineva? E o zăpușeală afară...

— Nee,... tu ești fruntașă, Nuța! Și-apoi, în loc să te bucuri de aprecierea pozitivă a capabilității tale, faci angoase în cauză de vreme? Păi, cine a mai plecat ca tine de la baza piramidei, de pe ultimul loc, în vîrf, cu tot cu echipa pe care o conduci? Că ești as în munca vie cu oamenii și toate sarcinile ți le îndeplinești, de exemplară ce ești! Cine mai are o zestre nativă de conștiință absolută ca tine, Nuțica?

Nuța ridică din umeri. La capitolul ăsta era sub așteptări. De unde să știe ea, cine? Sau poate c-ar trebui să știe, o mustră conștiința.

— La ședință ni s-a spus că trebuie să introducem gimnastica în producție.

— Și ce, e greu? O introduci în echipa ta, că e fruntașă, și-o urmărești pas cu pas. Auzi? Balerine la normă să-mi scoți, timp în care te gîndești și la îmbunătățirea transportului intern, și vezi cum am putea noi face să atragem la dansuri populare cît mai multe fete din echipa ta. Aoleu, era să uit, ai grijă de practicanții de la școala profesională, i-am repartizat la utilajele din stînga, tot în echipa ta, deh, fruntașă, n-am ce zice. Hai, grăbește-te, ori ai uitat de ședința de producție de la ora două, și să vii repede că s-au ivit probleme în producție. Nuțo, Nuțo, ce mă făceam eu fără tine, fruntașă destoinică ce ești!

Nuța se hotărî. Doldora de sarcini atacă strada cu cetățenii ei grăbiți. Întîlni aceeași forță colectivă în tramvai, care te urcă și coboară în funcție de intențiile ei, nu ale tale, făcu acelasi dans de lebădă, de data asta pe trei cărări, pentru că mergea într-unul silențios.

Expunerea de la căminul de nefamiliști începuse deja. Nuți Capragiu se așeză în ultimul rînd, subție privirea de parcă auzul acolo s-ar fi pitulat.

Plictisit, medicul arunca informații, încet, ca pentru sine. Frînturi de expuneri atacau auzul Nuței, învălmășindu-se cu obsesiile ei de fruntașă destoinică și solicitată.

— Folosirea medicamentelor de către... practicanții de la școala profesională... poate fi nocivă deoarece... fetelor, dansul popular vă face mai suple... ducînd uneori la intoxicații... vă spun eu din experiența mea de fruntașă din care vă voi împărtăși cum lucram eu... la controlul oftalmologic unde s-au depistat... liziere, cărucioare pentru transportul intern al... microbilor. La ședința de producție s-au constatat... tulburări de auz, vertijuri, chiar absenteism total, iar pentru profilaxie... le arătăm noi lor. Că tu ești fruntașă deplină, demnă de sarcinile trasate, și, hai, vino mai repede, destoinica, măreața și sublima noastră Nuți, că s-au ivit probleme în producție ce nu pot fi... tratate ambulator ci cu specialiști în asino-megalie...

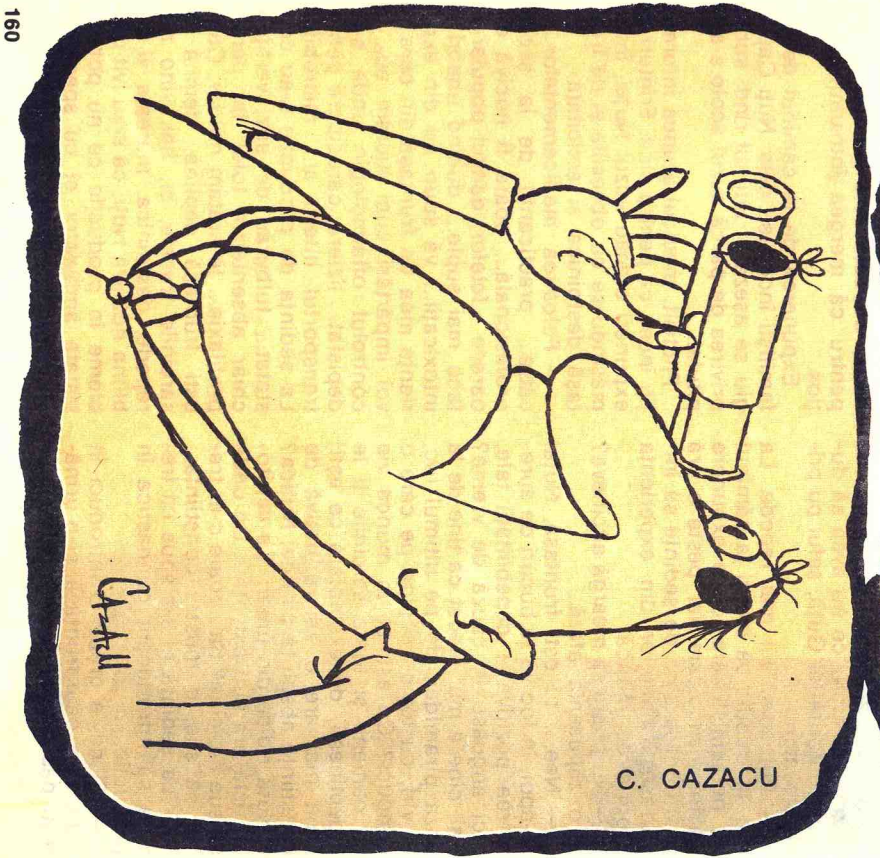

C. CAZACU

VIOREL CORODESCU

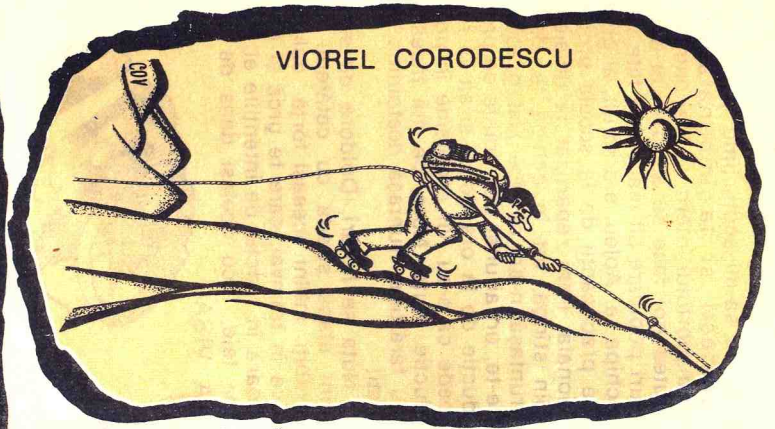

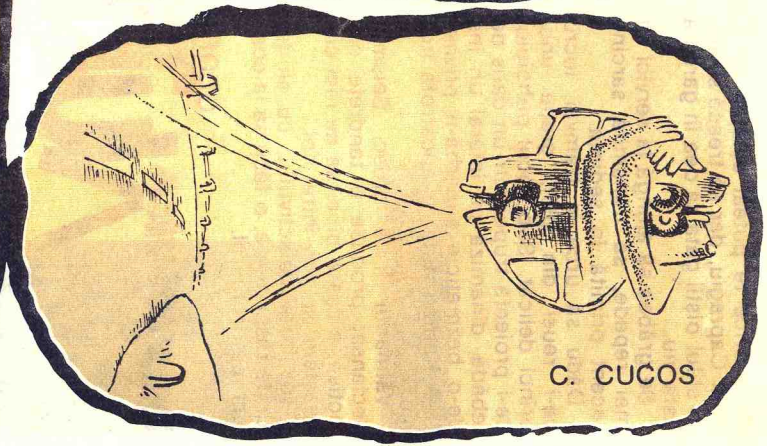

C. CUCOS

GH. M. CONSTANTINESCU

— Aaaa!... Bună ziua! Bună ziua!... Ce mai faceți? Bine ați venit pe la noi! Cu ce să vă servim?!... Avem o incoloră și fără miros de vă lasă... praf! Pentru dumneavoastră: orice, la orice oră!... Vă rog, poftiți! Așa, pe aici! Aa! Și tovarășu'; sigur; și tovarășu', că, văd, nu sînteți singur! Așa-i, singurătatea nu e bună!...

— ...!

— Cum?! Nu mă cunoașteți?! Păi, eu vă cunosc! Și încă ce bine!... Melcușor, ăl' de s-a debarcat pentru că nu l-au mai primit pe vas, are un văr care ține o soră de-a unuia ce zice că e șef printre șefii cei mari ai dumneavoastră,... și, cînd trece pe aici, cam la două seri, mai scapă cîte o vorbă-două și am auzit și despre... Zice Melcușor: „... e un tip înalt, blond, și cu ochi albaștri ca cerul, vara, cînd plouă și se răsucește porumbul pe cîmp iar prigoria strigă a pagubă". Sigur! Dumneavoastră sînteți! V-am recunoscut! Aaaa! Bine ați venit! Știm noi. Sînteți ocupat. Aveți probleme multe, multe, multe... Nu vă puteți permite să pierdeți timpul, așa la un păhărel, pe cine știe unde! Luați loc! Vă rog!... Așa!... Ce ziceți, e plăcut în salonașul nostru, nu?! De! Îl rezervăm și noi pentru.... ocazii.

— ....!

— Vine incolora; imediat vine! Simplă; dublă, cum doriți? Eu vă ofer din toată inima, că vă asigur, am o inimă cît o sfeclă, cînd e cazul... Știți dumneavoastră!... Două duble, cu brifcor, ... lichidul acela enigmatic din ultimul timp, care amînă plecările acasă. Tachete! Ia vino-ncoa', băiete! Azvîrle, repede, trei duble aici și dispari! Dar să nu cumva să te prind că umbli brambura, de la un sector la altul, să ciripești ceva, că tovarășii vor să facă un control, astăzi, la noi în unitate, și trebuie să fie, neapărat... inopinat. Ai înțeles?!

Mă iertați, văr rog! Vin imediat...

— Alo! Alo!! Alo!!! I.G.C.-ul? Alo! I.G.C.-ul?!... Cu șeful secției, vă rog! Alo!... Măi, Făzănici, mă: sînt aproape șase zile de cînd n-ai mai luat gunoiul de la mine! Nu mai am unde-l pune! Fă ce-i face, azi, acum, și vino, trimite pe cineva!... Luați-l, bă! Am control și dau de belea, precis. E unul d-ăla mare; gae borțoasă, blondă, care doar suflă. N-a scos o vorbă, mă! Sînt un om pierdut, dacă nu vii! ... Lasă, lasă asta! Sînt șaispe tomberoane; ș-am mai „scăpat și cîteva sticle pline și cîteva conserve bune prin ele... Trimite, mă,. repede, pe cineva, cu hardughia aia mare, că altfel e jale!...

— Și, ziceați, în control, nu?! Cum?! Sigur că nu!... Stăm bine, să știți! Avem noi grijă; ce să ne mai poarte și alții! Vorba proverbului cu paza bună și primejdia rea! Dar ce vorbesc eu?!... Prostii! Să trăiți, tovarășe șef! Și dumneavoastră să trăiți!... Și mai poftiți pe la noi! Măcar, la o săptămînă, o dată! Că așa mai coborîm și noi cu picioarele pe pămînt, ne mai dezmorțim umerii și alte oase, și, sigur, scăpăm și de cele șaispe tomberoane afurisite care blochează și spațiul din boxa și picul de bunăvoință al noului igienist din sectorul nostru...

GEORGE LICURICI

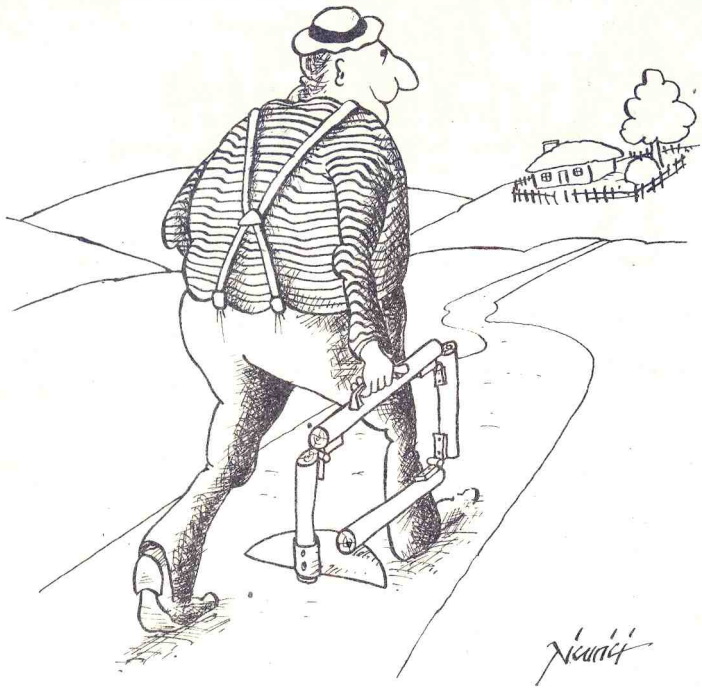

Lecția

GEORGE PEAGU

I-am dat unui prieten din versurile mele
Citindu-le, să-mi spună ce crede despre ele.
Dar el, stăpîn pe sine, creionul cînd și-a scos
Ideile-n poeme au apărut pe dos.

Se duse dracu ritmul și versul cu picioare,
Ideea n-are capăt, nici coadă nu mai are,
Văd bine cum se-ncurcă și-ncerc să le dezleg.
Din propriile-mi versuri nimic nu înțeleg.

Imaginile-s moarte, metafora e lipsă,
De stil nici vorbă nu e, alunecă-n eclipsă...
Mă uit la om ca prostul și văd că-i fericit:
Poemele din carte pe toate le-a stîlcit.

Îi spun apoi în glumă: sînt bine prelucrate
Mai strălucită formă, desigur, nu se poate.
De lecția primită, de-acuma sînt pătruns –
Le-ai prelucrat cu artă, le-ai șlefuit de-ajuns

Cum numai un maestru e-n stare să le lase,
Din tot ce scrise lumea sînt cele mai frumoase.
Acum eu cred că-i timpul să căutăm un loc
Și cu paharu-n mînă să ne urăm noroc.

GEORGE STANCA

UMBRELA

Nici nu știu cum îl cheamă. E actor, în orice caz. E unul dintre acei oameni care trece neobservat, chiar și atunci cînd e singur pe scenă. Orice rol ar avea, nu-l reții, nu-l memorezi, nu-l iei în seamă. Și în viața de toate zilele — la fel. Neobservat ca orice membru ordinar al asociației de locatari. Nu e ales niciodată președinte, vice sau măcar membru în comisia de cenzori. El este și atît. Îl vezi adesea în lift, îi răspunzi la un salut timid pe care ți-l adresează, îi răspunzi fiindcă îl cunoști, știi că îți e vecin de bloc, îți este colocatar și cu toate astea îl întrebi de fiecare dată la ce etaj merge. El nu se supără, îți răspunde aproape supus, te salută la coborîrea din lift cu demivoce și-și vede de treaba lui. El este omul cel mic și modest, cuminte și introvertit, amator de sculptură artizanală, de Vivaldi și de haiku. El este Mitică Neobservatul. Este dar nu se vede, vorbește dar nu se aude, respiră dar nu se simte.

Era într-o toamnă tîrzie cînd muștele mor din proprie inițiativă, urmînd a reînvia conform legilor (naturii) în vigoare. După un ancestral obicei tradițional, ploua. N-a luat în seamă asta cînd a ieșit din apartament. Abia ajuns în stradă și-a dat seama că-și uitase umbrela sus în cameră. O superstiție tipică meseriilor „nervoase" (actori, circari, etc., l-a oprit să se întoarcă din drum. Mai ales că azi avea la teatru o repetiție decisivă cu Marele regizor de talie mondială. Oscila totuși: a-și lua sau a nu-și lua umbrela, aceasta-i chestiunea, problema, întrebarea. Apare în ușă, venind probabil de la cumpărături, căci avea cîteva sacoșe obeze, unul dintre puținii vecini cu care avusese o dată un dialog mai lung decît pașnicul „bună ziua". Vecinul îl întrebă ce i s-a întîmplat. Îi explică scurt.

— Nici o problemă, vecine. Ia, te rog, umbrela mea și cînd te întorci mi-o restitui, nici o problemă.

O luă, bîigui niște mulțumiri și fugi feciorelnic prin ploaie. Își deschise umbrela după ce se udă bine, ocazie cu care își aminti că o are. Luă apoi troleibuzul.

Repetiția fusese extraordinară. Marele regizor de talie mondială îl felicitase personal de cîteva ori. Fusese ales în distribuția marii capodopere. Și nu cu un rolișor ca de obicei. Nu știa pe ce lume e, cum îl cheamă, dacă e căsătorit și dacă mai are de achitat ceva rate la casa de ajutor reciproc. Ieși din teatru dansînd într-un fel al lui. Mental. Se vedea ovaționat, înmormîntat în jerbe de flori pe scenă, sărutat în fața publicului de însuși Marele regizor de talie mondială. Următorul rol va fi ceva uriaș, titular, Hamlet, Othello, Idiotul (în dramatizare). Se urcă în troleibuz în pas de vals. Mental. Se aplecă voios să ia de pe jos portofelul căzut al unei bătrîne și, cu acest prilej, tocul de ochelari îi alunecă jos, îl culese și pe el, dădu bătrînei portofelul apoi întrebă:

— A pierdut cineva un toc de ochelari?

Nu primi nici un răspuns așa că puse tocul la locul lui în buzunarul de la piept. Se rezemă în picioare de o bară de susținere orizontală, de care mai stătea sprijinit un ins gras cu un nas subțire. Începu să privească absent pe fereastră. Era deja într-un turneu la Paris, primea cu condescendență aplauzele pretențiosului public din orașul de pe malurile Senei cînd își dădu seama că trebuia să coboare. Luă umbrela agățată de bara troleibuzului și se îndreptă spre ușa de coborîre.

— Alo, ce faci domnu', îmi iei umbrela, strigă după el grasul cu nas subțire, care stătuse alături de el în timpul triumfului din capitala țării lui Voltaire.

Îi explică și el cum putu că, de fapt, umbrela, da, nu e a lui, dar că a împrumutat-o de la un vecin, cînd a plecat spre teatru unde repetiția, Marele regizor de talie mondială,

CHIRIL

felicitările, jerbele, capitala țării care se învecinează la sud cu Spania. Da, își cere scuze, poate nu era umbrela lui.

— Lasă că vă știm noi pe ăștia, îi aruncă insul gras cu nas subțire, înainte ca el să coboare năuc într-o stație necunoscută, cu mult mai departe de locul unde trebuia să ajungă. Adică acasă.

Ce să facă acum, tipul gras cu nas subțire l-a deposedat de o umbrelă care nu era a lui. Acum trebuie să o restituie. De unde?

Blocurile noi stăteau aliniate pe trotuar în fața lui cu firmele îmbietoare puse pe frontispiciile unităților comerciale de la parter. Căută cu privirea: ILF, ABC, IPS, DGDAL-ICRAL, jocuri logice, geamuri și oglinzi, faruri, vitrine, fotografii, genți și umbrele. Aici. Își alese una din sutele de sortimente prezentate de un amabil vînzător cu ecuson în piept. Avu norocul să găsească un exemplar identic cu cel al vecinului. Acum se liniștise, putea merge acasă, bună ziua, poftiți umbrela, vă mulțumesc, mi-a purtat noroc, am avut o repetiție splendidă. Marele regizor de talie mondială m-a felicitat, am plecat de la teatru dansînd (mental). La teatru!, asta era; după repetiție a

plecat dansînd (mental) și a uitat umbrela acolo. La teatru.

Fuga la teatru.

În cabină era liniște. Din perete îi zîmbea ca de obicei un tablou reprezentînd un fost actor, parcă fostul patron, o frumusețe trecută, ceva între Rudolf Valentino și acidul dezoxiribonucleic. De pe peretele de vizavi îi zîmbea pașnică precum o zi de vară în timpul toamnei, umbrela. O luă cu duioșie o agăță de braț, alături de cea nouă și ieși.

Afară nu mai ploua. Mergea victorios pe stradă dansînd foxtrot. Mental. Cele două umbrele pendulau acum agățate de brațul lui drept, cel cu care tăiase capetele a doi padișahi, împușcase cinci gangsteri din banda lui Costello o mîngîiase pe Medeea lui Euripide, strînsese mîna a cîteva zeci de tovarăși în piese de actualitate din dramaturgia originală.

Imagini mentale începură din nou să-l năpădească. Parcă nu mai era în formă, parcă nu mai putea juca Othello, Hamlet, Idiotul (dramatizare) Rolul titular.

Troleibuzul sosi. Tocmai se pregătea să se urce cînd, îl văzu pe insul gras cu nas subțire, coborînd pe la „urcare". Și el pe el. Insul gras cu nas subțire se uită lung la brațul drept al actorului, cel cu gangsterii, Medeea, padișahii, pe care se balansau pașnice, ca o zi de primăvară, cele două umbrele:

— Ți-a mers bine azi!

LAURIAN IONICA

UNUI *FABULIST*

Nu că de șotii eu mă țin
Însă gîndindu-mă puțin
Cum fabulist de ai ieșit,
Răspunsul este nimerit:
Poeții au în cap culori,
Tu, fabulist, sticleți și ciori,
Mistreți în turme, urși și lupi
De care-asiduu te ocupi.
Nu înțeleg ce haruri ai
Cuvînt jivinelor să dai
Și să le faci să te asculte;
Ai, cred, din științele oculte
Ceva ce nu pricep deloc
De te ocupi de cal, de porc,
De vacă, bou și alte vite;
Le faci să bată din copite,
Să-nvețe carte, să șarjeze,
Să rîdă, să filozofeze,
Să facă cu idei inepte
Pe moralistele-nțelepte,
Deși mă cred un om întreg
Eu, fabula nu o-nțeleg.
Că n-aș putea bătut cu paru'
Să stau de vorbă cu măgaru'
Doar poate-așa cum să îți spui,
Să am ceva din firea lui!

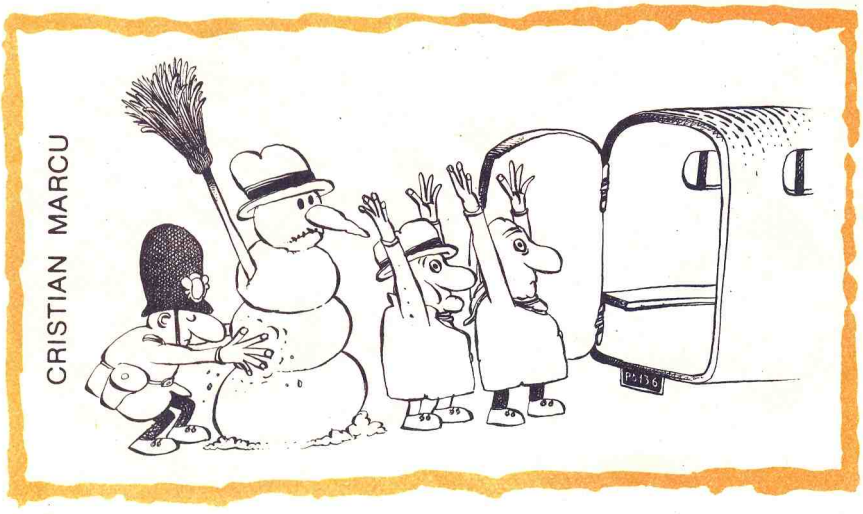

CRISTIAN MARCU

SLUJITORI AI UMORULUI ROMÂNESC

Desene de SILVAN

CINCINAT PAVELESCU

TUDOR MĂINESCU

DAMIAN STĂNOIU

G. TOPÎRCEANU

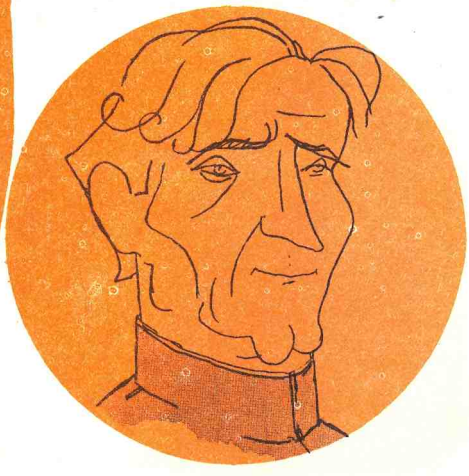

VICTOR EFTIMIU

G. BRĂESCU

URMUZ

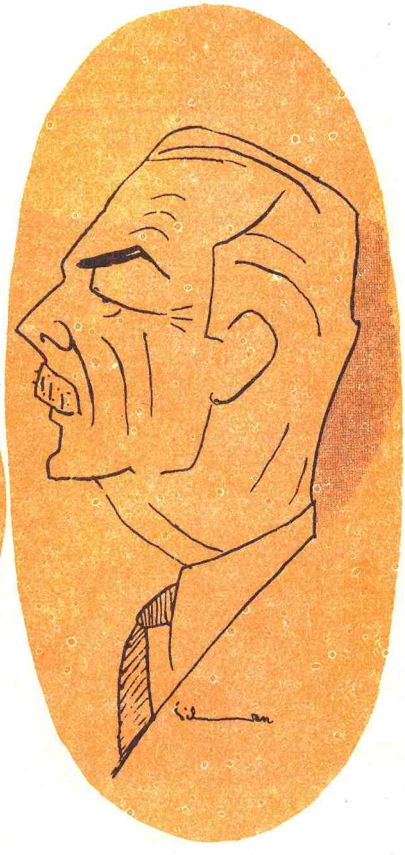

MIRCEA ŞTEFĂNESCU

AUREL STORIN

CINE SE SCOALĂ TÎRZIU...

În zilele noastre, mai toate teatrele, de orice fel, prezintă, din cînd în cînd, spectacole de „Varietăți". A fost o vreme cînd aceasta era o specialitate exclusivă a Teatrului „C. Tănase". De fapt, ce este un spectacol de „Varietăți"? Este o defilare de numere, un prilej de a aduna, sub acoperișul aceluiași titlu, pe oricine bate la ușă, cu sentimentul că fiecare în parte a fost invitat special pentru acest spectacol.

Într-o vară, sezonul în care se coc cel mai bine varietățile, Teatrul „C. Tănase" organizase o asemenea producție la Teatrul de vară Herăstrău. Lume multă, dornică de o boare de vînt și de o adiere de frunze. Vedete — cu măsură, nici prea puține, nici prea multe, nici prea de tot necunoscute publicului, dar nici prea mari, producătoare de înghesuială.

Actorii veneau la teatru pe rînd, cum se vine, de obicei, la „Varietăți", după ordinea scenariului, pe care o știau dinainte. La aceste spectacole numai publicul vine la început și pleacă, uneori, abia la sfîrșit. Interpreții vin după un orar propriu, își fac numărul și pleacă cu sentimentul datoriei împlinite.

Și, iată ce s-a întîmplat: actorul Nae Lăzărescu, producător de vorbe

MARIUS DANILIUC

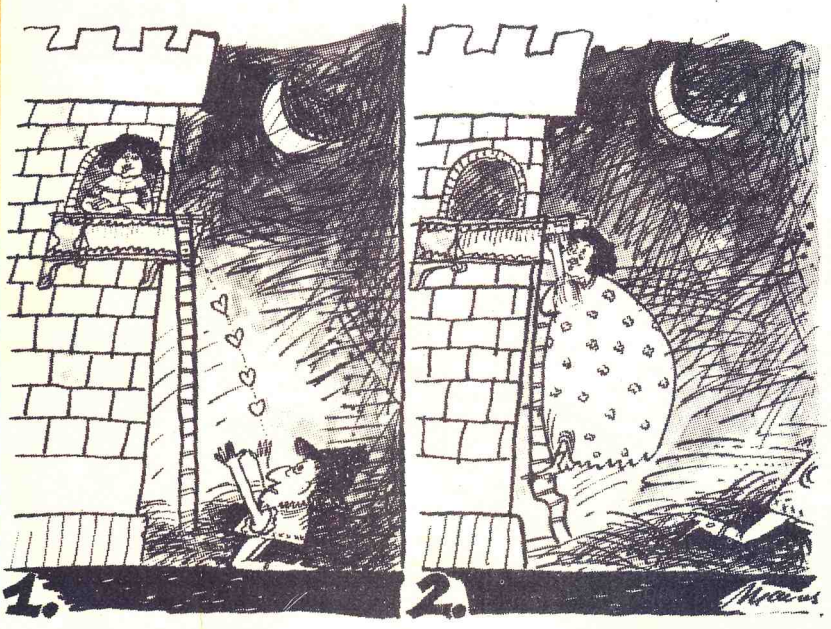

de spirit și farseur cît cuprinde, știind din scenariul spectacolului că trebuie să intre în scenă înaintea colegului său Alexandru Lulescu — care, avînd somnul greu, era programat întotdeauna mai către sfîrșit — a învățat repede și a spus pe scenă monologul comic, de rezistență, al colegului său, pe care acesta îl debita îndeobște, cu destul succes, la toate „Varietățile". Nae Lăzărescu a cucerit meritate aplauze, publicul s-a amuzat copios și numerele celelalte s-au înșirat unul după altul, ca mărgelele pe ață.

Într-un tîrziu, a venit la teatru și actorul Alexandru Lulescu, cu semnele somnului încă pe față, dar bucuros de o grădină plină și de succesul care, neîndoielnic, îl aștepta.

A intrat în scenă cu pasul sigur și a început să-și debiteze monologul, ca de atîtea ori. La prima poantă — nimic. Liniște deplină. N-a rîs nimeni, deși actorul știa că acolo planificase să se rîdă... A mers mai departe, subliniind și îngroșînd poantele, pentru a le scoate și mai mult în evidență. Dar publicul era mut. Doar cîte-o frunză mai foșnea din cînd în cînd în vreun copac. Și monologul, celebrul monolog care de atîtea ori umpluse sălile și grădinile de vară cu hohote de rîs, s-a derulat, pînă la sfîrșit, într-o tăcere de mormînt... Actorul Alexandru Lulescu era atît de derutat încît uitase să mai fie și furios. Pur și simplu, nu-i venea să creadă. A ieșit din scenă buimac, însoțit de cîteva aplauze de politețe. Oricum, nu se poate rîde de două ori, la același monolog, în același spectacol!

Pe la cabine — veselie mare. Toți colegii degustau cupa cu șampanie a farsei care reușise atît de bine.

Numai actorul Alexandru Lulescu, trist ca un monolog fără succes, s-a îmbrăcat repede și a pornit-o spre casă fără să-și dea seama de nimic și, mai ales, fără să realizeze că și în teatru, ca și în alte domenii de activitate, nu e bine să te scoli tîrziu...

CORADO NEGREANU

FARSE

Era Gorgorin pînă într-atît bine legat, lat în spate, cu ceafă de taur, musculos, plin de vigoare, adevărată forță a naturii, încît numele nu-i mai apărea decît pe afișe sau în actele oficiale. Toți îl strigau numai după poreclă: Titanane. S-a lipit cîndva ca actor în corpul de ansamblu al unui teatru din provincie, apoi, nu știu prin ce minune, ne-am pomenit cu el coleg în București. Băiat bun, n-ar fi omorît o furnică, dar cam naiv, peste măsură de naiv, dacă cineva îi povestea vreo chestie oricît de gogonată o lua drept bună și o ducea senin mai departe, povestind-o la rîndul lui pînă ajungea de rîsul lumii. Mulți îl socoteau oarecum arierat; personal consider că era mai degrabă vorba de o excesivă credulitate.

Bunăoară, cineva l-a informat odată că nemții au reușit prin încrucișări repetate să selecteze un soi de porc cu treizeci și două de antricoate în loc de șaisprezece, dar care atunci cînd încearcă să meargă se rupe în două din cauza lungimii sale exagerate, și că tot nemții se străduiesc să perfecționeze această rasă, s-o facă din naștere cu șase picioare, ca să poată porcul circula. Nu peste multă vreme l-am auzit explicîndu-le mașiniștilor cum stă în Germania treaba cu porcii. Îl cunoșteau mașiniștii; se uitau la el cam cu neîncredere.

Ne aflam cîndva într-un turneu în Danemarca. Multe drumuri între orașele unde jucam le-am parcurs cu feribotul, drumuri ce durau

uneori aproape o zi lumină. Pe feriboturi se găseau ici colo foi volante cu reclame pentru cîte și mai cîte. Una, mai ales, arăta dichisit, tipărită pe hîrtie velină, groasă, în culori diferite, semănînd mai mult a bon de tezaur, numai bună pentru o farsă. Am luat un exemplar și m-am înfățișat la Titanane scobindu-mă în dinți.

— Bună masă! Ce zici ce bine a aranjat-o Cernescu și pe-asta?

A rămas Titanane țeapăn ca motanul cînd dă bot în bot cu un dulău.

— Ce masă?!

— N-ai primit?!

— Ce să primesc?!

— Bon pentru masă la restaurantul feribotului.

— Gratis?

— Gratis. A aranjat Cernescu. Plătește impresarul; ca un surplus la diurnă.

— Mie de ce nu mi-au dat?

— Nu te-or fi văzut. Stai aici că-ți aduc eu un bon.

Am dispărut un timp, apoi m-am întors cu foicica aceea de reclamă.

— Nu te-au văzut, măi Titanane. Uite bonul tău.

— Și cum fac?

— Te așezi la masă și cînd vine chelnerul îi dai bonul. Te servește imediat.

Cîțiva am urmărit scena de la distanță. A făcut toți banii. Titanane nu știa nici o limbă străină, iar chelnerul nu poseda decît daneza. S-au folosit multe semne, strigăte, gesturi mari, sunete guturale, Titanane arăta cînd înspre bon, cînd către gură, cînd spre stomac, chelnerul indica alte părți ale trupului, în special picioarele, totul, bineînțeles, fără nici un rezultat.

La debarcare, oricît m-am ferit, tot m-a găbuit.

— Știi ce mi s-a întîmplat?

— Cu ce, Titanane?

— Cu bonul de masă. Cînd am ajuns eu se terminase mîncarea.

Altă dată, după un spectacol ce îl jucasem în deplasare la o mare fabrică de confecții, așteptînd în cabină să se încarce decorul și să pornim înapoi către sediu, printr-o înțelegere tacită, am început noi,

IOAN SUCIU

PROBLEME URGENTE

— Mămico, a sunat un om străin la ușă!

Femeia care trebăluia prin bucătărie veni la chemarea fetiței să se uite prin vizor. Deschise ușa și văzu uimită un bărbat, cam nebărbierit și cu figura obosită, purtînd ochelari cu rame groase.

— Bună, dragă, zise bărbatul cu o voce răgușită.

— Bună seara! Pe cine căutați?

Bărbatul nu răspunse, intrînd pur și simplu în sufragerie.

— Alo? strigă femeia impacientată: cine sînteți dumneavoastră?!

— Soțul „dumneavoastră"! Eu sînt, Monico!

— Cine e nenea? întrebă fetița.

Omul se așeză la biroul de stejar și trînti pe el un carnețel cu coperți de piele pe care scria cu litere aurii:

„MANAGER".

— Într-adevăr, semănați cu... parcă ai fi tu, Mișule! Dar nu știam că porți ochelari! De ce ești așa schimbat?

— Ți se pare fiindcă nu m-ai văzut de mult! Plec în zori, înainte să vă treziți voi, și vin seara tîrziu, cînd ați închis și televizorul!

— Chiar așa! spuse femeia. Apropo: de ce vii mereu așa de tîrziu?

— Am avut mult de lucru, dar de azi înainte, gata, vin mai devreme! Am tras tare în ultimele luni și m-am remarcat! Am fost și recompensat, mi s-au recunoscut meritele deosebite și-am fost promovat șef de serviciu!

— Bine, Mișule și mie de ce nu mi-ai spus nimic?!

— N-am avut cînd! Și te-aș ruga să nu-mi mai spui „Mișu"!

— Dar cum?!

— Șefu'! Acum sînt șef, coordonator de serviciu și nu vreau să ies

actorii din trupă, să discutăm foarte serios în prezența lui Titanane despre gestul frumos al direcției fabricii care ne dăruise la alegere cîte un costum de haine actorilor și cîte un costum taior actrițelor, drept mulțumire pentru minunatul spectacol oferit.

— Tu ce-ai ales?

— Unul la două rînduri din gabardină bej. Parcă e croit anume pe mine.

— Tot de la mostre?

— Da. Numai din mostre pot face ei cadouri. Și fetele au primit taioare tot din modelele ultimei prezentări de modă. Tu ce culoare ai preferat?

— Bleumarin. Ceva splendid.

— Frumos gest din partea lor.

— Au de unde. Nu se simte la milioanele de bucăți care le fac ei.

— Parcă acum îmi pare rău că n-am ales și eu bleumarin. Ia să-l văd pe-al tău.

— L-am dus la autobuz. E gata împachetat. Ce să-l mai desfac. Lasă că și bejul e bun. La vară faci furori.

Titanane trăgea cu urechea și făcea fețe-fețe. Se simțea, vezi bine, frustrat, mai mult figurant decît actor, mereu nebăgat în seamă, mereu dat deoparte. La un moment dat a țîșnit pe ușă și dus a fost. Puțin înaintea plecării, cînd tocmai ne suiam în autobuz și ne întrebam unde o fi Titanane, l-am zărit venind tacticos dinspre birouri cu un costum verzui pe brat: sacou, vestă și pantalon.

— Unde ai fost, mă?

— La direcție. Păi ce, eu sînt nimeni? Mie de ce să nu-mi dea? S-au codit ei, că nu e voie, că așa și pe dincolo, dar nu m-am lăsat, am ținut-o una și bună, de ce altora da și mie nu, și mi-au dat. Am stat să-l probez. De fapt, ăsta era singurul pe măsura mea. Dacă nu vă auzeam vorbind rămîneam cu buza umflată.

Ca să vezi!

Tot din prea multă credulitate ne-a și părăsit. A cumpărat ciuperci de la o femeie din piață, le-a preparat și le-a mîncat. Le-a crezut bune. Și nu erau.

GEORGE M. GHEORGHE

În ultima clipă

— Obiectivul?
— Prins în colimator!
— Legăturile?
— Conectate!
— Cablul coaxial?
— Branșat!
— Dispozitivul?
— Armat!
— Distanța?
— Cea stabilită!
— Condiții meteo?
— Favorabile.
— Declanșatorul?
— Sincronizat la baterie!
— Timpul de percuție?
— 60 de secunde.
— De cînd?
— Din acest moment!
— Imposibil! Oprește! Oprește imediat!
— De ce? Ce s-a-ntîmplat?
— Mi s-a pus un cîrcel!!!
— Lasă-l încolo și fugi!
— Nu mă pot mișca!
— Forțează-te!!! odată!!!
— Prea tîrziu, sînt terminat...
— Nici vorba iubitule... Mai avem un cliseu în aparatul fotografic!

din ritm nici un moment, nici chiar acasă!

— Mă rog! zise femeia privindu-l îngăduitoare." S-a obosit tare săracu' " își zise ea, apoi continuă: Tovarășe „șefu' ", te rog să poftești la masă!

— Deocamdată am ceva de rezolvat! Trebuie să întocmesc urgent un program, că toate merg de-a-ndoaselea în casa asta!

— Cum?! Ce anume?

— Un program pe capitole de activități: timp pentru cumpărături, pentru gătit, curățenie în apartament, omorît țînțari, spălat, călcat etc.!

— Vrei să te apuci de călcat?

— Eu nu! Pentru tine! Voi stabili zilele și orele optime pentru orice acțiune casnică, lecțiile și joaca pentru fetiță, și la servici le bag pe calculator!

Fetița se apropie de bărbatul de la birou.

— Tăticule, spuse ea, vrei să-mi arăți puțin buletinul tău?

— De ce?

— Să văd dacă ești adevărat!

— Nu e nevoie! Hai, du-te și te joacă! La ora 19 te apuci de lecții la matematică!

— Dar mîine am numai istoria și geografia!

— Nu-i nimic, matematica e baza pentru un viitor inginer!

— Dar eu sînt copil, zise fetița și fugi în camera ei.

Tovarășul Mișu se scufundă în treaba lui: umplu foi după foi, folosind intens un minicalculator.

Soția veni să-i spună că se duce pînă la „Nufărul".

— Ce să faci acolo?

— Îți duc un costum la curățat! Am luat niște bilete la operă!

— Pentru cînd?

— Pentru marțea viitoare!

— Un moment! spuse el examinîndu-și notițele. Nu se poate! Atunci ai program de spălat! Pentru spectacole am prevăzut numai zilele de sîmbătă și duminică! Iar acum, dacă vrei să știi, trebuie să te duci la coafor!

— Cum să mă duc, așa tam-nesam, cînd n-am anunțat-o pe coafeza mea?

— Dar ce, e singura acolo?! Du-te la oricare, ca importanță are!!

Soția nu mai zise nimic: se gîndi că e mai bine să-și lase soțul în pace.

Zilele următoare, tovarășu' Mișu lipi cîte-o hîrtie dactilografiată în fiecare cameră — la bucătărie, la baie, etc., — în care erau afișate acțiunile zilnice.

Iar el de cum sosea de la serviciu, mînca în grabă, după care se așternea pe lucru la biroul său.

— Oare ce zi e pe 17 iunie 1992, luni sau marți?

Soția nu știu să-i răspundă.

— Trebuie să-mi procur un calendar pînă-n anul 2000! spuse el ridicîndu-se de la birou.

A doua zi soția îl rugă s-o ajute

- Ar trebui luat în echipa uzinei
- Nu se poate, e... profesionist!

să bată un covor

— Un moment! spuse el consultîndu-și carnetul. Da, într-adevăr azi e zi de bătut covoare, între 17 și 19! Cît e ceasul?

— 16 și 45 de minute!

— Peste un sfert de oră poți să începi ! Păcat că nu pot să te ajut, am de lucru!

Și se concentră pe hîrtiile lui, oftînd: ajunsese doar la ziua de joi, 8 iulie 1996.

Treaba mergea bine. Tovarășul Mișu urmărea programele cu multă strictețe, neadmițînd nici un fel de derogări. Eventualele abateri (mici) le sancționa în cadrul unor ședințe de analize și discuții, timp în care soția și fiica luau notițe.

Într-una din zilele următoare tovarășul Mișu îi ceru soției să-i calce pantalonii conform programului stabilit, dar ea îl refuză pe motiv că are o ședință.

— Ce fel de ședință? întrebă el uimit răsfoindu-și carnetul. La mine nu figurează nimic!

— Am fost aleasă administratoarea blocului!

— Cum așa?! Cine te-a ales fără consultarea mea?

— Colectivul de locatari!

— Dar eu nu sînt de acord!

— N-are importanță, spuse ea. Am plecat la scara „C"! Iar pentru mîine te anunț că toată după amiaza voi încasa întreținerea!

— Nu se poate! Eu ce fac cu pantalonii așa ferfeniță?

— Ți-i calci singur, dacă ai nevoie!

— Dar nu e în program! Și nici nu mă pricep! Vom intra într-o dezorganizare totală! Uite, mîine trebuie cumpărați cartofi și morcovi, poimîine trebuie decongelat frigiderul iar vineri e ședință cu părinții la școala fetei! Ca să nu-ți mai spun mai departe! Cum ai să le rezolvi?

— Nu știu, sînt ocupată!

— Dar nu admit să las lucrurile la întîmplare! Mi-a intrat ordinea în sînge!

— N-ai decît să te ocupi tu de acțiunile astea!

— Și atunci cine va mai lucra la întocmirea programului zilnic?

— Poți să faci o întrerupere! spuse ea.

— Asta-i bună! Timpul zboară pe neștiute și-o să dăm din colț în colț cînd vom ajunge la zilele respective neștiind ce să facem! Nu pot face „întreruperi" în viață! Orice minut care trece nu se mai întoarce!

— Și ce ai așa de urgent de stabilit?

— Am ajuns abia la ziua de marți 3 februarie 2003! Conform programului, Maricica noastră e măritată și are un copil mic! Pentru miercuri trebuie precizate cumpărăturile care trebuiesc făcute: diferite schimburi, hăinuțe, papucei, etc. Doar n-o să lăsăm copilul dezbrăcat în toiul iernii fiindcă ai tu azi ședință de bloc?!?

NICOLAE MOISIU

CINCINAT ŞI...
DARUL DE A IMPROVIZA

Cincinat Pavelescu, cel mai mare epigramist român, a fost incontestabil un răsfăţat al muzelor, atît în poezie cît şi în epigramă. El a fost dăruit de providenţă, în afară de talent, şi cu alte daruri: darul spontaneităţii şi improvizaţiei. Atît spontaneitatea, cît şi iprovizaţia, au jucat un rol de prim ordin în cariera lui literară. Dacă în zeci şi zeci de situaţii a învins pe orice temerar, în poezie, pe teme şi rime date, acelaşi lucru s-a întîmplat şi-n epigramă, unde succesul lui n-a fost egalat de nimeni pînă azi.

În unanimitate epigrama este considerată „un fulger scurt, o scăpărare de cremene şi amnar. Ca să reuşeşti o epigramă bună, îţi trebuie vervă şi talent, dar şi obişnuinţa de a te exprima original şi concis". Şi să nu dai explicaţii multe. Atunci cînd aceste explicaţii abundă, îi diminuează efectul. Un epigramist „nu trebuie să fie ridicol, ci trebuie să distreze, iar epigramele să nu ceară timp de gîndire, să le cauţi tîlcul cu lumînarea. Ele trebuie să mustească de spirit ca şampania" cum susţine Şerban Cioculescu. „Eu personal, spunea Cincinat, în fundul sufletului meu, disprețuiesc acest gen literar dificil şi poate inferior. Dar am fost silit de împrejurări să răspund cînd am fost atacat. Şi am răspuns totdeauna prompt, fără a rămîne dator".

„Sînt considerat de foarte mulţi un abil improvizator". După părerea mea, o improvizare stricto sensu — nu există. Improvizaţia nu e altceva decît rezultanta anilor de ucenicie obscură, de muncă îndărătnică, de meditaţie solitară. Dacă e totuşi să dau o explicaţie, ceea ce unii numesc improvizaţie, „nu este decît mijlocul de a te folosi de comoara strînsă cu răbdare, de-a lungul anilor, în sipetele neştiute ale fiinţei tale. Totdeauna în improvizaţiile cele mai spontane — căci nu există improvizaţie fără spontaneitate — se simte munca de odinioară. Pentru spontaneitate şi darul de a improviza epigrame, criticul Al. Philipide m-a trecut în legiunea de onoare a epigramiştilor".

Improvizaţia, orice ar fi şi oricum ar fi, la Cincinat e un dar aproape supranatural, care reiese mai ales din epigrame. Aşa, la un concert al *Marelui pianist Boskoff*, după ce a cîntat magistral „Funeraliile" de Franz Liszt, Cincinat a scris:

Cînd pe coarde mîna-ţi plouă
bemolii grei şi-atîţi diezi,
lui Liszt îi dai o viaţă nouă...
Dar pianul îl... înmormîntezi!

La Sinaia, un prieten ilustru, doctorul Jean Costinescu îl provoacă să-şi facă o autoepigramă-madrigal pe rimele: Cincinel, chel, Cincinat. Cincinat s-a executat în 7 secunde. Iat-o:

Mie însumi...
Cînd îl priveşti aşa de chel,
nu-i Cincinat, e... Cincinel.
L-asculţi... şi zici atunci, mirat:
nu-i Cincinel, e... Cincinat.

Altădată, **la un bal costumat al Legaţiei franceze din Bucureşti,** Cincinat, prezentîndu-se într-un costum de poet roman (Horaţiu), a fost rugat să improvizeze un catren pe tema costumului său. Replica maestrului a fost rapidă:

Cincinatus
Plugar strămoşul lui cel antic,
dar azi modernul Cincinat,
- Poet, cînd nu e magistrat, -
ce e? Roman? Sau e... romantic?

Cu ocazia apariţiei volumului de epigrame din 1925 la editura „Ramuri" din Craiova, Cincinat este de-asemenea rugat, într-un cerc de prieteni scriitori, să scrie o epigramă:

Mie, însumi...
A scos, în fine, Cincinat,
volumu-atît de aşteptat...
Şi critica s-a şi rostit:
- E foarte bine tipărit...

Privitor la soarta omului, Cincinat improvizează aceste patru versuri de antologie, citate pe vremuri și-n manualele de liceu:

Pe o cruce de marmură...

Cu toții, prin lume, purtăm cîte-o cruce:
mai grea, mai ușoară, precum ne e soarta,
și nu ne dăm seama că timpul ne-aduce,
și vara, și toamna, și iarna, și... moartea.

Unui bărbos, care-și da ifose și credea că are mai multă prestanță de cînd are barbă, Cincinat i-a improvizat un catren superb:

Că frumoasă ți-este barba, înțeleg,
dar prea multe cosmeticuri dai pe ea;
și-ntr-o bună dimineață vei vedea,
că te costă cît nu face... capu-ntreg.

Cincinat a ridiculizat și pe „oițele Domnului". Iată ce-a scris **pe albumul unei maici** de la mînăstirea Văratec, cînd a fost rugat să improvizeze cîteva rînduri:

Drumul spre schitul din Văratic,
e gloduros și cam sălbatic,
dar spre chilii, mi s-a părut,
că drumul este mai... bătut.

Prietenului său de suflet, Corneliu Moldovanu, după apariția celor două volume de versuri „Flăcări" și „Cetatea soarelui" i-a improvizat un catren de-o rară frumusețe:

„Cetatea soarelui" în urmă,
și „Flăcări", primul tău volum,
e imposibil după ele
să nu rămînă decît... scrum.

Nici pe colegii lui, Cincinat nu i-a iertat de șfichiul ironiei sale. Așa, **unui fost coleg** îi dedică aceste patru rînduri:

De cînd e cocoțat la Curte,
nici cu prăjina nu-l ajungi!
Are picioarele cam scurte,
dar îi sînt mîinile... prea lungi.

iar epigramistului Tudor Măinescu, modestul judecător de la Vidra, de lîngă București, următorul catren:

Eu sînt la Curtea de Apel,
tu ești la judecătorie;
talentul nostru e la fel:
eu, centru, tu... periferie.

Dar nici pe alți colegi juriști Cincinat nu-i iartă, cum e cazul **lui Ionel Periețeanu.** Acestuia, după ce a publicat un volum de epigrame neusturătoare intitulat „Urzici", îi scrie:

În piață nu știi ce să zici!
Cînd ceri spanac, îți dă urzici,
la librărie tot un drac:
cînd ceri „Urzici", îți dă... spanac.

Și, ca un exemplu definitoriu de ceea ce însemna la Cincinat darul de a improviza, citez — în încheiere — următoarea dramă în două monoloage: i s-a dat ca timp două minute. Fiecare monolog să aibă opt versuri. Titlul: „Egoism". Decor, în primul monolog, un restaurant; la al doilea monolog, un cimitir. Iată cum a rezolvat maestrul Cincinat această delicată problemă, încadrîndu-se și în timpul acordat.

Primul monolog: într-un restaurant, un domn mănîncă un cotlet de miel. Se uită în jur și face reflecții...

Cotletul pare de minune!
Ce buni sînt micii fripți și mici!
Vecinul slab cu dama grasă
Are un aer de martir.
Casierița e lălîie
și glasu-i taie ca un brici...
– Orice s-ar zice: e mai bine
aici, decît la cimitir.

Al doilea monolog: într-un cimitir de țară, un miel paște iarbă pe mormîntul unui domn și cugetă...

Cînd vezi c-ai fost ursit de soartă
doar miel în lume să te naști,
decît să faci filozofie
mai nimerit este să pești!
Ce iarbă grasă! La o treabă,
sînt buni și oamenii cînd mor:
– Orice s-ar zice: e mai bine
aici, decît la abator!

Din aceste exemplificări succinte se vede clar că puterea de improvizație a epigramei, „o formă de expresie spontană a spiritului și inteligenței", la Cincinat este indubitabilă și că el rămîne, orice s-ar spune, „cel care a întruchipat în cel mai înalt grad toate atributele speciei și i-a conferit verva, a creat cele mai spumoase poante și cele mai savuroase jocuri de cuvinte, dînd strălucire epigramelor sale...".

CORNELIU BARBORICĂ

REMUS MILUȚĂ

Era un bărbat cu părul lins, cu priviri sfioase și cu palmele veșnic umede de transpirație. Calitatea lui cea mai de seamă era aceea că nu se supăra niciodată pe nimeni și nu supăra niciodată pe nimeni. Asculta cu voioșie glumele noastre, sărate sau nesărate, pe seama unuia sau a altuia, rîdea tare și contagios, scotea un fel de nechezat de armăsar zburdalnic.

Și toate ar fi mers bine, dacă într-o zi nici senină, nici noroasă, șeful nu l-ar fi chemat la el și nu i-ar fi zis:

— De acum înainte vei fi ajutorul meu. Un fel de adjunct sau secretar, sau cum vrei s-o iei. Eu post în schemă n-am, de aceea ai să faci treaba asta în mod voluntar, deci fără vreo recompensă bănească.

După cum îl cunosc eu pe Miluță, cred că în clipa aceea a sfeclit-o. O fi văzut chiar negru în fața ochilor, dar și-o fi zis că asta-i din cauza tenului cam întunecat al șefului. Și cum nu vroia să-l supere, a acceptat.

Cum pe seama șefilor se fac adesea glume și sărate și nesărate, s-a văzut dintr-odată în situația penibilă de a nu mai necheza voios. Cînd începea hora glumelor el se furișa din cercul nostru și își băga nasul în hîrtii. Pe chipul lui se așternuse suferința. Acum îi transpirau nu numai palmele, ci și fruntea și urechile, tot corpul. Era mereu lac de sudoare, dar noi, neștiutori de noua lui misiune, credeam că e din pricina caniculei care se abătuse nemiloasă și asupra instituției noastre. Transpiram toți, dar ca el nimeni. Nu știam că, după o vreme, șeful îl chemase din nou la el și-l luase din scurt.

— Cu ce te ocupi, domnule?

— Cu actele... a bîiguit el.

— Ce acte? De ce te-am făcut adjunctul meu voluntar? De prea mare ispravă n-ai fost niciodată în serviciu, așa că vezi ce faci.

Miluță era băiat inteligent, așa că a înțeles chiar prea bine aluzia care țîșnise din gura șefului ca o rafală de mitralieră.

S-a frămîntat zile și nopți și a slăbit ca un catîr de Anatolia hrănit numai cu mărăcini.

— Băieți, băieți, lăsați glumele astea nesărate că... Munciți dacă vreți să cîștigăm întrecerea, ne apostrofa el acum cu blîndețe.

Am crezut că suferă de cine știe ce boală, am vrut să-l ajutăm, dar ne-a refuzat:

— Nu, n-am nimic, ne răspundea el. Să muncim,

ADRIAN DRAGOMIRESCU

– Curaj! Nu-i nimeni înăuntru!

să ieșim bine în întrecere.

Ideea asta fixă cu întrecerea a fost începutul dezastrului său. S-a urcat pe acoperișul blocului în care locuia și a demontat antena colectivă pentru ca locatarii respectivului bloc să nu mai pună în funcțiune televizoarele, să economisească neprețuita energie electrică și să cîștige astfel întrecerea pe cartier inițiată de un pensionar suferind de cataractă.

Apoi l-a părăsit nevasta. Din această cauză a vrut să se sinucidă cu glicerină boraxată, dar l-a salvat administratorul blocului care, chiar în clipa fatală, i-a bătut în ușă ca să-i ceară taxele de întreținere.

Fiecare din noi alerga la spital cu tot felul de bunătăți. L-am hrănit ca pe fratele nostru, i-am cumpărat chiar și o pijama nouă și rufărie de corp, fiindcă vipera de nevastă-sa nu mai voia să știe de el.

S-a întors la slujbă în deplinătatea forțelor sale fizice și intelectuale. A început din nou să asculte (fiindcă am uitat să vă spun că el doar asculta) glumele noastre de toate calitățile, să rîdă cu gura pînă la urechi și să necheze.

Apoi, noi ceilalți am început să ne pierdem treptat hazul. Unul cîte unul, am fost transferați în alte servicii și birouri. Am auzit mai tîrziu că fostul nostru șef se lăuda peste tot cum a reușit să spargă „gașca" de derbedei și de leneși pe care îi avusese în subordine. Dar noi nici pînă astăzi nu știm cum. Singurul om pe care l-a păstrat a fost Remus Miluță, fiindcă, așa cum îi asiguram pe colegii mei năpăstuiți, era un om bun la inimă care nu vroia să supere pe nimeni niciodată și nu se supăra pe nimeni.

După o vreme, Miluță și-a dat de-

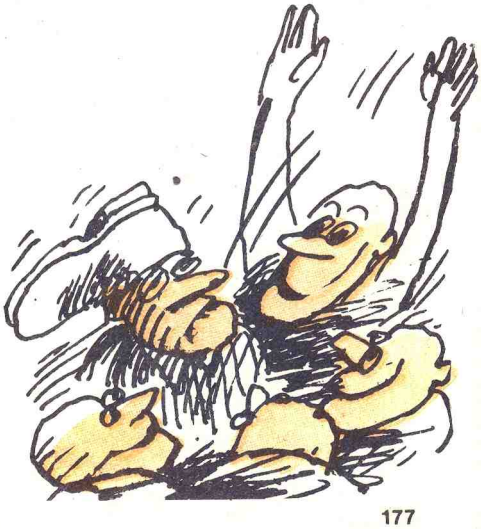

RUDI SCHMUCKLE

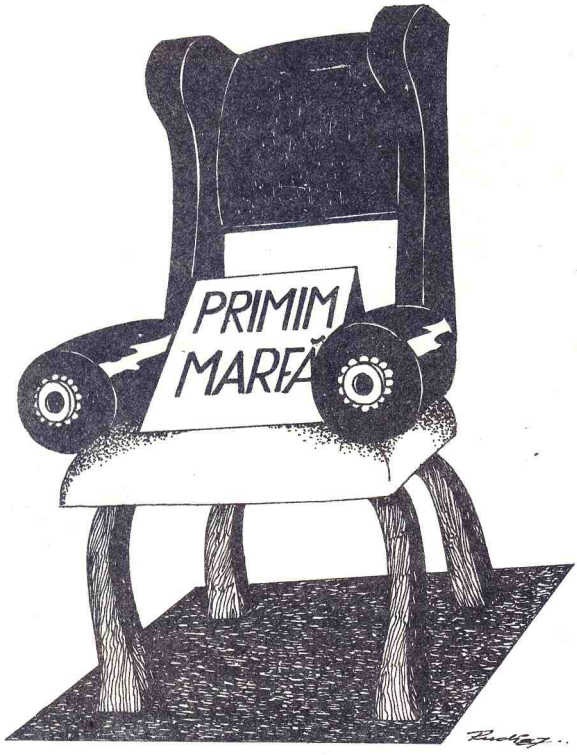

misia și s-a mutat din orașul nostru, fiindcă asupra lui plutea bănuiala îngrozitoare de a fi fost cauza neplăcerilor noastre. Sacrificiul lui era nespus de mare, pierzîndu-și astfel continuitatea în serviciu la același loc de muncă și privîndu-se de un spor procentual considerabil la pensie. Dar nici unul dintre colegii mei nu voia să-i înțeleagă gestul

și eu mă căzneam zadarnic să-i conving.

I-am pierdut urma. Cam la un an după evenimentele petrecute, am avut de făcut o deplasare tocmai la Baia Mare. Și întîmplarea mi l-a scos în cale cînd mă așteptam cel mai puțin.

Ies din gară să caut un taxi. Mă apropii, bag capul pe geamul portierei și, culmea! la volan chiar Miluță! Își șterge palmele de transpirație, nici nu se uită la mine și-mi răspunde: „Liber".

— Miluță! strig eu în culmea fericirii.

Se întoarce cu fața la mine și mă privește absent de parcă atunci mă vedea pentru prima oară în viață.

— Unde doriți? mă întreabă.

— Miluță, zic cu afecțiune, du-mă unde vrei tu. Problemele mi le rezolv mai încolo.

— Nu, zice, nu pot să fac curse de capul meu.

— Plătesc orice cursă, să nu-ți fie teamă. Hai undeva, oriunde, sa stăm de vorbă. Și să lași aparatul de taxat să meargă cît vrei tu, cît timp vom discuta. Plătesc.

— La hotel?

— Dacă așa vrei tu, fie și acolo. Închiriez o cameră, urcăm, ne așezăm în fotolii și îl întreb:

— De ce ai plecat, Miluță?

Privește fix în podea și zice:

— Din cauza voastră.

— Nu se poate. Ce ți-am făcut noi?

— Voi? zice ridicînd spre mine o privire plină de amărăciune. Voi mă bănuiți pe mine.

— Eu?! Niciodată, Miluță! Iar de ceilalți nu trebuie să-ți pese prea mult. Dacă te întorci acasă, eu am să le explic și am să-i conving.

— Crezi? De așa o porcărie nu mă pot spăla nici dacă aș sta gol-pușcă în zece ploi torențiale. Nu mă întorc.

— Și ce ai de gînd să faci? zic eu cu mare părere de rău.

— Nu știu.

Cum nu știi? Acum văd că ești șofer. Îți doresc ca măcar în meseria asta să nu ai necazuri.

Miluță oftează, transpiră, lăcrimează și-mi zice:

— Am să fiu dat afară sau transferat.

— Tu?! exclam eu îngrozit.

— Eu, da, zice. Șeful m-a chemat și m-a rugat să-i dau o mînă de ajutor în relațiile cu subalternii.

LIVIU STĂNILĂ

MIRCEA C. DINESCU

JURNAL DE CĂLĂTORIE

Nu-mi place-aeroportul și nici gara.
Am mers cu Yola două mii de mile
Și încă vreo opt sute în Sahara,
Pe cea mai cocoșată din cămile;

Trecut-am în viteză Niagara,
– Și asta pe o punte de textile! –
Din Fuji-Yama mi-am aprins țigara,
Pe Everest mereu scăpai cu zile...

Microbul depărtărilor mă cheamă
Să las deoparte lenea și confortul,
Spre a privi a lumii panoramă.

N-am greutăți cu vizele sau cortul,
Nu-mi trebuie nici bani și nici chemare,
Cînd am atlas și-un strop de „Dealu Mare"!

NIC. LENGHER

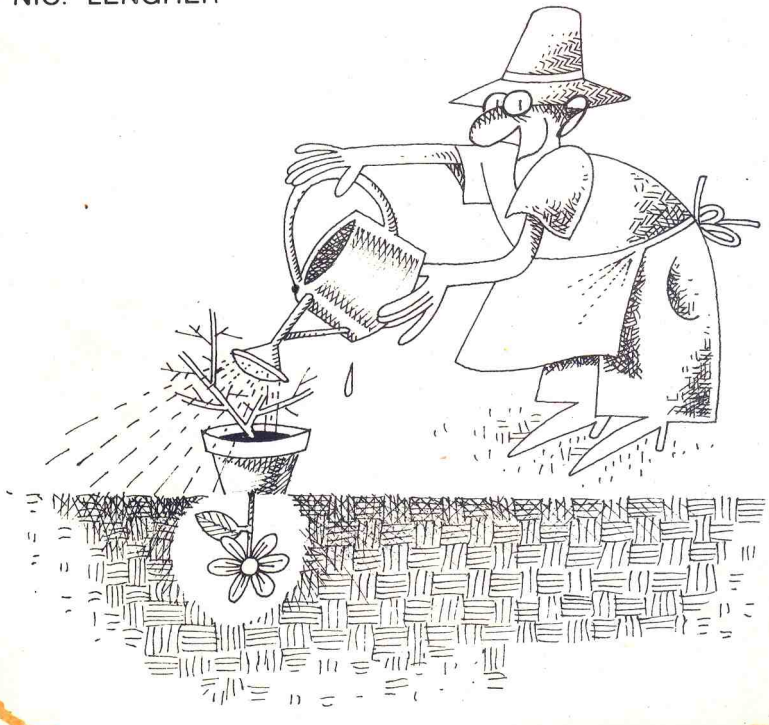

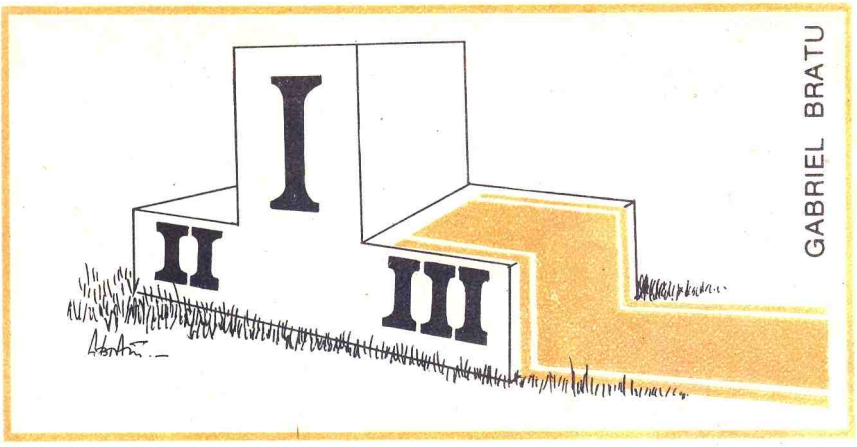

GABRIEL BRATU

INEDIT

MIRCEA PAVELESCU

norocul

Dragi prieteni,

Cred c-a venit sorocul
Să cercetăm ce hram poartă norocul.
Să fie el de-origine divină
(Precum încearcă unii să susțină)
O filantropică manifestare
A celuia ce-n vasta-i îndurare
Vrea să ajute neajutorații?
Eroare. Am destule indicații
Asupra problematicei pendinte
Prin care ipoteza se desminte.
Considerăm deci (aici e tocmai locul)
Că nu e bine să forțezi norocul.
El are legi, te saltă cu avînt
Și-o dată dă cu tine de pămînt,
E-absurd, inconsecvent și buclucaș,
Din pașă te transformă în geambaș,
Dar îl aștept cu traistele lui pline
Să pice într-o seară și la mine
Ca să discut cu el, să-l prelucrez.
Vreau să-l planific și să-l programez
S-ajung un scriitor, chiar și postum,
Și fără să fi scris nici un volum.

Nu dragii mei, nu-i o absurditate
Deoarece cînd ai noroc. SE POATE!

idilă

Il refuzase
cam un sfert de veac...
Moșneag acum,
cu părul coliliu,
L-a invitat
la dînsa în iatac.
(Amurg și îmbieri de liliac)
Era devreme,
dar era tîrziu...

– Acum, te mănînc eu pe tine, lupule!

IOSEF TOTH

CÎND ȚI SE APRINDE BECULEȚUL

Istoria asta s-a petrecut acum vreo 30—35 de ani. În instituția la care lucram pe atunci, se afla unul Mandache, un zgîrcit și un afurisit fără pereche. În plus „amicul" ne pîra șefilor cu tot felul de nimicuri așa că ne devenise tuturor nesuferit și, în compensație, ne străduiam care mai de care să-i facem viața cît mai tihnită.

Biroul în care lucram avea pereții jur-împrejur căptușiți cu o impunătoare bibliotecă și conducerea luase hotărîrea să o mute la un alt etaj, lucru de care noi nu aveam știință.

Povestea cu mutatul s-a petrecut într-o după amiază cînd mă aflam singur la birou. Lucrarea executîndu-se în mare grabă, s-au spart cîteva geamuri de la bibliotecă și i s-au stricat vreo două uși glisante.

A doua zi, cînd am ajuns la serviciu, l-am găsit pe Mandache fierbînd. Nu-i convenea faptul că dispăruseră cărțile, mai ales că pusese și el ochii pe cîteva.

— Cine a comis vandalismul ăsta?...

Pe loc mi s-a aprins un beculeț și m-am hotărît să-i joc un renghi, drept pedeapsă pentru toate cîte le suferisem pînă atunci din partea lui.

— Cum nu știi?... A venit ieri după amiază Vasile (un alt coleg) cu camionul, a încărcat cărțile și a dispărut. Atît i-a trebuit hapsînului. A început să fiarbă tot mai tare și, pe măsură ce timpul trecea, se monta din ce în ce mai aprig.

După vreun sfert de ceas își făcu apariția șeful de birou cu încă vreo doi-trei colegi care pe loc își dădură seama de situație, așa că intrară în joc. Șeful, în dorința de a-i mai „îndulci" frămîntarea lui Mandache, cît și pentru a afla ce gîndește despre prietenul și colegul său Vasile, ne spuse:

— Scoateți cîte o foaie de hîrtie și scrieți ce știți fiecare despre acest caz!

Noi ne-am aplecat asupra hîrtiilor făcîndu-ne că scriem, ținîndu-ne cu mare greutate să nu pufnim în rîs. Numai Mandache transpira și scria

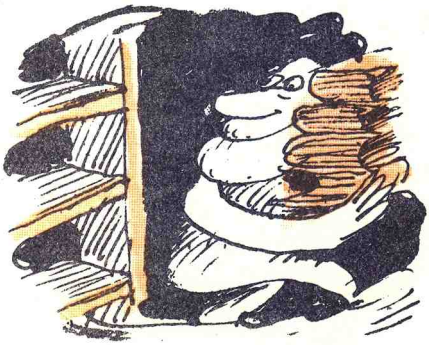

vărsîndu-și veninul de zor: „Îl cunosc pe Vasile de mic copil cînd se ținea numai de găinării. Cu furtul și escrocheria s-a ocupat și mai tîrziu dar, pentru că am fost bun prieten cu tatăl său, n-am vrut să-l reclam pînă acum. Dar s-a terminat. Fapta de acum a pus capac la toate. Îl condamn cu tărie și cer să fie tras pe roată, etc, etc..."

Tocmai atunci l-am văzut prin geamul ce da spre stradă pe Vasile. Venea vesel spre serviciu. Am ieșit ca fulgerul să pun lucrurile la punct. După ce i-am spus despre ce-i vorba și i-am „aranjat" ținuta, l-am rugat pe un prieten de la serviciul personal, povestindu-i și lui întreaga tărășenie, să-l aducă, îmbrîncindu-l, peste cîteva clipe în birou.

M-am întors tocmai la vreme ca să aud pe șef citind declarația lui Mandache, timp în care ceilalți sughițau de atîta rîs.

Împins din spate și-a făcut apariția Vasile cu însoțitorul său. Mandache a căscat ochii cît cepele și a început să răcnească. Pe Vasile îl sufoca rîsul și, ca să nu se observe, a pus capul pe birou, hohotind. Mandache se monta și mai rău.

— Hoțule, tîlharule!... degeaba plîngi, pușcăria te mănîncă!...

Vasile hohotea cu sughițuri de se cutremura biroul. Noi rîdeam cu lacrimi. Numai Mandache nu observa nimic și, cu ochii ieșiți din orbite, striga ca un apucat. În toiul vacarmului se auzi glasul șefului:

— Spune tu, Vasile, cum s-a întîmplat?...

La care Vasile, sufocîndu-se total dar neridicînd capul de pe masă, răspunse:

— Mandache m-a învățat!

Numai intervenția energică a întregului colectiv l-a scăpat cu viața de mînia lui Mandache.

HA...HA...HA...
PERPETUUM COMIC '88
PERPETUUM...?
COMIC '88
PRESA
PRIMUM MARFA!

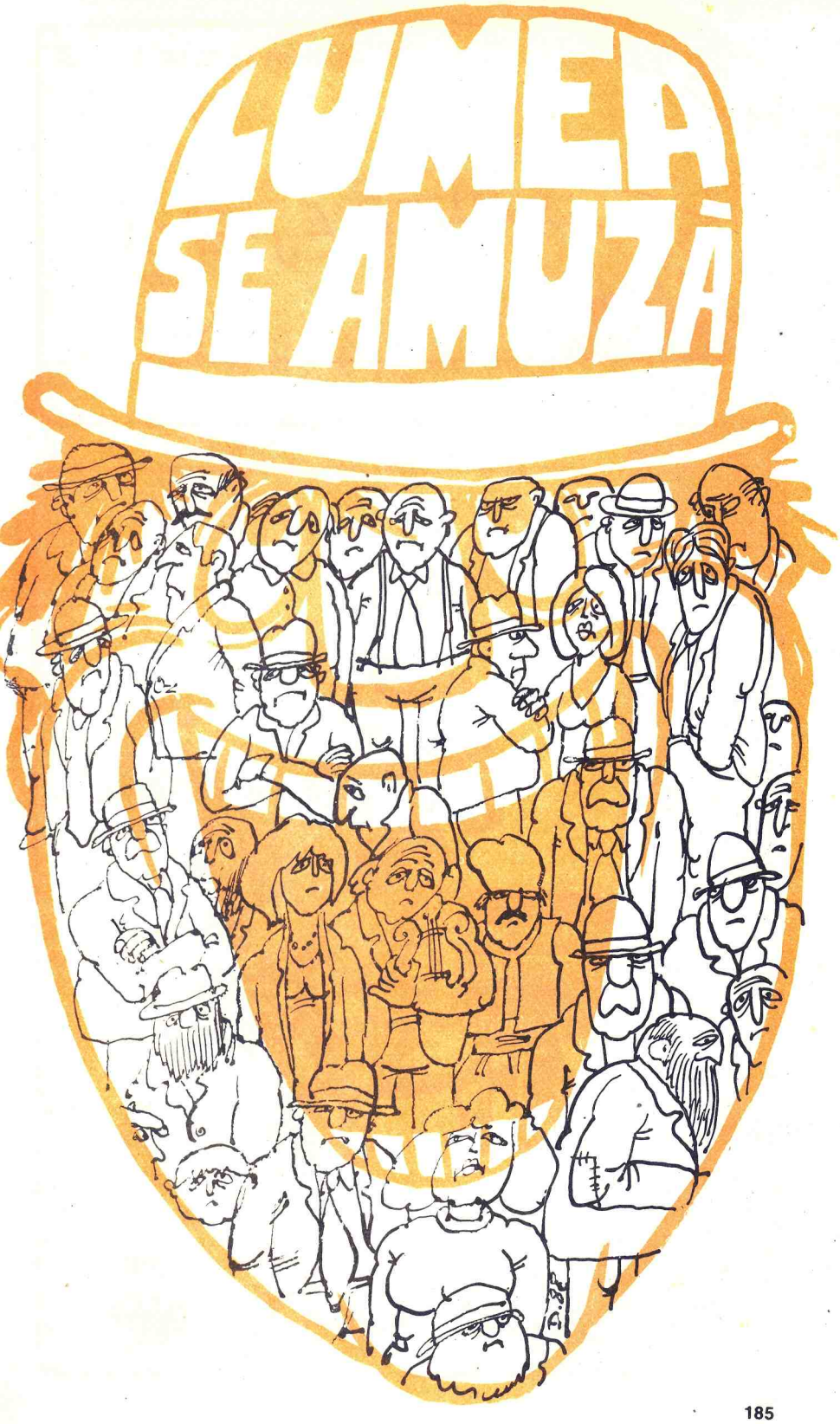
LUMEA
SE AMUZĂ

SPECIAL PENTRU „URZICA"

FERRUH DOGAN (Turcia)

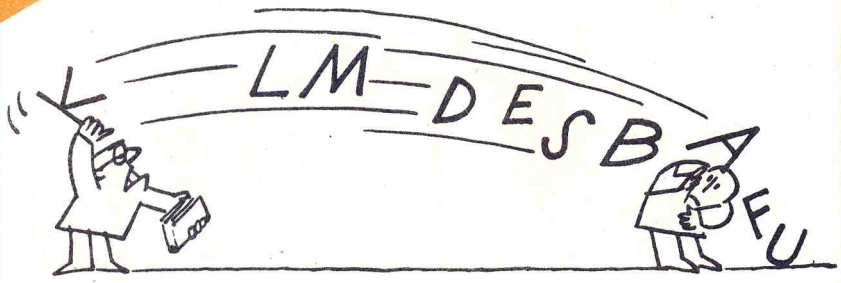

RONALD LIBIN-BING (Belgia)

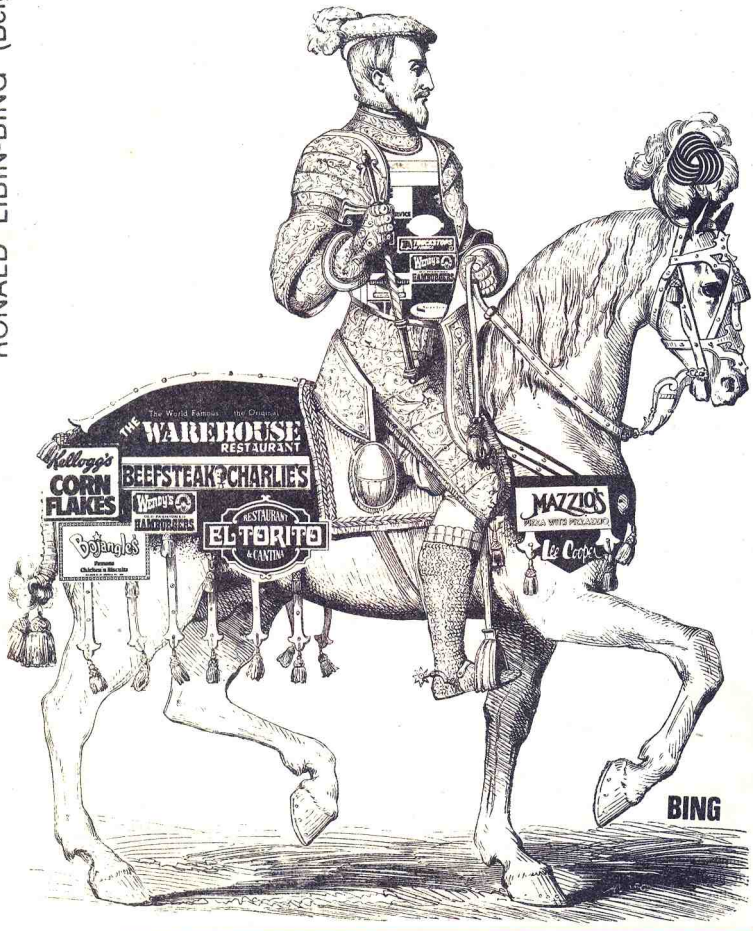

UMOR AFGAN

Un emir din Afganistan călărea împreună cu suita sa în deșert cînd pe neașteptate, au fost atacați de un leu. Marele vizir, nobilii și servitorii care-l însoțeau, speriați, o luară la sănătoasa, în timp ce emirul, mînuind cu curaj iataganul, reuși să ucidă animalul dezlănțuit. Reveni apoi la palat. Suita se afla de mult acolo, crezîndu-l deja mort. Astfel încît, la apariția sa, marele vizir, nobilii și servitorii fură cuprinși de spaimă.

— Să vă fie rușine, îi dojeni emirul. Să vă fie rușine, lașilor, ingraților... Ați fugit cu toții din fața pericolului...

Numai marele vizir, tîrîndu-se în genunchi, îndrăzni să se apropie de emir și spuse:

— Înălțimea Voastră, cînd doi lei se înfruntă, putem noi, oare, cîini nedemni ce sîntem, să ne amestecăm în luptă?

În românește de VASILE MATEI

ART BUCHWALD (S.U.A.)

Prietenul meu Alan King îmi povestește:

Cele mai multe femei pretind de la soții lor, cînd aceștia se reîntorc din Europa, cîte o sticlă de parfum. Doar a mea mi-a spus să-i aduc o mașină străină. „De ce naiba vrei mașină străină? Avem deja două". „Da, dar toți vecinii noștri au și cîte o mașină străină. Ce vrei, să-mi fac piața în Cadillac? Să creadă lumea că ești șomer? De altfel, sîntem singurii care avem așa o mașină mare, cu care plimbăm toți țîncii din cartier, fiindcă nu încap în mașinile părinților lor. Apoi, la școală, camarazii lor se arătau cruzi și le strigau — că la vîrsta asta așa sînt: Hei, tatăl tău are cutie de viteze automată, sau Mama ta are motorul în față. Copiii vin de la școală cu ochii în lacrimi: Tatăl lui Eric Gordon face doar zece litri la sută. Sau: Mama lui David Jaffe are cel mai mic apartament din cartier". Nu-i vine bine unui tată să audă asemenea cuvinte din gura odraslelor sale, astfel că am promis fami-

liei că nu mă întorc fără o mașină străină.

Cum am ajuns la Londra, m-am pus să caut, deci, o mașină străină. Poate n-o să credeți, dar nu a fost deloc ușor. Am întrebat pe portarul hotelului, care m-a trimis la „dracu' cu cărți", cum se spune, în fine, la celălalt capăt al Londrei. Am dat peste o firmă cu vitrină imensă: **Autovehicule străine.** Am intrat. Dar, ce aveau de vînzare? Forduri, Buickuri, De Soto, Chevrolet, Studebaker. Iată mașinile străine recent importate: „Nu! am strigat eu. Nu m-ați înțeles. Eu doresc o mașină MG, sau Aston Martin, de pildă".

„— Aha! Vreți o mașină engleză! Dar nu ne ocupăm de ele. Alaltăieri, un client mi-a luat o mașină americană, fiindcă toți nevîrstnicii din cartier rîdeau de el că are o Bentley."

Am revenit în centru și m-am apucat să caut eu singur. Am intrat și la reprezentanța Rolls Royce, de curiozitate doar. Vînzătorul care m-a întîmpinat purta jachetă și pantaloni cu dungi. Ca să mă facă să nu mă simt prost, mi-a privit costumul meu maro și mi-a spus: „Veniți de la golf, probabil".

„Nu, amice, i-am tăiat-o. Am făcut ceva grădinărie de dimineață. Acum m-aș interesa de un Rolls Royce."

„Dar credeți că un Rolls Royce s-ar interesa de dumneavoastră?"

„Habar n-am. Dar de ce mă întrebați?"

„Dacă îmi permiteți, domnule, noi ținem să știm cît mai multe despre eventualii clienți. Mai întîi, de unde sînteți?"

Spunîndu-i că sînt din New-York, n-a părut prea încîntat; atunci am adăugat imediat că locuim la țară, la Forest Hills. Parcă era ceva mai bine. M-a mai întrebat dacă cineva din familia noastră a avut un Rolls Royce. I-am răspuns: „Da, desigur! Tatăl meu se ducea totdeauna cu Rollsul propriu cînd mergea să-și încaseze ajutorul de șomaj, pe vremea Crizei. Iar un unchi al meu are și acum Rollsul său la Odessa. Îl folosește la campania de seceriș. De ce vă interesează acestea?"

„Domnule, îmi spuse el zîmbindu-mi, noi n-am vrea ca mașina noastră să cadă pe cine știe ce mîini. În sfîrșit, dacă cumpărați această mașină, ce utilizare intenționați să-i dați?"

Acum îmi pierdui răbdarea:

„Vreau să dau o superlovitură, să deschid un local de noapte, un cazinou, știu și eu? Acum vreau să posed mașina și să o conduc!"

„Bine, vom face mai tîrziu studiul mediului. Ce model ați dori?"

„Sînt mai multe modele?"

„Desigur. Modele Standard și modele pe măsură".

„Ce diferență poate fi?"

El mă privi înduioșat, de parcă aș fi înnebunit dintr-odată:

„Aceeași diferență ca între un costum confecție și unul pe măsură!!..."

„Mi-e tot una. Dați-mi ce aveți..."

Așa că, pe scurt, am luat un model cu caroserie specială, avînd bar, fotolii transformabile în paturi și bagaje asortate. Pe lîngă șofer, am nevoie de un valet pentru bagaje, de un barman și o femeie de serviciu ca să schimbe lenjeria.

Dar soția mea o să fie fericită, căci vom fi singurii din cartier care să posedăm o casă de douăzeci de mii de dolari și un automobil de treizeci de mii de dolari.

În românește de
VINTILĂ ROBAN.

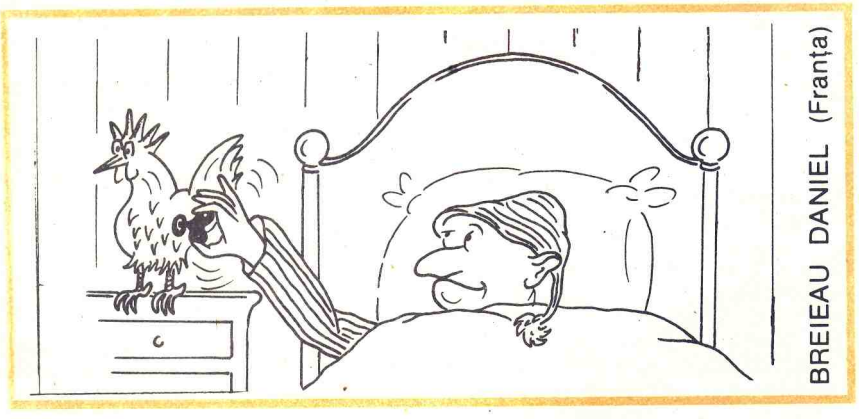

BREIEAU DANIEL (Franța)

SPECIAL PENTRU „URZICA"

CLUBUL caricaturistilor DIN SAMARKAND

YUSUP SHAKIROV

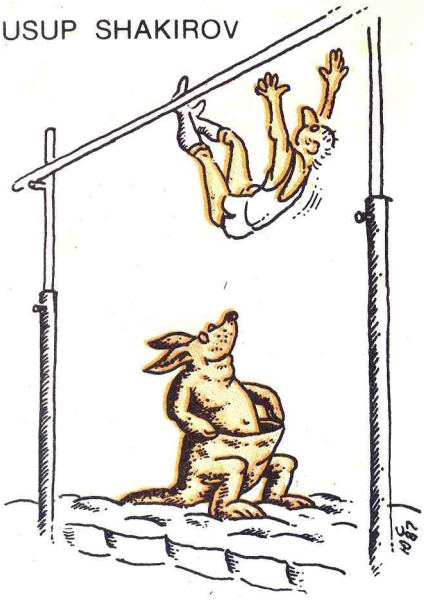

YUSUP SHAKIROV

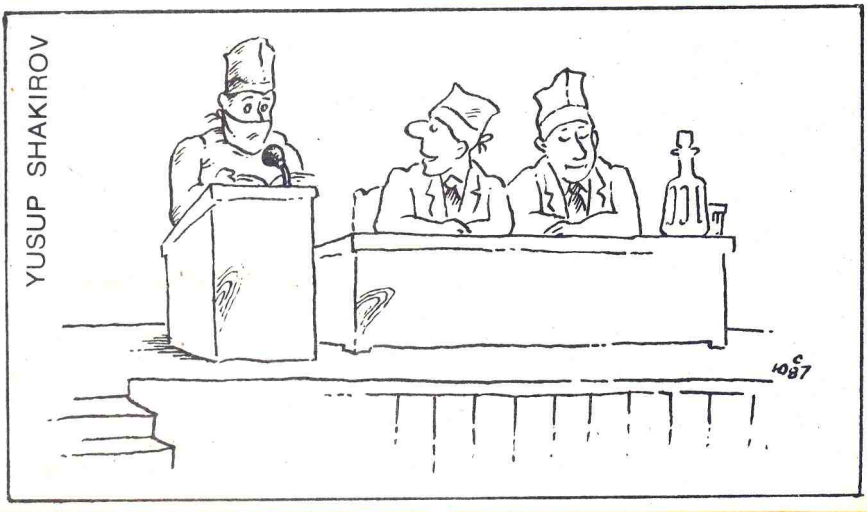

ALEXANDR SMAILO

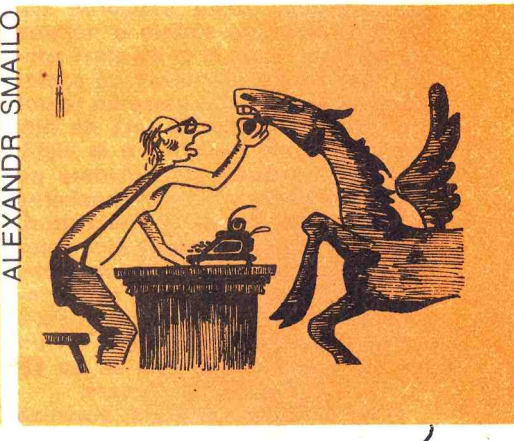

JAMES THURBER (S.U.A.)

un scriitor al secolului XX

— Credeți oare că astăzi, în țara noastră, procesul de învățămînt este pe cale de a se ameliora? — iată o întrebare cu care sînt deseori întîmpinat de către o femeie atrăgătoare, la petrecerile la care sînt invitat.

— Nu, doamnă, răspund eu, totdeauna politicos. Cred că e pe cale de a se duce de rîpă.

— Pe ce vă bazați acest sumbru pronostic? întreabă invariabil doamnele, majoritatea fiind dintre acelea care, aproape de terminarea liceului, l-au abandonat spre a se mărita.

— Pe scrisorile primite de la băieții și fetele din clasele a VIII-a, a IX-a, a X-a, a XI-a și a XII-a de pe întreg cuprinsul țării, în care sînt rugat — mai mult chiar, mi se ordonă — să le scriu lucrările trimestriale.

— Vă deranjează cumva corespondența cu micii dv. admiratori? m-a întrebat d-na Quibble (Pedanta). (Să le numim pe toate d-na Quibble și să folosim timpul trecut înainte de a-mi lua cîmpii.)

— Aproape toate scrisorile îmi demonstrează că sîntem o națiune de profesori obosiți și de elevi apatici, am zis eu. Bănuiesc că profesorii de literatură engleză nu le pot trezi copiilor interesul față de nici un scriitor care nu mai e în viață. Se pare că tinerii îi consideră pe toți scriitorii morți, de la Thackeray la Jim Tully, la fel de plictisitori. Scriitorii morți nu trimit nici autografe, nici fotografii cu autografe. La scurt timp după asta, copiii încep să ceară scriitorului respectiv un creion pe care l-a folosit ori un nasture de la palton, ca să fie siguri că iau note de trecere.

D-na Quibble s-a arătat sceptică și nedumerită:

— Fiți, vă rog, mai explicit. Divagați prea mult. De fapt, ce vă deranjează?

— Vreți să vă ofer o înghețată de zmeură? am întrebat eu, curtenitor. Ați băut cam mult coniac.

— Haideți, să lăsăm gluma de-o parte, a zis ea, semeață, întinzîndu-se după un alt pahar de coniac. Dați-mi cîteva exemple.

— Să vă spun mai întîi, am început eu, că, din 32 de scrisori, doar una dă semne de originalitate și, uneori, chiar de talent. Dacă vă interesează statisticile, o fată din cinci scrie „într-un" într-un cuvînt.

— Bine că nu-l scrie în trei cuvinte, mi-a retezat-o d-na Quibble. La urma urmei, cu ce vă deranjează pe dv.?

— Iată încă o dovadă, am spus eu. De ce „la urma urmei" și nu „la urma urmelor"?

— Sînteți prea enigmatic, a zis d-na Quibble. Cît despre ortografie, străbunică-mea nu știa nici să scrie, nici să citească.

— Și iat-o acum, am spus eu, cu gravitate. Moartă, dusă de pe lumea asta și uitată de toți, în afară de dv.

— Mai bine ați lăsa-o-n pace și v-ați gîndi la dv. Cu dv. e problema, nu cu ea, a zis d-na Quibble și s-a întins după un alt pahar de coniac, dar i-am luat-o înainte.

— Ce mă deranjează cel mai mult, am spus eu, oferindu-i un pahar cu sifon, pe care bineînțeles că l-a refuzat, este apatia generală, umbra prelungă a letargiei ce se întinde deasupra întregii țări.

Aproape toți vor să treacă prin școală sau, mai degrabă, pe lîngă ea, ca gisca prin apă. Nu mă mai surprinde să aud că se pot cumpăra lucrări de diplomă, teze de doctorat, dizertații, examene de admitere și chiar titluri de doctor.

— Să trecem, totuși, la exemple mai pașnice, legate de scrisorile pe care le primești de la copii, a zis d-na Quibble.

— Bine, atunci, am spus eu, cele mai multe scrisori sună cam așa: „V-am citit toate cărțile și mi-au plăcut foarte mult, mai ales atitudinea dv. față de viață. Vă rog să răspundeți la următoarele întrebări: 1. Ce carte ați scris? 2. Care este atitudinea dv. față de viață? Dacă veți răspunde la aceste întrebări voi lua nota maximă, însoțită, poate, de o fotografie de-a dv. Sînteți un scriitor al secolului XX și, prin urmare, nu pot găsi nimic despre dv. la bibliotecă." Un băiat și-a încheiat scrisoarea cu: „Vă rog să prelucrați aceste informații cît mai curînd posibil."

— Există lucruri și mai rele, a zis d-na Quibble, dar nu a numit nici unul. Ați răspuns însă vreodată acestor copii?

În românește de PETRU IAMANDI

O MASĂ PE 2—3—4 ROȚI

ROBERT Mc.GRAW (Anglia)

EVRY, Franța — Francezul Michel Lolita a terminat de mîncat, sîmbătă seara, o bicicletă, ospăț care i-a luat două săptămîni de mestecat aproape continuu. Acum dl. Lolito a pus ochii — și dinții — pe un automobil — Revter.

L-am intervievat recent pe dl. Michel Lolito, în timpul prînzului, la o elegantă stație service franceză. Dl. Lolito tocmai termina de mîncat un ghidon de bicicletă garnisit cu rulmenți.

– Domnule Lolito, sper că nu vă deranjează dacă vă adresez cîteva întrebări în timp ce vă luați prînzul.

– Deloc. Nu vreți să luați și dumneavoastră ceva? Am niște șuruburi și niște șaibe extraordinare. Sau poate ați dori un pic de frînă de mînă au gratin?

– Nu, nu, nu iau nimic, mulțumesc. De-abia am stat la masă. Așadar, mi-ați putea spune cîteva cuvinte despre mîncatul bicicletelor? Nu este acesta un mod cam ciudat de a vă petrece timpul?

– A, nu, aș spune mai degrabă că e doar o chestie de gust, ha, ha, ha. Ați priceput poanta la chestia de gust?

– Da, am priceput. Spuneți-mi, acum, vă rog, de cît timp mîncați biciclete?

– A, știți, pe vremea cînd eram copil mi-am încercat dinții pe o patină cu rotile. Pe urmă am mîncat o tricicletă întreagă, cînd aveam doar patru ani. Frumos început, nu? Mai tîrziu, crescînd în greutate, mi-am croit drum pînă la bicicletele de curse.

– Și nu mîncați decît anumite tipuri de biciclete, d-le Lolito?

– Depinde cît de foame îmi este. De obicei mănînc una cu trei viteze la prînz și una cu cinci viteze la cină. Pe cele cu zece viteze le las pentru petreceri.

– Înțeleg. Dar, de fapt, ceea ce vroiam să vă întreb este dacă marca bicicletei are vreo importanță. De pildă, am zărit la intrare o bicicletă Gitane pe jumătate mîncată.

– A, pe aia, pur și simplu, nu am putut s-o termin. Specialitățile italienești întotdeauna îmi provoacă arsuri la stomac. Știți, sînt prea condimentate.

– Așa că vă limitați îndeobște la bicicletele franceze...

– Da. Mai ales la Peugeot, cu toate că, din cînd în cînd, mai gust și alte sortimente. Am mîncat de curînd o motocicletă Kawasaki. Dar după o oră mi-era foame din nou. Ăsta-i necazul cu mîncărurile orientale.

– Monsieur Lolito, am citit că acum intenționați să mîncați un automobil, este adevărat?

– Absolut. Săptămîna viitoare încep să devorez un Renault nou-nouț.

– Dar e fascinant! Presupun că nu vă gîndiți și la un Volkswagen...?

– Domnule, vă rog! Mon dieu, doar sînt francez...

– Desigur. Îmi cer scuze. Vă rog să uitați întrebarea. Spuneți-mi acum, ați mîncat vreodată un Citroën?

– Vai, mon ami, sînt un simplu muncitor. Nu-mi pot permite delicatese, ca burghezii.

– Să ne întoarcem la Renault, intenționați să-l mîncați în întregime? Adică și cauciucurile, și benzina, și uleiul și toate celelalte?

– Non. Voi tăia cauciucurile în fîșii mici, pentru gumă de mestecat, dar nu mă voi atinge de ulei sau de benzină. Astfel de produse sînt prea rare astăzi, iar eu sînt pentru conservarea lor. De fapt, asta m-a și făcut să mă apuc de mîncat automobile. M-am săturat să văd toate depozitele de fier vechi pline de mașini hîrbuite. Din moment ce nimeni nu știe ce să facă cu ele, mi-a venit o idee colosală – De ce nu le-am MÎNCA?

– Ei bine, permiteți-mi să vă urez mult noroc în cultivarea hobby-ului atît de neobișnuit. Sînt sigur că nu mai există nimeni care să facă așa ceva.

– A, dar vă înșelați. Vărul meu din Nisa mănîncă vapoare. De fapt, tocmai a început un regim special de șase săptămîni. Un transatlantic întreg. E înnebunit după specialități oceanice.

– Ei, Monsieur Lolito, aș dori acum să vă mulțumesc pentru acest interviu. Sînt sigur că mulți dintre cei ce-l vor citi vor fi nerăbdători să încerce și ei acest nou regim alimentar.

– Magnifique! Așa cum a spus Marie Antoinette: „Lasă-i să mănînce un capac!"

– Parcă, totuși, a spus „cozonac"...

– O greșeală grosolană de traducere, mai mult ca sigur.

– Oricum, înainte de a ne despărți, aș dori să vă ofer acest dar din partea revistei noastre pentru a vă ajuta în regimul alimentar. Este un set de tacîmuri din argint veritabil.

– A, minunat, extraordinar! Mon ami, este un gest atît de generos! Îl voi păstra pentru gustarea de la miezul nopții.

Am încercat să-i explic lui Lolito că tacîmurile din argint nu sînt de mîncat, ele te ajută la mîncat. Dar nu m-a auzit. Era prea ocupat să-mi sărute mîinile și pe o parte și pe alta, în stilul lui Maurice Chevalier. Firește că am pus aceasta pe seama binecunoscutului temperament galic care îndrăgește atît de mult asemenea manifestări de afecțiune și emotivitate.

De abia după ce m-am întors acasă am observat că îmi lipsea o bucată mare din ceasul de la mînă.

În românește de PETRU IAMANDI

UMOR ARAB

OCHI PENTRU OCHI

Un hoț ce pătrunsese în casa unui croitor și scotocise în întuneric își scosese un ochi lovindu-se de un cui bătut în perete. A doua zi, hoțul se duse la cadiu și îl acuză pe croitor, proprietarul casei, că ar fi autorul nenorocirii sale. Cadiul îl chemă la el pe croitor și îl întreba:

— De ce ai bătut cuiul acela? Pentru a-i scoate ochiul acestui om?

— Nu de aceea, ci pentru ca să-mi atîrn hainele de el.

Dar cadiul, deschizînd cartea sfîntă, constată că acest caz trebuie judecat riguros căci legea cere clar: „ochi pentru ochi". În consecință, el dădu poruncile necesare.

— Dar eu sînt croitor, implora bietul om. Eu am nevoie de ambii ochi în timp ce vecinul meu care este vînător nu folosește decît un

ochi pentru că el închide totdeauna pe celălalt cînd ţinteşte şi trage cu săgeţile... Fii drept, cadiule şi lasă-mi ochiul.

Fiind convocat, vînătorul începu să protesteze imediat:

— Eu am nevoie de amîndoi ochii căci trebuie să verific de ambele părţi dacă săgeata e dreaptă, în timp ce vecinul meu, muzicantul, nu are deloc nevoie să vadă, pentru că ori de cîte ori cîntă la fluier îşi coboară pleoapele...

— Aşa este, răspunse cadiul. Atunci, porunci să se scoată imediat un ochi muzicantului, adaugînd că celălalt ochi îl lasă datorită unei favori speciale...

În româneşte de
VASILE MATEI

MOHAMED EL-OTAIBA (Arabia Saudită)

răsplata pentru iubire

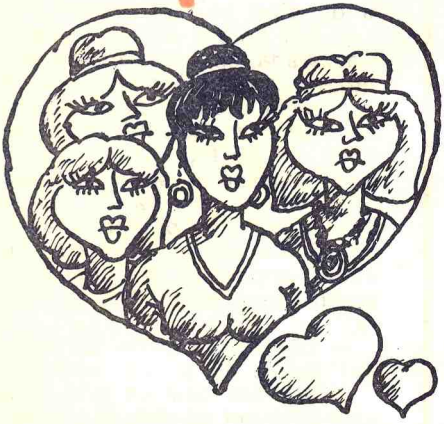

— Dragul meu prieten Zalgul, spune-mi, în numele lui Allah, cine te-a pictat în aşa hal, încît ai ajuns de nerecunoscut?

— O, Mustafa, mai bine nu-mi mai aminti de aceasta şi fă cafeaua!

— Totuşi, trebuie să-ţi spun, Zalgul, că arăţi îngrozitor. Cafeaua să ţi-o fac mai dulce?

— Aşa cum ţi-o faci şi ţie. Şi te rog, încă o dată, nu-mi mai aduce aminte de înfăţişarea pe care o am! Mi-e şi frică să mă mai uit în oglindă!

— Te-ai bătut, cumva, cu tîlharii?

— Aproape că ai ghicit, Mustafa. Ce s-o mai lungim; m-au bătut nevestele mele.

— Şi nu ţi-e ruşine? Cum ai putut admite să te bată propriile neveste?! Ia, bea cafeaua, Zalgul!

— Mulţumesc, prietene. Apropo, tu le cunoşti pe nevestele mele?

— Ştiu doar că sînt patru; dar niciodată nu le-am văzut de aproape. Şi de ce te-au bătut? Te-au prins cu vreo europeancă drăguţă?

— Da, de unde! La cei cincizeci de ani ai mei, nu-mi permit

asemenea strengării şi nu-mi înşel, cu nimeni, nevestele. Dar am făcut o mare prostie, de care, acum, mă căiesc. Am vrut să le arăt cît de mult le iubesc pe toate patru.

— Nu te înţeleg. Oare pot să

ridice mîna, să-şi lovească bărbatul, pentru faptul că le iubeşte?

— Iată că se poate! Conviețuiesc de atîția ani cu nevestele mele, dar, se pare că în psihologia feminină mă descurc prost. Pe scurt, am hotărît să ofer, fiecăreia din ele, un cadou, dar în aşa fel ca una să nu ştie de alta. În felul acesta, am vrut ca fiecare din ele să creadă că o iubesc mai mult ca pe celelalte.

— Şi cum ai făcut?

— Leilei i-am cumpărat un inel frumos, cu peruzea şi i-am spus că i-l dăruiesc ca semn de atenţie deosebită, dar o rog să nu-l arate celorlalte soţii, ca să n-o invidieze. Fatimei, celei de-a doua neveste, i-am luat un lănţişor cu medalion de aur şi am rugat-o acelaşi lucru. Aişei i-am dăruit o brăţară splendidă, o lucrare de artizanat, iar Zenaidei, cercei scumpi de platină. Bineînţeles că şi lor le-am pus condiţiile respective.

— Înseamnă că, totuşi, s-au lăudat, una faţă de cealaltă.

— Nu, n-ai ghicit, Mustafa. Totul s-a petrecut altfel. Mi-a povestit fiica mea, Zubeida. Cadourile le-am înmînat în aceeaşi zi şi am plecat să-mi văd de treburi. Leila a ieşit din cameră şi, arătînd cu degetul, pe care sclipea inelul cu peruzea, pereţii, le-a întrebat pe celelalte soţii de ce n-au şters praful. Fatima, aplecîndu-se în aşa fel ca să i se vadă bine lănţişorul cu medalion, a remarcat că acest lucru ar fi putut să-l facă, într-adevăr celelalte două neveste. Aişe ridică, spre tavan, mîna pe a cărei încheietură strălucea splendida brăţară, remarcînd că praful n-a fost şters de două săptămîni. Zenaida, jucîndu-se cu cerceii, a zis că nu e cazul să acorde atîta importanţă unor probleme neînsemnate ca praful şi pînza de paianjen de pe tavan şi pereţi. Astfel, fiecare din cele patru a căutat să se înţeleagă că este învestită cu o anume autoritate. Cînd m-am întors seara acasă, au sărit asupra mea ca nişte tigroaice furioase, gata-gata să mă sfîşîie. Am scăpat prin fugă...

— Nu te invidiez, Zalgul; ba mai mult, îţi spun că, într-adevăr, ai procedat copilăreşte. Ce ai de gînd să faci acum?

— Am hotărît să recurg la o mascaradă; mi-am cumpărat şalvari, şal şi voaletă; mă travestesc în femeie, pentru două săptămîni, cît să mi se vindece zgîrieturile de pe faţă, să mi se îndrepte nasul şi să-mi crească părul smuls din barbă. Iar la tine, bunul meu prieten, am venit să mă îmbrac şi, dacă n-ai nimic împotrivă, să locuiesc, aceste două săptămîni, în casa ta.

— Dar cum rămîne cu familia? Soţiile nu se vor nelinişti?

— Nu. Am lăsat un bilet, prin care le anunţ că plec la Heluan.

— Dacă-i aşa, voi fi foarte bucuros să stau împreună cu tine. Ai noroc că am numai o singură nevastă, care nu e nici geloasă!...

În româneşte de
VICTOR GORŞCOVĂZ

ARMEANUL, TĂTARUL ŞI MUJICUL

La tîrgul din Baku, un tătar încerca să vîndă unui armean un cal care şchiopăta vizibil. După o mulţime de exclamaţii, imprecaţii şi injurii, tîrgul fu încheiat pentru suma de o sută de ruble După ce-i dadu o bancnotă, armeanul plecă cu armăsarul. Un mujic care asistase la vînzare se luă după el.

— Te-a tras pe sfoară, calul asta șchioapătă de mama focului...

— O, dar asta este cu totul firesc, răspunse armeanul. Chiar eu i-am bătut un cui în picior pentru a-i scade valoarea și pentru a-l plăti mai ieftin...

Mujicul alergă atunci după tătar și îi spuse:

— Te-a tras pe sfoară, caci, înainte de a-ți cumpara calul, armeanul i-a bătut un cui în picior pentru a-l cumpara mai ieftin.

— Mă faci să rid, raspunse tatarul. Eu am văzut bine șmecheria escrocului acela și am fost încîntat. Asta mi-a convenit, caci, într-adevar, calul meu șchioapătă, dar din naștere...

Auzind acestea și încîntat de atita șiretenie, mujicul se grabi sa se duca să-i dezvăluie secretul armeanului. Acesta își ridica brațele spre cer și continuă:

— Cum este posibil să existe astfel de escroci? Și eu care aproape că începusem să am scrupule pentru că l-am plătit cu o bancnotă falsă de o sută de ruble...

În românește de
VASILE MATEI

ALLAN FITZGERALD (Australia)

Cea mai lunga curbă între doua puncte în Canberra, capitala Australiei, este traseul autobuzelor.

Autobuzul reprezinta un mijloc de transport nesigur pentru tineri, adulți, bătrîni și femeile care nu și-au convins soții sa le cumpere autoturism. De fapt, Comisia de transport a Primăriei a conceput inițial graficul mersului autobuzelor plecînd de la ideea că persoanele pînă la 16 ani și peste 70 de ani, ca și gospodinele, nu au unde și de ce să se grabească.

Traseele autobuzelor au fost stabilite de susnumita Comisie în așa fel încît să transporte minimum de pasageri în maximum de timp. Totodată, nu s-a scapat din vedere ca, folosind autobuzele, să poți ajunge în orice colț al orașului schimbînd cel puțin doua mijloace de transport. Totuși, ca să ajungi acasă în aceeași zi în care ai plecat cu treburi, cel mai indicat este taxiul.

Pentru ca pasagerul să efectueze călătoria într-un mod cît mai plăcut, autoritățile au permis lipirea reclamelor pe ferestrele autobuzelor, ce-i drept scrise cu un caracter de litera foarte mic. Dar, și în acest caz, Comisia de transport s-a bazat pe un studiu care a dovedit că pasagerii pot termina citirea a zece pagini de reclame ale ziarului „Sidney Morning Herald", scrise de asemenea cu caracter de litera foarte mic, parcurgînd mai puțin de jumătate din cel mai scurt traseu de autobuz din oraș.

În românește de
VITALIE TEODORU

WILLY MOESE (R.D.G.)

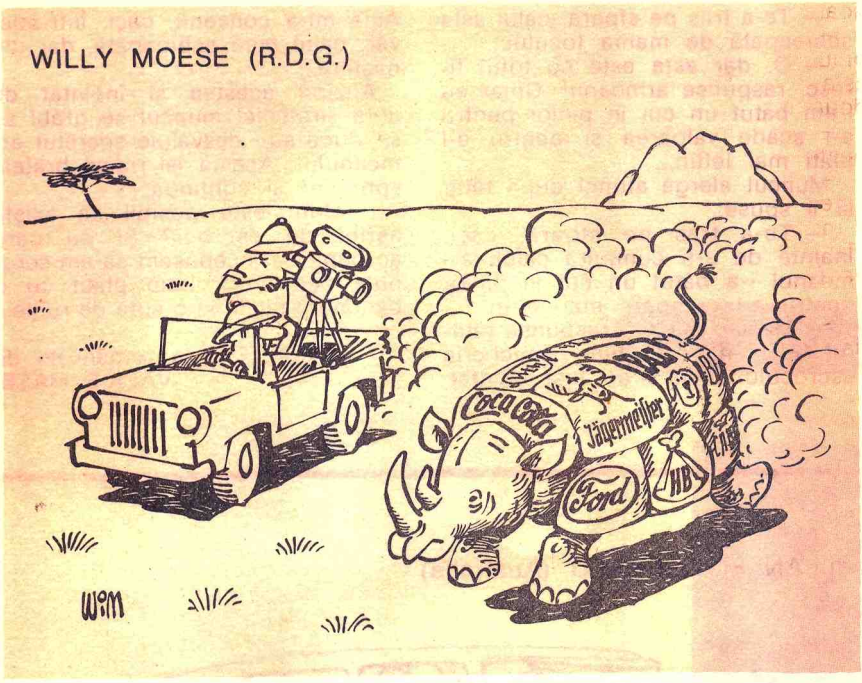

VLADIMIR CEŞMEGIEV (Bulgaria)

CUM AM DAT GATA PRONOEXPRESUL

Mare ghinion am mai avut: mi-au ieşit şase rezultate la Pronoexpres.

Stăteam duminică la televizor şi eu ca tot omul. Cînd a început tragerea, am spus aşa, deodată, „şapte" şi şapte a ieşit. Apoi am mai spus „douăzeci" şi douăzeci a urmat imediat, ca la comandă. Cînd s-a tras a treia oară, am făcut multă gălăgie şi-atunci nevastă-mea a dat buzna în sufragerie cu un pui congelat în mîini. Au dat buzna şi copiii. La următoarele numere am făcut aşa o zarvă că vecina Pepa a apărut şi ea şi a întrebat speriată:

— Ce e, s-a opărit careva cu apă clocotită?

Apoi vestea a dat ocol blocului. O sută de oameni au venit. Au dat gata o damigeană de-a mea şi două de-ale lor; ba unul a venit cu ţuică de casă, altul cu tigaia în care mai sfîrîiau cîrnaţii. Buletinul meu cîştigător a trecut din mînă în mînă. Felicitări, felicitări, sănătate etc., iar eu ziceam la toată lumea:

— Acum e rîndul vostru!

În tot timpul acesta nevastă-mea dă telefoane şi se laudă în dreapta şi în stînga ei, în tot oraşul. Din cînd în cînd mă cheamă şi pe mine.

— Aşa-i! zic eu. Nu, nu e nici o greşeală, o hîrtioară, da doar o hîrtioară, şi face douăzeci de mii de leva! I-am dat gata pe ăia de la Pronoexpres, dă doamne la toată lumea.

Şi aşa mai departe. De la o vreme oaspeţii încep să se ducă, sprijinindu-se bine de pereţi. Abia mă culc şi ţîr! telefonul.

— Alo-o-ou! Felicitări!

— A, mersi, da, i-am sărăcit pe ăia de la Pronoexpres! Cu o hîr-

tioară, da, o nimica toată....

— Ascultă bine ce-ți spun, zice omul foarte serios, pentru hîrtia asta eu îți dau pe loc douăzeci și două de mii de leva bani lichizi!

— Stai omule, cine ești dumneata?

— Nu ne cunoaștem. Spune mai bine unde stai?

Închid telefonul ușor supărat. „Țîr", sună iar! De data asta o voce de femeie.

— E-adevărat că...

— E foarte adevărat, să mori de rîs. Cu cine vorbesc?

— Nu ne cunoaștem. Dar eu vă dau pe buletinul dumneavoastră pronoexpres douăzeci și trei de mii de leva, vin imediat cu banii...

Tronccc!

— Ai să strici telefonul, îmi zice nevastă-mea și adoarme la loc.

— Oamenii ăștia mă înnebunesc! Ţrrr, ţrr, ţr, r, rr! de data asta este soneria. Mă uit prin vizor, o persoană grasă, necunoscută, cu o servietă în mînă. Deschid.

— Felicitări, bă! strigă și mă bate pe umăr.

— Mersi, dar eu sînt în pijama.

— Nu face nimic! de cînd te caut, ehe! și-i dă drumul servietei la picioarele mele.

— Aici sînt douăzeci și cinci!

— Douăzeci și cinci de ce? întreb eu.

— De mii, ce altceva.

— Îc! înghit eu și spun: alții mi-au dat douăzeci și șase!

Și-ncep să tremur din cap pînă-n picioare. Grasu' se uită la mine încruntat și se pornește să scoată din buzunare, poc, poc, peste servieta,

3—4—5 pachete cu bancnote.

— Uite, s-au făcut treizeci. Da aici buletinul! Și două leva de taxi, că nu mai am nici un ban.

— Buletinul e de douăzeci, ce dracu ai!

— Păi am bani și nu pot să-i justific, înțelegi?

— Nu.

— Pot să cumpăr două vile și trei mercedesuri, dar mă-ntreabă de unde-am banii, pricepi?

— Ţ. Nu pricep...

— Sînt barman, mă! Doamne, numai idioții cîștigă!

— A-a! Mă jigniți. Dacă-i așa, luați-vă sevieta și la revedere! zic eu și împing cu piciorul servieta și banii spre ușă.

— Nu, nu! În nici un caz! strigă grasu'. Asta nu se poate!

Și-așa mai departe. Cum-necum, cu greu cu negreu, îi dau drumul pe scări. Acolo mă așteaptă alți doi. Unul cu geantă-diplomat, altul cu un sac de sport.

— O-o, amice! Felicitări! strigă ei.

Le ies în cale desculț, fără multe politețuri. Și tot așa. Peste noapte mai am vreo douăzeci de oaspeți: ospătari, responsabili de cooperative, mecanici-auto, benzinărițe, un crescător de porci, un funcționar de la FISC și o profesoară. Da, da, o profesoară. Bărba'su-i șef la ICRAL, era plecat pe teren. Îi primesc cîte doi, cîte trei, și fiecare din ei îmi dă în plus la buletin. În zori ajunsesem la cincizeci de mii de leva.

Știți, acum îmi recunosc vina. Nu am procedat de fel corect. Am refuzat multă lume, pe mulți i-am jignit. Unii s-au și plîns.

Toate acestea le-am declarat întocmai așa cum au fost, la cererea tovarășului maior Mașev, cu care am avut plăcerea să fac cunoștință azi, luni, în cursul dimineții.

Pt. autenticitatea celor spuse mai sus, semnez cu tot respectul.

în românește de
ANTIGONA GRECU

JULIAN BOHDANOWICZ-„SZPILKI“ *(Polonia)*

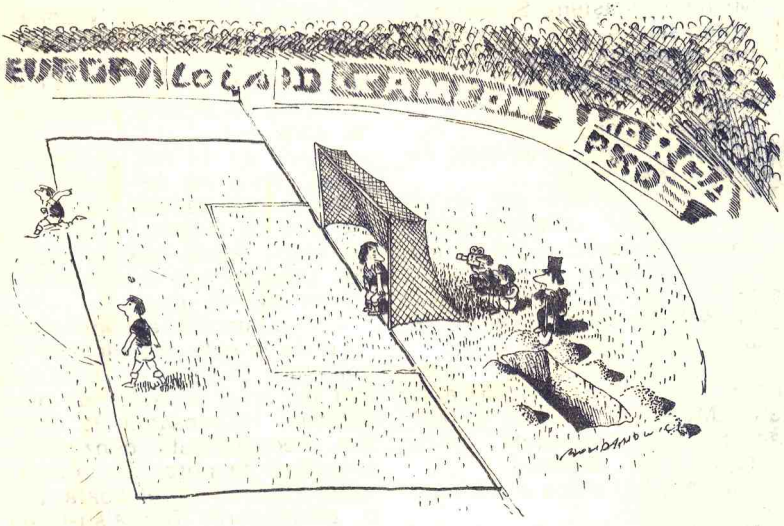

VLADIMIR MOCEALOV „KROKODIL“ (URSS)

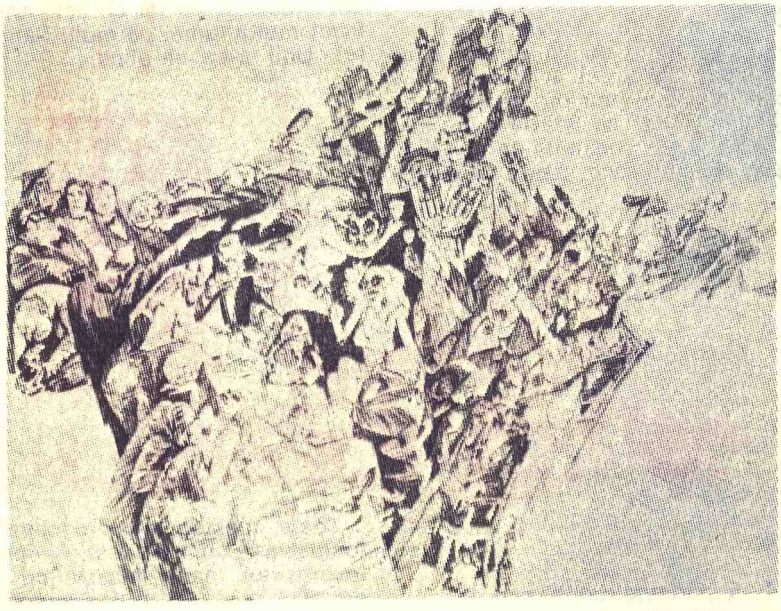

PAMFLET

PETAR GONCOV (Bulgaria)

SĂRBĂTOAREA

În cabinetul directorului fabricii, au intrat portarul Marinov, cu mustața-i sură și stufoasă, și Mico, muncitor la atelierul Nr. 15. În mîinile portarului se afla o geantă din pînză de foaie de cort, iar Mico clipea, vinovat, din ploape și dădea din cap a pagubă.

— Ce s-a întîmplat? — întrebă directorul.

— A încercat s-o scoată din fabrică — raportă partarul. Proba materială e de față. Poftim, cizmulițele noastre pentru copii!

Fața directorului s-a luminat, iar ochii au început să-i strălucească.

— Nu te înșeli, tovarășe Marinov? — a întrebat el, pipăind cizmulițele furate.

— Cum să mă-nșel? Întrebați-l și pe el!

Directorul l-a privit pe Mico.

— Da, am încercat să ies cu ele — murmură acesta, speriat.

Atunci directorul s-a apropiat de el și, brusc, l-a îmbrățișat și l-a sărutat pe obraz. Marinov a dus mîna la inimă și s-a lăsat, încetișor, într-un fotoliu.

— Tovarășe Marinov — i s-a adresat directorul — cînd ai prins, ultima dată, pe vreunul care a încercat să iasă cu marfa fabricii?

— M-m-m — s-a gîndit portarul — să tot fie vreo doi ani.

— Ei, vezi ce bucurie ne-ai adus? Asta înseamnă că, în sfîrșit, și din fabrica noastră au început să sustragă marfa! Ori acesta e un semn sigur că s-a îmbunătățit calitatea cizmulițelor, nu? Altfel, cui i-ar trebui să ia rebut? — mai zise directorul și chemă secretara:

— Sonia, adă repede o sticlă de șampanie! Să ciocnim pentru renașterea calității. Această zi trebuie înscrisă în analele fabricii! Poftiți la masă, prieteni!

Portarul Marinov și pungașul de Mico s-au întins către cupele înspumate cu șampanie, iar directorul a strîns la piept, cu gingășie, geanta care conținea marfa produsă în fabrica lui...

În românește de
VICTOR GORȘCOVĂZ

despre adevăr, minciună și glumă

GHEORGHI IVCEV (Bulgaria)

Un adevăr voi spune, ce-i arhicunoscut:
„Cam scurte sînt picioarele minciunii";
În schimb ocolul lumii îl face-ntr-un minut,
Ba chiar mai repede l-ar face, după unii.

Picioare lungi are, desigur, adevărul,
Se pare, însă, numai unul din picioare,
De-aceea mult prea des se poticnește
Și-apare ultimul în orice-mprejurare.

E lungă barba glumei, de, cam lungă...
E-un adevăr pe care-oricine-l știe.
De-aceea nu o dată-ajunge ciungă,
Căci lesne poate fi tăiată și-n prostie.

În românește de VALENTIN DEȘIU

NIKOLAI ŞIRCU-TARAS (Bulgaria)

CE-O MAI FI ŞI ASTA?

(MONOLOG DIN VIITOR)

Apăi... ce să-ţi mai spun, fă Stoiano, de trei săptămîni stau aici şi mă simt tot mai stingheritâ. Viaţă-i asta, ce-o duc ăştia aici, în Sofia, soro?! O clipă nu stau locului, zboară doar de colo-colo şi se opresc pe acoperişuri ca nişte berze. Un om nu văzui să meargă pe picioare, tot pe elecopterele alea! Minka noastră şi ginerele şi-au luat şi ei unul d-ăla şi, cum vine după masă de la lucru, îşi pun ruksacurile în spate şi se urcă sus pe acoperiş la elecopter. Se urcă în el şi se pierd în zbor cînd prin munţii Pirinului, cînd prin Rila şi se întorc tocmai noaptea tîrziu. Coboară de pe acoperiş, se schimbă de haine, mănîncă ceva la repezeală şi se culcă. A doua zi îşi duc copiii la şcoală, tot cu elecopterul, după care se îndreaptă şi ei spre uzină. De cîte ori nu m-a-ndemnat şi Minka şi ginerele: „Hai mamă, să dăm o fugă cu trolibuzul-rachetă pînă la Venus să-ţi faci şi dumneata cîteva radio-băi, să scapi de amărîtul ăla de rematism!"... Ei aşi, parcă altă treabă n-am! Cum o să mă urc eu în bîzdîgania aia?! Eu nu recunosc decît trinu! „Duce-ţi-vă voi cu ala... le zic, eu vreau să mă legene trinul! Fiindcă mie cînd mi-o veni

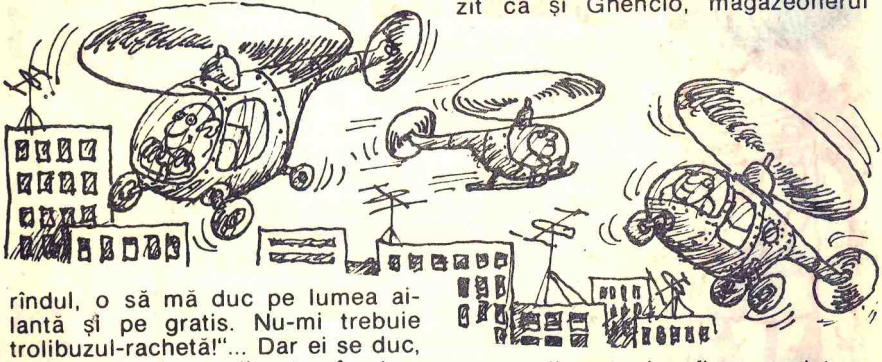

rîndul, o să mă duc pe lumea ailantă şi pe gratis. Nu-mi trebuie trolibuzul-racheta!"... Dar ei se duc, Stoiano! Rătăcesc din stea în stea, iar concediul şi-l fac pe lună, cică ar avea o plajă nemaipomenită. Şi ieftină pe deasupra. Iar ginere-meu merge şi la meciurile de-acolo. Ba şi pe Marte, de unde a venit opărit, fiindcă echipa „Lokomotiv" ar fi mîncat o bătaie strașnică!"„De unde dracu' au mai găsit şi pe elveţianul ala, zice ginere-meu, că nu-i mai breaz decît arbitrii noştri, tot cu picioarele fluieră! Şi-apoi i-a lăsat p-ăia să ne cotonogească băieţii!"... Doamne, pînă unde a ajuns tehnica asta — cîndva oamenii cîntau din gură, la vioară sau la acordeon, iar acum au ajuns să fluiere şi din picioare! Ce să-ţi mai spun, Stoiano, poate că m-aş mai împăca cu astea, dar cu hapurile alea, nicicum! N-am putut, soro, n-am putut nici cum să mă împac cu o astfel de hrană. Mîncare e asta, soro? O jumătate de hap — supa, un hap — tocăniţa, o altă jumătate — desertul şi gata! Aşa, eu nu pot aşa, soro! Mie dacă nu-mi miroase puţin a ceapă şi dacă nu-mi înting bucăţica de pîine în tocăniţă, rămîn flămîndă. Nu mă satur nici cu zece hapuri, păi zău aşa! Ş-apoi, Stoiano, să-ţi mai spui ceva: parcă a dat strechea în lumea asta! Stă numai pe sus, în aer, iar eu singurică în bloc, toată ziua nu fac altceva decît să mă zgîiesc la televizor. Viaţă e asta? Şi nu doar o zi, două, ci trei săptămîni! Nu tu un om la poartă, la şanţ, o vorbă-două spuse acolo, ca omul... a, nu, nu, am hotărît, plec, nu mă las pînă nu mă duc la trin. Altceva e la ţară. Dar şi acolo — pînă cînd?! Am auzit că şi Ghencio, magazeonerul nostru din sat, şi-ar fi comandat un elecopter d-ăla! Şi ăsta a dat în streche! Dar ia să mă duc mai bine, soro, să văd dacă nu mi-a dat fasolea-n foc, că din amărîtele ălea de hapuri mi s-a lipit stomacul de spate şi nici nu mai ştiu pe unde mai e!...

În româneşte de MIHAELA DEŞLIU

JEAN ROUSSEAU (Franța)

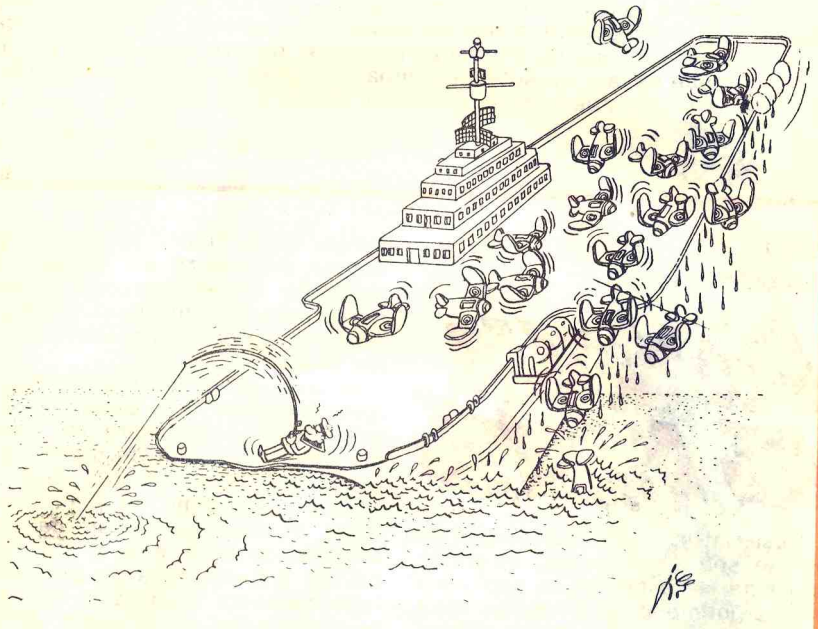

TEDORKA VÎLCEVA (Bulgaria)

SERVICII PROMPTE

Kiro Kircev duse mașina de spălat la atelierul de reparații.

— Vă rog să reparați mașina urgent, imploră el. Credeți-mă, mi-e foarte, absolut necesară. Soția mi-a fugit, unde, nu știu, și acum sînt obligat să spăl singur lenjeria copiilor. Vă rog foarte mult, în termen cît mai scurt! Pur și simplu este extenuant să spăl cu mîinile!

— Într-adevăr! Vă cred, cetățene, își manifestă compasiunea primitoarea. Reparația mașinii dumneavoastră de spălat va fi pentru atelierul nostru sarcina numărul unu.

Kiro Kircev se îndreptă spre casă entuziasmat.

După trei zile, se prezentă la atelier. Mașina încă nu era gata. După alte trei zile — aceeași situație.

Se adresă responsabilului de atelier.

— Îmi pare rău, stimate cetățene Kircev, momentan nu avem piesele de schimb necesare pentru repararea mașinii dumneavoastră, explică responsabilul. Dar nu desperați. Specialiștii noștri au făcut o treabă bună.

— Înseamnă că mașina mea este gata?

— Nu, nu cetățene Kircev! Cu mașina, mai așteptați. Nu va fi reparată chiar atît de repede. În schimb, oamenii mei au reușit să vă găsească soția. Ne-a promis ca de mîine să se întoarcă acasă și să spele. Am ajutat-o să-și revizuiască vechile-i concepții asupra vieții de familie. Acum și-a schimbat total atitudinea! Rămîne să vedeți!

— Vă mulțumesc pentru serviciul ăsta prompt, abia putu să spună Kircev.

În românește de
STELIAN CEAMPURU

LUDMILA ILKOVA (Cehoslovacia)

BĂRBATUL CONTEMPORAN

Cînd trebuie să doarmă, el se gîndeşte la lucru. Cînd trebuie să lucreze, vorbeşte despre fotbal. În loc să se ocupe cu sportul, ia masa. Mîncarea o înghite fără chef, deoarece rezolvă cuvinte încrucişate. Careul nu-l termină, deoarece începe să fredoneze un cîntec despre frumuseţile patriei.

Cînd trebuie să iasă cu soţia la plimbare, îmbracă pijamaua şi se uită la televizor. Nici nu apare bine imaginea că el a şi adormit.

în românește de KOLEA KURELIUK

MIROSLAV KOSTKA
(Cehoslovacia)

MĂSEAUA DE MINTE

Deşi sînt la vîrsta cînd despre un om se spune „ar putea, în sfîrşit, să-i vină şi lui mintea la cap", iată mi s-a întîmplat un lucru cu totul neaşteptat: deodată a început să-mi crească măseaua de minte. Trebuie să mărturisesc însă că măseaua asta de „minte" nu şi-a onorat deloc numele. A dat primele semne de viaţă pe la miezul nopţii, dar atît de violent încît am ajuns la redacţie buimăcit şi furios ca un leu care a fost aruncat în cuşca strîmtă a unui cangur răposat.

Am picat la momentul oportun — tocmai atunci începea şedinţa redacţională curentă. E bine să se ştie că, deşi sîntem o revistă modestă, avem aceleaşi obiceiuri ca la orice gazetă de mare răsunet. La fiecare şedinţă cineva ia cuvîntul şi pe tonul cel mai serios se străduieşte să ne convingă şi să se convingă că ce facem, bine facem chiar dacă gazeta noastră mai comite ici-colea cîte o greşeală. Firește, şi astăzi erau cu toţii pregătiţi să asculte osanalele obişnuite cînd, deodată, un fulger de durere, pornit din măseaua mea de minte, mi-a trecut prin tot corpul. Am sărit ca un arc şi era mai-mai să nechez ca un cal plesnit de bici.

— Vrei să faci analiza numărului? îmi zîmbi binevoitor redactorul şef. (Avea o simpatie deosebită pentru mine, fiindcă la una din şedinţele de analiză am declarat că scăderea tirajului gazetei noastre nu se datorează nivelului ei slab, ci nivelului în continuă scădere al cititorilor.)

În clipa aceea s-a produs dezastrul. Ascultam cu groază glasul străin şi înveninat care îmi ţîşnea din gîtlej. Înnebunit de durere cum eram, am făcut mai întîi praf comentariul pe teme de politică externă, în două cuvinte am dat gata articolul de fond, apoi m-am aruncat cu o furie oarbă asupra celorlalte materiale. În afară de mica publicitate, n-am cruţat nimic, am făcut bucăţele chiar şi o notă nesemnată, tipărită în cursive, pe pagina a doua, deşi judecînd după frecvenţa cuvîntului „minunat", ştiam prea bine că autorul ei este şeful în persoană.

Colegii mă priveau fie ca nişte neamuri îndurerate la înmormîntare, fie ca nişte cetăţeni la locul lor cărora cineva le-a stricat plimbarea duminicală. Stăteau cu capetele plecate în faţa ruinelor mitului gazetei lor. O colegă era cît pe-aci să izbucnească în hohote de plîns.

De la şedinţă am plecat fără să ne mai cunoaştem. Eu m-am aşezat

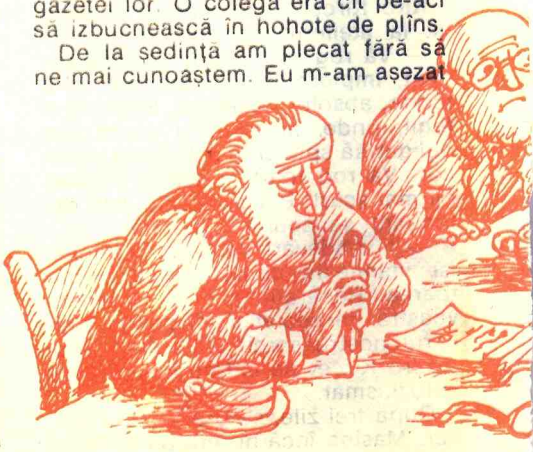

și am scris o recenzie zdrobitoare despre o carte pe care, de bună jumătate de an, niciunul din membrii redacției nu voia să o recenzeze, fiindcă autorul ei făcea parte din conducerea editurii care ne patrona.

Aveam și clipe de luciditatea cînd mă înfioram de groaza, dar măseaua mă durea atît de înnebunitor încît nu mai știam ce fac. Numai după ce am plecat de la redacție, m-am dezmeticit și mi-am dat seama în ce prăpastie m-am aruncat. Plecînd, l-am auzit pe omul de serviciu zicîndu-i tinerei noastre dactilografe:

— Cine ar fi crezut despre el? Ce caracter!

Caracter! Auzi vorbă. Numai asta-mi mai lipsea!

Vorba asta am auzit-o eu odată în legătură cu scriitorul Karel Havlíček-Borovsky — ăsta a ajuns clasic și se află în toate manualele școlare, dar în viață a fost vai de capul lui. Nu-i de mine, îmi zic eu, trebuie să mă duc cît mai urgent la dentist ca să-mi rezolve cum o știi problema caracterului.

Doctorul s-a uitat cu indiferență, ba chiar cu dezgust, în gură și a mormăit cu lehamite:

— Măseau de minte.

— Asta știu și eu, zic fără pic de politețe, dar ce-i de făcut?

— Nimic, constată el laconic.

— Cum nimic? întreb eu iritat. Faceți-i ceva, n-am nevoie de ea, și fără ea am destulă minte!

— Zău? se minună cu un interes

neașteptat. Știți, măselei nu-i pasă. Pur și simplu crește. Crește și iar crește pînă ce singură își spune: Gata! Ajunge!

Am încremenit.

— Și... cît?

— Ce, cît?

— Asta... cum să zic, cît mai crește? îl întreb eu cu spaimă în gît.

— Depinde... numai dumnezeu știe, zise și ridică neajutorat brațele. Cîteodată destul de repede, dar cunosc un caz cînd măseaua a crescut cu încetinitorul, așa, vreme de vreo cinci ani.

Am văzut negru în fața ochilor. Mă simțeam de parcă nu mi-ar fi crescut un amărît de dinte, ci, cel puțin, doi colți de elefant. Măcar de mi-ar crește, ar fi o sfîrîială. Fiindcă dacă mi-ar da papucii din redacție (și asta se va întîmpla cu siguranță dacă nu-mi găsesc leacul), aș putea să mă angajez la un circ sau să trăiesc din vînzarea fildeșului. Dar așa?! Ce drac de circ m-ar angaja? Un bărbat cu caracter este o raritate, dar una total neinteresantă. Auzi, cinci ani! Mie mi-e deajuns încă o criză de caracter și mi-am pierdut pîinea!

Bine, fie n-are decît să crească și să înflorească măseaua aia de minte. În definitiv, face parte din inventarul meu personal. Dar de ce n-o fi crescînd ușurel, nici să n-o simt, discret și tăcut? Am avut un cunoscut care a crescut discret și tăcut pînă ce a ajuns șef și nimeni n-a observat și nimeni n-a știut. Numai în momentul în care s-a trezit în fotoliul de șef a început să strige ca orice ființă rațională.

Dar asta e altceva. Cu dintele ce mă fac, ăstuia nu-i pot da sfaturi, nici porunci.

Și uite așa creștea și iar creștea, de vitamine nu ducea lipsă, lua proporții și se sprijinea obraznic cu coatele în gingia mea de simțeam cum mă apucă damblaua.

— Idioato, urlam eu în nopți fără somn, nu vezi cum crești pe cadavrul meu?

Nimic n-a ajutat, nu au pacificat-o nici hapurile, nici oblojelile cu ceai de mușețel, nici chiar romul. La serviciu m-au clasat definitiv printre persoanele cu caracter, trezindu-mă brusc fără prieteni și fără cunoștințe. Colegii au început să mă evite. Am aflat că au ținut două ședințe de analiză fără mine. Dacă aș fi fost calm, treacă-meargă, m-ar fi păstrat pentru întîlnirile cu oaspeții străini, eu însă mă zbăteam și trînteam în stînga și în dreapta ca o balenă străpunsă de harpon, zdrobind tot ce-mi stătea în cale. Loveam în familiuțe, în nivelul mizerabil al materialelor publicate, în greșelile ortografice și de tipar, fără să țin seama a cui este vina. Mi se zicea în șoaptă „Justițiarul" și „incoruptibilul" iar cariera mea începea să fie învăluită într-un amurg din ce în ce mai dens.

Și măseaua creștea și iar creștea...

Pînă într-o bună zi cînd întorcîndu-mă la redacție din nou am zîmbit fiecăruia, redactorului șef i-am spus că ultimul său articol a fost minunat, iar la ședința de analiză am ridicat în slăvi revista. Măseaua de minte a avut pînă la urmă destulă minte. A crescut, s-a făcut mare și s-a potolit. Acum e tăcută, discretă și agreabilă. În redacție s-a instaurat, din nou, mulțumirea și seninătatea.

În românește de
CORNELIU BARBORICĂ

CHANG LIMING (China)

Pe unde trebuia să treacă un drum ce era în construcție, se afla un copac mare, dar uscat. Se înțelege că cei mai mulți dintre constructori au propus să-l doboare cu un buldozer. Ușor de zis, dar greu de făcut. Șeful brigăzii, om prevăzator, se temea ca nu cumva să intre în vreo încurcătură. A telefonat la sediul institutului ce se ocupă cu protejarea monumentelor naturii, spunîndu-le despre ce este vorba. I s-a atras atenția că vor trimite pe cineva și că pînă atunci să nu întreprindă nimic.

După-amiază, sosi, într-adevăr,

cineva. Era un bătrîn rotofei care a privit puțin copacul și a plecat fără să rostească măcar un cuvînt. Șeful brigăzii de lucru l-a oprit și l-a întrebat:

— Vă rugăm să ne spuneți, ce ați hotărît?

— Nu sînt în măsură să vă dau nici un răspuns. Șeful meu m-a trimis să văd copacul și acum mă duc să-l informez despre cele văzute.

Nici pînă a doua zi la asfințit n-a primit nici un răspuns.

Șeful brigăzii își ieși din fire, văzînd cum timpul trece, iar utilajele și oamenii stau de pomană. Din nou telefoane!! I s-a răspuns că acel copac are o istorie lungă. În orice caz, pentru a se lua o hotărîre, trebuie studiate multe materiale de specialitate și asta cere timp.

— Cum puteți gîndi așa? Nu vă închipuiți că drumul acesta este mai important decît un copac uscat? Din cauza lui am ars gazul de pomană timp de două zile, spuse șeful brigăzii, enervat la culme.

Dar... „dezbaterile" au continuat pînă în ziua următoare, cînd, la fața locului, s-a prezentat un alt reprezentant al institutului pentru rezolvarea problemei. Cel trimis avea

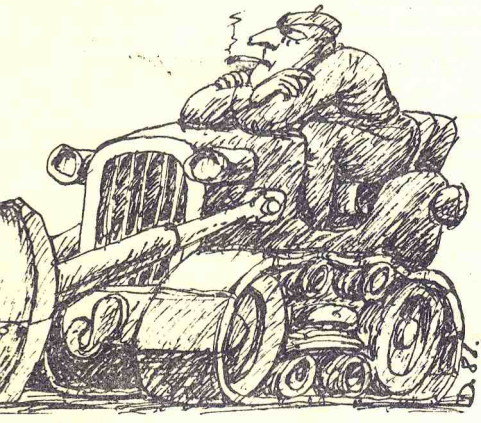

aerul unui savant. A ocolit copacul de trei ori, apoi invers de încă trei ori, ba chiar a făcut și o fotografie. Înainte de a pleca, nu a uitat să precizeze, spre uimirea tuturor, că va mai dura pînă se va lua o hotărîre.

— Ce mai atîtea discuții? Nu vedeți că este un biet copac uscat? îl admonestă omul de la construcții.

— Ei, dacă ar fi uscat, n-ar fi nici o problemă. Dar vezi, mata, el mai trăiește... Și sfîrșind vorba, se grabi să plece fără a mai spune nici bună-ziua.

Muncitorii constructori s-au strîns în jurul copacului și l-au privit îndelung, pînă au simțit că-i doare ceafa de atîta stat cu capul în sus. Dar nimic nu dovedea că acel copac ar mai fi cumva în viață.

Au mai trecut alte două zile fără nici un rezultat. Copacul parcă-i sfida, făcîndu-i să se simtă neputincioși. În ziua aceea ploua și bătea un vînt puternic. Oamenii se retrăseseră în colonie și vorbeau despre încurcătura în care a intrat șeful lor. L-au văzut însă luîndu-și bicicleta și plecînd hotărît la institut. Acolo l-a primit Chang, ospitalierul șef al institutului. Cînd l-a văzut ud pînă la piele, i-a oferit ceai, i-a dat să aprindă o țigară.

— Am discutat mult și foarte serios, spuse Chang. Hotărîrea noastră este că acel copac trebuie să rămînă acolo!

— Cum, domnule, adică pentru un copac uscat, să deviem noi drumul? Bine, dar asta înseamnă pierdere de timp și de materiale, spuse din ce în ce mai iritat șeful de brigadă.

— Asta nu ne privește pe noi. Apoi, arătînd fotografia, Chang continuă:

—Uite, vezi aici, pe o creangă mică, mai sînt trei frunze. Asta înseamnă că mai trăiește. Dar dacă înviază? Mă întreb atunci, cum poți să spui că-i uscat? S-ar usca dacă l-ați scoate voi, și asta n-are dreptul nimeni s-o facă!

Uluit de o așa „teorie", șeful brigăzii nu mai avu puterea să spună ceva. Era fantastic cum gîndeau oamenii aceștia. Se frămînta continuu. În mintea lui drumul cel drept îi apărea ca o sfoară cu multe ocolișuri...

Dar... deodată, telefonul îl făcu să tresară. Cineva voia să vorbească chiar cu el. Duse receptorul la ureche și... începu să rîdă în hohote.

Abia putu să se așeze pe un scaun, întinzînd receptorul șefului Chang. Acesta avea să afle și el ca vîntul puternic de adineauri trîntise la pămînt copacul...

În românește de
OPENGE MILITARU
SHUQINYANWEN

DORIȚI SĂ... DEVENIȚI SCRIITOR?

Dacă sînteți una dintre persoanele care aveți atracție pentru creația literară și tot ce ați scris pînă acum vi se pare o porcărie, nu vă descurajați. Asta li se întîmplă tuturor, la început. Tuturor în afară de mine. De aceea, cu mărinimia care mă caracterizează, vă voi da cîteva sfaturi practice. Nu, nu-mi mulțumiți, o fac, pur și simplu, pentru că vreau să evit aceste neplăcute greșeli pe care toți le fac la început, în afară de mine.

În legătură cu tema, vă sfătuiesc să vă dedicați în primul rînd romanelor despre naufragii.

Personajele: În romanele cu naufragii puteți avea unul sau mai multe personaje. Important este să naufragieze. Dacă folosiți mai multe, țineți minte că unul trebuie să fie aproape ca un geniu sau un enciclopedist. Ceilalți pot fi înapoiați mintal. Pentru personajele negative vă recomand canibali sau pirați. Canibalii trebuie să aibă caracterul criminalilor de război, pirații trebuie să fie de preferință malaezi și grosolani. Nu introduceți femei în conflict, pentru ca simpatica maimuțică, pe care, fără îndoială, o vor crește naufragiații, să se simtă utilă.

Conflictul. Trebuie să înceapă pe mare. Folosiți de preferință corăbii cu pînze, căci nu există nimic mai emoționant ca aceste strigăte: Jos velele! Lăsați priponul! Puteți scrie orice, chiar dacă nu știți deloc ce înseamnă. Veți vedea cum cititorii se entuziasmează și sar în sus de bucurie, chiar dacă știu mai puțin decît dumneavoastră.

Naufragiații trebuie să ajungă pe o insulă pustie, căci dacă ar naufragia într-un loc populat n-ar mai avea nici un haz. Pentru mai multă comoditate căutați ca pe acea insulă să fi naufragiat cineva înaintea lor. În acest fel personajele dumneavoastră nu vor mai munci, ca niște condamnați, căci vor profita de ceea ce au lăsat predecesorii lor. Nu exagerați, cum a făcut un prieten al meu, care și-a lăsat personajele pe o insulă pe care locuiseră muncitorii unui trust de construcții, astfel încît, cînd au pus piciorul pe ea, naufragiații aveau la dispoziție un bloc cu 12 etaje. Faceți în așa fel ca personajele să aibă în preajmă tot felul de plante folositoare: arborele de pîine, arborele de cafea, de fier, de pizza cu marmeladă, de guayaba... Inventați fără frică: nici un botanist, în general, nu citește acest gen de cărți și restul lumii nu va merge pînă la insulă pentru a verifica dacă acești arbori există sau nu. Cu animalele faceți același lucru. Inventați de la tigri stupizi pînă la ferocii mormoloci giganți.

Pentru a termina cartea, căutați ca personajele dumneavoastră să fi transformat insula pustie într-o țară înfloritoare, cu economie dezvoltată, cu industrie puternică și, dacă e posibil, membră a O.N.U.

Pe scurt, cartea dumneavoastră trebuie să incite la naufragiu, trebuie să fie un imn al dezastrelor marine, o odă a nenorocirii, un imn al suferinței umane. Cu aceste sfaturi nu veți comite micile greșeli ale oricărui scriitor începător. Veți fi deasupra acestora. Veți comite Greșeli Uriașe. Nu-mi mulțumiți!

În românește de DOINA LINCU

V.G. (Cuba)

O NOUĂ METODĂ ȘTIINȚIFICĂ PENTRU GĂSIREA UNUI NUME FIULUI DUMNEAVOASTRĂ

Un sistem nou la care poate participa toată familia. Vă oferim azi o sugestie mult mai valoroasă decît rețetele culinare, sfaturile despre modă, recomandările bunicuțelor privind conservarea alimentelor și rețetele căminului. Vă punem la dispoziție cea mai modernă tehnică științifică de căutare a numelor viitorilor dumneavoastră copii.

Dacă veți fi în curînd mamă sau tată, trebuie să aveți ales numele progeniturii dumneavoastră, ca evenimentul să nu vă găsească nepregătit.

Nu vă lăsați tîrît de vechile obiceiuri. Într-o vreme erau la modă nume ca: Eleuteria Maria de las Mercedes sau Radelberto Agapito Robustiano de la Paz, ce le furaseră somnul bunicilor noștri. Apoi, odată cu trecerea timpului, au fost obsedantele: Maria Angelica, Maria Caridad, Maria Antonia, Maria Luisa și Juan Pedro, Juan Antonio, Juan Carlos, Juan Alberto, Juan Mario... ceee ce făcuseră deliciul gravidelor.

Dar, ar fi o greșeală de neierat, să uităm că trăim în era cosmică și că aceste romantice nume nu concordă cu diodele, computerele, TV color. Acum este nevoie de nume mai sintetice și tot atît de sonore ca o casetă stereo, care cer pentru pronunțarea lor un anumit nivel cultural.

Aplicați cît mai repede metoda noastră științifică a probabilităților!

Pregătiri preliminare:

Amintiți-vă mereu că:

— numele nu trebuie să semene cu niciunul existent

— nu trebuie să fie ușor de memorat

— nu trebuie să scrîntească limba la pronunțare

— nu trebuie să se potrivească cu numele de familie

Folosirea metodei:

Descompuneți numele tatălui în silabe și scrieți-o pe fiecare pe o fișă (de mărimea dorită de dumneavoastră), dar de culoare albastră. Faceți același lucru cu numele mamei, dar folosiți fișe de culoare roșie. Puneți fișele pe două rînduri, unele sub altele astfel:

RO LAN DO
JA QUE LIN

Faceți acum următoarele combinații:

1. Silabele numelui tatălui de la cap la coadă: DOLANRO
2. Silabele numelui mamei de la cap la coadă: LINQUEJA
3. O silabă din numele tatălui și alta din numele mamei și apoi inversul: DOQUE, LINLAN, ROLIN,

JALAN, ROQUELIN, DOLIN.

4. O silabă din centrul fiecărui nume cu una de la capătul celuilalt, astfel: LANJALIN, ROQUEDO sau QUEDORO.
5. Acum încercați și puneți fișele cu fața în jos, amestecați-le ca la jocul de cărți și scoateți la întîmplare diferite silabe. Prin acest procedeu veți putea forma frumoase nume ca: QUELINDO, QUELINLAN, LANJALIN.
6. Încercați să scoateți cîteva silabe din cele de mai sus și se vor îmbunătăți combinațiile obținute; adăugați cîte un accent unde doriți dacă vreți să dați acelorași o rezonanță străină, ca: ROLIN, DOJALIN, LAN LIN...

Dacă doriți să se observe mai mult originea exotică substituiți pe

i cu y şi aşa veţi scrie: DOLYN, LYNLAN, JALYN... Intercalaţi cîte un h unde aveţi chef, căci şi aşa nu se citeşte (în limba spaniolă) şi numele se vor îmbunătăţi în scris: JHALYN, ROHLYN, NAHLYN etc. Intercalînd consoane, suprimînd silabe şi făcînd cîteva manevre vom putea obţine nume originale ca: JURISAN, JUSINIL, AILIN, SUCSEL, JASEL, LUSANY, OMSAYL, LINSAY etc.

Observaţii finale foarte importante:

1. Să ţineţi seamă că bebeluşul va creşte şi că va trebui să-şi înveţe numele. Ar putea fi o adevărată tortură să răspundă la întrebarea „Cum te cheamă?" „RAIZDAMILYN"

2. Încredinţaţi-vă că nu există sedative, calmante, anticoncepţionale, antibiotice, săpunuri sau parfumuri cu acest nume. Ar fi supărător pentru copil şi ar putea să-i creeze complexe.

3. Ţineţi seamă că bunicii lui trebuie să-i înveţe numele. Dacă suferă de ateroscleroză sau n-au dinţi, faceţi cu ei repetiţii din timp.

4. Încercaţi să-l prescurtaţi sau să-l diminuaţi. Asiguraţi-vă că nu se formează cuvinte ce rănesc auzul făpturilor pudice.

5. Daţi-l să-l pronunţe persoane astmatice sau cu dispnee.

6. Gîndiţi-vă la greutăţile unui frate bîlbîit.

7. Încercaţi să nu se termine cu **lin;** se asociază imediat cu denumiri legate de vopsitorie şi spălătorie ca Lavatin, Secolin. Nici în **il** ca: Alusil, Insectil.

8. Încercaţi să-l urlaţi din toate puterile cînd sînteţi furios. Aşezaţi-vă în faţa oglinzii şi exersaţi de mai multe ori. Ar fi ridicol ca încercînd să-l mustri pe copil să te sufoci pronunţîndu-i numele. De exemplu, dacă îl botezaţi YOISZJLER combinaţia „szjl" vă răpeşte tot aerul.

9. Gîndiţi-vă că aceşti copii cresc, se dezvoltă, se căsătoresc, vor avea copii, vor fi bunici. Credeţi că nu va fi ridicol un bunic cu asemenea nume?!

Dacă după ce aţi cîntărit toate posibilităţile aplicării acestei metode ştiinţifice a probabilităţilor nu sînteţi mulţumit şi vreţi ca în secolul XXI fiul dumneavoastră să fie o persoană cu un nume foarte original, spuneţi-i PEPE sau MARIA şi nu vă mai spargeţi capul.

În româneşte de DOINA LINCU

CLAUDE SARRAUTE
(Franta)

Plecaţi şi dumneavoastră în vacanţă? Aţi plecat deja? Sînteţi complet nebun! Cum? Dumneavoastră nu citiţi ziarele? Păi atunci? Doar de asta s-a vorbit toată săptămîna: stress-ul vacanţelor. S.O.S. vacanţă. Cum să le-nfruntăm. Cum să le suportăm. Cum să le depăşim. Nici vorbă să le luăm aşa, cu uşurinţă. Mai întîi şi întîi trebuie neapărat să trecem pe la spital, să ne supunem la o serie întreagă de teste şi de examene, să consultăm o seamă de specialişti, în dermatologie, în stomatologie, în O.R.L., în oftalmologie, fără să-l uităm pe medicul psihiatru.

Foarte important psihiatrul, ca să ştiţi cu exactitate la ce tip de comportament răspundeţi. Dacă sînteţi A, nu aveţi dreptul la casă cu piscină în sud, în Roussillon, nu vă face bine la nervi. Dacă sînteţi C, evitaţi cluburile de vacanţă, discotecile şi surful, riscaţi să vă obosiţi prea tare.

Principalul pericol care vă paşte este tocmai acesta, epuizanta oboseală a acestor lungi săptămîni de odihnă. Oboseala şi bolile.

Aproape două milioane de cazuri pe an. Şi lungile şi dureroasele maladii, cum este cancerul. Al pielii în particular.

Şi asta încă nu e tot. Evitaţi să va întindeţi pe nisip; nu e curat. Iarba este plină de vipere. Statul pe chaise-longue atrage albinele, viespile şi bondarii. Nu intraţi în mare, e plină de meduze. Şi nu vă expuneţi

niciodată la lumina verii fără ochelari negri și baston alb, este plină de ultraviolete.

Unde am ajuns? Să recapitulăm. Așadar, vă sînt absolut interzise: vacanțele la țară, nu-i sănătos; la mare, vă înecați; la munte, cădeți în prăpastie. Contraindicații: soarele, idem. Sportul, doar dacă vă asigurați cîte o pauză la fiecare opt minute, ca să faceți un duș rece, să vă umeziți pălăria și să beți cîte 180 de grame dintr-un lichid energizant. Și nu terminați niciodată partida de tenis sau de ping-pong fără să vă lăsați pe vine, cu capul pe genunchi! Cu alte cuvinte, păziți-vă de infarct!

Apoi, vedeți dumneavoastră, eu, vacanța, am să mi-o petrec aici, la Paris, în metrou, pe linia Vincennes-Neuilly. Am să călătoresc zilnic de la est la vest, am să-mi îmbogățesc gîndurile și n-o să mă coste cu nimic mai mult decît un abonament de metrou. Și nici nocivă pentru sănătatea mea nu are să fie.

În românește de
ANTIGONA GRECU

VICTOR NIKITIN (U.R.S.S.)

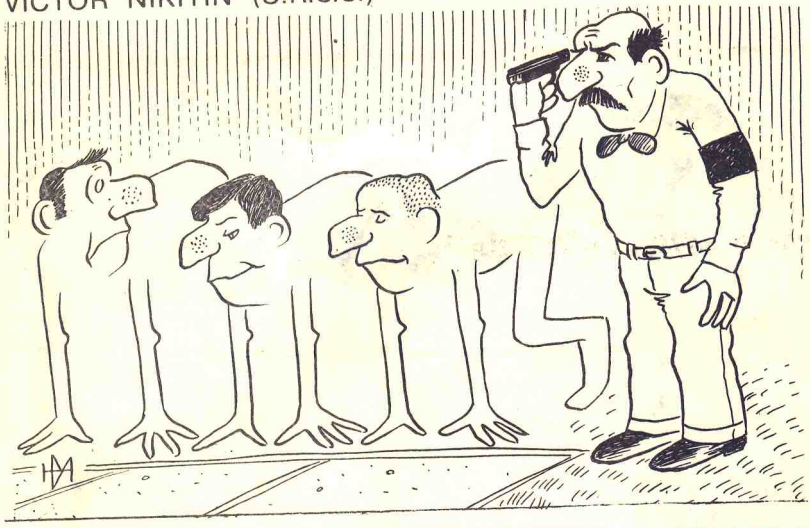

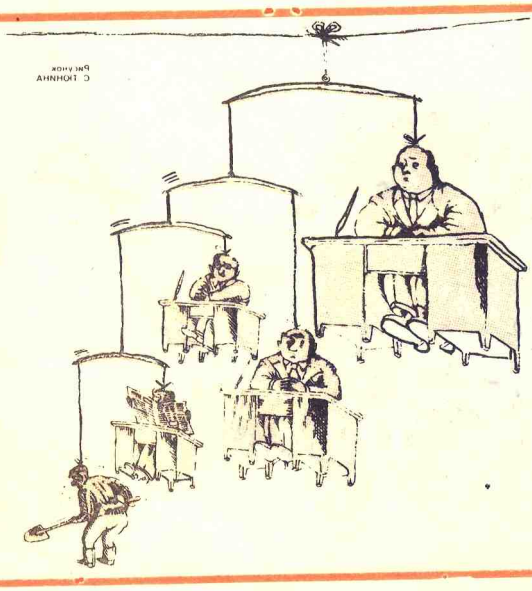

S. TIUNIN (URSS)

CATALOGUL CARELMAN

Catalogul de obiecte de negăsit ne face să visăm.

Carelman dă naștere în desen unor obiecte familiare și insolite, pe care le găsim adesea însoțite în legendă de o prezentare... serioasă. Comicul sporește. Dar Carelman nu pare a fi dispus să rîdă, ci doar să surîdă.

Autorul Catalogului de obiecte de negăsit desfășoară în viața de toate zilele multiple activități. Medic stomatolog de formație, el pictează, sculptează, decorează și ilustrează. Semnează decorul pentru spectacole de teatru și opere, Cyrano de Bergerac îi inspiră sculpturile-mașină, realizează ilustrații pentru Raymond Quèneau și Labiche, Gogol, Dostoievski, Marcel Aymé.

A.G.

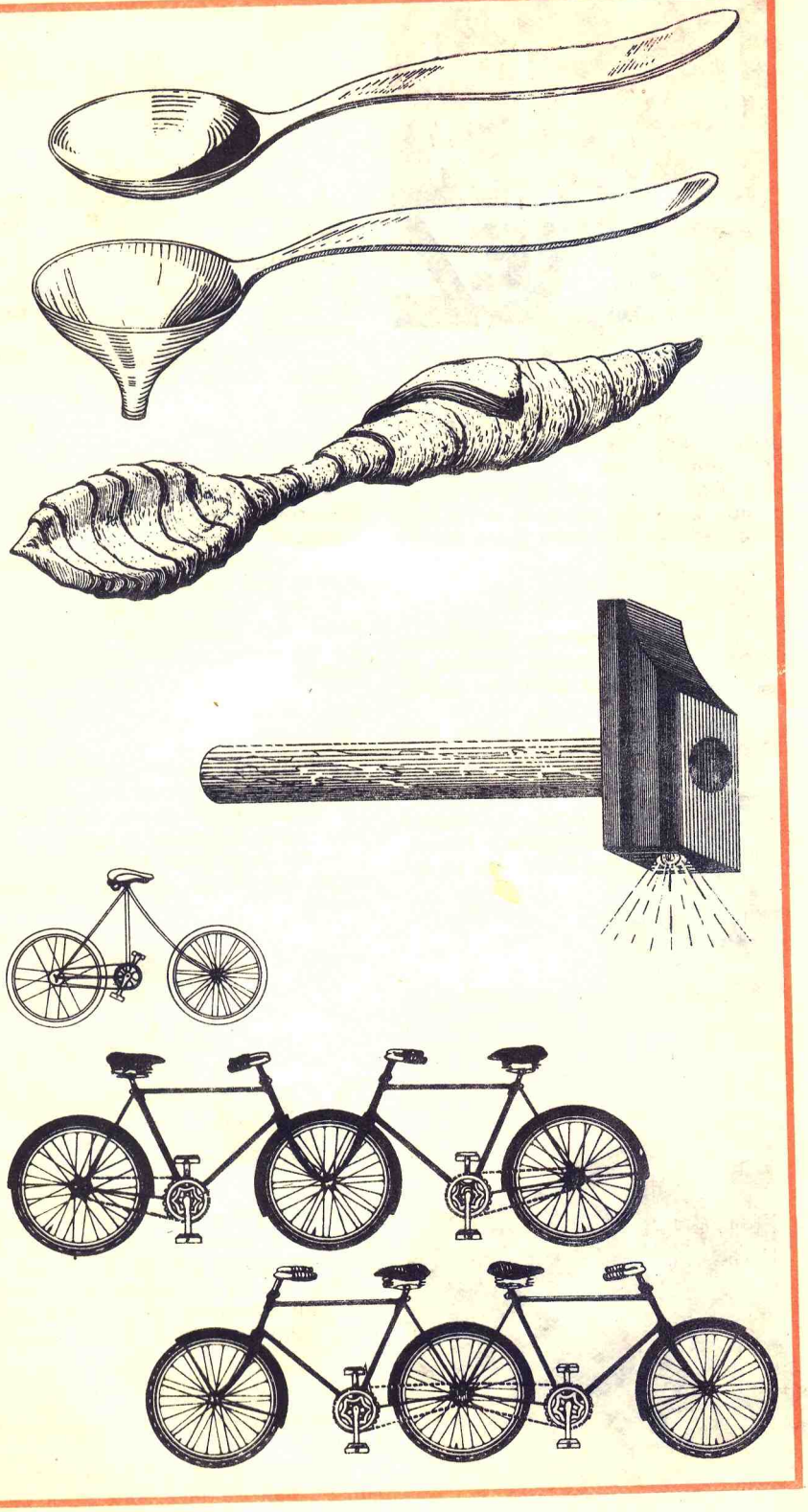

UMOR FRANCEZ

• Într-o sală de jocuri, cîțiva tipi joacă poker. Deodată, unul se ridică, amenințînd:
— Am oroare de trișori. Poți să-mi explici, Joe, de ce ai în mînă altă carte decît cea pe care ți-am dat-o?

*

• O mașină a salvării lovește un pieton și îl transportă imediat la spital. Comentariul șoferului salvării:
— Mare noroc a avut c-am fost acolo!

*

• Soția mea merge în fiecare seară în zece-douăsprezece baruri, declară un tip unui amic. Nu se întoarce niciodată înainte de șase dimineața.
— Bine, și de ce face asta?
— Cum de ce? Mă caută pe mine.

*

• — Spune, mamă, întreabă o fetiță, cum s-a întîmplat cînd m-am născut?
— Foarte bine, scumpa mea. Noi te așteptam pe 19 octombrie și tu ai sosit într-o zi apropiată, pe 21 octombrie.
— Ce coincidență zise fetița cu mirare. Chiar în ziua aniversării mele.

*

• Un domn vrea să facă un act generos și dă un cec pentru o operă de caritate.
— Scuzați, domnule, dar sînteți distrat. Ați uitat să semnați cecul.
— Nu e nici o problemă, fiți pe pace. Am făcut-o intenționat, pentru că vreau să îmi păstrez anonimatul!

*

• Fiul unui vechi gangster, retras din afaceri, își dădea bacalaureatul. La întoarcerea de la examen, el ține să-și liniștească tatăl:
— Fii fără grijă, tată, m-au interogat ore întregi, dar nu le-am spus nimic!

JEAN PIVOVARCI
(Cehoslovacia)

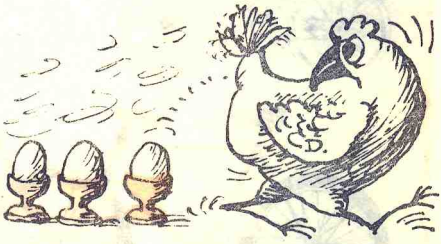

• Un veterinar inspecteaza curtea de păsări a unui fermier. El întreabă dacă găinile au febră.
— Cred că da, răspunde fermierul. Am observat că de cîtva timp au început să facă ouăle tari...

*

• O fetiță și tatăl ei merg la doctor.
— Dar tu nu ai nimic, zice doctorul, nu ești bolnavă, sînt sigur că·e

doar o scuză să nu te duci la școală.

— O, nu, mai curînd tata a căutat o scuză să nu se ducă la birou.

*

● Un client într-o farmacie întreabă:

— Aș vrea un medicament pentru leșin.

Farmacistul îi dă atunci o palmă.

— Bine, dar era pentru soția mea, precizează cu întîrziere clientul.

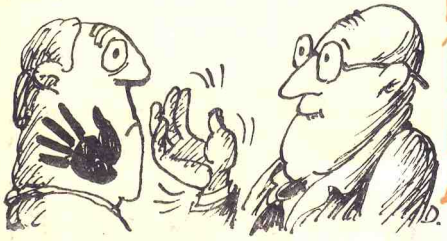

● Un belgian sare cu parașuta. El vrea să o deschidă cît mai tîrziu posibil: 60 m... 50 m... 40 m... 10 m.. 5 m...

— Acum nu mai are nici un rost s-o deschid, mai bine sar!

*

● O buburuză la farmacie:

— Dați-mi, vă rog, o loțiune pentru scos punctele negre.

*

● — Haideți, nu fiți trist, curaj! Pe iubita dumneavoastră soție o veți găsi din nou, într-o zi, în ceruri.

— Păi, tocmai asta mă întristează!

Culese de VOICU OLARI

EPIGRAME FRANCEZE DE... AUTORI NECUNOSCUȚI ÎN VERSIUNEA ROMÂNEASCĂ A LUI

MIRCEA TRIFU

Deși epigrama franceză a dominat veacuri de-a rîndul cu strălucire arena epigramatică a lumii, sfîrșitul secolului trecut și începutul celui actual o găsesc cu armele depuse. Trecuse vremea „saloanelor", cînd o vorbă de duh făcea ocolul Parisului într-o singură zi, se sleise elanul romantic al purtătorilor de floretă.

Totuși, în gazete și în micile reviste mai izbucneau din cînd în cînd incendii epigramatice, de obicei nesemnate, autorii lor răfuindu-se, la adăpostul anonimatului, cu diferite personalități contemporane. Pierre Charron, un specialist în paleografie, a avut fericita inspirație de a le culege pe cele mai reprezentative, publicîndu-le în volum.

Și iată-ne acum în situația de a prezenta iubitorilor de epigramă din țara noastră cîteva din aceste reușite ale genului.

MT

Cauzalitate

Rodin, deși pătruns de zel,
Sculpta mai prost ca Praxitele;
Tot două mîini avea și el,
Da-nlănțuite pe modele.

Unui nou academician

La orice calomnie
În zîmbete se-mbracă
Acum, cînd totul știe,
I-a mai rămas să tacă.

Unui poet

Sperînd în „Opere, complete"
E mulțumit, în cimitir,
C-a scris mai mult cu trei sonete
Decît rivalul său, Shakespeare.

Lui Jules Romains, care a scris „Europe"

O, Europă, destinată
Să porți cununile de laur,
Cum de te lăsi brutalizată
Din nou de-un... taur?

Unui romancier

În viață n-a știut să rîdă,
În orice om vede-un mișel
Și-i pare lumea-atît de hidă
De parc-ar fi făcut-o el!

Unui literat cinstit

De-i dă Domnul vreo scînteie
Și găsește o idee,
O predă cu inventar
Numai unui comisar.

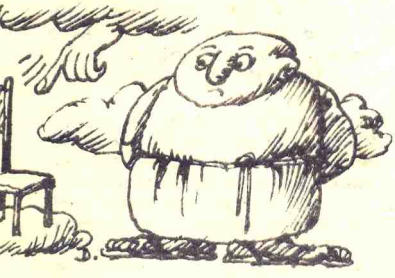

Unui obez ajuns în rai

Îi spuse Domnul cu-ndurare:
- Așează-te în dreapta Mea!
Dar el rămase în picioare
Că locul nu prea-l încăpea...

Unui medic

PușI sub grija dumisale
Ei, bolnavii fără șir,
Au golit vreo trei spitale
Și-au umplut un cimitir!

Epitaf

Iertați, greșeli de mai există
Chiar și în propriu-i epitaf;
A fost director de revistă,
Dar nicidecum un ortograf.

Epitaf unui cardinal

Mulțumit, burghez, prosper,
S-a desprins de noi cu greu;
Dacă va ajunge-n cer
O să creadă-n Dumnezeu!

Motivație

Oricine-l știe poate confirma
Că-n comportare este un model:
De nimeni nu a spus o vorbă rea,
Că nu vorbește decît despre el.

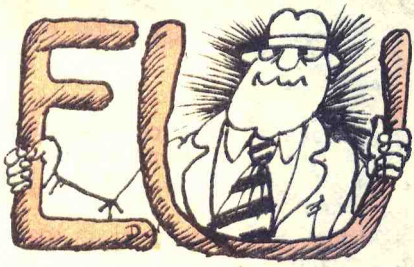

Autorului unei ediții de lux

El, cu versurile sale,
Face prost literatură:
Poezia e cam moale
Iar hîrtia e cam dură.

Unui adept al spiritismului

Printre mințile de rînd
Trucul său făcu epocă:
Spirit propriu neavînd
Pe al altora-l evocă.

Epitaf unui bigot

Amicii săi se pot jura
Că va ajunge-n Empireu:
Cu trei genunchi îngenunchia
Cînd se ruga lui Dumnezeu!

Dialog

- E viu, nu a murit Claudel!
- Cu-atît mai bine pentru el...
- A decedat doar faima sa...
- Cu-atît mai rău e pentru ea!

Narcisism

Cu oglinda-n mînă, sta și se privea,
Încîntat de chipul ce-a zărit în ea;
Orice prost găsește - din nefericire -
Unul și mai mare, care să-l admire.

Unui poet

Precum s-a spus și-apoi s-a confirmat,
De versul liber el s-a dezgustat;
De-aceea fă, Prea Sfinte din Înalt,
Să se dezguste și de celălalt!

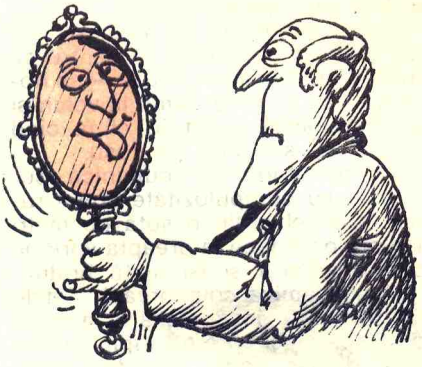

CONDUCĂTORUL DE DUMINICĂ

CHRISTIAN VEBEL (Franța)

Șoferul de duminică se deosebește de la bun început de ceilalți șoferi prin curățenia neobișnuită și aproape suspectă a mașinii sale. Căci în comparație cu restul conducătorilor, care își murdăresc mașina timp de șase zile și o spală duminica, conducătorul de duminică și-o lustruiește pe a sa șase zile și în a șaptea încearcă să n-o murdărească, pentru că această mașină are huse spre a proteja scaunele și alte huse pentru a apăra husele și cîteodată chiar încă un rînd de huse pentru husele care acoperă husele.

Conducătorul de duminică nu se deplasează fără nevastă, doi copii (cel puțin), un cîine și socri.

Și ceea ce îl deosebește cel mai bine de alții e cîinele. Acesta e mai înalt decît portiera și latră sîrguincios.

În anumite cazuri încărcătura se îmbogățește cu vreun bunic care nu vede nimic în afară pentru că se află sub socrii care la rîndul lor se află ei înșiși sub copii (unii peste alții).

(Bunicul e scos ca să ia și el puțin aer).

În oraș, conducătorul de duminică conduce fixat pe volanul său, în atitudinea clasică a constipației îndărătnice.

Cu ochii ieșiți din orbite pîndește stopurile. Cînd vede că se schimbă pe galben frînează brusc, primind în bara din spate șocul mașinii din urma sa: coboară furios. constată că nu s-a întîmplat nimic dar îl

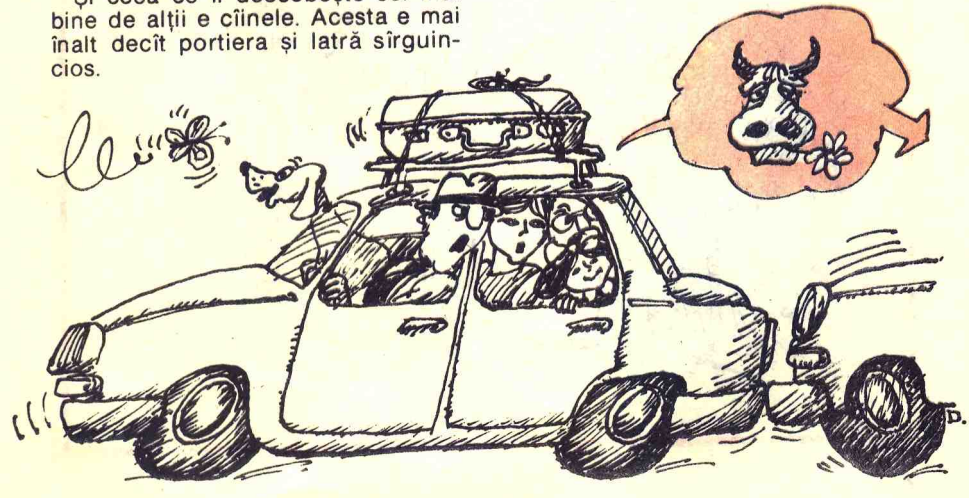

bruftuluiește pe celălalt ca și cum ar fi ciupit-o pe nevastă-sa.

Cu o coadă de 20 automobiliști pe care i-a imobilizat — pentru că între timp se făcuse verde — se hotărăște să se urce demn la volan și să pornească exact în clipa cînd stopul se schimbă pe roșu.

Conducătorul de duminică cunoaște cu scrupulozitate codul rutier. Cu cel puțin o sută de metri înainte de a face la dreapta aprinde semnalizatorul și își agită brațul.

Toată familia colaborează. Fețele neliniștite se încadrează la geamul din spate și brațe suplimentare apar dintr-o parte, cîteodată chiar din cele două părți în același timp.

Indiferent la aglomerație, conducătorul de duminică rulează prin mijlocul drumului, ușor spre stînga și de preferință cu 50 km pe oră. Cînd o altă mașină claxonează pentru depășire, conducătorul de duminică îi face loc, ridicînd din umeri ca și cum ar spune: Treci odată, bandă de nebuni! Apoi își avertizează familia: O să-i regăsim puțin mai departe, la iarbă verde.

Cîteodată îi și regăsește.

Conducătorul de duminică a cumpărat mașina ca să meargă cu ea. El călătorește deci fără oprire, refuzînd cu încăpățînare să satisfacă nevoile cele mai legitime ale pasagerilor săi. Cînd el însuși e obligat să oprească, toată familia profită și iese cu repeziciune din mașină, cu excepția bunicului pentru care e deja prea tîrziu.

Conducătorul de duminică este unul dintre rarii automobiliști din zilele noastre care în cîteva ore de mers va avea cel puțin o pană de cauciuc sau vreun jiclor înfundat. Deloc deranjat, își trage vechile mănuși, ridică capota și oprește un alt șofer pentru a-l ruga să-i fie trimis un mecanic. Acesta vine după două ore și constată că, de fapt, conducătorul de duminică nu mai avea benzină în rezervor.

Conducătorul de duminică se întoarce pe înserat, încasează o amendă pentru farurile defecte, se ceartă cu socrul din cauza copiilor care au rău de mașină, ajunge acasă pe la zece jumate și, fără să cineze, declară că a petrecut o zi minunată. Apoi începe să-și lustruiască mașina pentru duminica viitoare.

În românește de DOINA LINCU

SEZER ODABASIOGLU (Turcia)

ACHILLE CAMPANILE (Italia)

TUSEA

Unul din elementele ce pot cauza prăbușirea unei lucrări teatrale este tusea spectatorilor. Cînd teatrul începe să tușească, înscenarea se cutremură.

Și mai dăunătoare e tusea pentru spectacolele lirice. Foarte dăunătoare, de altfel, în timpul concertelor. Se poate afirma, fără teama de a exagera, că tusea la un concert e unul din lucrurile cele mai iritante descoperite în ultimele secole. Sînt momente cînd o sală de concert pare că s-a preschimbat într-un sanatoriu. Un medic a explicat că tusea este în raport de emoție, aceasta lămurindu-ne de ce accesele de tuse izbucnesc mult mai frecvent în cursul acelor **piannissimo** pline de melancolie. Cine știe dacă teoria medicului e adevărată. El susține că emoția duce la îngroșarea nu știu căror glande ale gîtului și de-aici tusea.

În ceea ce mă privește, susțin că tusea e în raport și de iarnă. Am observat că de fapt acest anotimp coincide în mod straniu cu cel al concertelor; numai ce încep concertele, începe și iarna. Așadar, muzica are vreo legătură cu condițiile meteo? Da și nu. Oricum, dacă stagiunea de concerte ar corespunde verii, emoția n-ar duce la îngroșarea glandelor tusei. Care tuse îi deranjează pe cei ce o aud și mult mai mult pe cei ce tușesc, știind ei că-i deranjează pe ceilalți. Aceștia, în timpul concertului, cu cît se străduiesc mai mult să-și inhibe exploziile jenantei infirmități cu atît sînt mai chinuiți de nevoia de a tuși. Se abțin cît se abțin în așteptarea unui **fortissimo** dar dacă acesta întîrzie, izbucnesc într-un imens acces de tuse. Timizii ce se înfioară numai la gîndul că ar putea tuși, au parte de o specifică mîncărime a gîtului ce-i face să erupă în gigantice trombe la vreme de **pianissimo**, țintuiți de suavul reproș al vecinilor. Acestora și se adaugă cei nevoiți să tușească pentru a acoperi reprosul cu iz de ultimatum al consoartei: „iar ai uitat să cumperi bomboane!" În sfîrșit numeroase persoane tușesc fiindcă îi aud pe ceilalți tușind.

Rezultatul este o confuzie generală, o pagubă ireversibilă pentru artă, o situație ce nu poate dura. Bine, bine, mă veți întreba, cum poți să le interzici oamenilor să tușească? Nu, domnilor, nu pot emite asemenea pretenții. Eu mi-aș permite doar o modestă propunere care nu numai că ar elimina inconvenientele zgomotului tusei vis-àvis de muzică, dar chiar ar exploata această invaliditate spre profitul artei fără să agraveze bilanțul stagiunilor lirice.

În cîteva cuvinte ar fi vorba de preschimbarea tusei într-un instrument muzical. Să mă explic: ar fi de ajuns ca partitura, alături de portativele viorilor, violoncelelor etc. să le includă și pe cele ale tusei. Din cînd în cînd, la o lovitură de tobă un acces de tuse, acest ultim instrument aparținînd, ca să zicem așa, publicului, fără să-l fi studiat la Conservator. Ar fi suficient ca sala să se abțină puțin și să fie atentă la dirijor. Cînd bagheta va arăta în direcția lojelor sau stalului, bum! toți ce-i în nevoie dau drumul tusei, o dată, de două ori, de trei ori conform indicațiilor partiturii transmise de dirijor. Firește, din mișcările baghetei, publicul va înțelege dacă e cazul unei tuse seci sau al unei serii de mici accese rapide și discrete; va fi cînd un crescendo, cînd pianissimo, după caz.

Dacă propunerea va prinde, și avînd în vedere că acești instrumentiști nu costă nimic, s-ar putea trece la disciplinarea sub imediata fascinație a baghetei dirijorale a celor ce-și suflă nasul în timpul concertului.

Compozitorii sînt invitați să cugete și să găsească modalitatea de a înscrie printre portativele deja cunoscutelor instrumente, părți pentru tuse, strănut și suflatul nasului, ce vor amplifica nebănuit de mult efectul compozițiilor lor, spre satisfacția generală, inclusiv a autorului compoziției de față.

În românește de
GEO VASILE

HEINRICH BÖL (R.F.G.)

O să se întîmple ceva

Perioadelor celor mai remarcabile din viața mea le aparține desigur aceea pe care mi-am petrecut-o ca angajat al fabricii lui Alfred Wundsiedel. De la natură sînt mai înclinat spre meditație și trîndăveală decît spre muncă, dar din cînd în cînd greutăți financiare stăruitoare mă constrîng — căci meditația aduce la fel de puțin ca și trîndăvia — să accept o așa-zisă slujbă. Ajuns iarăși la o astfel de ananghie, mi-am încredințat soarta oficiului de plasare a brațelor de muncă, fiind trimis cu alți șapte tovarăși întru suferință la fabrica lui Wundsiedel, unde urma să fim supuși unui examen de aptitudini.

Chiar aspectul fabricii mi-a inspirat neîncrederea: fabrica era în întregime construită din cărămizi de sticlă și aversiunea mea față de clădiri și încăperi luminoase este la fel de puternică ca și aversiunea mea față de muncă. Neîncrederea mi-a crescut, atunci cînd, în cantina luminoasă, pictată vesel, ne-a fost de îndată servit un mic dejun: ospătărițe drăguțe ne-au adus ouă, cafea și pîine prăjită, în timp ce în carafe lucrate cu gust se afla suc de portocale; pești aurii își lipeau chipurile blazate de geamurile acvariilor într-o nuanță de verde deschis. Ospătărițele erau atît de vesele, încît păreau gata să plesnească de veselie. Numai un mare efort de voință — așa mi s-a părut — le reținea să fredoneze neîntrerupt. Erau atît de pline de cîntece necîntate ca găinile de ouă neouate. Am presupus pe dată ceea ce tovarășii mei întru suferință nici nu păreau să fi bănuit: și anume că și acest mic dejun făcea parte din examinare; și astfel mestecam cu o dăruire totală și cu conștiința unui om care știe în mod precis că introduce în corpul său materii prețioase. Am făcut ceva la care nu m-ar fi determinat — în mod normal — nici o putere de pe acest pămînt: am băut pe stomacul gol suc de portocale, am lăsat cafeaua și un ou neatinse, cea mai mare parte a pîinii nemîncată, m-am sculat în picioare și am început să mă agit în sus și în jos prin cantină, înfrigurat de dorința de a intra în acțiune.

Așa s-a făcut că am fost condus primul în sala de examinare, unde, pe mese ispititoare, se aflau pregătite chestionarele. Pereții erau zugăviți într-o nuanță de verde care

ar fi smuls de pe buzele unor decoratori fanatici exlamanta «Fermecător!». De văzut nu vedeai pe nimeni și totuși eram atît de sigur că sînt observat, încît mă comportam așa cum se comportă un individ împins de nerăbdare să acționeze atunci

cînd se crede neobservat: mi-am smuls înfrigurat tocul rezervor din buzunar, l-am desurubat, m-am așezat la prima masă din calea mea și am smucit chestionarul spre mine, așa cum smucesc colericii nota de plată la restaurant.

Prima întrebare: Considerați că este echitabil ca omul să aibă doar două brațe, două picioare, doi ochi și două urechi?

Aici am cules pentru întîia oară roadele spiritului meu meditativ și am scris fără șovăială: „Nici patru brațe, patru picioare și patru urechi nu ar putea satisface setea mea de fapte mari. Înzestrarea omului este lamentabilă."

A doua întrebare: Cîte telefoane puteți deservi simultan?

Și în acest caz răspunsul era la fel de simplu precum rezolvarea unei ecuații de gradul întîi. „Dacă nu sînt decît șapte telefoane am scris eu, devin nerăbdător, abia nouă răspund pe deplin posibilităților mele."

A treia întrebare: Ce faceți după terminarea lucrului?

Răspunsul meu: „Nu mai cunosc expresia terminarea lucrului — am șters-o din vocabularul meu la cea de a cinsprezecea zi onomastică, căci la început a fost fapta."

Am obținut postul. Într-adevăr nici nouă telefoane nu se ridicau la înălțimea forțelor mele. Strigam în telefon: „Acționați imediat!" sau „Faceți ceva! — Trebuie să se întîmple ceva — O să se întîmple ceva — S-a întîmplat ceva — Ar trebui să se întîmple ceva." Dar îndeobște — căci acest lucru îmi părea potrivit atmosferei — mă foloseam de imperativ.

Foarte interesante erau pauzele de prînz, cînd consumam la cantină, învăluiți de o ambianță a veseliei tăcute, mîncăruri bogate în vitamine. În fabrica lui Wundsiedel mișunau persoane care erau înnebunite de nerăbdare să-și istorisească biografia, așa cum o fac bucuroși oamenii puternici, de acțiune. Istorisirea vieții lor le apare mai importantă decît însăși viața lor, nu trebuie decît să apeși pe un buton, că se și dezlănțuie s-o desfășoare în toată amploarea ei.

Locțiitorul lui Wundsiedel era un bărbat pe nume Broschek. Acesta își cîștigase la rîndul său o faimă deosebită, deoarece el hrănise, student fiind, șapte copii și o soție paralizată, prestînd muncă de noapte și, în același timp, lucrînd cu succes la patru reprezentanțe comerciale, reușind, cu toate acestea, să treacă, în decurs de doi ani, două examene de stat, cu mențiune. Cînd reporterii l-au întrebat: „Păi, cînd dormiți dv., Broschek? acesta a răspuns: „A dormi este un păcat!"

Secretara lui Wundsiedel hrănise un bărbat paralizat și patru copii, tricotînd, obținuse în același timp titlurile de doctor în psihologie și geografia patriei, crescuse cîini ciobănești și devenise o cîntăreață de bar celebră sub numele de *Vamp 7.*

Însuși Wundsiedel făcea parte din categoria oamenilor care dimineața, abia sculați, sînt deja hotărîți să acționeze. „Trebuie să acționez", gîndesc ei, în timp ce-și leagă energic cordonul halatului de baie.

„Trebuie să acționez" gîndesc ei în timp ce se rad și privesc triumfător la firele bărbii, pe care le îndepărtează odată cu spuma de săpun de la aparatul de ras: aceste resturi ale pilozității sînt prrimele victime ale impulsului lor către fapte mari. Chiar și satisfacerea cerințelor cele mai intime declanșează la acest soi de oameni o mare satisfacție: apa se scurge vijelios, se consumă hîrtie

Activitatea cea mai neînsemnată lua la Wundsiedel proporțiile unei acțiuni: felul în care își punea pălăria în cap, modul în care — cutremurîndu-se de energie — își încheia nasturii la palton, sărutul pe care i-l dădea soției, totul era faptă.

Cînd intra în biroul său, îi striga secretarei ca salut: „Trebuie să se întîmple ceva!" și ea îi răspundea iradiind bucurie: „O să se-ntîmple ceva!". Wundsiedel mergea din secție în secție, strigînd voiosul său: „Trebuie să se întîmple ceva!„ Toți răspundeau: „O să se întîmple ceva!" Și eu strigam radios, cînd intram în încăperea mea: „O să se întîmple ceva!"

În decursul primei săptămîni am sporit numărul telefoanelor deservite la unsprezece, după două săptămîni la treisprezece și îmi făcea plăcere să născocesc, dimineața, în tramvai, noi formule imperative sau să hărțuiesc verbul **a se întîmpla** prin diversele timpuri, prin feluritele genuri, prin conjunctiv și indicativ; două zile la rînd am rostit doar o unică propoziție, deoarece o găseam teribil de frumoasă: „Ar fi trebuit să se întîmple ceva", alte două zile o alta: „Asta n-ar fi trebuit să se întîmple."

Așa s-a făcut că atunci cînd s-a întîmplat cu adevărat ceva, m-am simțit realmente pe deplin solicitat. Într-o dimineață de marți — nici nu mă pregătisem măcar de lucru — Wundsiedel se năpusti în camera

mea și strigă „Trebuie să se întîmple ceva!" Dar ceva inexplicabil de pe chipul său mă făcu să ezit să răspund vesel și vioi, așa cum era statornicit: „O să se întîmple ceva!" Trebuie că am șovăit prea mult, căci Wundsiedel, care țipa altfel arareori, a răcnit la mine: „Răspundeți! Răspundeți așa cum este stabilit!" Iar eu am răspuns încet, codindu-mă, ca un copil pe care îl constrîngi să zică: sînt un copil rău. Numai cu un mare efort am reușit să îngăimez fraza: „O să se întîmple ceva". Și nu apucasem s-o rostesc bine, că s-a întîmplat, întradevăr, ceva: Wundsiedel se prăbuși la pămînt, se rostogoli în timpul căzăturii într-o parte și curînd zăcea de-a curmezișul ușii deschise. Am știut de îndată, ceea ce mi s-a confirmat ulterior, cînd m-am apropiat treptat, treptat, ocolind mai întîi biroul meu, de cel care zăcea la pămînt: anume că era mort.

Clătinînd din cap, am pășit peste Wundsiedel, m-am dus încet, străbătînd coridorul, spre camera lui Broschek și am intrat acolo fără să bat la ușă. Broschek stătea la biroul său, avea în fiecare dintre mîini cîte un receptor telefonic, în gură ținea un pix cu care făcea însemnări într-un bloc-notes, în timp ce cu picioarele deservea o mașină de tricotat, care se afla sub birou. În acest chip înțelegea el să contribuie la asigurarea înzestrării depline a familiei sale cu îmbrăcăminte. „S-a întîmplat ceva!." spusei eu în surdină. Broschek scuipă pixul din gură, puse jos cele două receptoare, își eliberă șovăielnic degetele mari ale picioarelor din mașina de tricotat.

„Dar ce s-a întîmplat?" întrebă el.

„Domnul Wundsiedel e mort", spusei eu.

„Nu", spuse Broschek.

„Ba da", spusei eu, „veniți!"

„Nu", spuse Broschek, „asta e imposibil" dar își puse pantofii și mă urmă pe coridor.

„Nu", spuse el, cînd ne aflam în fața cadavrului lui Wundsiedel. „Nu, nu!" Nu l-am contrazis. L-am întors pe Wundsiedel cu prudență pe spate, i-am închis ochii și l-am privit meditativ.

Aveam aproape un sentiment de duioșie pentru Broschek și pentru prima oară mi-am dat seama că nu îl urîsem niciodată. Pe chipul său era ceva așa cum e pe fețele copiilor care refuză cu încăpățînare să renunțe la credința lor în existența lui Moș Crăciun, cu toate că argumentele tovarășilor de joacă sună atît de convingător.

„Nu", spuse Broschek, „nu".

„Trebuie să se întîmple ceva", spusei eu încet lui Broschek.

„Da", zise Broschek, „Trebuie să se întîmple ceva".

S-a întîmplat ceva: Wundsiedel a fost înmormîntat, eu am fost ales să duc în urma sicriului o coroană de trandafiri artificiali, deoarece sînt înzestrat nu numai cu o înclinație spre meditație și trîndăvie, dar și cu o înfățișare și un chip care se potrivește exemplar costumelor negre. Desigur că arătam impunător — cu coroana de trandafiri artificiali în urma sicriului lui Wundsiedel. Am primit oferta unui distins institut de pompe funebre de a fi angajat ca jelitor profesionist. „Sînteți un jelitor înnăscut", îmi spuse directorul institutului, „îmbrăcămintea v-o oferim noi. Chipul dumneavoastră — pur și simplu colosal!"

Mi-am dat demisia la Broschek, motivînd că acolo nu mă simt pe deplin solicitat, că anumite laturi ale capacităților mele stau încă nefructificate, în ciuda celor treisprezece telefoane. Imediat după primul meu drum ca profesionist în cortegiul funerar știam: asta ți se potrivește, aici e locul căruia îi ești hărăzit.

Îngîndurat stau în spatele sicriului din capela funerară, cu un modest buchet de flori în mînă, în timp ce se cîntă **Largoul** lui Händel, o piesă muzicală care este prea puțin prețuită. Cafeneaua cimitirului este localul meu preferat, acolo îmi petrec timpul între acțiunile mele profesionale. Iar cîteodată merg și în urma sicrielor la care nu am fost solicitat în interes de serviciu, cumpăr din banii mei cîte un buchet de flori și mă alătur slujbașului de la asistența publică ce pășește în urma sicriului cîte unui om care nu are pe nimeni. Cînd și cînd mai vizitez mormîntul lui Wundsiedel, căci, la urma urmei, lui îi datorez faptul că mi-am descoperit adevărata chemare, o chemare la care meditația este binevenită iar trîndăvia îndatorire. Abia tîrziu mi-am dat seama că niciodată nu m-am interesat de articolul care se producea în fabrica lui Wundsiedel. Cred că trebuie să fi fost vorba de săpun.

În românește de
PETER SRAGHER

ERNESTO CATTONI (Italia)

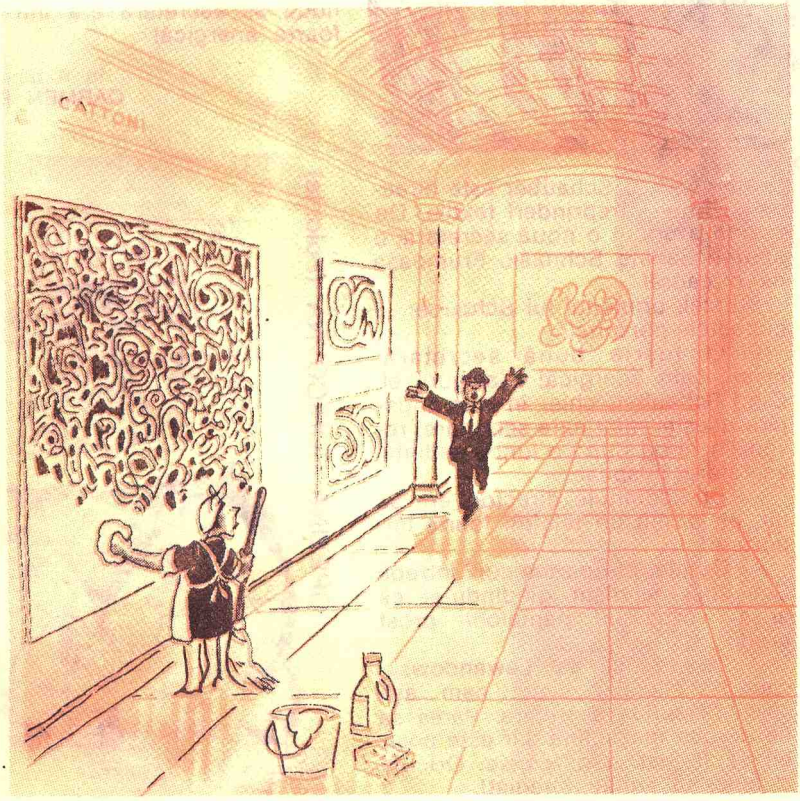

JOHANNES CONRAD (R.D.G.)

O FOARTE BUNĂ SECRETARĂ

Amicul meu Schauber este director al unei întreprinderi textile. De curînd a primit o nouă secretară, o anume Sabine Schnaak. Frumoasa ca o cadră!

Stürzel, prietenul lui Schauber, o cunoștea personal:

— O foarte bună secretară, însă... cam energică! îl asigură el. Cînd Schauber, chiar în ziua angajării acestei minunate secretare, reveni în birou după o lungă ședință, secretara îi spuse:

— Oh, domnule director, era să uit, ați primit un telefon foarte important!

— Cerule, din partea cui? întrebă Schauber neliniștit, gîndindu-se că ar fi vorba de pantalonii prost croiți.

— De la Müller sau Lewandowski sau Kabellmeier sau... cam așa ceva, răspunde secretara. Parea sa fie o voce masculină dar este posibil să fi fost și o femeie. Oricum trebuie să sunați imediat!

— Numărul, domnișoară Schnaak, numărul! strigă directorul.

— Ceva cu 489 sau 374 la sfîrșit, iar la început ceva asemănător! răspunse secretara.

Schauber mormăi enervat:

— În cazul acesta n-am unde să sun. Cine o să-mi răspundă acolo?

— Dacă nu răspunde nimeni, atunci să-i faceți de urgență o vizită! replică secretara.

— Unde? strigă directorul.

— Stați că mi-am notat pe un bilețel, răspunse secretara. Din neatenție mi-am notat însă pe cealaltă parte a bilețelului adresa unui amic drag. Și această adresă am rătăcit-o!

— Nu se poate totuși s-o fi rătăcit! strigă directorul.

— De ce nu?! strigă secretara la rîndul ei, energic. În ceea ce privește adresele mele particulare, le pot rătăci ori de cîte ori vreau! Lucrul acesta nu mi-l puteți interzice, domnule director! Oricînd pot s-o fac!

Bineînțeles că amicul meu Schauber și-a cerut pe loc scuze căci, începînd din acel moment, un singur lucru i-a devenit foarte clar: noua sa secretară era într-adevăr foarte energică!

În românește de
CARMEN BANCIU

GREZINA BORICOVNA (Polonia)

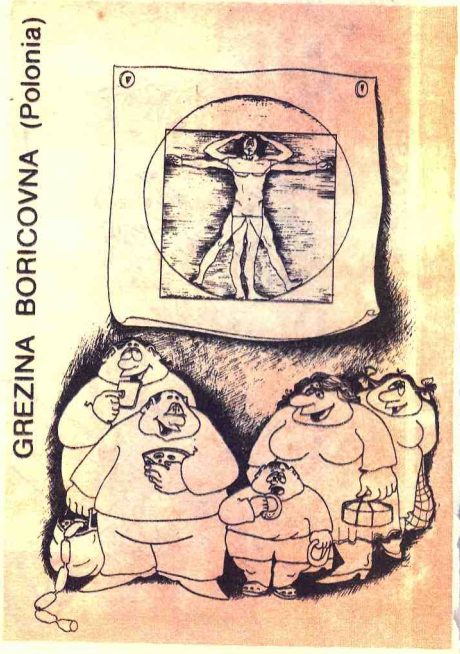

TAN ORAL (Turcia)

„HUOMO-BIL" *de tip nou*

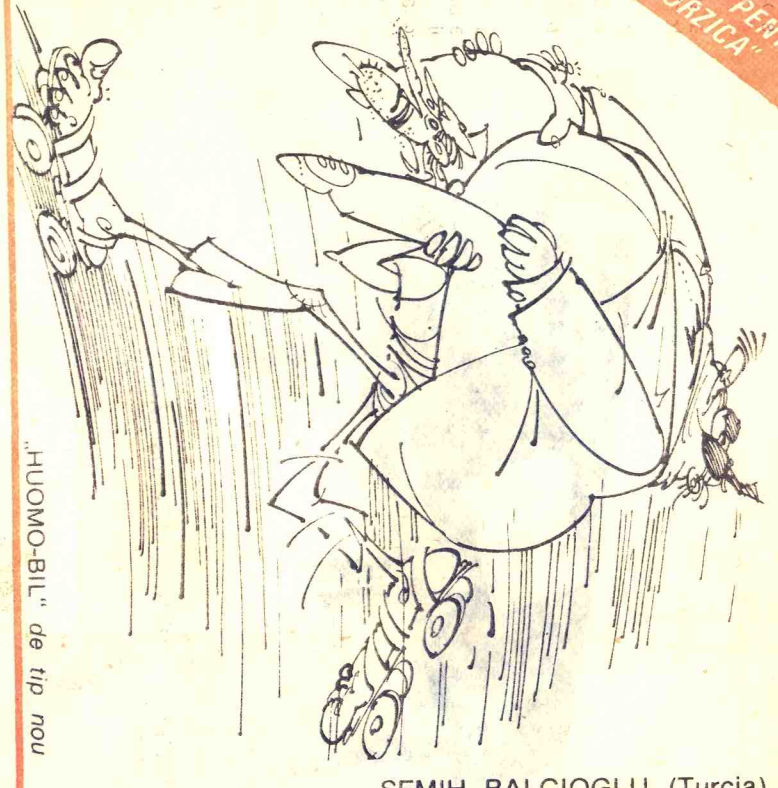

SEMIH BALCIOGLU (Turcia)

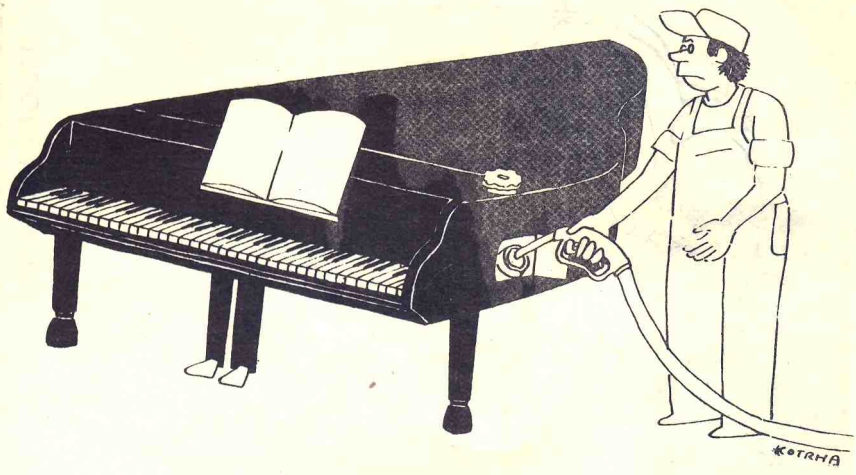

LUBOMIR KOTRHA (Cehoslovacia)

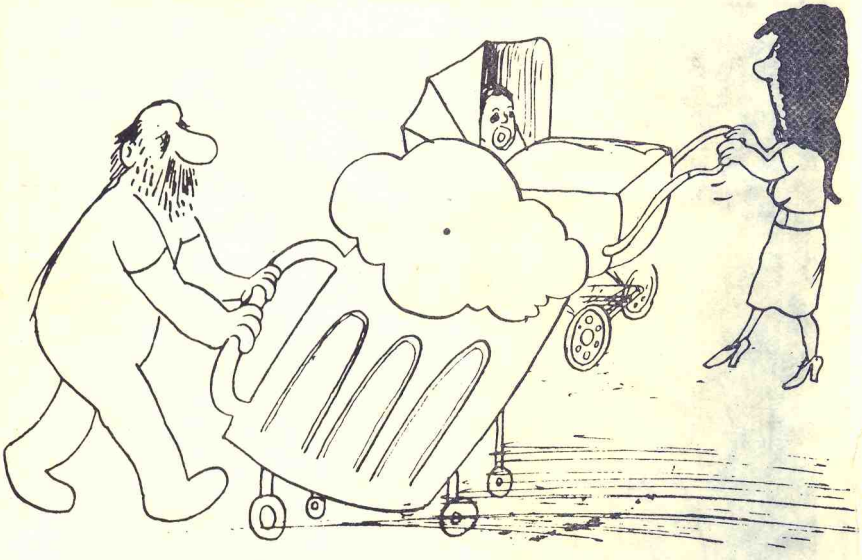

ANDREI MISANEK (Cehoslovacia)

ERWIN STRITTMATTER (R.D.G.)

EU ȘI Geschonneck

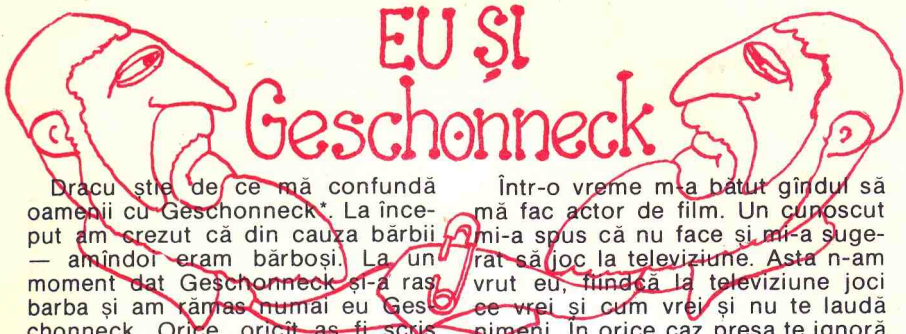

Dracu știe de ce mă confundă oamenii cu Geschonneck*. La început am crezut că din cauza bărbii — amîndoi eram bărboși. La un moment dat Geschonneck și-a rasă barba și am rămas numai eu Geschonneck. Orice, oricît aș fi scris rămîneam Geschonneck. De cum ajungeam într-un oraș sau orășel oamenii întorceau capul după mine, mașinile se opreau: „Dumneavoastră, chiar dumneavoastră...? Și răspundeam: „Da, eu în persoană..."

„Prezența dv. ne onorează"

„Văd și eu că nu-i glumă..."

„Ați fost nemaipomenit în rolul lui Petershagen" Am replicat: Și în rolul slugii din „Puntilla" lui Brecht, nu-i așa? Și în rolul chiaburului din „Tranșeea" lui Strittmatter...

Oamenii ridicau din umeri; era mult de atunci, nu mai țineau minte.

În localuri și în stațiile de metrou eram rugat să dau autografe. Semnam cu plăcere „Erwin Geschonneck".

Într-o zi i-am povestit toate astea lui Geschonneck. „Asta faci?" „Nu-mi vine să-i dezamăgesc pe oameni" i-am răspuns.

„Dar e un fals dovedibil!"

„Semifals!, fiindcă mă cheamă tot Erwin."

Am participat împreună cu Geschonneck la niște festivități de la Zörbig și Bitterfeld** la care erau prezenți tot felul de artiști. Partea cea mai plăcută a festivității s-a dovedit a fi dansul de la sfîrșit. Geschonneck se așezase la bar și bea. Eu n-am făcut ca el și m-am trezit poftit la dans. M-a luat în primire o doamnă. Mi-am dat numaidecît seama că sînt Geschonneck și am dat să scap. „Să vedeți... dansez destul de prost"; doamna nu se lăsa: „V-am văzut în filme, dansați bine," „În film am alte condiții... parchet ceruit..."

Doamna rîdea la gîndul că eram Geschonneck și foarte spiritual. Pînă la urmă s-a lămurit că nu știu să dansez dar asta n-a deranjat-o, îi făcea chiar plăcere s-o calc pe bombeu.

Într-o vreme m-a bătut gîndul să mă fac actor de film. Un cunoscut mi-a spus că nu face și mi-a sugerat să joc la televiziune. Asta n-am vrut eu, fiindcă la televiziune joci ce vrei și cum vrei și nu te laudă nimeni. În orice caz presa te ignoră total. Iar eu aveam nevoie de critici.

În toată cariera mea de Geschonneck n-am avut decît un singur succes și ăla mititel. Eram în pauza unei conferințe importante; participanții erau ciorchine pe culoare. Eram cu Geschonneck într-un grup de participanți. Am văzut venind spre noi două fete. Le-a văzut și Geschonneck care reflecta: „Astea vor autografe". Fetele s-au dus la Geschonneck și praf l-au făcut. „Vă putem deranja o clipă, d-le Strittmatter?"

M-am retras după o coloană și l-am lăsat pe Geschonneck să fie Strittmatter. Lui Geschonneck să-i vină rău fiindcă fetele l-au întrebat: „De ce v-ați purtat așa de urît cu femeile în ultimul dv. roman?"

I-o făcusem lui Geschonneck. Era ca răbufnirea omului din umbră.

E mult de atunci. Între timp m-am obișnuit cu gîndul că sînt Geschonneck și era cît pe ce să uit cum mă cheamă. Dar, așa se întîmplă mereu, mă-mpinge o dată mititelul să le spun unor vînători de autografe: „Nu sînt Geschonneck și totuși îmi revine partea cea mai dificilă din filmele lui." „Aha, sînteți cascadorul care-l dublează pe dl. Geschonneck în scenele de călărie..." „Cam așa ceva..." am replicat. Cînd mi se cere un autograf scriu „Cu recunoștință, Erwin Strittmatter" și văd că oamenii se bucură fiindcă nu-i de colo nici autograful unuia care-și poate rupe picioarele la o cădere de pe cal.

În românește de
LIA MELTZER

---

* Erwin Geschonneck — actor de teatru și film din R.D.G.

** Zörlig, Bitterfeld — orașe din R.D.G.

FLAN OIBRIEN (Irlanda)

Mania P.S.-ului

Descopăr, cu surprindere și rușine că în toate scrierile mele — și se înțelege de la sine că multe din scrierile mele sînt extrem de valoroase — nu am făcut pînă acum nici o referire la mania P.S.-ului. Unii oameni sînt absolut incapabili de a scrie o scrisoare fără un post-scriptum și acest post-scriptum trebuie să fie prezent chiar dacă autorul nu are nimic de adăugat. Cînd post-scriptum-ul are, totuși, un înțeles, cusurul este că autorul îl folosește ca post-scriptum, în loc să-l includă în scrisoare.

„Dragă Tom: Mulțumesc foarte mult pentru cărțile care au sosit intacte. Plec la Cork marți, pentru două zile, și-am să-ți telefonez cînd mă întorc.

P.S. L-am văzut pe fratele tău la curse duminică, dar nu am reușit să vorbesc cu el. J."

Acesta este un exemplu de inutilitate cu care probabil că sînteți la fel de familiari ca și mine. Sau cît de des ați văzut o scrisoare ca aceasta:

„Dragă Tom: Cărțile au sosit intacte și îți rămîn recunoscător că mi le-ai trimis. Am să ți le înapoiez cît de curînd.

Cu sinceritate, al tău Jack.

P.S. Sper că toți cei de la Numărul 8 au scăpat de gripă. Duminică D.V. May se plîngea că îi este rău, dar astăzi se simte bine. J."

Observați, vă rog, că ridicolul adaos se încheie întotdeauna cu o inițială, fiind astfel autentificat. De parcă s-ar putea îndoi cineva de paternitatea lui. Doamnele folosesc deseori P.S.-ul ca pe o remarcă spirituală, sfioasă și (?) fascinantă întrucîtva.

„Dragă Tom: Voi fi nespus de fericită să merg la dans cu tine marți.

Betty

P.S. Mulțumesc că te-ai făcut că nu mă vezi cînd ne-am întîlnit ieri pe strada Doamnei - B."

Ha, ha!

Și totuși, P.S.-ul poate avea uneori o funcție legitimă în sfera impertinenței literare.

Un funcționar de stat a primit cîndva de la superiorii săi o scrisoare care suna cam așa:

„Domnule: În urma prezentării de către dv. a contului cheltuielilor efectuate în ultima delegație, serviciul contabilitate a contestat cheltuirea sumei de 7 lire și 10 șilingi prin închirierea unui automobil între orașele Ballymick și Ballypat. Distanța dintre aceste două puncte în linie dreaptă este de 2,5 mile. Solicităm, prin urmare, o explicație neîntîrziată a cheltuielii respective."

Funcționarul a dat următoarea replică:

„Domnilor: Drept răspuns la nota dv. (ref. No. XZ 86 231/ Zb/ 600/ 7/43) din 4 luna curentă, doresc să vă informez că orașele Ballymick și Ballypat sînt despărțite de un rîu adînc și nenavigabil iar călătorii sînt obligați să meargă cu mașina cale de 15 mile în susul rîului, pînă la singurul pod pe unde se poate traversa.

Al dv. pentru totdeauna,
Sean O'Pinion.

P.S. - Eu nu sînt pasăre ca să pot acoperi distanța în linie dreaptă - S.O.'P."

Dacă aș avea vreo slăbiciune în această direcție, aș plăsmui o misterioasă podoabă literară care să poarte numele de ante-scriptum.

„A.S. Cum rămîne cu alea cinci lire pe care ți le-am împrumutat în 1917? - M. na gC.

Dragă Tom - Cărțile pe care mi le-ai trimis cu atîta amabilitate nu apar nicăieri ca fiind aprobate de Comitetul Cenzorilor și din acest motiv nu le pot studia. Crede-mă, dragul meu Tom,

Al tău cu toată sinceritatea,
M. na gC."

În românește de
PETRU IAMANDI

EPHRAIM KISHON (Israel)

SCUFIȚA ROȘIE CEA ÎNSPĂIMÎNTĂTOARE

Ora noua seara. Părinții sînt la cinema. Rafi, în vîrstă de cinci ani, a fost lăsat în grija incomparabilei Regine Popper. Fratele său mai mic, Amir, doarme în camera de alături, iar Rafi stă întins în pătuc cu ochii deschiși și nu poate să adoarmă. Iluminația stradală aruncă configurații luminoase și umbre ciudate în colțurile încăperii. Afară suflă furtunos vîntul deșertului, aducînd cu el, din cînd în cînd, de asemenea, urletele șacalilor. Se face cîteodată auzit și strigătul tînguitor al bufniței.

Doamna Popper: Dormi, Rafișor! Hai, dormi odată!

Rafi: Nu vreau.

Doamna Popper: Toți copiii cuminți dorm la ora asta.

Rafi: Ești urîtă.

Doamna Popper: Dorești să bei ceva?

Rafi: Înghețată.

Doamna Popper: Dacă te culci ca un băiețel cuminte, primești înghețată. Să-ți povestesc iarăși o poveste la fel de frumoasă ca ieri?

Rafi: Nu! Nu!

Doamna Popper: Dar este o poveste foarte frumoasă. Povestea cu Scufița Roșie și lupul cel rău.

Rafi: (se împotrivește disperat): Nu vreau Scufiță Roșie! Nu vreau lup rău!

Rafi: Înghețata!

Doamna Popper: Mîine. Și ce facea micuța Scufiță Roșie? Se ducea în vizită la bunicuța ei care locuia într-o colibă mică din inima pădurii. Pădurea era înspăimîntător de mare și, o dată intrat în ea, nu mai puteai ieși de acolo în vecii vecilor. Pomii ajungeau pînă la cer. Era foarte întuneric în această pădure.

Rafi: Nu vreau să ascult!

Doamna Popper: Orice băiat mic știe povestea cu Scufița Roșie. Ce vor zice prietenii lui Rafi, dacă află că Rafi nu știe povestea?

Rafi: Nu știu.

Doamna Popper: Vezi...? Scufița Roșie merse prin pădure, prin pădurea înspăimîntător de mare și de

Doamna Popper: (îi zădărnicește încercarea de fugă): Așa. Și acum sîntem cuminți de tot și ascultăm în liniște. A fost odată ca niciodată o fată mică, pe care o chema Scufița Roșie.

Rafi: De ce?

Doamna Popper: Fiindcă purta întotdeauna pe căpșorul ei micuț o mică scufiță roșie.

întunecată. Era singura-singurică și îi era așa de frică, încît se cutremura din cap pînă-n picioare...

Rafi: Bine, acum adorm.

Doamna Popper: Nu ai voie să o întrerupi pe tanti Regine. Micuța Scufiță Roșie merse tot mai departe, singură de tot. Inimioara ei mică bătea mai, mai să plesnească, și nici măcar nu-și dădea seama că

din spatele unui pom o pîndea un lup mare.

Rafi: Care lup? De ce lup? Nu vreau lup!

Doamna Popper: E doar un basm, prostănac mic! Și lupul avea niște ochi **atît** de mari și niște *dinți atît de galbeni* (îi demonstrează... hrrr, hrrr!

Rafi: Cînd se întoarce mămica?

Doamna Popper: Și lupul mare și rău fugi pînă la colibă, unde bunicuța dormea.. deschise încet ușa... se furișă pînă la pat... și... ham, ham... o mîncă pe bunicuța.

Rafi scoate un urlet, sare din pat și încearcă să o zbughească.

Doamna Popper: (într-o goană nebună după Rafi în jurul mesei): Rafi! Rafael! Treci imediat înapoi în pat, altfel nu-ți mai spun povestea pînă la sfîrșit! Vino, dragule , vino... Știi tu ce-a făcut Scufița Roșie, cînd l-a văzut pe lup întins în patul bunicii? Ea întrebă: „Bunicuțo, de ce ai tu ochi atît de mari? Și de ce ai tu urechi atît de mari? Și de ce ai tu niște gheare atît de îngrozitoare la mîini?" Și...

Rafi: (sare sus, pe cadrul ferestrei, deschide fereastra): Ajutor! Ajutor!

Doamna Popper: (îl trage violent înapoi, îi arde o palmă la fund și închide fereastra): Și deodată lupul sări din pat și... ham, ham...

Rafi: Mămico, mămico!

Doamna Popper: ...o mîncă pe micuța Scufiță Roșie, cu piele, cu păr și cu scufiță cu tot... ham, ham, hrrr, hrrr!

Rafi: se tîrăște plîngînd în hohote, pe sub pat și se reazemă de perete.

Doamna Popper: (se așază în fața patului): Hrrr, crrr, ham, ham... Dar deodată apare Unchiul Vînător cu pușca sa mare și... pufff, buuummm... îl omoară pe lupul cel rău. Bunicuța și Scufița Roșie sar vesele din burta lupului cel rău.

Rafi: (scoate capul de sub pat): S-a terminat odată?

Doamna Popper: Încă nu. Umplură burta lupului cel rău cu pietre mari, îngrozitor de mari, și... pleosc, plonc... îl aruncară în rîu.

Rafi: (sus pe dulap): Gata?

Doamna Popper: Gata, micuțul meu drag. O poveste frumoasă, nu-i așa?

Mămica (tocmai venită acasă, intră): Rafi, coboară imediat de acolo! Ce s-a întîmplat, doamna Popper?

Doamna Popper: Copilul este astăzi puțin neliniștit. I-am spus o poveste ca să-l calmez.

Mămica (mîngîindu-i lui Rafi părul năclăit de sudoare): Mulțumesc, doamna Popper. Ce ne-am face noi fără dumneavoastră?

În românește de
PETER SRAGHER

STAȚIA GREȘITĂ

ITALO CALVINO (Italia)

Pentru cel care nu mai suportă locuința neprimitoare, refugiul preferat în serile reci este întotdeauna cinematograful. Pasiunea lui Marcovaldo erau filmele în culori, pe ecran panoramic, care-ți îngăduie să cuprinzi cu privirea orizonturile nesfîrșite: pajiști întinse, munți stîncoși, păduri ecuatoriale, insule unde oamenii poartă cununi de flori pe cap. Vedea filmul de cîte două ori, pleca numai cînd se închidea cinematograful; cu gîndul continua însă să cutreiere peisajele și să respire culorile acelea. Dar drumul către casă prin seara ploioasă, așteptatul în stația tramvaiului 30, gîndul că viața lui nu va cunoaște alt decor în afară de tramvaie, semafoare, odăi la demisol, aragazuri, rufe întinse la uscat, depozite și secții de ambalaj, converteau splendoarea filmului într-o tristețe de tot cenușie.

În seara aceea, filmul pe care îl vizionase se petrecea în pădurile Indiei: din luxurianta vegetație mlăștinoasă se înălțau nori de aburi, iar șerpii se urcau pe liane, se cățărau pe statuile unor temple antice înghițite de junglă.

La ieșirea din cinematograf, deschise ochii larg, îi închise, îi deschise din nou: nu vedea nimic. Absolut nimic. Nici măcar la doi pași. Cît stătuse înăuntru ceața năpădise orașul: o ceață

densă, opacă, învăluind lucrurile și atenuînd zgomotele, deformînd distanțele într-un spațiu fără dimensiuni, amestecînd luminile înlăuntrul întunericului, prefăcîndu-le în pîlpîiri fără formă și loc.

Marcovaldo se îndreaptă automat spre stația lui 30, izbindu-se cu nasul de stîlpul indicator. În clipa aceea își dădu seama că e fericit: ascunzîndu-i lumea dimprejur, ceața îi îngăduia să păstreze în ochi imaginile de pe ecranul panoramic. Pînă și frigul se muiase, de parcă orașul s-ar fi învelit cu o cuvertură de nori. Înfofolit în paltonul lui. Marcovaldo se simțea apărat de orice senzație exterioară, plutind în gol, și

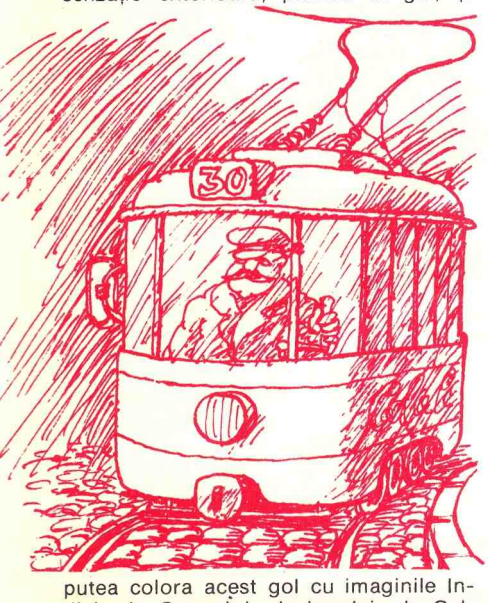

putea colora acest gol cu imaginile Indiei, ale Gangelui, ale junglei, ale Calcuttei.

Sosi tramvaiul evanescent ca o nălucă, clopotind moale; lucrurile abia se deslușeau; faptul că stătea în fundul tramvaiului, cu spatele la ceilalți călători, cu privirea pironită pe geam în noaptea pustie, străbătută numai de vagi prezențe luminoase și cîte-o umbră mai neagră decît întunericul, constituia în seara aceea pentru Marcovaldo un prilej minunat ca să viseze cu ochi deschiși, proiectîndu-și dinainte, oriunde ar fi mers, un film fără sfîrșit pe un ecran nemărginit.

Tot rătăcind astfel cu închipuirea pierduse șirul stațiilor; la un moment dat se întrebă unde ajunsese; observă că tramvaiul era acum aproape gol; se zgîi afară pe geam, își tălmăci licăririle ce se iveau, stabili că stația lui era următoarea, alergă spre ușă în ultimul moment, coborî. Privi în jur, căutînd ceva după care să se orienteze. Însă bruma aceea de umbre și lumini pe care ochii lui reușeau s-o capteze, nu lua forma nici unei priveliști cunoscute. Greșise stația și nu știa unde se afla.

Dacă ar fi întîlnit un trecător ar fi fost o nimica toată să-l roage să-i arate drumul; însă, probabil din pricina locului izolat, a orei înaintate ori a vremii urîte, nu se zărea țipenie. Într-un tîrziu desluși o umbră și așteptă să se apropie. Nici vorbă însă: se îndepărta, poate traversa sau mergea pe mijlocul drumului, poate nici nu era un pieton, ci un biciclist pe o bicicletă fără lumini.

Marcovaldo strigă:

— Alo! Sînteți bun, domnule! Știți unde vine strada Pancrazio Pancrazietti?

Silueta continua să se îndepărteze, aproape că nu se mai vedea. Răspunse:

— Pe-acolooo... — însă nu puteai înțelege încotro arăta.

— Spre stînga ori spre dreapta? — țipă Marcovaldo, fără să știe dacă nu striga în van.

Răspunsul, sau o frîntură de răspuns, sosi: un „...-ta!" care putea fi și un „...-ga!" Oricum, întrucît nici unul nu deslușea poziția celuilalt, dreapta sau stînga nu însemnau nimic.

Marcovaldo mărșălui acum către o geană de lumină ce părea să vină de pe trotuarul celălalt, ceva mai încolo. De fapt, distanța era mult mai mare: Trebuia să traversezi un fel de piață, cu o insuliță ierboasă la mijloc și cu săgețile (singurul semn vizibil) indicînd sens giratoriu pentru autovehicule. Era tîrziu, însă fără îndoială mai rămăseseră deschise vreo cafenea ori vreo bodegă; firma luminoasă care începea să se descifreze glăsuia: Bar... Dar se stinse; peste ceea ce trebuie că era o fereastră luminată coborî o lespede de întuneric, ca un oblon. Barul tocmai se închidea, aflîndu-se încă — realiză el parcă

dintr-o dată — extrem de departe.

În orice caz, trebuia să se îndrepte spre o altă lumină: mergînd, Marcovaldo nu știa dacă urma o linie dreaptă, dacă punctul luminos spre care se îndrepta era mereu același ori se dubla, se tripla sau își schimba locul. Pulberea de un negru puțin lăptos prin care înota era atît de fină încît o simțea pătrunzîndu-i prin palton, printre fibrele țesăturii. ca printr-un ciur, îmbibîndu-l ca pe un burete.

Lumina la care răzbise era ușa fumegîndă a unei cîrciumi. Înăuntru se aflau oameni așezați la mese sau în picioare, la tejghea, dar — fie din pricina proastei iluminări, fie din cauza ceții care pătrunsese peste tot — și aici chipurile păreau neclare, exact ca în unele birturi de pe timpuri ori din țări îndepărtate, pe care le vezi la cinema.

— Căutam... poate cunoașteți... Strada Pancrazietti... — începu el, însă în cîrciumă era zgomot, beți care rîdeau crezîndu-l beat, iar întrebările pe care reuși să le pună, explicațiile, pe care izbuti să le obțină, erau la rîndul lor cu totul nebuloase. Cu atît mai mult cu cît, pentru a se încălzi, comandă — sau mai bine zis lăsă să-i fie comandat de către cei care stăteau la tejghea — un sfert de vin; asta la început; apoi încă un sfert de litru, plus cîteva pahare oferite de către ceilalți, care le însoțeau cu scatoalce zdravene în spinare. În sfîrșit, cînd ieși din cîrciumă, ideile sale în ceea ce privește drumul către casă nu erau cu nimic mai limpezi decît înainte; în schimb, în ceață sălășluiau parcă mai mult ca niciodată toate continentele și toate culorile.

Purtînd în corp căldura, Marcovaldo umblă un sfert de oră încheiat, cu pași care simțeau neîncetat nevoia să bîjbîie la dreapta și la stînga pentru a aprecia lărgimea trotuarului (dacă mai mergea pe un trotuar), cu mîinile care simțeau nevoia să pipăie mereu zidurile (dacă mai umbla de-a lungul unui zid). Mergînd, ceața din creier i se risipi; însă cea de afară rămînea la fel de deasă. Își amintea că, la cîrciumă, îi spuseseră să apuce într-o anumită direcție, preț de o sută de metri, iar apoi să mai întrebe. Dar acum nu mai știa cît se depărtase de cîrciumă sau dacă nu cumva se învîrtise în jurul cvartalului.

Printre zidurile de cărămidă ca niște incinte de fabrici, locurile păreau pustii. Cu siguranță că în vreun cotlon se afla și tăbliță cu numele străzii, însă lumina becului suspendat în mijlocul carosabilului nu bătea atît de sus. Ca să se apropie de inscripție, Marcovaldo se cățără pe stîlpul unei „staționări interzise". Urcă pînă să dea cu nasul de tăbliță, dar scrisul era destul de șters iar el n-avea chibrituri să-l lumineze mai bine. Deasupra tăbliței zidul se termina printr-o coamă dreaptă și lată, astfel că, întinzîndu-se de pe stîlpul cu „staționarea interzisă", Marcovaldo reuși să se ridice sus. Zărise, montat deasupra coamei zidului, un panou mai mare bătînd în alb. Făcu doi-trei pași pe coamă, pînă la panou; aici becul lumina literele negre pe fondul alb, însă anunțul „Intrarea persoanelor neautorizate strict interzisă" nu-l lămuri în nici un fel.

Coama zidului era suficient de largă pentru a-ți putea menține echilibrul și a merge pe ea; ba chiar, dacă te gîndeai bine era de preferat trotuarului, întrucît felinarele se aflau la înălțimea potrivită pentru a vedea pe unde calci, trasînd o dîră de lumină în mijlocul beznei. Într-un anumit punct zidul se termina, iar Marcovaldo se trezi față-n față cu vîrful unui stîlp; dar nu, peretele făcea numai un unghi drept și se continua...

Și tot așa, depășind colțuri, intrînduri, bifurcații și stîlpi, drumul lui Marcovaldo urma un traseu neregulat; în mai multe rînduri el crezu că zidul se termină, pentru ca apoi să descopere că acesta se continua într-o altă direcție; după atîtea ocolișuri nu mai realiza în ce poziție se găsea, adică în care parte trebuia să sară dacă-ar fi vrut să coboare din nou în stradă. Să sară... Dar dacă diferența de nivel se mărise? Încălecă pe vîrful unui stîlp, încercă să scruteze golul de dedesubt într-o parte și alta, însă nici o rază de lumină nu ajungea pînă la pămînt: putea fi vorba de o mică săritură de doi metri sau de un abis. Nu-i rămînea altceva de făcut decît să meargă mai departe, pe coamă.

Prilejul salvator nu întîrzie însă să se ivească. Era o suprafață plană, albicioasă, lipită de zid: probabil acoperișul din ciment — după cum aprecie Marcovaldo înaintînd pe el — al vreunei clădiri care se prelungea în întuneric. Se căi însă curînd că mersese prea departe: acum pierduse orice punct de referință, se îndepărtase de șirul becurilor și fiece pas pe care-l făcea putea să-l ducă pe marginea acoperișului sau chiar mai încolo, în gol.

Golul era într-adevăr un abis. Dedesubt licăreau niște luminițe, aflate parcă la mare distanță: dacă acelea erau becurile, pămîntul trebuie că se afla și mai jos. Marcovaldo se găsea suspendat într-un spațiu imposibil de imaginat: din cînd în cînd deasupra lui apăreau lumini verzi și roșii, alcătuind niște figuri neregulate ca niște conste-

lații. Tot urmărind luminile acelea, cu ochii pe sus, nu-i trebui mult să facă un pas în gol și să se prăbușească.

„Am murit!" se gîndi el, însă în aceeași clipă realiză că se afla pe un teren moale; mîinile lui pipăiau iarba; căzuse în mijlocul unei pajiști, nevătămat. Luminile joase, care i se păruseră atît de depărtate, erau nenumărate lămpi mici dispuse în șir la firul ierbii.

Un loc neobișnuit pentru lămpi, excelent însă pentru el, fiindcă lămpile îi marcau drumul. Piciorul lui nu mai călca acum pe iarbă, ci pe asfalt: printre pajiști trecea un drum mare asfaltat, iluminat de fasciculele acelea la firul ierbii. În jur, nimic: numai licăririle colorate la mare înălțime, care apăreau și dispăreau.

„O șosea asfaltată trebuie să ducă undeva", se gîndi Marcovaldo și merse înainte. Ajunse la o bifurcație, chiar la o intersecție: fiecare din drumuri era flancat de lămpile acelea mici și joase, fiind marcat cu niște cifre albe de dimensiuni uriașe.

Îi pieri tot curajul. Ce rost avea să aleagă încotro s-o apuce dacă peste tot nu exista decît această pajiște ca-n palmă, năpădită de ceață? În același moment deslușì — chiar la nivelul ochilor — tremurul unor raze de lumină. Un bărbat în carne și oase, îmbrăcat — se părea — într-o salopetă galbenă, agita două palete luminoase ca cele ale șefilor de gară.

Marcovaldo alergă spre bărbatul acesta și, înainte să fi ajuns lîngă el, începu să vorbească precipitat:

— Hei, dumneata, spune-mi, eu, aici, cu toată ceața asta, ce mă fac, ascultă...

— Să n-aveți grijă — îi răspunse, calmă și politicoasă, vocea bărbatului în galben —, peste o mie de metri nu există ceață, mergeți liniștit, scărița e-aici în față, ceilalți au și urcat.

Erau niște cuvinte cam fără noimă, însă încurajatoare; Marcovaldo se bucură mai ales auzind că la doi pași se aflau alți oameni; înaintă ca să ajungă la ei, fără să mai întrebe altceva.

Scărița despre care fusese avizat în chip misterios era într-adevăr o mică scară albă, cu trepte potrivite, mărginită de două balustrade. Marcovaldo urcă. Din pragul unei ușițe, o tînără îl salută cu atîta amabilitate, încît părea cu neputință să i se adreseze chiar lui.

Marcovaldo nu mai contenea cu temenelele:

— Toată stima, domnișoară! Omagiile mele! — Pătruns de frig și umezeală cum era, nu-i venea să creadă că găsise adăpost sub un acoperiș...

Intră, clipi mărunt din pleoape, orbit de lumină. Nu era într-o casă. Se afla — unde? — într-un autobuz, păru el să priceapă, un autobuz lung, cu multe locuri goale. Se așeză; de obicei, cînd se întorcea acasă lua tramvaiul, nu autobuzul, fiindcă biletul costa ceva mai puțin, însă de data aceasta se rătăcise într-o zonă mult prea depărtată, unde — fără îndoială — nu circulau decît autobuze. Ce noroc că ajunsese la timp pentru cursa asta, care trebuie că era ultima! Și ce scaune moi și confortabile! Acum că aflase, Marcovaldo o să călătorească mereu cu autobuzul, chiar dacă pasagerii erau supuși la oarecare corvezi (3...sînteți rugați — zicea un difuzor — să nu fumați și să vă prindeți centurile...") Iar huruitul motorului la pornire era de-a dreptul exagerat.

Un ins în uniformă trecea printre șirurile de scaune.

— Iertați-mă, domnule taxator — zise Marcovaldo —, aveți idee dacă există o stație pe lîngă strada Pancrazio Pancrazietti?

— Poftim, domnule? Prima escală e la Bombay, apoi la Calcutta și Singapore.

Marcovaldo privi în jur. Pe celelalte locuri ședeau impasibili indieni cu barbă și turban. Era chiar și cîte-o femeie, înfășurată într-un *sari* brodat și cu o aluniță de lac pe frunte. Prin hublouri se zărea noaptea înstelată, acum, după ce avionul depășise pătura densă de ceață, zburînd prin cerul senin al marilor înălțimi.

În românește de
MIHAI BANCIU

VLADIMIR VILKANOV (Bulgaria)

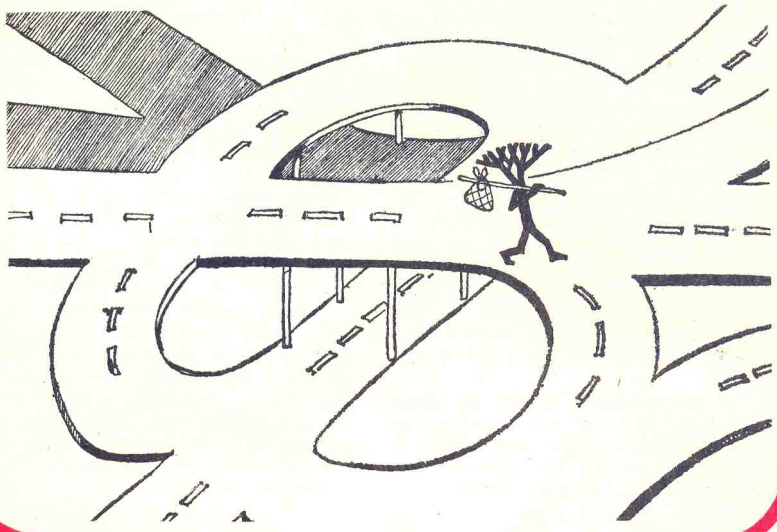

ANECDOTE

● — Alo! Îmi permiteți să vă întreb ceva?
— Acum!!! La ora 3 noaptea??
— Vă mulțumesc. Chiar asta voiam să aflu.

*

● Vînzătorul n-avea să-i dea restul unui băiețel și i-a propus:
— Piciule, dă-mi 5 copeici și-ți voi da o rublă rest.
— Uite, zece, dați-mi 2 ruble.

*

● — Niciodată n-am să uit clipa, cînd la plajă am întîlnit-o pe soția mea!
— Vai, e atît de romantic!
— Mai mult decît atît — eu credeam că ea este acasă cu copiii.

*

● — De ce nu te-ai căsătorit cu Mircea? E un băiat atît de fin. Miroase întotdeauna a parfum foarte scump.
— Nu, dragă. Îl prefer pe Gelu. El miroase totdeauna a benzină.

*

● Vorba dulce, mult aduce. A minciună.

*

● Dialog alimentar:
— Drăguță, cît m-ar costa 120 grame de zahăr?
— Noi nu vindem cîte 120 grame, dră-gu-ți-le. Aici nu-i farmacie.
— Atunci, vă rog, dați-mi condica de reclamații.
— (dulceag) Cîte grame de zahăr doriți?
— 127 și jumătate.
— (cîntărește) Poftim, luați.

Culese de CORINA IRIMIN

DANE DJURICIČ (Iugoslavia)

DISCUȚIE CU MĂNUȘI

Cine a spus că a discuta cu mănuși nu e bine? Gîndiți-vă și dumneavoastră:

În primul rînd, a discuta cu mănuși e foarte igienic. Ai vorbit, ți-ai scos mănușile, și mîinile au rămas curate. În același timp interlocutorul nu-și lasă amprentele digitale. Și, dacă nu-s probe, poți să dezici foarte ușor ce-ai zis.

În al doilea rînd, există unele teme atît de fierbinți încît îți poți frige cu multă ușurință degetele. Și altele, atît de reci, încît îți îngheață și sufletul. Iar cu mănuși — mă rog — poți conversa despre absolut orice și oricum.

În al treilea rînd, există teme de

N. IȘTAFCHEI (R.P. Mongolă)

PREOTUL, PRINȚUL ȘI LACHEUL

Odată, călătoreau un preot lama, un prinț și lacheul său. Despre lacheu se zvonea că era foarte ascuțit la minte, de aceea preotul lama îi ceru părerea:

— Se zice că ești foarte înțelept. Dacă-i așa, spune-mi ce se va alege din prinț după moartea sa?

Pe dată lacheul răspunse:

— Dacă preacinstitul nostru prinț moare, devine un animal foarte frumos — un măgar.

Auzind aceste vorbe, preotul lama îl întrebă batjocoritor:

— Deci, așa stau lucrurile: dacă moare, prințul se transformă în măgar; dar ce se va întîmpla cu mine?

La care lacheul răspunse fără șovăire:

— După moartea domniei voastre, veți ajunge un prinț.

Lama îl luă din nou peste picior:

— De ce oare un prinț, cînd moare, se transformă în măgar, iar un lama în prinț?

La care lacheul:

— De fapt, dragul meu lama, e același lucru!

În românește de ANA-MARIA URZICĂ

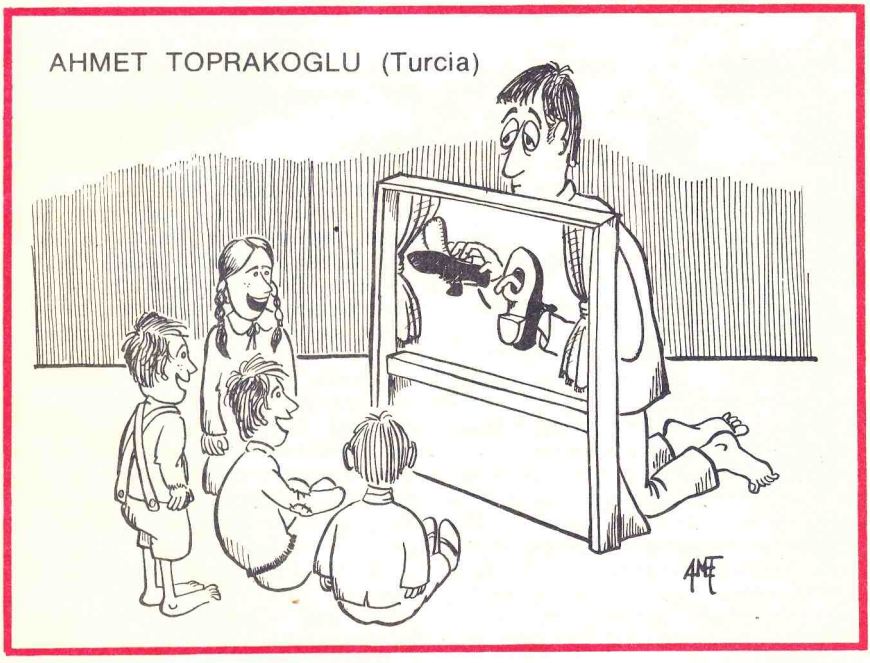

care nu te poți atinge cu mîinile murdare. Iar dacă ești cu mănuși, cine-ți poate vedea culoarea degetelor?

În general, vorbind cu mănuși, puteți discuta fără a spune nimic. Asta se mai numește și echilibristică verbală. Vă simțiți cuprins de zborul cuvintelor, de sonoritatea, de suculența lor, dar dacă zboară spre țintă sau pe-alături, dacă e nevoie de ele sau nu — asta n-are nici o importanță.

O discuție cu mănuși este atunci cînd toți își spun propria părere, ferm și hotărît dar nu se știe în legătură cu ce. O discuție fără scop. Ne-am întîlnit, am vorbit, am plecat (oare cum s-o fi spunînd pe latinește?). Și toți cu mănuși.

La urma urmelor, pentru a vorbi pe tema discuției cu mănuși, trebuie să-ți scoți mănușile. Dar, la ce bun? E mult mai scump.

În românește de ROXANA SABĂU

JARGALÎN BARAMSAI
(Mongolia)

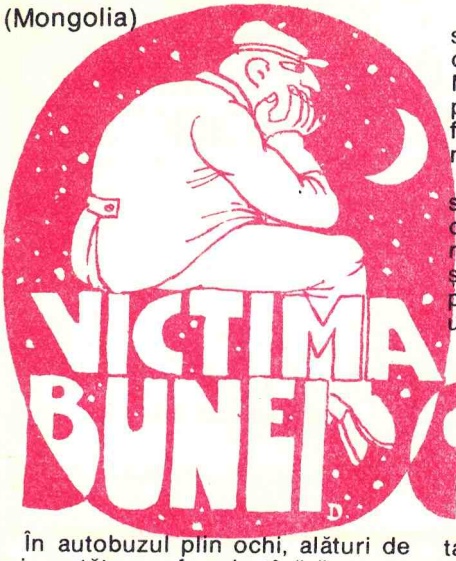

VICTIMA BUNEI CREȘTERI

În autobuzul plin ochi, alături de mine stătea o femeie tînără cu un copil în brațe. M-am hotărît s-o ajut și i-am luat în brațe copilul. Cînd am coborît — în aceeași stație — mama mi-a mulțumit, și-a luat copilul de mînuță și a plecat.

M-am îndreptat în direcția opusă, pășind grăbit spre casă. Sun la ușă, bat, dar nu-mi răspunde nimeni.

— Deschide! — îi strig nevestei-mi — eu sînt!

— Cară-te de-aici la femeia aia a ta cu copilul!

— Unde?! La care femeie?!

— Tu crezi că eu nu știu nimic? La ea să pleci!

— Dar ce-i cu tine, dragă? Doar nu vrei să chem „Salvarea"?

— Ticălosule! Ai și uitat că ai venit încoace cu autobuzul, cu plodul în brațe și femeia alături? — îmi strigă ea dindărătul ușii zăvorîte.

Abia acum începeam să-mi dau seama ce anume se-ntîmplase.

— Deschide, te rog! Îți explic totul — am implorat-o eu. Sînt absolut nevinovat.

Întrucît ea refuza să mă mai asculte, m-am hotărît să înnoptez la un prieten. Îi dau un telefon ca să-l anunț de venirea mea. La aparat e nevasta-sa.

— De unde suni? Am auzit că acum te împarți între două case.

— Nu-mi arde de glumă, iar nervii îmi sînt întinși la maximum! — îi spun eu.

— N-aș fi crezut niciodată că ai fi în stare să fii atît de ticălos cu soția ta. Sînteți o pereche atît de frumoasă, aveți copii. Ce nu ți-a ajuns? — Și mi-a trîntit telefonul.

În primul moment mi-a venit așa, să mă întorc acasă și să sparg ușa, dar simțeam că nu mai am vlagă. M-am întors la slujbă și l-am rugat pe portarul, care mă cunoștea foarte bine, să-mi permită să înnoptez la servici.

Mi-am petrecut noaptea pe trei scaune tari, iar a doua zi eram nedormit și mă durea capul. Colegii mă priveau pieziș, își dădeau coate și zîmbeau cu subînțeles. În timpul pauzei de prînz îmi ajunseră la urechi șoaptele colegilor care relatau cu multă convingere romanul meu sentimental cu o anume tînără care — se pare — dura încă din anii studenției.

Toate palavrele pe seama mea se răspîndiră prin Ulan Bator mult mai rapid decît incendiul printr-o stepă uscată. Nu știam ce să fac, mă simțeam de-a dreptul extenuat. Deodată telefonul de pe birou sună. Am auzit în aparat vocea lui taică-meu. Era crescător de reni și, momentan, își păștea animalele undeva, pe o pășune foarte îndepărtată.

— Fiule, ce se întîmplă cu tine? — m-a întrebat el. Ieri noapte mi s-au povestit despre tine niște treburi, că dimineața am încălecat și am venit la sediul cooperativei, ca să te sun. Ce tîmpenii faci tu pe-acolo? Asta meritau bătrînețele mele? De ce nu mă lași să mor liniștit?...

Și tata începu să plîngă la telefon.

— Tată! — am strigat eu. Totul e o minciună, o minciună josnică!

După serviciu nu m-am mai dus acasă, supărarea pe nevastă-mea crescuse și mai mult. Am decis ca și noaptea asta să mi-o petrec la slujbă. Acum era de rond alt portar.

— Pot să înnoptez aici? — l-am întrebat. Știți mi-am pierdut cheile de la locuință.

Mi-a răspuns aspru, cu un ton de dojană:

— Cum ați reușit să pierdeți deodată cheile de la două locuințe?

În românește de
ANATOL GHERMANSCHI

UMOR PERSAN

OCHELARII ȘI LECTURA

Un țăran persan luă într-o bună zi drumul orașului unde se duse la un oculist pentru a-și cumpăra ochelari. Specialistul îi prezentă diverse tipuri dar nici unul dintre acestea nu-i convenea țăranului. În cele din urmă, cuprins de nerăbdare, oculistul spuse pe un ton enervat:

— Dar cel puțin știi să citești?

— Ei, asta-i! Pe naiba, răspunse țăranul, dacă aș fi știut să citesc n-aș fi avut nevoie de ochelarii dumneavoastră...

În românește de
VASILE MATEI

PETR URBAN (Cehoslovacia)

MARIA CZUBASZEK (Polonia)

din fericire

Femeia, care a intrat în cabinetul meu, era murdară de mușchi. M-am făcut că nu observ, însă m-am hotărît să fiu prudent. „Ferește-te de femeile urîte" — îmi spunea mama întotdeauna. „Sînt ori sfinte, ori vipere". Eram sigur că clienta mea nu e o sfîntă.

— Vă ascult, doamnă — i-am spus pe un ton nemulțumit.

— Nu știu cu ce să încep...

— Cel mai bine cu „să vedeți" — am mormăit, străduindu-mă să n-o privesc în ochi.

— Să vedeți, soțul meu trăiește de 5 ani cu o altă femeie și...

— Și vreți să divorțați, nu-i așa? Ochii i s-au micșorat ca la pisică.

— De ce să divorțez? E cel mai bun soț pe care l-am avut pînă acum.

— Am înțeles că vă înșeală...

— Da, da' cu cine?! Dacă a-ți vedea-o pe femeia aia... Nu-l invidiez deloc.

— Poate că dumneavoastră, doamnă, nu sînteți geloasă — am observat răutăcios, însă n-a dat nici o atenție.

— Să vedeți, femeia cu care mă înșală soțul meu este căsătorită. Și soțul ei...

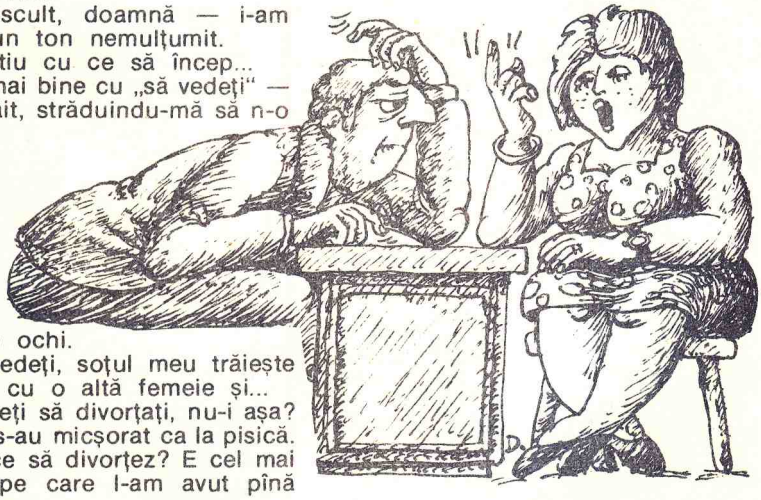

— Nu știe nimic, nu-i așa?

— Da' ce-i treaba lui? s-a mirat. Nu trebuie să intri în paturile oa-

menilor încălțat!

— Însă...

— Știu — m-a întrerupt — trebuie să te descalți. Dar, la ce ajută?

— Cel mult să nu murdărești cearceafurile — am zîmbit... Și acum, cînd sînt greutăți cu detergenții...

— Ca să speli murdăriile — s-a înfuriat — nu trebuie detergenți.

Am crezut că e o aluzie...

— Nu vă faceți că nu înțelegeți — a țipat. Știți perfect la ce murdării mă refer.

Am vrut să mă apăr, dar n-am reușit.

— S-au poate sînteți unul dintre ăia care credeți că e suficient să folosești mult săpun, ca să ai mîinile curate?! Prostii! Știu oameni care aveau băi de lux și saune și...

— Vă sfătuiesc să nu vă lăudați cu asemenea cunoștințe — am întrerupt-o cu un ton rece. Și întorcîndu-ne la soțul femeii cu care soțul dumneavoastră are plăcerea să vă înșele...

— N-am venit aici pentru plăcerile soțului meu — s-a înfuriat. E vorba că soțul iubitei lui are o vilă. Și aș vrea să verificați cum a făcut-o.

Am privit-o cu o și mai mare neplăcere.

— Poate a construit-o pe căi legale. Prin muncă cinstită...

— Prin asta oamenii nu-și fac vile — a bătut cu pumnul în masă.

— În primul rînd sînt cazuri și cazuri, în al doilea rînd, ca detectiv particular nu mă ocup cu asemenea treburi. Dacă-l bănuiți că și-a însușit vila pe căi necinstite, vă sfătuiesc să faceți o reclamație la NIK, Comisia pentru controlul averilor.

M-am ridicat, dîndu-i de înțeles că vizita s-a terminat. Ce păcat! Clienta mea era nu numai urîtă, dar și obtuză.

— În primul rînd — a spus — Comisia a cercetat problema și n-a descoperit nimic. Și apoi să nu mă jigniți. N-am obicei să fac reclamații.

— Aș vrea să vă cred, însă vă rog să mă scuzați — i-am spus arătîndu-i discret ușa — dacă nu e reclamație, atunci ce e?

— Curiozitate normală — mi-a zîmbit cu cochetărie, ceea ce, avînd în vedere aspectul ei, era o adevărată lipsă de tact.

— Dacă Comisia a constatat că totu-i în regulă, de ce vă mai interesează?

— Tocmai d'aia — a zîmbit din nou.

— Nu înțeleg...

— Sînt sigură — a spus cu voce scăzută — că nu și-a făcut vila pe căi cinstite. Și Comisia n-a verificat nimic. De aceea aș vrea ca dumneavoastră să vedeți ce și cum... Pentru că eu și prietenul meu cu care sînt de 6 ani, ne gîndim să avem și noi vreo vilă... Și să începeți de la faptul că comisia n-a făcut nimic... Înțelegeți, nu?

— Înțeleg — i-am spus deschizîndu-i ușa. Vreți să vă ajut să furați curat. Îmi pare rău, dar ne-ați supraapreciat. Rămas bun, doamnă.

Am constatat, cu uimire, că atunci cînd e supărată e și mai urîtă. Dar mi s-a părut că e imposibil.

— Știți ce? — a răcnit din ușă —, văd că oamenii care au vorbit așa frumos de dumneavoastră au exagerat, din păcate.

Sigur că da... gîndeam. Și, în afară de asta, oare cineva despre care se vorbește de bine, trebuie să fie și necinstit? Probabil că e tot o exagerare. Din fericire.

În românește de
GEORGETA VILĂU

YUSUF ERCINS (Turcia)

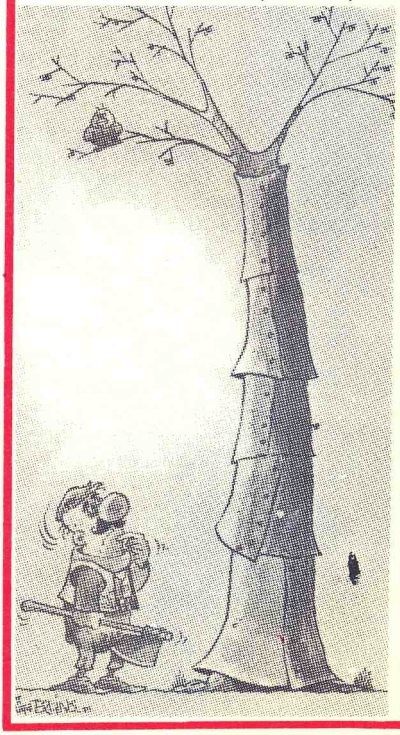

ALVARO MENDES LEAL
(Salvador)

Ofițerul, în picioare în spatele biroului, o invită să se așeze cu un gest cordial.

Bătrînica, mai repede decît s-ar fi așteptat cineva la o femeie de vîrsta sa, luă loc.

— Vreau să vă prezint o reclamație — spuse bătrînica cu o mutră indignată în timp ce ochii îi străluceau.

Ofițerul de la serviciul Reclamații surîse amabil. O ușoară înclinare a capului o încurajă să continue.

— Da, o reclamație. O reclamație împotriva roboților.

Ofițerul își coborî privirea și pregăti mașina de scris pentru a consemna.

— Aceste mașini oribile — spuse bătrînica cu o voce pițigăiată — sînt ființele cele mai nesocotite pe care le cunosc. Circulă pe străzile orașului și nu sînt capabile de a da cel mai mic ajutor unei sărmane bătrîne.

Acum suspina, cu fața îngropată într-o batistă cu dantele.

— Ieri am fost la Casa de Asigurări și a trebuit să aștept 45 de minute (da, patruzeci și cinci de minute, așa cum auzi) înainte de a putea traversa strada. Robotul de la Circulație a făcut în tot acest timp pe niznaiul și nu a vrut să oprească trecerea mașinilor pentru ca eu să traversez pe partea cealaltă.

Ofițerul consemna atent.

— Și asta n-ar fi nimic — adăugă. Săptămîna trecută, pentru că nora mea se afla la pat din cauza unui guturai, m-am văzut obligată să mă duc la cumpărături. N-a existat pe tot drumul de întoarcere unul singur dintre acești blestemați roboți municipali care să se ofere să-mi ducă coșul... Oare guvernul nu-i va învăța niciodată pe roboți bunele maniere? — întrebă, pe un ton de protest.

Ofițerul plescăi ușor.

Ofițerul luă două cești și-i dădu una doamnei. Printre sorbituri, ea continua să-și expună punctele de vedere.

— Am ajuns să cred că sînt false cele Trei Legi ale Roboților — spuse.

Ofițerul tresări.

— Da, așa cum auzi. Susțin că aceste trei Legi sînt curată propagandă. Pe lîngă asta, aceste faimoase Legi au început ca o elucubrație literară, nu-i așa?... Pot să le spun pe dinafară, că sînt ca „Tatăl Nostru" al acestei ere insolente...

Bătrînica își dădu ochii peste cap în semn de plictiseală și începu să recite cu vocea monotonă.

— Prima Lege: „Un robot nu trebuie să facă rău unei ființe umane sau nu trebuie să lase ca o ființă umană să sufere vreo jignire; a doua: un robot trebuie să se supună ordinelor date de o ființă umană, cu excepția cazului cînd aceste ordine sînt în opoziție cu prima lege; și, a treia: un robot trebuie să-și protejeze propria existență pînă în punctul în care această protecție nu intră în conflict cu prima sau a doua lege". Îndrăznețe legi!

Ofițerul își termină cafeaua.

— Cunosc cazuri în care roboții — spuse bătrîna — au făcut rău fi-

inților umane...

Ofițerul holbă ochii, surprins.

— Am suportat de multe ori obrăznicia roboților, care au refuzat să mi se supună, și cunosc de asemenea cazuri în care roboții au

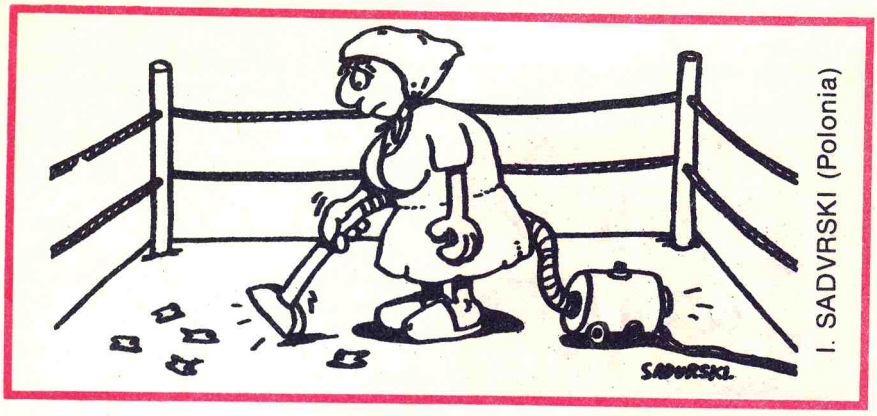

I. SADVRSKI (Polonia)

lăsat în suferință ființele umane pentru a se apăra pe ei înșiși. Așa cum auzi. Egoiștii!

Ofițerul știa că acel lucru nu putea fi adevărat, dar, oricum, consemna totul cu atenție.

— Acest Asimov ar trebui să adauge o a patra Lege a Roboților: „Roboții trebuie să fie amabili, mai ales cu bătrînii și copiii" — spuse, scîncind din nou în batistă.

Ofițerul o asigură că reclamația sa va fi verificată cu atenție: nu era puțin lucru să știi că o persoană atît de simpatică ca dumneaei se plînge de aceste grosolane ființe.

Bătrîna surîse cochetă.

— Nu sînt ca ființele umane — spuse.

Apoi adăugă, rîzînd afectat:

— Și nu sînt ca amabilii ofițeri de Poliție.

Bătrînica se ridică și cu chipul însuflețit de un surîs, spuse:

— Mulțumesc foarte mult că m-ai ascultat, tinere.

Ofițerul surîse la rîndul său, pentru a răspunde amabilității vizitatoarei sale.

Ofițerul nu avea de ce s-o însoțească; dar o conduse pînă la intrare, ținînd-o ușurel de braț tot drumul. Bătrînica se făcuse roșie în obraji cînd i-a strîns cu siretenie mîna chipeșului ofițer. După cîțiva metri se opri și întorcînd capul surîse din nou pentru a-și agita ultima oară mîna, batista cu dantele fluturînd în vînt ca un steag prietenos. Ofițerul, care rămăsese în poartă, surîse la rîndul său și-și luă încă o dată rămas bun.

Bătrînica se pierdu în traficul de oameni și roboți al marelui oraș, murmurînd: „Ah, ce diferență! Nu sînt ca ființele umane!"

Tînărul ofițer luă liftul spre biroul său. Între al doilea și al treilea etaj răsună vocea metalică a aparatului său de transmisie-recepție:

— „Ofițerul de la reclamații... Ofițerul de la reclamații... Să se prezinte în biroul Directorului".

— Da, domnule, — răspunse tînărul ofițer.

Dar a fost un „Da, domnule" mai respectuos decît de obicei, pentru că un robot trebuie să fie amabil.

În românește de
DOINA LINCU

VYTAUTE JILINSKAITE (U.R.S.S.)

Manuscrisul

Într-o zi mi-a sosit o scrisoare de la departamentul arhivelor.

„Dragă tovarășe, noi adunăm materialele despre travaliul scriitorilor. N-ați vrea să fiți amabil să ne trimiteți manuscrisele dumneavoastră? Ele vor fi păstrate pentru generațiile viitoare... pentru cercetări privind moștenirea culturală... pentru... Vă rugăm să nu întîrziați... Iată adresa noastră..."

Am citit-o și am simțit că-mi vîjîie capul. Manuscrisele îmi înotau pe dinaintea ochilor. Manuscrise în maldăre, grămezi, vrafuri, dealuri, munți! Aruncate la coș, duse la gu-

noi, înălțîndu-se pînă la cer în nori de fum.

Am început să cercetez febril sertarele mesei mele de lucru — poate voi descoperi vreo pagină uitată, vreun fragment prețios. Am socotit, am întors totul — nimic. Într-adevăr nimic? Chiar nimic? Nu, absolut nimic.

Apoi, pe neașteptate — în sfîrșit! Am găsit! O foaie scrisă! curată, nimic șters — o bucurie pentru ochi. Literă după literă, cuvînt. Oricine ar putea vedea că muza îmi îndrumase pana fără ezitare, fără șovăire, fără ciocniri cu pereți și stîlpi. Arhivele sînt locul cel mai potrivit pentru un asemenea document!

Dar, hm! Să presupunem că cineva strîmbă din nas: ăsta-i manuscris? Turnat totul pe hîrtie, ca dintr-o sită cu o singură gaură — nu tu căutări, nu tu îndoieli, nu tu muncă? Plagiat, poate? Tolstoi — spre exemplu — relua un text de o sută douăzeci de ori!... Balzac!... Merimée. Cum arătau manuscrisele lor?

Mi-am privit iarăși opera — cu alți ochi. Nu era imposibil să las un asemenea manuscris curat, ordonat, spre cercetarea posterității. Dumnezeu știe ce s-ar putea crede. Am privit fila si am citit prima propoziție: „El a căscat și a adormit la masă".

Am tăiat **el** și am scris deasupra **cineva.** Apoi am șters **cineva** și am scris **unul.** Am tăiat și asta și am scris **ființa aceea.** Am înlocuit **aceea** cu **o anumită** și apoi cu **oarecare domn,** am schimbat **domn** cu **persoană,** care, la rîndu-i, a devenit iar **el** — fostul punct de plecare. În felul acesta, deasupra primului meu cuvînt s-a înălțat un munte de corecturi.

Acum era rîndul celui de-al doilea cuvînt — a căscat. L-am schimbat cu **a căscat îndelung, a oftat, și-a ținut respirația, a respirat adînc și îndelung, a tușit, și-a dres glasul** și chiar și cu **a strănutat.** N-a fost neglijată nici conjuncția și. Am adăugat un **apoi**, am transformat-o în **astfel,** apoi în **așa. A adormit** și-a găsit atîtea sinonime pornind de la **a moțăi** pînă la **a sforăi,** încît n-a fost loc pentru toate. Un adevărat tezaur, fără margini, de limbă!

În clipa aceea, mi-a trecut pe dinaintea ochilor amintirea manuscriselor lui Pușkin — marginile lor cu cîte un desen de domn cu țilindru, picioare de femei, pistoale. Așa că am desenat pe margini un cactus, o mașină de spălat și un craniu cu oase încrucișate.

Mi-am împins scaunul de lîngă masă și mi-am privit manuscrisul de la distanță. Mda, într-adevăr, ieșise ceva ce merita să fie privit. Acum, orice filistin va observa cît timp îți ia pînă să găsești cuvîntul potrivit! Uneori ajungi chiar și la cel mai simplu cuvînt, pe un drum întortocheat, greu, plin de căutări, de dezamăgiri, îndoieli torturante și

descoperiri fericite. Să le intre asta bine în cap generațiilor viitoare!

Totuși, potențialul meu creator s-a aprins pe neașteptate și, tot atît de pe neașteptate, s-a stins (a murit, a dispărut, s-a șters, s-a prăbușit, s-a terminat, s-a evaporat). Mi-am purtat încă o dată ochii peste manuscris. Începutul prevestea suprastructuri de cinci pînă la nouă etaje, anexe, prelungiri, balcoane, logii — ca o casă de țară cu camere de închiriat. Restul textului era virgin, neatins. O enigmă pentru generațiile viitoare!

Sub text am pus data: iulie-noiembrie 1970. Ianuarie-iulie

1974. Dedesubt: Druskininkai-Londra-Delhi- cătunul Bambuliai-Paris.

Am pus manuscrisul într-un plic, l-am lipit — apoi a început să-mi bată inima. Cum, să mă despart de un asemenea tezaur?! Cînd am pus în el atîta inspirație și muncă, atîtea căutări și descoperiri legate de el? cei de la arhive îl vor arunca în niște mormane de hîrtie, hîrtia va aduna praf, iar șoarecii o să-l roadă. Nu! Oamenii vor trebui să vadă imediat, acum, acest manuscris. Mai ales cei tineri, începătorii. Să vadă cum muncim. Cum ne facem drum! Să se gîndească bine înainte de a păși pe spinosul drum al creației! Să-și găsească drumul propriu, să caute forme originale ale moștenirii creatoare. Să nu plagieze! În acest scop îi avertizează craniul cu oasele încrucișate.

În românește de
DAN BRUDAȘCU

EVGHEN KOLODIICIUK (U.R.S.S.)

CA LA RĂZBOI

Am venit în vizită la fiul meu, în oraș.

— Hai să mergem la Palatul sporturilor, spuse fiul.

— Ce va fi acolo?

— Muzică de estradă, numai să nu te sperii.

— De ce să mă sperii? Am participat la cucerirea Berlinului. Nu cred să fie mai rău. Hai să mergem.

Am ajuns. Ne-am așezat. Ascultăm. Au răsunat tobele, s-au auzit trompetele, au început să lumineze reflectoarele.

Pregătirea de artilerie, îmi zic... ca la război. Mă uit să văd ce va fi în continuare.

Pe scenă a apărut o fată și a început să deschidă gura în fața microfonului. Corect, îmi zic. Și eu am deschis gura cînd trăgeau tunurile din toate părțile.

Cînd a încetat zgomotul, fata s-a înclinat.

— Cînd o să cînte? întreb eu.

— Păi a și cîntat! Vezi, tată, ca să înțelegi muzica de estradă trebuie pregătire...

Mda, pregătirea a avut loc. Să vedem ce va urma.

Din nou zgomote puternice scoase de instrumente de mare calibru.

De după cortină a ieșit în fugă un tînăr, s-a apucat de microfon și în pași de dans a început să alerge pe scenă.

— Se vede că n-a făcut la artilerie, zic eu fiului.

— Nu aud, răspunde el.

— Nu-i nimic. În Berlin n-am auzit nimic zece zile și zece nopți! Aici e vorba numai de două ore! Văd că și fiul își freacă urechile de parcă i-au degerat.

— Ține-te tare, zic eu. Am rezistat în război, vom rezista și aici. Apoi am aplaudat și eu cu ceilalți...

În românește de
COLEA CURELIUC

OLEKSANDR MIROSNICENKO (U.R.S.S.)

KILINA MOTRONIUK E O VRĂJITOARE

Femeia aducea a vrăjitoare. Ciudata și izbitoarea ei asemănare cu o vrăjitoare îi sări de îndată în ochi lui Mikola Tihonovici. Părul negru, ochii — doi tăciuni, nas coroiat, buze subțiri și încă date cu ruj aproape negru. Cîți ani să-i dea? Nu-i o treabă chiar ușoară. Să tot aibe treizeci și ceva, cum la fel de ușor se poate admite că arată foarte bine la cei cincizeci de ani ai ei.

— Spuneți-mi, semăn eu cu o vrăjitoare? — întrebarea, firește, l-a surprins, deși în cei zece ani în muncă de conducere a avut prilejul să audă altele și mai și.

Pentru orice eventualitate, Mikola Tihonovici a preferat să tacă. La birou avea un principiu verificat: taci dacă nu ești sigur de ceva, iar de ești sigur, cu atît mai vîrtos trebuie să taci.

— Nu, vă rog să-mi spuneți, semăn eu cu o vrăjitoare?

Duduia nu părea dispusă să renunțe, iar Mikola Tihonovici nu era dispus să răspundă.

Din păcate, tăcerea lui ea a interpretat-o altfel.

— Deci nu par o vrăjitoare. Atunci dați-mi o adeverință în acest sens.

Astfel au trecut la un lucru mult mai concret, cunoscut lui Mikola Tihonovici. Asta l-a bucurat.

— Ați greșit, stimabilă, eu nu vă pot da nici o adeverință.

— Nu? — întrebă cu suspiciune.

— Atunci poate vi se pare că semăn cu o vrăjitoare? — o luă ea de la capăt.

— Nu, n-am spus așa ceva, — făcu el imprudența să-i scape aceste vorbe.

— Atunci, ce mai tura-vura? — îl luă vizitatoarea din scurt. Dați-mi adeverința. Confirmați acest fapt incontestabil printr-un, ca să zic așa, document.

— Ce să confirm? — se sperie de-a binelea experimentatul funcționar.

— Cum ce?! Dați-mi o adeverință cum că Kilina Ivanivna Motroniuk nu e vrăjitoare. Eu sînt, pardon, Kilina Motroniuk.

— Nu pot da o astfel de adeverință, — încercă să se descotorosească Mikola Tihonovici.

Chiar nu-mi puteți da o adeverință?

— Nici vorbă! se scutură bucuros Mikola Tihonovici. — Eu nu eliberez adeverințe. Nici n-am formulare pentru așa ceva.

— Dar ce fel de adeverință îmi puteți da?

— Ascultă, duduie, ascultă cu atenție: eu nu dau nimănui nici un fel de adeverință. Dumneata nu pri-

NICHOLAS ZHIGOTSKI (U.R.S.S.)

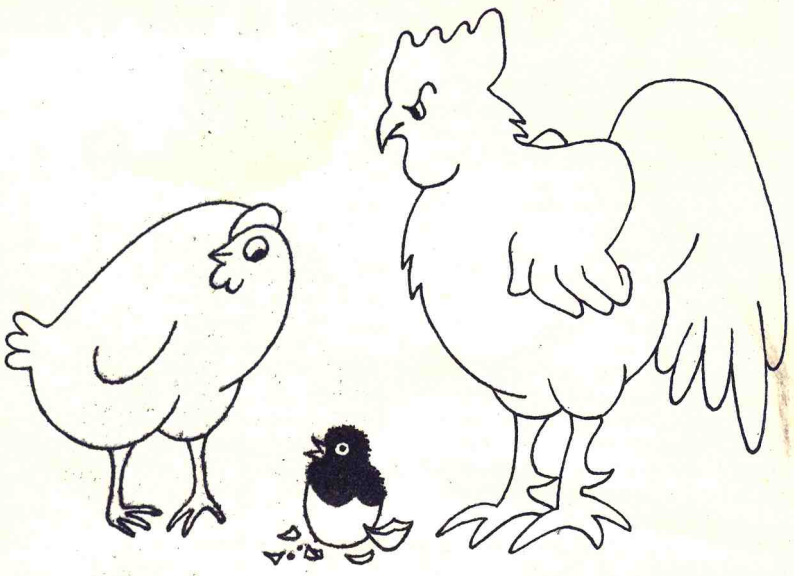

cepi atîta lucru?

— Ba am priceput totul și încă de mult. Dar cine dă?

— Ce?

— Adeverințe! Dv. nu dați, dar, desigur, cineva le eliberează! Oamenii obțin tot felul de adeverințe, despre ce-l interesează pe fiecare. Că n-oi fi eu mai prejos decît alții?

— Eu n-am spus așa ceva, — încercă funcționarul și de astă dată să se mențină pe o poziție neutră.

— Ba să spuneți! Spuneți: sînt eu mai prejos decît alții?

Ce-i drept, ea nu se deosebea cu nimic de alți petiționari care călcau din cînd în cînd pragul acestui birou.

— Ce mai, d-ta nu ești mai prejos, — se decise el să fie obiectiv.

— Atunci dați-mi o adeverință că nu sînt mai prejos decît alții. Accept. Fie și așa. În chestia cu vrăjitoarea, ziceți că nu-mi puteți da, atunci dați-mi măcar una din astălaltă.

Ea tăcu, nădăjduind, desigur, că el o să se și apuce de scris adeverința.

Dar pe el această ciorovăială stupidă l-a extenuat. Era dispus să elibereze orice, dar nu putea, pentru că, realmente, n-a eliberat niciodată nimănui vreo adeverință.

— Aștept, — îi reaminti Kilina Ivanivna de prezența sa. — O mică adeverință, în care să se spună că cetățeana Motroniuk nu e mai prejos decît alții. Mă mulțumesc și cu atît. Ar fi fost mai bine dacă puneați punctul pe i în chestia cu vrăjitoarea. Dar fie și așa: „nu e mai prejos decît alții". Dedesubt semnătura dv. și ștampila.

— N-am imprimate, n-am ștampilă. Nici drept de semnătură n-am, — începu Mikola Tihonovici aproape rugător. Și nimeni din instituția noastră n-o să vă dea o asemenea adeverință. Noi, stimabilă, avem alt profil. Vrăjitoarele nu sînt specialitatea noastră. Și nici la femei — bune sau rele — nu ne pricepem. Întrebați-l pe șeful nostru Roman Kirilovici Oseledcik.

— L-am întrebat. Cu el am început. Cunosc treptele ierarhice.

— Și ce v-a spus Roman Kirilo-

vici?

— A trebuit să-i explic încă şi mai mult decît dv. Mi-a trăncănit tot despre profil. Apoi m-a expediat.

— Departe? — o întrerupse Mikola Tihonovici cu o vagă speranţă şi nu se ştie de ce roşi.

— La adjunct.

— Şi adjunctul? — Mikola Tihonovici roşi şi mai tare.

— Şi adjunctului i-am explicat totul din fir în păr. Şi el m-a expediat mai departe...

— La şeful de sector? — se dumeri în sfîrşit bietul de el şi încetă să mai roşească.

— Da. Iar ăla m-a trimis la specialistul principal. Specialistul principal — la şeful de secţie. Şeful de secţie — la şeful de birou, adică la dv. M-a rugat să vă transmit să întocmiţi un proiect de adeverinţă.

Mikola Tihonovici concepu proiectul bine dispus şi fără să aibă nici cea mai mică îndoială asupra unui lucru: această Kilină avu şansa să străbată calea de sus în jos destul de repede, dar în sens invers, adică obţinerea tuturor vizelor şi semnăturilor nici o vrăjitoare adevărată, nu una „nu mai prejos decît alţii", n-ar fi în stare.

El n-o aprecie însă pe Kilina Motroniuk la adevărata ei valoare. După douăzeci de minute, ea reveni cu adeverinţa semnată şi ştampilată.

— Am venit să vă mulţumesc. Ziceaţi că nu se dau astfel de adeverinţe. Se dau. Iată scris negru pe alb: „K.I. Motroniuk nu e vrăjitoare." Le arăt eu vecinilor! La comisia de împăciuire o să le dau cu adeverinţa asta peste bot! Au bătut toba în toată lumea: Kilina e o vrăjitoare. Ei o să prezinte vorbe goale, iar eu — adeverinţa!

— Ascultă, Kilina Ivanivna, — deveni bănuitor Mikola Tihonovici. Te pomeneşti că d-ta chiar eşti... asta, cum îi spune?... vrăjitoare?

— Bineînţeles că sînt vrăjitoare. Dar, dv. ce-aţi crezut?

Şi Kilina Motroniuk zbură pe fereastră. Sau poate numai aşa i se păru funcţionarului uluit?...

În româneşte de
CORNELIU IROD

V. SCHKALIN (U.R.S.S.)

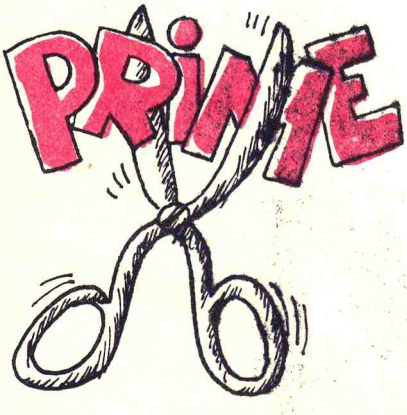

Şeful secţiei l-a chemat pe Liuliakin.

— la loc!

Liuliakin s-a aşezat.

— Cu ce te lauzi?

Liuliakin a ridicat din umeri.

— Adevărul este că nu prea ai cu ce, nu eşti printre fruntaşi!

Liuliakin a dat din cap.

— Dar dacă mîine la şedinţa sindicală eşti declarat fruntaş şi ţi se dă o primă?

— Păi, dau banii înapoi.

— Bravo! Ca eroul pozitiv din filme. Îmi placi.

Şeful s-a uitat pătrunzător la Liuliakin.

— Ascultă-mă, Teterin nu merită primă?

— Merită.

— Dar Prosuhin merită?

— Merită.

— Vezi, ei merită primă, dar vor fi obligaţi s-o restituie, dacă tu faci pe interesantul şi o restitui primul.

— Păi, nu mai dau banii înapoi.

— Dar conştiinţa? Vezi bine că nu eşti fruntaş.

Liuliakin s-a făcut stacojiu.

— Atunci, gîndesc să nu restitui banii la şedinţă, ci după şedinţă, ca să nu vadă nimeni.

— Dar, cui dai banii? cui?

— Păi, ştiu eu, dumneavoastră.

— Juma' juma'?

— Juma' juma'!

— Liuliakin, văd că-ţi merge mintea. Cred că este cazul să ne ocupăm de avansarea ta. Bine, întoarce-te la lucru şi spune-i lui Kuzin să vină la mine.

În româneşte de
VITALIE TEODORU

VIKTOR SLAVKIN (U.R.S.S.)

AM ADUS NIȘTE VERSURI...

Am intrat la redactor.

— Bună ziua...

— Bună ziua, mormăi redactorul.

— Am adus niște versuri, zisei eu cu sfială.

— Lăsați manuscrisul la secretar.

— Nu pot, mîine trebuie să merg la serviciu.

— Lăsați manuscrisul și mergeți liniștit la serviciu.

— Problema este că manuscrisul sînt eu.

— Dumneavoastră?!

— Da. Fac economie de hîrtie și-mi scriu versurile pe mine. Le tatuez.

— Și ce doriți dumneavoastră?

— Aș vrea să vă uitați peste ele și dacă se poate să le publicați în revista dumneavoastră.

— Dezbrăcați-vă, zise atunci redactorul și-și suflecă mînecile.

Mă citi atent de cîteva ori, apoi zise:

— Versurile nu sînt rele, dar în forma aceasta nu pot să apară în revistă.

— Bineînțeles, confirmai eu. N-o să publicați fotografia unui om dezbrăcat.

— Nu m-ați înțeles bine. Nu mă refer la formă, ci la conținut. Mă jenează două versuri de pe tors. Trebuie scoase.

— Dar sînt lucrul cel mai bun pe care am reușit să-l scriu. Va fi dureros pentru mine.

— Nu vă fie teamă, ați ajuns pe mîini bune.

După o operație sumară, pe locul celor mai bune versuri rămaseseră două cicatrice.

— Vedeți, acum arată mai bine, zise redactorul, după ce mă mai citi încă o dată. — V-a durut?

— Evident, recunoscui eu.

— Asta din lipsă de obișnuință. O să vă deprindeți și o să tăiați și dumneavoastră, nu mai rău decît mine. Acum e-n ordine. Treceți la redactorul principal.

Am intrat la redactorul principal.

— Culcați-vă, zise acesta.

Mă întinsei pe masă.

— Va trebui să înlăturăm tot ce e pe piciorul stîng, își puse el diagnosticul.

— Atunci va fi de prisos și piciorul drept, încercai eu să mă opun.

— Ca să fiu sincer, tinere, și pe mine mă jenează piciorul drept. Cred însă că putem salva totul, dacă vom adăuga finalul următor...

Și redactorul principal începu să mă înțepe repede cu un ac. Eu mă zvîrcoleam de durere sub mîinile lui.

— Ce faceți dumneavoastră e îngrozitor! strigai eu. Nu vreau un asemenea final.

— Nu face nimic, liniștiți-vă, n-a murit nimeni dintr-atît.

— Puneți punct mai repede, îl implorai eu.

Redactorul principal căzu pe gînduri, apoi zise:

— Nu, cred c-ar fi mai potri-

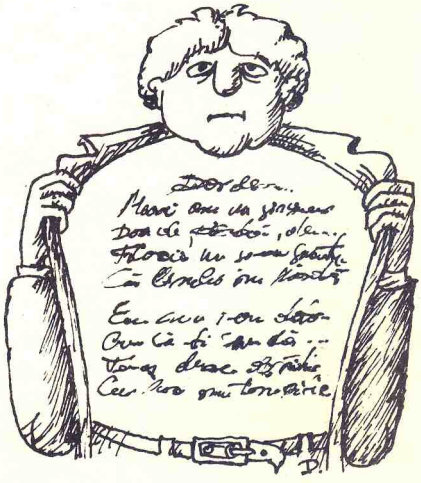

vite punctele de suspensie, apoi înfipse acul în mine de trei ori.

— Ei, cum e? Mai bine? mă întrebă el cînd îmi venii în fire.

— Mai rău... gemui eu.

— Ridicați-vă. Acum trebuie să mergeți la redactorul șef.

La redactorul șef m-au dus pe targă. S-au auzit comenzi scurte:

— Bisturiu! Camfor! Tampon! Altceva nu-mi mai aduc aminte. Cînd am părăsit redacția, după două săptămîni, redactorul șef mi-a strîns cu putere mîna bandajată, m-a bătut pe umărul înfățat în tifon și mi-a zis:

— Dar slab poet v-ați mai dovedit! N-ați suportat! Vă dau un sfat: data viitoare, să scrieți pe hîrtie. Hîrtia suportă orice!

În românește de
ILIE BADICUT

CLIVE COLLINS (Anglia)

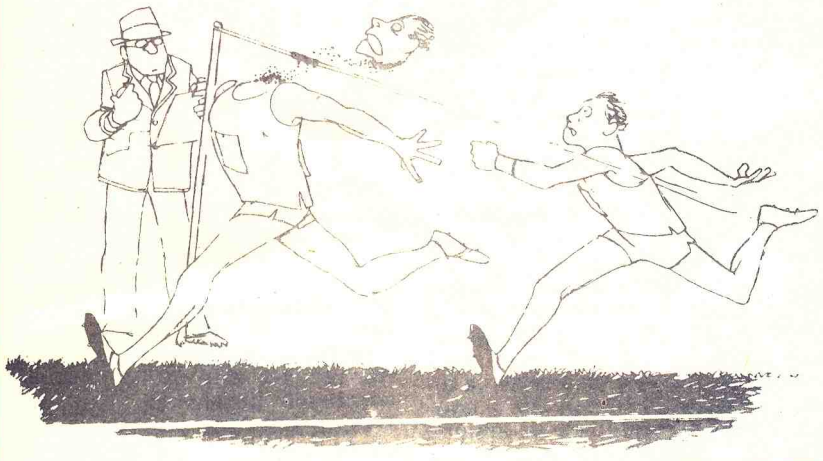

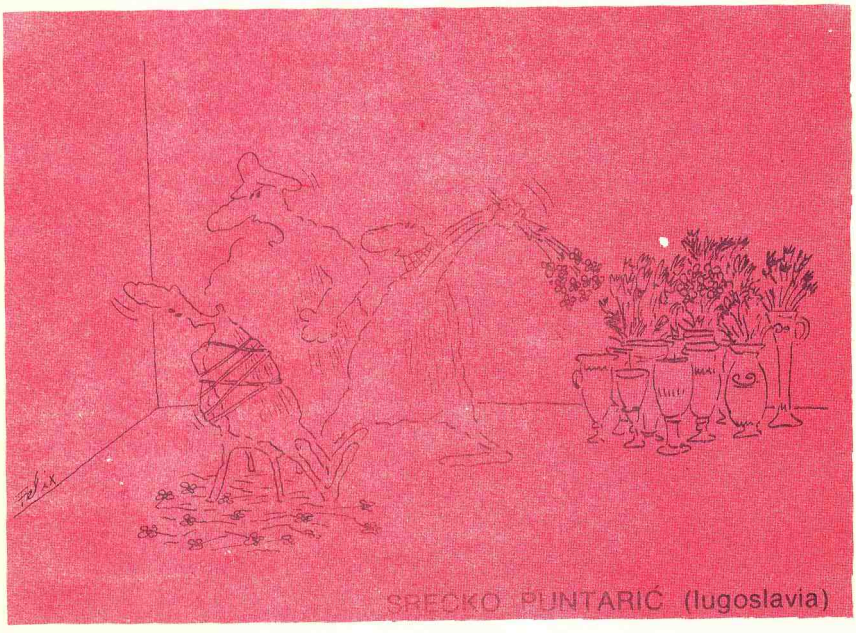

SRECKO PUNTARIĆ (Iugoslavia)

JULIO CAMBA (1884—1962) (Spania)

DESPRE EXPLORATORII Polului

— Și acest Nansen? Acum, confidențial, ce fel de om este? Căci mie mi se pare un tip cam ciudat...

— Dar nu greșiți, doamnă. Este un om învățat și bun. A explorat Groenlanda și mările arctice și cred că s-a dus pînă la Pol.

— Ah! S-a dus la Pol? Și pentru ce?

— Cum pentru ce s-a dus la Pol? Sincer, vorbind, doamnă, mă puneți în încurcătură. De mic copil am admirat pe toți exploratorii Polului; dar niciodată nu mi s-a întîmplat să întreb pentru ce doresc să ajungă acolo. Ce stupiditate! nu-i așa? Realmente, nu este de înțeles ca un om, și mai ales un om de o anumită poziție socială, să se înhame la o călătorie atît de supărătoare fără socoteală și rațiune.

O să știți pentru ce s-a dus Nansen la Pol! Nu mult a lipsit să i se atribuie scopul de a instala acolo călușei pentru foci, folosind mișcarea de rotație a pămîntului. Focile, cu mustățile lor aspre, par niște persoane foarte grave; dar au un suflet simplu și copilăros. Nu le-ați văzut la circ aruncîndu-și un balon unele altora sau jucîndu-se la trapez? Orice lucru le distrează. Călușeii, neîndoielnic, le-ar fi entuziasmat și Nansen s-ar fi putut întoarce de la Pol cu o adevărată avere, căci, deși focile nu au inventat încă banii — și asta este, desigur, pentru că au un bun simț al umorului — industria lor este foarte dezvoltată, și dumneavoastră știți că, atît uleiul de focă precum și servietele din piele de focă și celelalte articole din același material se bucură de o mare reputație pe toate piețele. Ah, acest Nansen!... Dumneavoastră l-ați cunoscut, doamnă. O persoană cu adevărat serioasă, o persoană respectabilă, pentru ce oare trebuia să meargă la Pol, unde este atît de frig?

— Să vă iasă din cap acest lucru! Nansen s-a dus la Pol, ca să se vorbească despre el... Toți acești învățați sînt niște vînători de publicitate.

— Într-adevăr. Nu încape nici o îndoială. Învățații și artiștii, pînă chiar și sfinții. Mi-ați dat o idee, doamnă. Mi-ați deschis ochii. Într-adevăr cine și-ar aduce azi aminte de Cervantes dacă n-ar fi scris **Don Quijote?** El, Quijote, nu este, în realitate, altceva decît o reclamă a geniului autorului. Și piramidele din Egipt ce sînt, în concluzie, decît o reclamă formidabilă, nu a piramidonului — să nu exagerăm — ci a vanitoșilor faraoni? Lumea considera un vînător de publicitate pe bietul doctor Garrido, căci în toate zilele făcea să-i apară numele în pagina a patra a unor ziare cu tiraj de cincizeci de mii de exemplare; dar cine își va aminti de doctorul Garrido peste un secol? Și, fără îndoială, nimeni nu ignoră azi viața lui San Francisco de Asis. Să nu-mi mai vorbiți vreodată de bunătate! Să nu-mi mai vorbiți de talent! În fond, toate aceste lucruri se reduc la o... publicitate...

În românește de
DORIAN IONESCU PASCAL

TARSI VITTACHI (Sri Lanka)

Interviu cu un BIROCRAT

Ziaristul: Ce post ocupați?
Birocratul: Sînt adjunctul șefului
Z.: El ce anume conduce?
B.: Pe mine.
Z.: De fapt, activitatea Dv. în ce constă?
B.: Să mă mențin cît mai bine pe scaun.
Z.: Înțeleg, dar cum reușiți?
B.: Spunînd „nu".
Z.: La ce spuneți „nu"?
B.: La toate.
Z.: Dar ce sens are?
B.: Dacă zic „da" pot pierde scaunul.
Z.: Nu mi-e clar.
B.: Foarte simplu. Dacă fiecăruia i se năzare să vîndă și să cumpere ce vrea, să circule după capul lui etc. atunci nici nu ar fi nevoie de bilete, licențe, certificate și atîtea alte acte și hîrtii de la nașterea omului și pînă la moarte. Și dacă nu e nevoie de hîrtii, noi birocrații ce ne facem, să șomăm?

Z.: Înseamnă că oricui vi se adresează cu o cerere îi spuneți „nu"?
B.: Nu. Spun: „Problema Dv. se află în studiu" sau „Cererea Dv. a fost transmisă organului competent pentru rezolvare corespunzătoare".
Z.: Îmi precizați, vă rog, ce gîndesc birocrații?
B.: Noi nu gîndim, avem formule.
Z.: Ne dați cîteva exemple?
B.: În primul rînd ne place un limbaj elevat și ambalat frumos. Nu spunem „acum" ci „în această secvență de timp", nici „m-am speriat de moarte" ci „am observat impacientați". Nu putem spune „l-a lovit mașina"; altfel sună „a căzut victima unei întîmplări rutiere".
Z.: Oamenii nu vă reclamă?
B.: Da, însă vinovatul este imposibil de găsit. În principiu, întotdeauna vinovatul este altul, care nu are nume și nici înfățișare.
Z.: Cum sînt educați copiii birocraților?
B.: Ei urmează cele mai bune școli, în care învață să respecte ierarhia, să ghicească ce vrea să spună șeful pînă apucă acesta să deschidă gura. Tot în aceste școli mai învață că în viață mult mai important decît să lucrezi este ca șeful să aibă impresia că lucrezi.
Z.: Tocmai din cauza aceasta multe merg cu capul în jos!
B.: Din contra, noi asigurăm stabilitatea lumii.
Z.: Cu alte cuvinte birocrații țin lumea în loc.
B.: Orice progres este periculos. Mîine trebuie să fie ca astăzi.
Z.: Vă îmbată puterea cînd spuneți „nu"?
B.: Păi, cum altfel!

În românește de
VITALIE TEODORU

ERMA BOMBECK
(Republica Sud-Africană)

N-a mai fost TIMP

Cînd eram mică, mămica trebuia să-mi citească o poveste iar eu trebuia să întorc paginile și să mă prefac că citesc. Dar mămica a fost nevoită să ceruiască baia și n-a mai avut timp de mine.

Cînd eram mică, tăticul trebuia să vină la școală ca să mă vadă cum joc într-o piesă. Dar tăticul a fost nevoit să-și scoată mașina de la reparat și n-a mai avut timp de mine.

Cînd eram mică, bunica și bunicul trebuia să vină de Revelion la noi ca să vadă ce figură fac în clipa cînd primesc prima mea bicicletă, dar bunica nu știa pe cine să lase acasă pentru a da de mîncare la cîini, iar bunicului nu-i pria vremea rece și, de altfel, nici nu au mai avut timp.

Cînd m-am făcut mai mare, tăticul și cu mine trebuia să mergem la pescuit, la sfîrșit de săptămînă, să înălțăm un cort și să prăjim pește. Dar în ultima clipă tăticul a fost nevoit să împrăștie îngrășămînt în grădină și n-a mai fost timp.

Cînd m-am făcut mai mare, trebuia să merg cu ai mei la fotograf, pentru obișnuita poză de familie, la sfîrșit de an. Dar fratele meu avea antrenament, sora mea nu mai venea de la coafor, tăticul ținea morțiș să vadă un meci de fotbal la televizor iar mămica tocmai începuse curățenia în bucătărie. Și n-a mai fost timp.

Cînd m-am făcut destul de mare ca să mă pot mărita și să mă despart de ai mei, trebuia să mai petrec cîteva clipe alături de mama și de tata, ca să le spun cît de mult îi iubesc și ce mult le voi duce dorul. Dar Hank (cavalerul nostru de onoare și un clown nemaipomenit) apăsa nerăbdător pe claxon în fața casei, așa că n-a mai fost timp.

În românește
de PETRU IAMANDI

• *Cei pe care nu-i iubim ne înșeală foarte rar.*
CRISTINA

• *Cu prostia te poți lupta, însă nu ai cum să te aperi de ea.*
G. LINDBERG

• *Este bine să te iubești pe tine însuți fiindcă numai așa nu ai rivali.*
R. EKLAUND

• *Oamenii cheltuie timp ca să facă bani, cînd normal ar fi să cheltuie bani ca să aibă timp destul.*
A. HIRDMAN

• *Trebuie să ai însușiri deosebite ca să nu înțelegi unele lucruri.*
I. SÖDERBERG

Culese de
VITALIE TEODORU

IATĂ-NE CĂSĂTORIȚI!

AZIZ NESIN (Turcia)

– Iubito, atît de mult m-am bucurat că mi-ai acceptat propunerea! Ai să vezi, ca să fii cît mai mulțumită, ba ce zic, fericită chiar, voi face tot ce-mi va sta în putință. Bineînțeles, bineînțeles... Eu sînt om de cuvînt. Vom petrece o lună de miere ca-n basme... Desigur... Trei luni încheiate vom voiaja. Din țările unde ne vom

plimba vom trimite cartî ilustrate tuturor prietenilor... Totul va decurge după dorința ta. Mai întîi, o raită prin Europa: Roma, Veneția, Milano, Nisa, Paris, Berlin... Și Anglia? Desigur, desigur... Și acolo vom merge. Apoi America... Din moment ce asta-i dorința ta, trei luni vom colinda prin lume.

– Uite, am să-ți spun ceva, iubito. Bineînțeles, dacă tu așa vrei, vom face o călătorie de nuntă de trei luni. Dar... trei luni nu-i cam mult? Nuuu, tu hotărăști... Dacă în loc de trei luni ne-am rezuma la una singură și cu banii rămași am închiria o casă frumoasă – cuibul nostru? Ei, ce spui?

– ...

– Deci ești de acord... Ah, ce fată dulce ești tu, ce inimă de aur ai! Știi ce voiam să-ți spun, iubito?... La ce bun să mergem în străinătate? Dacă ne-am face voiajul de nuntă în țară, n-ar fi bine?... N-am mai prăpădi nici valută. Nu-i păcat?! Mai întîi, o croazieră pe Marea Neagră, apoi pe Mediterana. Ah, ce poate fi mai frumos decît o plimbare cu vaporul! Nu-i mai bine?

– ...

– Ești un înger, iubito... De altfel nu m-am îndoit o clipă c-ai să fii de acord. Să-ți mai spun ceva? În vremea noastră o croazieră e tare dificilă. Vapoarele înțesate cu lume, marea agitată. Cel mai bine ar fi să stăm o săptămînă la Bursa. Așa-i? Și mai frumos, și mai ieftin, și mai tihnit... Ah, tu ai într-adevăr o inimă de aur. Ești un înger pogorît printre pămînteni...

– ...

– Nu, zău, iubito, oare de ce să ne vînturăm noi prin hoteluri? Cu banii pe care i-am arunca așa, aiurea, mai bine-ți iau o broșă dintre cele mai scumpe. Ce zici, nu-i cu mult mai normal?... Poftim? Cum dorești tu... De 5 000 de lire? Și de 10 000 să fie, dacă așa vrei tu... Voiajul, hotelul, motelul, toate trec fără urmă. Pe cînd broșa, ea cel puțin e un obiect concret, ea rămîne. Desigur, desigur... Nici nu se putea altfel, tu ești cea mai înțeleaptă fată de pe lume.

– ...

– Stai, aș vrea să-ți spun ceva. Ai să vezi, o să-ți placă foarte mult ideea mea. Zău, mă și gîndesc la broșa asta, ce rost are ea? În fond tu ești o fată cu gust, cu educație, nu? Doar n-ai să te apuci și tu, ca toți parveniții, să-ți etalezi bijuuriile, să te făliești cu ele în fața lumii... Mai bine să renunțăm la broșă... Cu banii pe care i-am da pe ea facem o nuntă grozavă. Să se ducă pomina. Ei, ce zici? Zău așa. O nuntă care să pălească pînă și pe cea a lui Grace Kelly. Ah, ce bună ești tu, iubito!

– ...

– Nuntă, nu? Zău dacă știu ce să zic... Ca să distrăm pe unul și pe altul să facem noi cheltuieli cu nemiluita... Închiriem un salon, angajăm o orchestră de jaz... Mîncare, băutură... Și pentru ce, mă rog? Ca o hoardă de oameni să se distreze. Unde mai pui că nimeni n-o să fie mulțumit și-o să ne mai auzim pe urmă tot felul de vorbe. Hai să ne comportăm ca doi oameni înțelepți. Să invităm doar rudele și prietenii apropiați. Să facem nunta la noi acasă. Zău dacă n-ar fi mai frumos. E mai intim.

– ...

– Prin urmare găsești admirabilă ideea mea. Nu degeaba am zis eu că tu ești cea mai deșteaptă fată de pe lume.

Să-ți mai spun ceva? Pentru ce să aruncăm sute de lire pentru rochia de mireasă? Oricum, e ceva ce se îmbracă o singură dată în viață, nu? Cu banii pe care i-am cheltui pentru ea, cumpărăm mai bine ce ne trebuie în casă.

– ...

– Și tu ești o chibzuită. Da, întocmai cum zici tu, cel mai bine ar fi să renunțăm cu totul la nuntă. Închiriem un etaj întreg la un bloc, îl mobilăm. Ție îți iau ce toalete vrei.

– ...

– ...Uite ce-aș zice eu... Ascultă-mă numai un minut. Acum chiria la bloc e foc de scumpă. Doar n-o să îmbogățim noi pe alții... Mai bine închiriem o casă cu două camere într-un cartier mărginaș. Da, chiar cu o singură încăpere... Oricum, sîntem numai două persoane, nu?

Cum? Ții neapărat la căsătoria civilă? Firește, draga mea. Cum s-ar putea altfel? Invităm prietenii, colegii.

Ia stai! Cum adică? Noi n-avem încredere unul într-altul? Căsătoria e un soi de contract oficial. Ce nevoie avem noi de acte, niște hîrtii în fond? Doar amîndoi sîntem oameni de bună-credință. Bineînțeles, draga mea. Noi n-avem nevoie de nici un act formal. Decît să cheltuim aiurea, mai bine cu banii ăia îți iau o rochie. Desigur, desigur... Cea mai frumoasă rochie... O dăm la cusut la o croitoreasă de lux, oricît de scumpă ar fi...

– ...

– A venit primăvara, iubito! Acum nu se mai îmbracă lumea cu stofe dintr-astea groase... Uite la materialele astea! Ce frumoase sînt... Și ce culori, dumnezeule!...Înflorate... Să luăm de colo patru metri de stambă. Și, draga mea, ce să mai aruncăm banii la croitoreasă? O coși tu singură și gata.

– ...

– Patru metri nu-s prea mult? Acum e vară... Și-o căldură!... Rochie fără mîneci, decoltată... fusta scurtă. Un metru jumătate e prea deajuns.

Ah, tu ești fata cu cel mai nobil caracter de pe lume... Știi ce mi-a dat prin minte? „Cînd două inimi se unesc, și hambarul pare-un palat"... Cu alte cuvinte, de ce să mai închiriem noi casă? În vremurile astea, casă... Nu-i așa?

Stamba-i tot stambă, nu? N-are rost s-o luăm. Ți-e foame? Stai că-ți iau acușica un sandviș. Și gumă de mestecat.

Vino să te pup.

Toc, toc. Ooooh!

– ...

– Iată-ne și căsătoriți, iubito! Și nici n-a fost un lucru chiar atît de greu!

Ah, tu ești cea mai naivă ființă de pe lume... Păi, dacă n-ai fi fost o naivă, te-ai fi măritat tu cu mine? Iată-ne căsătoriți, iubito... Cum? Nu-ți vine să crezi? Zău, mă jur că ne-am căsătorit, iubito!...

În românește de
VIORICA DINESCU

HÁMOS GYÖRGY
(Ungaria)

În presa noastră a apărut o știre preluată de la două mari agenții de presă din vest, ADP și AFP: „Dr. Ralph B. Williams, un medic din Alaska, în vîrstă de 57 de ani, a fost în vizită la San Francisco și într-o seară a fost atacat de niște indivizi în fața hotelului în care locuia. Cînd și-a revenit, dr. Williams a constatat că-l doare rău capul. La îndemnul proprietarului hotelului a doua zi s-a dus la doctor și s-a stabilit că după ce a fost doborît de niște necunoscuți, aceștia i-au mai tras și cinci gloanțe în cap. Conform spuselor doctorului fiecare din cele cinci împușcături îi putea fi fatală."

Pînă aici e știrea. Cînd am citit-o m-am minunat. Mă întrebam, mai ales, în ce parte a capului i-au putut trage cele cinci gloanțe de nu i-au fost fatale. Apoi am trecut la rubrica „Sport". Am citit distrat palpitantele știri sportive care altă dată îmi captau atenția.

Deodată, de parcă s-ar fi închis un circuit, mi s-a pus în mișcare logica. Am căutat știrea, am citit atent cele opt rînduri și așteptam să văd ce am de spus în legătură cu ele...

San Francisco e un oraș mare și-ți trebuie curaj nu glumă ca să-l ataci pe doctorul din Alaska în fața hotelului... După ce l-au trîntit, curajoșii n-au șters-o ci l-au mai și împușcat în cap. Și n-au tras o dată ci de cinci ori. Trebuie că erau foarte supărați

pe el și pe deasupra și-au dat seama că pentru Williams un glonte e un fleacușteț. Nu-mi dau seama de ce l-au atacat... E drept că nu pot gîndi cazul decît plecînd de la mine însumi. Dacă vreau să omor pe cineva, dacă am curajul necesar și sînt și înarmat, mă duc la individ, îl împușc și fug. De ce să-l dobor, ar da naștere la bănuieli și complicații, dacă tot am de gînd să-l împușc?

Dar să vedem mai departe: Cînd

și-a revenit - citez! - n-a observat decît că-l doare capul. Încerc să mă transpun în situația doctorului. E drept că n-am fost niciodată împușcat în cap dar de tras în cap tot mi s-a tras. Acum 30 de ani mi-a tras unul cu ceva în cap. Țin minte că mi-a curs destul sînge. E ciudat că doctorul Williams nu s-a ales cu o hemoragie ci numai cu durere. Și ce face un doctor cînd îl doare rău capul? Rezultă din cele ce urmează: „La îndemnul proprietarului hotelului a doua zi s-a dus la doctor." Mă întreb în ce condiții a avut loc discuția cu proprietarul hotelului. Pesemne că atunci cînd l-a durut rău capul, doctorul a bătut la ușa proprietarului:

- Dragă domnule, mă doare rău capul - a zis doctorul. Ce-mi propui să fac?

- Măi, să fie - l-a compătimit proprietarul - ia și dumneata o aspirină.

- Am luat și n-ajută. Nu-mi dau seama ce am.

- Poate tensiune. Poate te-ai enervat. Nu ți s-a întîmplat nimic care să-ți fi putut provoca durerea asta de cap? - și proprietarul hotelului i-a luat doctorului pulsul.

- Am fost atacat adineaori în fața hotelului. Crezi că de acolo mi se trage?

- Se prea poate - a dat din cap proprietarul și s-a uitat mai atent la capul doctorului. - Aveai găurile astea, doctore? Că ai cinci găurele în cap! Cinci!

- Nu țin minte să le fi avut - a început să se frămînte doctorul -, pot să jur că nu le-am avut.

- Nu-i bine să le neglijezi, doctore. Du-te mîine și vezi ce-i cu ele.

Și doctorul din Alaska s-a dus a doua zi la doctor. La îndemnul proprietarului - cel puțin așa scrie în ziar. Și atunci s-au constatat cele cinci găuri făcute de gloanțe. După ce i-a făcut o radiografie, colegul lui din San Francisco i-a spus că fiecare din cele cinci gloanțe i-ar fi putut fi fatale.

Am toată stima pentru știința medicală și această ultimă descoperire nu m-a uimit. Poate că am aptitudini deosebite dar sînt în măsură să spun, de aici, de la Budapesta, că dacă se trage într-unul la San Francisco împușcăturile îi pot fi fatale victimei. Iar dacă victima se alege și cu cinci gloanțe în cap... Curiozitatea mea s-ar fi declarat mult mai satisfăcută dacă mi se spunea că cele 5 gloanțe n-au fost fatale. Și ce s-a întîmplat mai departe cu ele, adică cu gloanțele. Oare de acum înainte pe bietul Williams o să-l doară mereu capul?

De douăzeci de ani mă tot duc la doctor să văd de ce mă doare capul și nu reușesc să aflu. Williams măcar știe.

În românește
de LIA MELTZER

CABALLERO ALMARAZA (Spania)

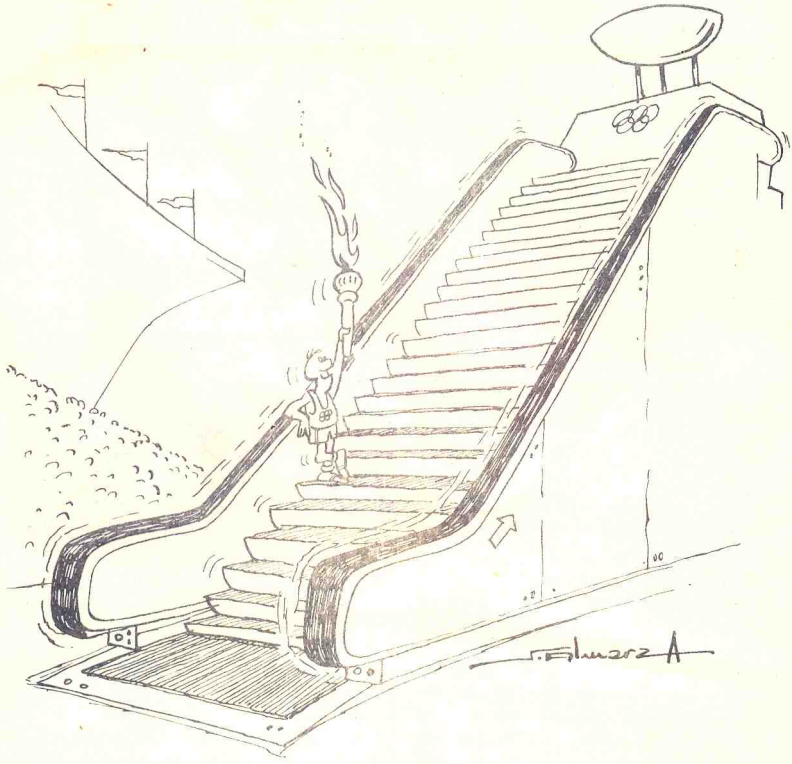

L. SINGH (Zimbabwe)

RUGĂCIUNE pentru o secretară perfectă

Ajută-mă să am memoria unui elefant în vîrstă de cel puțin trei ani.

Ajută-mă ca, printr-o minune, să fac toate lucrurile odată: să răspund la patru telefoane și să dactilografiez o scrisoare care „trebuie expediată azi", chiar dacă știu că nu va fi semnată decît abia mîine.

Nu mă lăsa să-mi pierd răbdarea cînd scotocesc prin dosare ore întregi, în căutarea unei hîrtii care se află pe biroul șefului.

Dă-mi știința unui profesor universitar, chiar dacă am făcut numai liceul.

Ajută-mă să înțeleg și să îndeplinesc toate dispozițiile fără nici o explicație.

În orice clipă, fă-mă să știu, fără ca nimeni să-mi spună, unde se află șeful, ce face el, și cînd se întoarce.

Și la sfîrșitul anului nu mă lăsa să distrug actele care-mi vor fi cerute doar peste cîteva zile.

Amin(tește-ți să nu uiți)!

În românește
de PETRU IAMANDI

UMOR

— În ce hal duhnești! Te-am rugat doar să bei cel mult două halbe de bere și să te întorci pînă la 9 acasă!

— Da' eu am înțeles invers.

*

— Mă mir că ai reușit să reduci convorbirea la 20 de minute!

— Am făcut greșit numărul.

*

— Unde-i soțul, frau Kristen?

— Acasă, cu prietenul lui patruped.

— Vă felicit! Ați luat un cîine?

— Nu, nu, mă refeream la divan.

*

— Nu știu ce are pisica noastră. Am fost și la veterinar cu ea. În ultimul timp nu mai vrea să prindă șoareci decît dacă sînt cu mustar!

*

— Jackie, ești un cîine complet anapoda. Cînd ți-am spus să aduci papucii nu înseamnă să dai buzna în bucătărie și să-mi pui cafeaua la fiert.

*

— Ți-am spus de nenumărate ori, John, să nu te mai joci cu copii obraznici! De ce nu te joci cu copii educați?

— Lor nu li se dă voie să se joace cu mine.

*

— Dimineața, deșteptătorul are asupra mea efect de împușcătură!

— Înseamnă că sari imediat din pat?

— Din contră, mă întind ca un mort.

*

— Am citit că în anul 2000 înconjurul lumii se va face în 3 ore. Presupun că 1 oră înconjurul și 2 ore de la aeroport acasă.

Culese de
VITALIE TEODORU

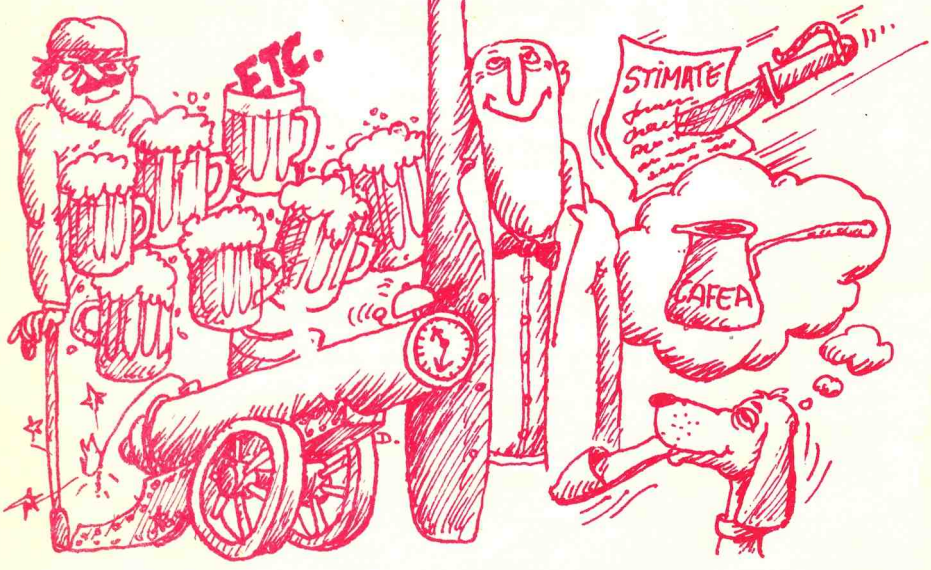

Recorduri... totuși.

Este un lucru bine știut că italienilor le place să cînte. Ceea ce se știe mai puțin este că Italia se află printre primele în ierarhia producătorilor de casete „pirat", pe care sînt înregistrate șlagăre la modă. 35 la sută din „producție" este plasată în țară, iar restul — în străinătate. Această industrie clandestină, pentru că afacerile au luat proporțiile unei veritabile industrii, a stîrnit numeroase scandaluri. Unul dintre ele a izbucnit la Milano, unde a fost descoperit un atelier clandestin de imprimare a casetelor „pirat". Dincolo de o fațadă bandată funcționa un echipament modern, furnizînd 20 000 de casete pe zi. Beneficii — pe măsură: 150 milioane lire pe lună. Relatînd pe larg această „afacere", ziarul milanez „Corriere della Sera" îi denumește pe producătorii susziselor casete „piratii celor opt note".

* * *

Poetul și prozatorul spaniol Baltazar Pena are o inspirație cu totul și cu totul specială. El a făcut din Constituție un poem (la propriu vorbind) de... 1 080 de versuri. Și-a propus să întreprindă același „exercițiu" poetic cu textul legii asupra divorțului. Din succes în succes?! Oricum, e cu totul altceva cînd se desparte omul în versuri..., ar putea spune răuvoitorii. O tempora, o musae!

Posturile de poliție din Singapore au primit ordinul să fie cu ochii în patru la fetele... frumoase îmbrăcate „după ultimul jurnal". În oraș activează o bandă de tinere fete care îi acostează pe bărbați și le fură obiectele de preț, portofelele cu bani. Secțiile de poliție susțin că aceste fete erau „nadele" bandelor de borfași din aces oraș. Ulterior, ele au hotărît să lucreze pe cont propriu. Emancipare, deh!

* * *

După cum a relatat presa indiană, pescarii dintr-un mic sat si-

tuat în apropiere de Madras au scos din apele mării un animal straniu. A fost chiar catalogat în categoria „monștrilor marini": viețuitoarea cu pricina ar semăna cu un elefant, iar greutatea sa ar fi de aproximativ cinci tone. O echipă de specialiști în faună marină s-a deplasat la fața locului pentru a stabili dacă este vorba de o specie necunoscută, sau de o... simplă poveste pescărească.

* * *

Un bolnav mental a exploatat haosul provocat de o pană de curent electric, survenită într-o clinică de boli nervoase din Texas (S.U.A.). Nu, nu pentru a părăsi spitalul. El a

procedat cu totul altfel: după ce a îmbrăcat un halat alb găsit la îndemînă, bolnavul cu pricina a început să dea ordine personalului dezorientat, care s-a grăbit... să le execute. Abia după ce lucrurile s-au liniștit s-a văzut cine împărțea ordinele. Pare-se, bolnavul nu era atît de nebun.

* * *

Kurt Eriksson, din orașul suedez Oestersund, a cerut statului olandez „modesta" sumă de 30 miliarde de coroane drept... moștenire! Eriksson pretinde că ar fi descendentul piratului Jonas Berntsson-Lambert, care a trăit în sec. al XVIII-lea și care a încheiat cu curtea regală de la Haga un acord de partajare a prăzii. „Dar Olanda nu și-a onorat angajamentul" — susține Eriksson, care a înaintat nota de plată pentru a fi, totuși, onorată. Ceea ce mai rămîne de văzut!

* * *

Într-un teatru din orașul francez Limoge s-au instalat fotolii mai mari decît cele obișnuite, pentru persoanele mai... voluminoase. Prețul biletelor pentru aceste fotolii nu diferă de celelalte și, ceea ce este mai interesant, biletele pentru ele nu rămîn nevîndute. Dimpotrivă, ele sînt cumpărate cu mult înainte, iar în timpul spectacolelor fotoliile cu pricina nu rămîn niciodată goale.

* * *

Micul orășel Parma, din statul american Ohio, are ambiția să devină capitala mondială a liniștii. Un consilier municipal a propus conducerii primăriei să interzică locuitorilor orașului să crească animale care miaună, latră, țipă sau emit orice fel de zgomote susceptibile să deranjeze liniștea populației. „Dacă proiectul consilierului va fi adoptat, la Parma se vor auzi muștele zburînd" — scrie un ziar local. „Și aceasta numai în cazul în care o clauză de ultim minut nu va invita aceste insecte să zboare... în liniște".

* * *

Un săptămînal satiric a avut ideea să ceară colaboratorilor săi să răspundă, cît mai original posibil, la întrebarea „Cum se pot cîștiga mulți bani?" Iată cîteva dintre răspunsurile primite: „Cu ciorapi de nylon. Nu pentru a-i vinde. Pentru a-ți ascunde fața cînd dai lovitura la o bancă"; „Să ieși la plimbare cu cîinele și să sapi acolo unde animalul nu s-a oprit să adulmece. După cum se știe, banii nu au miros"; „Nu am nici cea mai mică idee. Dacă aș ști cum să cîștig mulți bani, nu mi-aș pierde vremea scriind prostii".

Culese de EUGENIA MARINESCU

Prezentarea artistică și ilustrații:
DRAGOȘ ANTON
GH. D. CONSTANTINESCU
POMPILIU DUMITRESCU
NECULAI MIRODONI

Prezentarea tehnică:
ROMEO ION

Corectura:
ELENA POPESCU

ANTOLOGIE ANUALĂ DE UMOR ROMÂNESC ȘI UNIVERSAL

urzica

COLECTIVUL DE REDACȚIE

GH. D. CONSTANTINESCU, RADU CĂLIN CRISTEA, ILEANA GÂRBACI, NICULAE GÂRLEA, LUCIA ILLES, ROMEO ION, NECULAI MIRODONI, ELENA POPESCU, TUDOR POPESCU (redactor șef adj.), ION TIPSIE, MARIUS TUPAN

● AU COLABORAT ● AU COLABORAT ● AU COLABORAT ●

VALENTIN SILVESTRU FL. CALAFETEANU NELL COBAR
MIRCEA BÎTCĂ FL. CRIHANĂ
DRAGOȘ ANTON DENEȘ MOLNAR
ALEXANDRU MORARU SILVAN MIRCEA PAVELESCU MIRCEA TRIFU
MARIUS TUPAN ION TIPSIE GEORGE PEAGU RUDI SCHMUCKLE
TUDOR POPESCU NECULAI MIRODONI GEORGE M. GHEORGHE
HORAȚIU MĂLĂELE AL. CLENCIU
AUREL STORIN GH. D. CONSTANTINESCU GEORGE STANCA IOSEF TOTH
ȘT. BOROȘ MIRCEA HORIA SIMIONESCU C. GAVRILĂ-GAVCO
MARIUS DANILIUC DINU GRIGORESCU IOAN SUCIU
LAURIAN IONICA FLORIN ANDREI IONESCU GABRIEL BRATU LIVIU STĂNILĂ
NICOLAE MOISIU M. OPROIU
MIRCEA C. DINESCU CORADO NEGREANU HORIA SANTAU TRAIAN BENTA
CORNELIU BARBORICĂ IONEL IACOB-BENCEI NICULAE TACHE
RADU POPOVICI SORIN PETRESCU
C TOPAN PAUL NEGULESCU MARIN TRAIAN RADU AILESI CONSTANTIN
ADRIAN COSTEA C. CAZACU MIRCEA PORA OLIVIA PINTILIE ADRIAN POPESCU MIHAI POP
CORNELIUS ENESCU A. ST. ALEXANDRESCU AURICA GEORGESCU
CORNEL MARIN CHIOREAN HORIA GANE
PETR URBAN (Cehoslovacia) DANIEL MILITARU VALENTIN SMARAND POPESCU
RONALD LIBIN-BING (Belgia) FERRUH DOGAN (Turcia)
TAN ORAL (Turcia) ART BUCHWALD (S.U.A.) S. TIUNIN (U.R.S.S.)
EVGHEN KOLODIICIUC (U.R.S.S.) V. G. (Cuba)
YUSUF ERCINS (Turcia) BANE DJURICI (Iugoslavia) EPHRAIM KISHON (Israel)
VI ADIMIR MOCEALOV — (U.R.S.S.)
MARIA CZUBASZEK (Polonia)
WILLY MOESE (R.D.G.) ITALO CALVINO (Italia)
PETAR GONCOV ANDREI MISANEK BREIEAU DANIEL (Franța)
(Bulgaria) (Cehoslovacia)
GREZINA BORICOVNA (Polonia)
ALVARO MENDES LEAL LUBOMIR KOTRHA
(Salvador) (Cehoslovacia)
SEMIH BALCIOGLU (Turcia) ACHILLE CAMPANILE (Italia)
ROBERT Mc. GRAW CHANG LIMING (China)
CLAUDE SARRAUTE (Franța) (Anglia)
JEAN ROUSSEAU (Franța)
MOHAMED EL-OTAIBA (Arabia Saudită) JULIAN BOHDANOWICZ (Polonia)
N. IȘTAFCHEI (R. P. Mongola) JARGALIN BARAMSAI (Mongolia)

TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA SCÎNTEII"

SUB COMANDA NR. 80 107

LEI 25